

Nitriansky samosprávny kraj
Slovenský cykloklub, o. z.

**NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNY
KRAJ**

STRATÉGIA ROZVOJA CYKLOTRÁS V NSK

NA ROKY 2021 – 2027

Spracovateľ: Slovenský cykloklub, o. z.

september 2020

Abstrakt

Stratégiu spracoval Slovenský cykloklub v septembri 2020. Dokument nadväzuje, dopĺňa a aktualizuje „Stratégiu rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK na roky 2016 – 2020. Je v súlade so všetkými relevantnými dokumentami, ktoré sú v súčasnosti spracované na úrovni NSK – či už Územný plán NSK, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja NSK, Integrovanou územnou stratégiou NSK, Územným generelom dopravy NSK, ale aj aktuálnym Plánom udržateľnej mobility NSK. Takisto je v súlade s platnými zákonmi Slovenskej republiky, normami a technickými predpismi, ako aj s rôznymi strategickými materiálmi nielen na úrovni štátu, ale aj EÚ.

Do stratégie prispeli formou dotazníkov aj mestá a obce na území kraja, dáta z nich sú spracované v dotknutých kapitolách stratégie. K spracovaniu cyklostratégie prispeli i oblastné organizácie cestovného ruchu, občianske združenia a aktivisti, ktorí sa venujú problematike cyklodopravy a cykloturistiky na území kraja, prípadne iné relevantné subjekty. Viacerí poskytl aj relevantné dokumenty k problematike, ako i kópie projektových dokumentácií rôznych úrovní. Spracovaný dokument rieši cyklodopravu i cykloturistiku na území Nitrianskeho samosprávneho kraja, dôkladne sa venuje analýze súčasného stavu. Veľký priestor bol venovaný práci v teréne, počas ktorého sa mapovali zmeny i nové cyklodopravné i cykloturistické trasy. Spracovanie strategickej časti bolo časovo náročné, nakoľko sa pracovalo s desiatkami dokumentov, materiálov, pokladov a informácií. Cyklostratégia rieši zvlášť rozvoj cyklodopravy a cykloturistiky, dôraz je v nej kladený na trasy celokrajského, resp. nadregionálneho významu. Pri cyklodoprave sa zameriava hlavne na koridory popri riekach, kostrovú cyklodopravnú sieť a jej vzájomné prepojenia, ako aj jej prepojenie na susedné kraje a štáty. Cykloturistická návrhová časť rieši rozvoj cykloturistiky jednak v pohoriach, ale aj v dolinách popri riekach, ako aj rozvoj tematických cykloturistických trás. Strategická časť navrhuje aj konkrétne opatrenie, kroky, odhadované rozpočty a zodpovedné subjekty či osoby. Súčasťou cyklostratégie je aj SWOT analýza, ktorá prehľadne sumarizuje problematiku rozvoja cyklotrás v Nitrianskom samosprávnom kraji. Predmetom zadania štúdie je tiež problematika rozhl'adni na území NSK. Či už existujúcich alebo navrhovaných. Tie sú spracované v samostatnej kapitole štúdie.

Dôležitú časť cyklostratégie tvoria jej prílohy, mapové zákresy, tabuľky či odhadované rozpočty.

Autorský kolektív: Michal Hlatký
Ľuboš Krajčík
Soňa Kiovská, MSc
Lenka Kratochvílová

Obsah

1 Terminológia cyklodopravy a cykloturistiky, vymedzenie definícií a pojmov.....	15
1.1 Súvisiaca terminológia z TP 085/2019 „Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry“	15
1.2 Súvisiaca terminológia z STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“.....	17
1.3 Kategorizácia cykloturistických trás podľa STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“	19
1.4 Terminológia k trasám EuroVelo.....	21
1.4.1 Základné pravidlá pre vedenie trás EuroVelo.....	23
1.4.2 Základné pravidlá pre značenie trás EuroVelo	24
1.4.3 Zásady značenia trás EuroVelo na Slovensku.....	24
1.4.4 Zásady navrhovania trás EuroVelo na Slovensku.....	26
2 Východiská rozvoja cyklotrás v rámci cyklodopravy a cykloturistiky v NSK	27
3 Analýza súčasného stavu v NSK v oblasti cyklodopravy a cykloturistiky	34
3.1 Strategické dokumenty.....	34
3.1.1 Strategické dokumenty EÚ	34
3.1.2 Strategické dokumenty SR.....	39
3.1.3 Strategické dokumenty NSK.....	49
3.2 Legislatíva, technické normy a technické podmienky	73
3.3 Všeobecné zásady pre budovanie cyklotrás v NSK	86
3.3.1 Postup pri plánovaní výstavby cyklistickej trasy	86
3.3.1.1 Ideový návrh vedenia cyklotrasy	87
3.3.1.2 Nadviazanie komunikácie s aktérmi, ktorých sa návrh cyklotrasy priamo dotýka	87
3.3.1.3 Zapracovanie cyklotrasy do príslušných strategických dokumentov a územnopl.dokumentácie	87
3.3.1.4 Štúdia realizovateľnosti, technická štúdia.....	88
3.3.1.5 Projektová dokumentácia, geometrický plán	88
3.3.1.6 Schvaľovací proces	88
3.3.1.7 Realizácia stavby.....	88
3.3.1.8 Správa a následná údržba cyklotrasy	89
3.3.2 Postup pri plánovaní realizácie cyklistickej trasy bez terénnych úprav	89
3.3.2.1 Vyznačenie cyklotrasy po existujúcich komunikáciách.....	90
3.3.2.2 Osadenie nových smerových a informačných tabúl, stĺpikov a inej doplnkovej infraštruktúry	90
3.3.3 Postup pri plánovaní realizácie cyklistickej trasy s terénnymi úpravami.....	91
3.3.3.1 Územné rozhodnutie – rozhodnutie o umiestnení stavby	91
3.3.3.2 Stavebné konanie – stavebné povolenie	92
3.3.3.3 Umiestnenie drobnej stavby (odpočívadlo, prístrešok, mapové stojany a pod.).....	93
3.3.4 Súvisiaca legislatíva.....	93
3.3.5 Spôsoby nadobudnutia vlastníckych a iných práv k pozemkom pod cyklistickou infraštruktúrou	93
3.3.5.1 Kúpna zmluva	93
3.3.5.2 Nájomná zmluva	94
3.3.5.3 Zmluva o výpožičke.....	94
3.3.5.4 Vecné bremeno.....	94
3.3.5.5 Súhlas SPF	95
3.3.5.6 Súhlas vlastníka pozemku s umiestnením zariadenia alebo drobnej stavby.....	95
3.3.5.7 Vyvlastnenie.....	95

3.4	Východiská rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK	96
3.5	Cyklistická infraštruktúra v NSK.....	96
3.5.1	Cyklistická infraštruktúra v mestách v NSK.....	98
3.5.2	Cyklodopravná infraštruktúra	104
3.5.2.1	Koridor rieky Dunaj	105
3.5.2.2	Koridor rieky Váh	106
3.5.2.3	Koridor rieky Nitra.....	107
3.5.2.4	Koridor rieky Hron.....	108
3.5.2.5	Koridor rieky Ipel'	109
3.5.2.6	Koridor rieky Žitava.....	109
3.5.2.7	Cyklotrasa Nitra – Vráble.....	109
3.5.3	Cykloturistická infraštruktúra	110
3.5.4	Doplnková cyklainfraštruktúra	113
3.6	Bezpečnosť cyklodopravy.....	119
3.7	Financovanie	119
3.7.1	Možnosti financovania cykloprojektov na národnej úrovni	119
3.7.1.1	Integrovaný regionálny operačný program (IROP)	119
3.7.1.2	Program rozvoja vidieka (PRV)	122
3.7.1.3	INTERREG V-A SK – HU (cezhraničná spolupráca).....	124
3.7.2	Financovanie z nadnárodných zdrojov mimo operačných programov EÚ.....	126
3.7.3	Financovanie na regionálnej a lokálnej úrovni, vrátane vlastných zdrojov NSK.....	126
3.8	Osveta, vzdelávanie a vedecko-výskumná činnosť.....	127
4	Strategická vízia rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK.....	130
4.1	Strategická vízia rozvoja cyklotrás v mestských sídlach NSK	131
4.2	Strategická vízia rozvoja kostrovej cyklodopravnej siete cyklotrás NSK.....	136
4.2.1	Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Dunaj – EuroVelo 6.....	138
4.2.2	Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Váh – Vážska cyklomagistrála.....	138
4.2.3	Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Nitra – Ponitrianska cyklotrasa	143
4.2.4	Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Hron – Pohronská cyklotrasa	146
4.2.5	Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Ipel'	146
4.2.6	Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Žitava.....	147
4.2.7	Strategická vízia cyklodopravnej trasy Nitra - Vráble	147
4.3	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK.....	148
4.3.1	Strategická vízia cykloturistických trás určených pre cestné bicykle v NSK.....	149
4.3.2	Strategická vízia cykloturistických trás určených pre horské bicykle v NSK	154
4.3.3	Strategická vízia cykloturistických trás určených pre horské bicykle v NSK – MTB Bikeparky	158
4.3.4	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – náučné a tematické cykloturistické trasy	161
4.3.5	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – náučná Cyrilo-metodská cesta	161
4.3.6	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – tematické trasy hrady.....	166
4.3.7	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – tematické trasy rozhľadne.....	166
4.3.8	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – tematické trasy sakrálna architektúra.....	167
4.3.9	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasti rozvoja pre produkty cestovného ruchu	167
4.3.9.1	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – mesto Nitra a jeho okolie.....	168
4.3.9.2	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Považský Inovec	169
4.3.9.3	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Pohronský Inovec a Topoľčianok	170
4.3.9.4	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Tríbeč	170

4.3.9.5	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Burda.....	171
4.3.9.6	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Štiavnické vrchy	172
4.3.9.7	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť term. kúp. Podhájska – Mikroregión Termál....	172
4.3.9.8	Strategická vízia cyklotur. trás v NSK – Levice, Dudince, Šahy, Štúrovo, RRA Južný región	173
4.3.9.9	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť koridorov riek.....	175
4.3.9.9.1	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Dunaj	175
4.3.9.9.2	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Váh	176
4.3.9.9.3	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Ipel'	177
4.3.9.9.4	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Nitra.....	177
4.3.9.9.5	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Hron.....	178
4.3.9.9.6	Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Žitava.....	178
5	Rozhľadne v NSK.....	180
5.1	Delenie rozhľadní	181
5.2	Zámery NSK	183
5.3	Zámery miest, obcí a združení na území NSK.....	185
6	Očakávané prínosy rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v NSK (strateg. cieľ) 190	
6.1	Zlepšenie mobility v NSK	191
6.2	Zlepšenie zdravia populácie.....	191
6.3	Ochrana životného prostredia	192
6.4	Rozvoj cestovného ruchu	192
7	Akčný plán stratégie rozvoja cyklotrás v NSK.....	193
7.1	Prioritná os č. 1: Riadenie a inštitucionálne zabezpečenie.....	197
7.2	Prioritná os č. 2: Realizácia cyklodopravnej infraštruktúry na území NSK.....	199
7.3	Prioritná os č. 3: Cykloturistické trasy – údržba a značenie	210
7.4	Prioritná os č. 4: Produkty cestovného ruchu, prezentácia a propagácia	213
7.5	Prioritná os č. 5: Zabezpečenie financií pre rozvoj cyklistickej a cyklotur. infraštruktúry	217

Zoznam obrázkov

Obr. č. 1: Sieť cyklotrás EuroVelo v Európe.....	22
Obr. č. 2: Emblémová tabuľka trasy EuroVelo	25
Obr. č. 3: Emblémová cyklotabuľka – logo EV 6 s logom Národnej cyklomagistrály	25
Obr. č. 4: Logo a evidenčné číslo EuroVelo na veľkej cyklosmerovke	26
Obr. č. 5: Logo a evidenčné číslo EuroVelo na malej cyklosmerovke.....	26
Obr. č. 6: Krajiny Dunajskej stratégie	37
Obr. č. 7: Mapa NSK so susediacimi krajmi a krajinami	45
Obr. č. 8: Svetelné signály v tvare bicykla	74
Obr. č. 9: Zasvietený signál žltej farby	75
Obr. č. 10: Svetelné signály v tvare chodca a bicykla	75
Obr. č. 11: Vyobrazenie symbolu bicykle	76
Obr. č. 12: Vyobrazenie symbolu elektrobicykle	76
Obr. č. 13: Výstražná značka cyklisti	76
Obr. č. 14: Cyklistický smerník tabuľový	77
Obr. č. 15: Cyklistický smerník šípkový	77
Obr. č. 16: Cyklistický medzismerník	77
Obr. č. 17: Číslo cyklotrasy	77
Obr. č. 18: Priečna jazda cyklistov	78
Obr. č. 19: Obojsmerná jazda cyklistov.....	78
Obr. č. 20: Voľno	78
Obr. č. 21: Koridor pre cyklistov	79
Obr. č. 22: Mapa NSK s náčrtom aktuálne navrhutej cyklodopravnej siete.....	105
Obr. č. 23: Základné vedenie cyklistického chodníka Nitra – Vráble III. etapa.....	110
Obr. č. 24: Mapa nabíjacích staníc Ebajk connect.....	116
Obr. č. 25: Oprávnené územie pre ŠC 1.2.2 v IROP pre NSK	120
Obr. č. 26: UMR Nitra	121
Obr. č. 27: Kostrová sieť cyklodopr. trás v NSK, prepojenie na susedné štáty a kraje.....	137
Obr. č. 28: Celková situácia cestného mosta I/75 a hrádzí na Váhu v Šali	140
Obr. č. 29: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na pravom brehu Váhu.....	140
Obr. č. 30: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na pravom brehu Váhu, kontakt s hrádzou	141
Obr. č. 31: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na pravom brehu Váhu, hrádza sever.....	141

Obr. č. 32: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na pravom brehu Váhu, hrádza juh	141
Obr. č. 33: Šaľa cestný most I/75 cez Váh, v strede mosta, ľavobrežná hrádza.....	142
Obr. č. 34: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na ľavom brehu Váhu, kontakt s hrádzou	142
Obr. č. 35: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na ľavom brehu Váhu, hrádza sever	142
Obr. č. 36: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na ľavom brehu Váhu, hrádza juh.....	143
Obr. č. 37: Vizualizácia novej cyklolávky (Wilsonovo nábr. s Nábr. Mládeže Nitra).....	144
Obr. č. 38: Prepojenie a koridory cyklomagistrál v NSK na susedné štáty a kraje	149
Obr. č. 39: Emblémová cyklotabuľka EV 6 s logom Dunajskej cyklistickej cesty.....	150
Obr. č. 40: Trasa EuroVelo 6 v NSK a jej prepojenie na susedné štáty a kraje	151
Obr. č. 41: Emblémová cyklotabuľka Vážska cyklomagistrála.....	152
Obr. č. 42: Emblémová cyklotabuľka Pohronská cyklomagistrála	152
Obr. č. 43: Emblémová cyklotabuľka Ponitrianska cyklomagistrála	153
Obr. č. 44: Emblémová cyklotabuľka Požitavská cyklomagistrála	153
Obr. č. 45: Sieť cyklomagistrál pre cestné bicykle v NSK a ich prepojenia	154
Obr. č. 46: Základné oblasti v NSK vhodné pre horskú cyklistiku	155
Obr. č. 47: Kostrové trasy pre MTB cykloturistiku v NSK.....	156
Obr. č. 48: Emblémová cyklotabuľka Bikepark Považský Inovec	158
Obr. č. 49: Emblémová cyklotabuľka Hrebeňom Považského Inovca.....	159
Obr. č. 50: Emblémová cyklotabuľka Okolo Považského Inovca.....	159
Obr. č. 51: Emblémová cyklotabuľka Naprieč Považským Inovcom.....	160
Obr. č. 52: Emblémová cyklotabuľka Bikepark Trábeč.....	160
Obr. č. 53: Emblémová cyklotabuľka Hrebeňovka Trábeča	160
Obr. č. 54: Vzorová zostava značenia náučnej Cyrilo-metodskej cyklotrasy	162
Obr. č. 55: Vzorová zostava imidžového miesta náučnej Cyrilo-metodskej cyklotrasy ...	163
Obr. č. 56: Schématický náčrt vedenia Cyrilo-Metodskej cesty.....	164
Obr. č. 57: Vizualizácia rozhľadní V Golianove a na Zámečku v Šuranoch.....	184
Obr. č. 58: Vizualizácia rozhľadne na sútoku riek Váh a Malý Dunaj v Kolárove.....	185
Obr. č. 59: Schématický výkres rozhľadne v Strekove.....	186
Obr. č. 60: Vizualizácia rozhľadne v Strekove.....	187
Obr. č. 61: Lokalizácia budúcej rozhľadne v k. ú. Lehota.....	187

Zoznam tabuliek

Tab. č. 1: Dĺžky ciest v jednotlivých okresoch NSK podľa triedy	43
Tab. č. 2: Prehľad existujúcich rozvojových zámerov	54
Tab. č. 3: Výsledok podpory v stratégii UMR.....	67
Tab. č. 4: Taktická úloha 1 v prioritnej oblasti 2.....	68
Tab. č. 5: Taktická úloha 2 v prioritnej oblasti 2.....	69
Tab. č. 6: Obnova a značenie cyklotrás v NSK	70
Tab. č. 7: Budovanie spevnených cyklotrás	71
Tab. č. 8: Projekt „Cyklistický chodník Nitra – Vráble“	71
Tab. č. 9: Rozdelenie cyklotrás v NSK podľa druhu komunikácie, po ktorej sú vedené	97
Tab. č. 10: Sieť cykloturistických trás v NSK podľa ich farby	111
Tab. č. 11: Počet zariadení „Vitajte cyklisti“ podľa krajov	118
Tab. č. 12: Prehľad mestských cyklotrás vo vybraných slovenských mestách	127
Tab. č. 13: Lokality pre zaradenie do pútnickej Cyrilo-metodskej cesty	165
Tab. č. 14: Plán NSK pre výstavbu a financovanie rozhl'adni na území NSK	183
Tab. č. 15: Prioritná os č. 1: Riadenie a legislatívna podpora	193
Tab. č. 16: Prioritná os č. 2: Realizácia cyklodopravnej infraštruktúry na území NSK....	194
Tab. č. 17: Prioritná os č. 3: Cykloturistické trasy – údržba a značenie	195
Tab. č. 18: Prioritná os č. 4: Produkty cestovného ruchu, prezentácia a propagácia.....	196
Tab. č. 19: Prioritná os č. 5: Zabezpečenie financií pre rozvoj cyklo infraštruktúry	196

Zoznam grafov

Graf č. 1: Cyklistický index – počet kilometrov mestských cyklotrás na obyvateľa 128

Graf č. 2: Index hustoty cyklistickej siete – počet km cyklotrás v území na km² 129

Zoznam skratiek

I/xx	cesta I. triedy č. xx
II/xxx	cesta II. triedy č. xxx
III/xxxx	cesta III. triedy č. xxxx
ATC	autocamping
NSK	Nitriansky samosprávny kraj
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
BMI	body mass index – index obezity
CHKO	chránená krajinná oblasť
CHVÚ	chránené vtáčie územie
CHPV	chránený prírodný výtvor
Natura	chránené územia sústavy Natura 2000
SKUEV	územie európskeho významu na Slovensku
NPR	národná prírodná rezervácia
PR	prírodná rezervácia
CHA	chránený areál
CLLD	miestny rozvoj vedený komunitou (Community Led Local Development)
CM	cykloturistická magistrála
CO ₂	Carbon dioxide – oxid uhličitý
CP SK-HU	cezhraničná spolupráca Slovensko – Maďarsko
CR	cestovný ruch
CTT	cykloturistická trasa
CYK	cyklistická komunikácia
PTT	pešia turistická trasa
NCH	náučný chodník
DSP	dokumentácia pre stavebné povolenie
DUR	dokumentácia pre územné rozhodnutie
PD	projektová dokumentácia
ECF	European Cyclist's Federation – Európska cyklistická federácia
EK	Európska komisia
ERDF	European Regional Development Fund – Európsky fond regionálneho rozvoja

EÚ	Európska únia
EV-6	EuroVelo 6
GIS	geografický informačný systém
GPS	Global Positioning System – Glogálny pozičný systém
hkm	hraničný kilometer
HU	Maďarsko
IDS	integrovaný dopravný systém
IP	investičná podpora
IROP	integrovaný regionálny operačný program
IT	informačné technológie
km	kilometer
KN	kataster nehnuteľností
KOCR	krajská organizácia cestovného ruchu
OOCR	oblastná organizácia cestovného ruchu
SCK	Slovenský cykloklub
KST	Klub slovenských turistov
KURS	konceptia územného rozvoja Slovenska
k. ú.	katastrálne územie
Lesy SR,š.p.	podnik Lesy SR š. p.
SVP, š.p.	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky
LV	list vlastníctva
SPF	Slovenský pozemkový fond
ĽOHD	ľavostranná ochranná hrádza Dunaja
ĽOHV	ľavostranná ochranná hrádza Váhu
ĽOHM	ľavostranná ochranná hrádza rieky Nitra Morava
POHD	pravostranná ochranná hrádza Dunaja
POHV	pravostranná ochranná hrádza Váhu
POHM	pravostranná ochranná hrádza rieky Nitra Morava
MAS	miestna akčná skupina
MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MICE	Meetings – Incentives – Conferences – Events: druh cestovného ruchu, v ktorom veľké skupiny zvyčajne plánované vo veľkom predstihu sú zhromaždené pre konkrétny účel
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MTB	horský bicykel (z anglického mountain bike)
NECC	National EuroVelo Coordinate Centre – národný koordinátor trás EuroVelo
NLC	Národné lesnícke centrum
OP	operačný program
OÚ	okresný úrad
OÚŽP	okresný úrad životného prostredia
OvZP	organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti
OZ	občianske združenie
P&R	Park and Ride – zaparkuj auto a pokračuj alternatívnou cestou do cieľa
PDF	Portable Document Format – súborový formát
PHSR	plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
RIUS	regionálna územná stratégia
PRV	program rozvoja vidieka
PK	pozemná komunikácia
MK	miestna komunikácia
PUM	plán udržateľnej mobility
PZ	policajný zbor
QR code	QR kód – dvojrozmerný čiarový kód
Rada TTE	Rada pre dopravu, telekomunikácie a energetiku
CMYK	farebný model (Cyan – azúrová, Magenta – purpurová, Yellow – žltá, Key – čierna)
RGB	aditívny farebný model (Red – červená, Green – zelená, Blue – modrá)
SACR	Slovenská agentúra cestovného ruchu
SCR	Sekcia cestovného ruchu
SCK	Slovenský cykloklub
SEA	Single European Act
SO	stavebný objekt
SP	strategická priorita
SPF	Slovenský pozemkový fond
SR	Slovenská republika
STN	Slovenská technická norma

SWOT	analýza silných (Strengths) a slabých (Weaknesses) stránok, príležitostí (Opportunities) a ohrození (Threats)
ŠC	špecifický cieľ
ŠOP	štátna ochrana prírody
ŠVOČ	študentská vedecká odborná činnosť
TIC	turisticko-informačné centrum
TIK	turistická informačná kancelária
TP	technické podmienky
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
UMR	udržateľný mestský rozvoj
ÚGD	územný generel dopravy
ÚP	územný plán
ÚPN R	územný plán regiónu
PUM	plán udržateľnosti mobility
RPUM	regionálny plán udržateľnosti mobility
ÚNSK	Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja
VD	vodné dielo
VE	vodná elektráreň
VN	vodná nádrž
RVN	retenčná vodná nádrž
VO	verejné obstarávanie
VÚC	vyšší územný celok
VÚD	Výskumný ústav dopravy
VV, š. p.	Vodohospodárska výstavba, štátny podnik
VZN	všeobecné záväzné nariadenie
ZMO	Združenie miest a obcí
ŽP	životné prostredie

Úvod

Spracovaná cyklostratégia nadväzuje na dokument „Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK na roky 2016 – 2020“, ktorú spracoval pre NSK Slovenský cykloklub v októbri 2015.

Stratégia plynule rozširuje tento dokument a zároveň zohľadňuje zmeny v legislatíve a zákonoch na úrovni štátu, kraja, ale aj EÚ. Reflektuje aj na pripravované nové programovacie obdobie EÚ. Znova delí cyklotrasy na území kraja na cyklodopravné a cykloturistické, samozrejme s dôrazom na tzv. chrbtovú sieť cyklotrás NSK. Aktualizuje aj jej pripojenie na Maďarsko a okolité samosprávne kraje – BSK, TTSK, TSK a BBSK.

Zohľadňuje aj všetky známe aktuálne zmeny v cyklosieti na území NSK, ako aj zapracováva nové návrhy, projekty a projektové dokumentácie rôznych stupňov a úrovní. Bilancuje i práve skoro končiacie programové obdobie EÚ (2014 – 2020), najmä OP IROP a cezhraničná spoluprácu SK/HU.

V aktuálnej stratégii sa znova uplatnil aj osvedčený dotazníkový prieskum miest a obcí na území NSK k problematike strategického plánovania, realizácie a budúcich cyklozámierov na území NSK. Vzorový dotazník je samostatnou prílohou tejto stratégie, súbor vyplnených a obdržaných cyklotazníkov tvoria takisto samostatnú prílohu tejto stratégie. K upresneniu viacerých zámerov sa uskutočnili početné stretnutia s viacerými zástupcami miest a obcí, ako aj združení na území kraja. Problematiku postupne dopĺňali aj zodpovední pracovníci ÚNSK.

Samostatná kapitola štúdie je venovaná problematike rozhl'adni na území NSK, samozrejme s dôrazom ich využitia v cyklodoprave a cykloturistike. Táto nadväzuje na strategický dokument NSK „Turistické rozhl'adne na cyklotrasách v NSK“, ktorý spracoval pre NSK v októbri 2018 SCK. Táto časť stručne bilancuje existujúce rozhl'adne na území NSK, dopĺňa návrhy nových lokalít pre stavbu rozhl'adni, ako aj bilancuje pokrok NSK v tejto problematike.

Keďže súčasťou dotazníkového prieskumu bola aj otázka na mestá a obce, či plánujú stavať nové rozhl'adne, bilancia odpovedí je už vo vyššie spomínanej prílohe tejto stratégie.

Vzhľadom na budúcu postupnú implementáciu stratégie v dotknutých cieľoch, opatreniach a aktivitách, je možné stratégiu v nastávajúcich rokoch aktualizovať – dopĺňať alebo meniť ďalšími dodatkami.

Základnú víziu cyklostratégie NSK možno zhrnúť do 2 bodov:

- dosiahnuť uznanie a posilnenie cyklistickej dopravy v NSK ako rovnocenného druhu dopravy a jej integráciu s ostatnými druhmi dopravy, zlepšenie vnímania cyklistov ako plnohodnotných účastníkov cestnej premávky
- zásadné posilnenie cykloturistiky ako dôležitého segmentu cestovného ruchu s veľkým potenciálom trvalo udržateľného rozvoja najmä vidieckych oblastí, ich rozvoja, zvýšenia zamestnanosti a konkurencieschopnosti

1 Terminológia cyklodopravy a cykloturistiky, vymedzenie definícií a pojmov

Celá legislatívna problematika cyklodopravy, cykloturistiky, súvisiacich zákonov, predpisov, noriem, ako aj operačných programov, ktoré ju obsahujú, je veľmi rozsiahla. Jedná sa častokrát o materiály v rozsahu stoviek stránok. Pre ľahšiu orientáciu v celej problematike a stratégii, jej jednotlivých kapitol je potrebné si na začiatku presne vymedziť jednotlivé pojmy a definície, ako aj zoznámiť sa s príslušnou terminológiou.

Pre samotnú definíciu cyklodopravy, cykloturistiky bola použitá hlavne terminológia z dvoch aktuálne platných dokumentov (uvedených v TP kap.1.1 a 1.2). Prvým sú Technické podmienky TP 07/2014 „Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry“. Tie vstúpili do platnosti od 1. 11. 2014 a priamo nadväzujú na STN 73 6101 „Projektovanie ciest a diaľnic“ a STN 73 6110 „Projektovanie miestnych komunikácií“. V TP v kapitole 1.2 je definované názvoslovie. TP sa vzťahujú predovšetkým na cyklodopravné mestské cyklotrasy, no určujú aj pravidlá pri prelínaní sa s cykloturistickými trasami. Veľmi dôležitým bodom je definovanie spoločného vedenia cyklodopravnej a cykloturistickej trasy, ako aj spoločné umiestnenie dopravného a cykloturistického značenia.

1.1 Súvisiaca terminológia z TP 085/2019 „Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry“

Pre potreby tejto stratégie sa mierne zmenilo poradie definovaných pojmov oproti predpisu TP 085/2019 tak, aby v úvode boli vysvetlené najprv základné kľúčové pojmy pre správne porozumenie stratégie.

- **Cyklistická doprava:** Nemotorový druh dopravy poháňaný ľudskou silou a využívajúci konštrukciu bicykla.
- **Cykloturistika:** Forma turistiky, pri ktorej je na presun využívaný bicykel. Delí sa na cestnú cykloturistiku a horskú (MTB) cykloturistiku.
- **Cyklistická infraštruktúra:** Súhrn zariadení a opatrení, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie náležitého chodu cyklistickej dopravy.
- **Cyklistická komunikácia:** Nemotoristická komunikácia určená výhradne pre cyklistov.
- **Cyklistická trasa:** Trasa, ktorá je vhodná na používanie cyklistami. Určuje hlavne smerové vedenie pre cyklistov. Môže byť vedená po všetkých kategóriách PK, ktoré umožňujú jazdu cyklistom, vrátane poľných, lesných a iných ciest, ktoré nemusia mať spevnený povrch, ako aj na všetkých typoch CYK. Cyklotrasa nemusí byť oddelená od ostatných účastníkov cestnej premávky. Môže byť značená príslušným cyklistickým dopravným značením ako dopravný systém cyklotrás v riešenom území, alebo ako systém cykloturistických trás s príslušným cykloturistickým značením. Na jednej cyklotrase môžu byť naraz použité obe značenia, t. j. použitie jedného značenia nevyklučuje ani nenahrádza použitie druhého.
- **Cykloturistická trasa:** Cyklistická trasa s turistickým významom, značená cykloturistickým značením podľa STN 01 8028.

-
- **Pozemná komunikácia:** Komunikácia určená najmä na pohyb dopravných prostriedkov, cyklistov a chodcov (podľa STN 73 6100).
 - **Segregovaná CYK:** Fyzicky oddelená CYK od ostatných druhov dopravy (aj od chodcov). Za fyzické oddelenie sa považuje akékoľvek oddelenie cyklistov okrem oddelenia vodorovným dopravným značením.
 - **Pridružený dopravný priestor:** Časť dopravného priestoru medzi hlavným dopravným priestorom a príľahlou zástavbou.
 - **Cyklistická cestička:** Samostatná nemotoristická komunikácia určená pre cyklistov, oddelená od iných druhov dopravy.
 - **Spoločná cestička pre chodcov a cyklistov:** Pozemná komunikácia, po ktorej sa môžu spoločne pohybovať chodci aj cyklisti.
 - **Okružné vedenie cyklistov:** jednosmerné vedenie cyklistov v priestore križovatky ktoré vytvára okruh okolo križovatky.
 - **Cyklistický pruh:** Pruh vyhradený pre cyklistov. Časť cyklistického pásu určená pre jeden cyklistický prúd.
 - **Koridor pre cyklistov (cyklokoridor, piktokoridor):** Vyznačenie ideálnej stopy pre cyklistov v jazdnom pruhu. Vyznačuje sa príslušným, dopravným značením. Priestor piktokoridoru môžu využívať aj ostatní účastníci cestnej premávky, pokiaľ ho práve nevyužívajú cyklisti.
 - **Smerové dopravné značenie:** Smerové dopravné značenie pomocou smerových tabúl a tabuliek v zmysle Vyhlášky MV SR č. 9/2002 Z. z.
 - **Cyklistické návestidlo (semafor):** Svetelné zariadenie obsahujúce svetelné signály pre cyklistov „Stoj“ a „Voľno“, vo výnimočných prípadoch aj signál „Pozor“.
 - **Cyklistický priechod:** Úrovňové križovanie cyklistov s cestnou komunikáciou.
 - **Cykloturistické značenie:** Značenie podľa STN 01 8028 využívané na cykloturistických trasách.
 - **Extravilán:** Voľná krajina mimo zastavaného územia sídelných útvarov (podľa STN 73 6100).
 - **Hlavný dopravný priestor:** Časť dopravného priestoru vymedzená voľnou šírkou miestnej komunikácie totožnou s kategóriovou šírkou.
 - **Intravilán:** Zastavané alebo na zastavanie určené územie sídelného útvaru (podľa STN 73 6100).
 - **Cyklistický prúd:** Sled všetkých cyklistov pohybujúcich sa za sebou, alebo vedľa seba tým istým dopravným smerom.
 - **Cyklistické odpočívadlo:** Oddychová zóna pre cyklistov.
 - **Cyklistické návestidlo (semafor):** Svetelné zariadenie obsahujúce svetelné signály pre cyklistov Stoj a Voľno, vo výnimočných prípadoch aj signál Pozor.
 - **Cyklistický prvok:** Objekt cyklistickej komunikácie.
 - **Cyklistický stojan:** Zariadenie na bezpečné odstavenie bicykla, ktoré umožňuje uzamknutie rámu a kolies bez rizika poškodenia.
-

-
- **Pešia zóna:** Pešia zóna je verejné priestranstvo, na ktorom je čiastočne alebo úplne vylúčená, obmedzená alebo zakázaná motorová doprava a povolený je len pohyb chodcov, prípadne cyklistov (podľa vopred stanovených podmienok).
 - **Korčuliar:** Osoba používajúca na pohyb kolieskové korčule.

1.2 Súvisiaca terminológia z STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“

Podrobnú terminológiu k cykloturistickým trasám upravuje predovšetkým zásadne novelizovaná STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“.

- **Cykloturistika:** Forma turistiky využívajúca bicykel ako prostriedok presunu za účelom rekreácie a trávenia voľného času.
- **Cestná cykloturistika:** Menej náročná forma cykloturistiky vhodná pre všetky druhy bicyklov.
- **Horská cykloturistika:** Náročnejšia forma cykloturistiky vykonávaná v horskom prostredí s väčším prevýšením, vhodná je pre horské bicykle (výnimočne pre trekové bicykle).
- **Cykloturistické značenie:** Systematická činnosť zameraná na označovanie a vybavovanie cykloturistických trás značkami, cykloturistickými informačnými objektmi a prvkami cykloturistickej orientácie.
- **Cyklotrasa:** Všeobecný názov pre všetky druhy komunikácií, ktoré sú postavené alebo vyznačené pre cyklistov.
- **Cykloturistická trasa:** Pozemná komunikácia vybavená cykloturistickým značením (prípadne upravená aj stavebne) pre premávku cykloturistov v označenom smere, prechádzajúca mestami, obcami a extravilánom, po štátnych cestách, miestnych a účelových komunikáciách, po hrádzach riek a vodných nádrží, v lesnom, horskom alebo poľnom prostredí, prioritne spájajúca turistické ciele.
- **Náučná cykloturistická trasa:** Vytýčený smer cykloturistickej značenej trasy s priradenou poznávacou hodnotou alebo témou, s náučnými panelmi, prechádzajúci mestami, obcami a extravilánom, vedie po štátnych cestách, účelových komunikáciách, po hrádzach riek a vodných nádrží, v lesnom, horskom alebo poľnom prostredí.
- **Trasa EuroVelo:** Diaľková transeurópska cyklotrasa, resp. cykloturistická trasa.
- **Cyklomagistrála:** Diaľková cyklotrasa vedúca nenáročným terénom, umožňujúca rýchly a nenáročný prechod územím, vytvára základnú – kostrovú sieť cykloturistických trás.
- **Cykloturistický okruh:** Cykloturistická trasa, pri ktorej je východisko cykloturistickej trasy totožné s jej cieľom.
- **Tematická cykloturistická trasa:** Vytýčený smer cykloturistickej značenej trasy s poznávacím zameraním ako priradenou hodnotou s dominantnou témou, prechádza mestami, obcami a extravilánom, vedie po štátnych cestách, účelových komunikáciách, po hrádzach riek a vodných nádrží, v lesnom, horskom alebo poľnom prostredí.

-
- **Jednostopová cyklotrasa - singletrack (singltrek):** MTB cestička prírodného charakteru, ktorá je taká úzka, že po nej môžu prejsť iba bicykle, je vedená v lesnom prostredí po chodníkoch, obyčajne býva jednosmerná.
 - **Objekt:** Predmet rozoberaný z hľadiska jeho zamýšľaného poslania.
 - **Prvok:** Samostatná časť objektu.
 - **Cykloturistický informačný (orientačný) prvok:** Symbol, údaj alebo súbor údajov poskytujúci cykloturistické informácie na jednom celku (cykloturistická značka, cyklošípka, cyklosmerovka, emblémová cyklotabulka, obrázková cyklosmerovka, cyklotabulka miestneho názvu, donorská cyklotabulka, doplnková cyklotabulka, významová doplnková cyklotabulka, informačná doplnková cyklotabulka, cykloturistická mapa, informačný panel, imidžové miesto, cyklopoludník).
 - **Cykloturistický nosný prvok:** Účelový prvok alebo konštrukcia slúžiaca na umiestnenie cykloturistických informačných prvkov.
 - **Cykloturistický informačný objekt:** Cykloturistický nosný prvok s namaľovaným alebo namontovaným prvkom, prípadne prvkami.
 - **Cyklosmerovník:** Samostatný cykloturistický nosný prvok, na ktorom sú pripevnené cyklosmerovky a cyklotabulky.
 - **Malý cyklosmerovník (holinný kôl):** Samostatný cykloturistický nosný prvok, na ktorom sú pripevnené malé cyklosmerovky, prípadne cykloznačky.
 - **Cykloturistická značka, cykloznačka:** Základný cykloturistický informačný prvok označujúci vytýčený smer cykloturistickej trasy (tzv. maľované „céčko“ na bielom podklade).
 - **Cykloturistická značka náučnej cykloturistickej trasy, náučná cykloznačka:** Základný cykloturistický informačný prvok označujúci vytýčený smer náučnej cykloturistickej cyklotrasy (tzv. maľované „céčko“ na žltom podklade).
 - **Cyklošípka:** Cykloturistická značka s hrotom označujúcim zmenu smeru cykloturistickej značenej trasy (maľovaná na bielom podklade).
 - **Cyklošípka náučnej cykloturistickej trasy:** Cykloturistická značka s hrotom označujúcim zmenu smeru cykloturistickej náučnej značenej trasy (maľovaná na žltom podklade).
 - **Cyklovolavka:** Cykloturistická značka väčších rozmerov viditeľná zo vzdialenosti väčšej ako cykloturistická značka základných rozmerov (maľovaná na bielom alebo žltom podklade).
 - **Cyklosmerovka:** Cykloturistický informačný prvok smerového charakteru.
 - **Cyklotabulka:** Cykloturistický informačný prvok obsahujúci dopĺňajúce údaje o aktuálnej situácii na cykloturistickej trase, upozornenie alebo výstrahu používateľovi značenej cykloturistickej trasy, náučnej cykloturistickej trasy.
 - **Cykloturistická mapa:** Cykloturistický informačný prvok spravidla s mapou cykloturisticko-tematického obsahu, prípadne aj s inými údajmi.

-
- **Cykloturistický náučný panel:** Cykloturistický informačný prvok s panelom cykloturisticko-tematického obsahu, o prírodných, kultúrnych a stavebných zaujímavostiach, osobnostiach, dejinách, prípadne aj s inými údajmi textovými a fotografickými údajmi.
 - **Cykloturistické informačné miesto:** Miesto na cykloturistickej značenej trase, kde je umiestnený cyklosmerovník, malý cyklosmerovník, imidžový cykloturistický smerovník, cyklopoludník, cykloturistická mapa alebo cykloturistický náučný panel.
 - **Cykloturistické imidžové miesto:** Cyklosmerovník ako nosný prvok s cyklotabulkou miestneho názvu a súborom obrázkových smeroviek.
 - **Cyklopoludník:** Cyklosmerovník ako nosný prvok s cyklotabulkou miestneho názvu a súborom veľkých cyklosmeroviek.
 - **GPS – Global position system:** Moderný systém určenia polohy pomocou satelitnej technológie.
 - **GPS zameranie:** Zameranie bodov alebo celej cykloturistickej trasy, náučnej cykloturistickej trasy v teréne s GPS prístrojom.
 - **QR code (QR kód):** Dvojmerný čiarový kód, ktorý po zosnímaní kamerou alebo fotoaparátom dekoduje textovú informáciu obsiahnutú v kóde.

1.3 Kategorizácia cykloturistických trás podľa STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“

Do terminológie môžeme zahrnúť aj kategorizáciu cykloturistických trás. Podrobne ju popisuje novelizovaná STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“. V podstate sa cykloturistické trasy delia na klasické cykloturistické trasy a novinkou sú náučné cykloturistické trasy. Ďalej sa delia podľa určenia, farieb a náročnosti.

Cykloturistické trasy sa podľa určenia delia na:

- cykloturistické trasy určené na cestnú cykloturistiku
- cykloturistické trasy určené na horskú cykloturistiku
- náučné cykloturistické trasy na cestnú cykloturistiku
- náučné cykloturistické trasy na horskú cykloturistiku

Cykloturistické trasy na cestnú cykloturistiku sa odporúča viesť po sieti existujúcich ciest, s asfaltovým, penetrovaným alebo iným spevneným povrchom. Patria k nim málo frekvencované štátne cesty II. a III. triedy, výnimočne krátke úseky ciest I. triedy, ďalej miestne a účelové komunikácie, lesné a poľné cesty, hrádze riek a obslužné komunikácie, ako aj ďalšie cesty a zariadenia.

Cykloturistické trasy na horskú cykloturistiku sa spravidla vedú po makadamových a nepevnených lesných a poľných cestách, miestnych a účelových komunikáciách, hrádzach a iných cestách s prírodným povrchom. Na túto formu cykloturistiky sa odporúča používať len vyznačené cykloturistické trasy.

Náučné cykloturistické trasy na cestnú cykloturistiku sa odporúča viesť po sieti existujúcich ciest a zariadení, s asfaltovým, penetrovaným alebo iným spevneným povrchom. Patrí k nim málo frekventované štátne cesty III. triedy, výnimočne úseky štátnych ciest II. triedy, ďalej miestne a účelové komunikácie, lesné a poľné cesty, hrádze riek a obslužné komunikácie, ako aj ďalšie kľudové cesty a zariadenia.

Náučné cykloturistické trasy na horskú cykloturistiku sa spravidla vedú po makadamových a nespevnených lesných a poľných cestách, miestnych a účelových komunikáciách, hrádzach a iných kľudových cestách s prírodným povrchom. Na túto formu cykloturistiky sa odporúča používať len vyznačené cykloturistické trasy.

Rozdelenie cykloturistických trás podľa farieb

Cykloturistické trasy sa pre jednoznačnosť a ľahšiu orientáciu v teréne značia týmito farbami:

1. **Červená:** Značia sa ňou len trasy EuroVelo, cyklomagistrály a diaľkové trasy – v podstate chrbtová sieť cyklotrás. Nepoužíva sa pri náučných cykloturistických trasách.
2. **Modrá:** Značia sa ňou paralelné trasy k trasám EuroVelo, diaľkovým cyklomagistram, dlhšie alebo náročnejšie regionálne cykloturistické trasy, dlhšie alebo náročnejšie náučné cykloturistické trasy.
3. **Zelená:** Značia sa ňou stredne náročné cykloturistické trasy, cykloturistické okruhy zdravia a cykloturistické trasy pre rodiny s deťmi, stredne náročné náučné cykloturistické trasy, náučné cykloturistické okruhy zdravia a náučné cykloturistické trasy pre rodiny s deťmi.
4. **Žltá:** Značia sa ňou ľahké cykloturistické trasy a spojky medzi cykloturistickými trasami, krátke odbočky k rôznym prírodným, historickým, kultúrnym a technickým zaujímavostiam. Vzhľadom na to, že náučná cykloturistická trasa v hierarchii „ľahká - žltá“ by sa na žltom podklade strácala, používa sa na piktogramy cyklistu, farebný hrot a farbu maľovanej značky „C“ čierna farba.
5. **Čierna:** Značia sa ňou ľahké náučné cykloturistické trasy podľa vyššie uvedeného, používa sa na prvky náučnej cykloturistickej trasy a maľovaných značkách „C“, ktoré majú žltý podklad.

Dôležitosť cykloturistických trás teda klesá v poradí červená – modrá – zelená – žltá, dôležitosť náučných cykloturistických trás klesá v poradí modrá – zelená – čierna.

Rozdelenie cykloturistických trás podľa náročnosti

Cykloturistické trasy sa podľa náročnosti delia do 3 skupín:

- **REKREA (ľahké):** Sú to menej náročné cykloturistické trasy a okruhy, náučné cykloturistické trasy na oboznámenie sa s jazdou na bicykli. Vyžadujú základy techniky jazdy na bicykli a základný fyzický fond.
- **SPORT (stredne ťažké):** Sú to náročnejšie športové okruhy alebo cykloturistické trasy, náučné cykloturistické trasy, ktoré vyžadujú dobré zvládnutie techniky jazdy na bicykli a dobrú fyzickú kondíciu.

-
- **EXPERT (ťažké):** Náročné trasy, náročné okruhy a náročné náučné cykloturistické trasy, pre cykloturistov, ktorí majú veľmi dobre zvládnutú techniku jazdy na bicykli a veľmi dobrú kondíciu.

Podľa novelizovanej STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“ sa do základných prvkov značenia cykloturistických a náučných cykloturistických trás (veľká cyklosmerovka, malá cyklosmerovka) umiestňuje piktogram náročnosti v obdĺžniku podľa farby trasy so slovným spojením REKREA, SPORT a EXPERT.

Novinkou novelizovanej STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“ je aj grafický popis všetkých prvkov cykloturistickej orientácie, ich rozmery a umiestnenie textov a piktogramov každého prvku. Na každom prvku už musí byť uvedený správca cykloturistickej trasy a musí byť uvedené evidenčné číslo cykloturistickej trasy (prideľuje Ústredie Slovenského cykloklobu). Norma stanovila aj zásady pre obnovu cykloturistických trás. Tie obsahuje Príloha č. 1 tejto stratégie, evidenciu a správcovstvo cykloturistických trás (Príloha č. 2).

1.4 Terminológia k trasám EuroVelo

Trasy EuroVelo sú špecifickou kategóriou cyklotrás, a preto je potrebné si charakterizovať tento typ trás, definovať pojmy a zásady spájajúce sa s nimi.

EuroVelo je projektom **Európskej cyklistickej federácie** (European Cyclists' Federation, skrátene ECF), ktorá je zastrešujúcou organizáciou pre jednotlivé národné cyklistické organizácie naprieč celou Európou. Zámerom ECF v rámci projektu EuroVelo je propagovať a koordinovať vytváranie a prevádzku kompletnej siete EuroVelo trás, prepájanie týchto trás na národné cyklistické trasy a tým spájanie celého európskeho kontinentu.

EuroVelo aktuálne tvorí sieť 17 transeurópskych diaľkových cyklistických trás v celkovej dĺžke viac ako 90 000 km. Tieto trasy slúžia jednak pre cykloturistiku a diaľkovú cykloturistiku, ale tiež lokálnym cyklistom na jednodňovú cykloturistiku. Schématické znázornenie vedenia týchto trás je na Obr. č. 1.

Základ EuroVelo trás tvoria už existujúce národné, regionálne a miestne cyklotrasy v jednotlivých štátoch, avšak budujú sa i celkom nové úseky trás EuroVelo, prípadne je celá trasa EuroVelo vybudovaná ako samostatná unikátna cyklotrasa. Z **celkových 90 000 km** trás EuroVelo je viac ako 45 000 km vedených po už existujúcich cyklotrasách a málo frekventovaných cestách. Pokiaľ je EuroVelo trasa vytváraná už na existujúcej národnej trase, je značená národným štandardom danej národnej trasy a rovnako aj spoločným prvkom značenie EuroVelo trás. Nová samostatná EuroVelo trasa, alebo jej samostatný úsek, je značená iba ako trasa EuroVelo podľa manuálu značenia tých trás.

Ciele projektu EuroVelo:

- zabezpečiť implementáciu vysokokvalitných cyklistických trás
- harmonizovať štandardy naprieč Európou
- komunikovať a propagovať existenciu trás EuroVelo medzi osobami s rozhodovacou právomocou a potenciálnymi používateľmi cyklotrás
- slúžiť ako informačný kanál s informáciami o cyklistike v Európe

- povzbudzovať širokú verejnosť, aby skúsili jazdu na bicykli, podporovať predchod na zdravé a udržateľné cestovanie – každodenné výlety a cykloturistiku

Obr. č. 1: Sieť cyklotrás EuroVelo v Európe

Zdroj: <http://www.eurovelo.org/about-us>

Výstavba trás EuroVelo a ich prevádzka

Návrh, vývoj a prevádzku môže vykonávať aj štát a jeho regionálne zložky, tiež poskytovatelia komerčných služieb či mimovládne organizácie. Cieľom je však zriadiť oficiálne **národné koordináčne centrum EuroVelo (NECC)**, prípadne určiť aspoň **koordinátora (NEC)**, ktorý je zodpovedný za EuroVelo trasy na národnej úrovni. Koordinátorom je možné predstádium zriadenia koordináčneho centra alebo jeho dočasným riešením, nie je však nevyhnutným k vytvoreniu koordináčneho centra.

Základné povinnosti koordináčneho centra:

- celková koordinácia trás EuroVelo na národnej úrovni

-
- vedenie trás
 - koordinácia značenie
 - komunikácia a prezentácia trás
 - reportovanie, spätná väzba a spolupráca s ECF

Ďalšie možné úlohy koordinačného centra:

- vytváranie siete služieb okolo trás EuroVelo a zabezpečovanie infraštruktúry
- monitorovanie návštevnosti trás
- hľadanie, vytváranie a prezentovanie prepojení trás prostredníctvom verejnej dopravy a lobovanie za vytváranie vhodných podmienok pre cyklistov v rámci verejnej dopravy

1.4.1 Základné pravidlá pre vedenie trás EuroVelo

Európska cyklistická federácia zadefinovala nasledujúce pravidlá pre vedenie trás EuroVelo:

- **Priamosť prepojenia hlavných miest štátov a regiónov**
Priamosť vedenia každej trasy závisí aj na požiadavkách hlavných cieľových skupín. Trasa sa nemusí v zásade pohybovať po priamke, ale nemala by sa otáčať do opačného smeru.
- **Atraktivita trasy**
Voľba dostatku turisticky atraktívnych miest lokalizovaných v atraktívnej krajine priamo na trase alebo v jej bezprostrednej blízkosti.
- **Bezpečnosť trasy**
Vedenie trasy by malo byť lokalizované mimo zóny dopravy a mimo frekventované pozemné komunikácie.
- **Komfort trasy**
Vedenie trasy by malo byť zvolené bez veľkého prevýšenia, podľa možnosti s celoročne zjazdným povrchom.
- **Jednotné a zrozumiteľné značenie aj pre zahraničných cyklistov**
Aplikovať logá európskych a cezhraničných trás na štandardné národné značenie cyklotrás, resp. cykloturistických trás.
- **Dostatok služieb pre cyklistov pozdĺž trás**
Hlavne ubytovacích a stravovacích (program Cyklisti vítaní a pod., cyklo servis a požičovne, odpočívadlá a prístrešky na trase, mapy a pod).
- **Efektívna propagácia trasy a aktualizované informácie o trase**
Vlastné web stránky, cyklomapy a sprievodcovia, existencia ďalších turistických produktov vrátane miestnych regionálnych cyklotrás, trás pre jazdenie na koni, peších turistických trás a podobne.
- **Dopravná dostupnosť**
Napojenie na hromadnú dopravu – predovšetkým vlak, loď, cyklobusy, integrovaná doprava.

-
- **Jednotná koordinácia na európskej (ECF) a národnej úrovni (SCK)**

1.4.2 Základné pravidlá pre značenie trás EuroVelo

Základné pravidlá značenia diaľkových európskych trás EuroVelo vychádzajú z Príručky ECF z roku 2006. Tato príručka sa zakladá na vyhodnotení "Prieskumu značenia trás EuroVelo," ktorý v roku 2006 vypracovala švajčiarska Nadácia Veloland Schweiz – dnes Nadácia SchweizMobil v spolupráci s Európskou cyklistickou federáciou (ECF) a projektom na EuroVelo trase Atlantik – Čierne more, teda trase EuroVelo 6. Keďže práve trasa EuroVelo 6 sa tvorila na sieti existujúcich cyklomagistrál rôznych štátov, v tej dobe existovali v rôznych štátoch už vyznačené cyklomagistrály. Niektoré vzory ich značenia znázorňuje Príloha č. 3A a 3B tejto stratégie.

Konečná trasa EuroVelo sa tvorí priradením k existujúcim národným cyklotrasám, ktoré sú vyznačené na báze národného značenia magistrál včlenených do európskych trás.

Jednotlivé varianty značiek odrážajú rozdielne požiadavky jednotlivých krajín. Zohľadňujú individuálne a finančne únosné značenie trás EuroVelo, ktoré sa ale zdajú cyklistom jednotné navzdory drobným odlišnostiam v prevedení.

Číslovanie trás EuroVelo

Číslovanie trás sa koordinuje s Európskou cyklistickou federáciou, ktorú na Slovensku zastupuje Slovenský cykloklub ako Národný koordinátor trás EuroVelo. Slovenskom prechádzajú trasy EuroVelo 6, 11 a 13. Číslo príslušnej trasy je vždy umiestnené v logu trasy EuroVelo. Evidenčné čísla trás EuroVelo na Slovensku sú EV-6, EV-11 a EV-13. Sú vždy umiestnené na veľkých a malých cyklosmerovkách. Cez TTSK prechádzajú trasy EuroVelo 6 – v koridore rieky Dunaj a kúsok trasy EuroVelo13 – Trasa po stopách Železnej opony v koridore rieky Moravy.

Označenie trás Eurovelo

Logo manuál ECF upravuje dizajn, rozmery, prevedenie a farebnosť loga EuroVelo, ako aj jeho umiestňovanie do národných prvkov cykloznačenia. Prvotne sa používa integrované značenie trás. Možnosti znázorňuje Príloha č. 4A. Definícia farieb – podkladovej modrej, žltých hviezdíček vo formáte pantone: reflex blue, CMYK, RGB, ako aj typ písma je v prílohe č. 4B. Rozmery značenia pre všetky druhy značiek sú v prílohe č. 4C a prílohe č. 4D, pričom je definovaný percentuálny pomer jednotlivých častí vzhľadom na konečný finálny rozmer.

1.4.3 Zásady značenia trás EuroVelo na Slovensku

Zásady značenia trás EuroVelo na Slovensku možno zhrnúť do nasledujúcich bodov:

- značenie trás EuroVelo konzultovať s Národným koordinátorom EuroVelo na Slovensku – Slovenským cykloklubom
- značenie vykonávať podľa STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“
- značiť trasy môžu iba akreditované vyškolení značkári s platným preukazom značkára cykloturistických trás

- trasy EuroVelo sa značia ako diaľkové cyklomagistrály výlučne červenou farbou
- evidenčné čísla slovenských trás EuroVelo sú: EV-6, EV-11, EV-13
- v stanoviskách cykloorientácie sa nad smerové značenie trasy vždy umiestňuje emblémová tabuľka trasy EuroVelo (Obr. č. 2), pod touto tabuľkou sa umiestňuje tabuľka miestneho názvu

Obr. č. 2: Emblémová tabuľka trasy EuroVelo

Zdroj: interný zdroj SCK

- logo EuroVelo sa môže umiestňovať výlučne s číslom, alebo slovným spojením v anglickom alebo národnom jazyku
- ak je trasa EuroVelo totožná s inou národnou cyklomagistrálou, umiestňuje sa emblémová cyklotabuľka spolu s logom EuroVelo ako aj logom národnej cyklomagistrály (Obr. č. 3)

Obr. č. 3: Emblémová cyklotabuľka – Spoločné logo EuroVelo 6 s logom Národnej cyklomagistrály – Dunajskej cyklistickej cesty

Zdroj: interný zdroj SCK

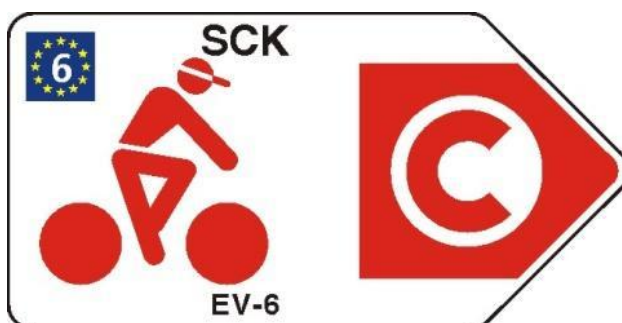
- vo veľkých cyklosmerovkách sa okrem evidenčného čísla umiestňuje nad piktogramom cyklistu aj malé logo trasy EuroVelo (Obr. č. 4)

Obr. č. 4: Logo a evidenčné číslo EuroVelo na veľkej cyklosmerovke

Zdroj: interný zdroj SCK

- na malých cyklosmerovkách sa okrem evidenčného čísla umiestňuje nad piktogramom cyklistu aj malé logo trasy EuroVelo (Obr. č. 5)

Obr. č. 5: Logo a evidenčné číslo EuroVelo na malej cyklosmerovke

Zdroj: interný zdroj SCK

- ak sa používajú vo veľkých i malých cyklosmerovkách nad piktogramom cyklistu aj iné logá, logo EuroVelo sa uvádza ako prvé

1.4.4 Zásady navrhovania trás EuroVelo na Slovensku

Zásady navrhovania trás EuroVelo na Slovensku možno zhrnúť do nasledujúcich bodov:

1. prioritne navrhovať a viesť trasy EuroVelo mimo zóny automobilovej dopravy
2. nenavrhovať trasy na cestných komunikáciách s intenzitou viac ako 7000 áut/deň, ak nie je iná možnosť, navrhnuť výstavbu cyklistického pruhu v pridruženom dopravnom priestore
3. koordinovať vedenie trasy s Národným koordinátorom EuroVelo na Slovensku – Slovenským cykloklubom
4. vstupné a výstupné body trás EuroVelo konzultovať s okolitými štátmi, ich Národnými koordinátormi, resp. organizáciami, ktoré majú trasy v správe v príslušnom štáte
5. myslieť pri navrhovaní na drobnú infraštruktúru na cyklotrasách
6. myslieť pri navrhovaní na služby pre cyklistov na cyklotrasách

2 Východiská rozvoja cyklotrás v rámci cyklodopravy a cykloturistiky v NSK

Východiskový stav pre rozvoj cyklotrás v NSK v rámci cyklodopravy a cykloturistiky podrobne zachytáva nasledovná SWOT analýza.

SILNÉ STRÁNKY

- S₁ Existencia Národnej stratégie rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky v SR, prijatý TP 085/2019 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry.
- S₂ Schválené programovacie dokumenty operačných programov EÚ na podporu cyklodopravy – IROP, cezhraničná spolupráca SK/HU, SK/CZ a SK/AT, program rozvoja vidieka.
- S₃ ÚP regiónu NSK, Územný generel dopravy NSK z roku 2008, aktualizovaný v roku 2017, PUM NSK spracovaný v roku 2019, RIUS spracovaná v roku 2016, aktualizovaná v roku 2017 a ďalšie strategické materiály na úrovni kraja.
- S₄ Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklodopravy na území NSK na roky 2016 – 2020.
- S₅ Existujúca legálne povolená sieť 1 322,75 km cykloturistických trás a cca. 80 km cyklochodníkov – mestských cyklotrás.
- S₆ Sieť cyklochodníkov na území niektorých miest ako Nitra, Nové Zámky, Zlaté Moravce, Komárno, Štúrovo, Levice.
- S₇ Zákon č. 151/2019 Z. z. O poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky.
- S₈ Verbálna, projektová i finančná podpora NSK v posledných rokoch pre problematiku cyklodopravy a cykloturistiky.
- S₉ Kraj má v správe rozsiahlu sieť ciest 2. a 3. triedy, ktoré udržiava a môže na nich realizovať opatrenia pre cyklistov a cykloturistov.
- S₁₀ Spôsob riešenia cyklodopravy a modelové riešenia v meste Nitra, existencia mestského cyklokoordinátora.
- S₁₁ Viacero spracovaných investičných projektových zámerov na rôznych úrovniach.
- S₁₂ Skúsenosti s realizovanými cyklodopravnými projektami v rámci programu IROP a cezhraničnej spolupráce SK/HU.
- S₁₃ Nitriansky kraj vzhľadom na množstvo riek, kanálov a hrádzí, má výborné podmienky pre rozvoj bezpečnej cestnej cyklodopravy a cykloturistiky.
- S₁₄ Vhodné podmienky pre rozvoj cyklodopravy a cykloturistiky na hrádzach riek ako Dunaj, Váh, Nitra či Hron.
- S₁₅ Vhodné podmienky na integrované cyklodopravné a cykloturistické trasy.
- S₁₆ Nitriansky kraj má najmä v pohorí Tríbeč výborné podmienky pre rozvoj MTB cykloturistiky.
- S₁₇ Nitriansky kraj má množstvo hradov, zámkov, sakrálnych a iných pamiatok, čo sú výborné podmienky pre rozvoj tematickej a náučnej cykloturistiky.
- S₁₈ Existujúca TP 085/2019 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry a STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“.

-
- S19 V kraji pôsobí iba jeden správca značenia cykloturistických trás – Slovenský cykloklub.
- S20 Značný záujem a podpora problematiky cykloturistiky a cyklotrás na území Nitrianskeho samosprávneho kraja – v kraji, mestách, obciach, združeniach miest a obcí, občianskych združeniach i u jednotlivcov.
- S21 Boom a rozvoj bicyklovania na Slovensku a okolitých krajinách, vplyv Petra Saganu na podporu pohybu na bicykli, ekonomický rast v posledných rokoch, rastúci záujem o pohyb na bicykli, dovolenky na bicykli, športové jazdy na bicykli, diaľkovú cykloturistiku.
- S22 Existencia cykloportálu cykloturistických trás na území NSK (<http://nr.cykloportal.sk/>) s voľne sťahovateľnými GPS trackmi a ďalšími ucelenými informáciami k cykloturistickým trasám.
- S23 Pohyb na bicykli je finančne nenáročný, ekologický a patrí k obľúbeným formám trávenia voľného času v širokom spektre cieľových skupín – domácich obyvateľov, domácich i zahraničných turistov a návštevníkov.
- S24 Pohyb na bicykli podporuje zdravie a fyzickú zdatnosť obyvateľov.
- S25 Silná sieť MAS na území kraja.
- S26 Pomerne veľký počet existujúcich rozhlľadní, ako aj ich narastajúca popularita.

SLABÉ STRÁNKY

- W1 Malá a slabá pozornosť, absencia cyklodopravy alebo jej slabé postavenie v strategických a plánovacích dokumentoch na úrovni niektorých regiónov, miest a obcí NSK. Slabý dôraz na rozvoj cyklodopravy, ako významného druhu nemotorovej dopravy.
- W2 Vo viacerých strategických materiáloch, vrátane ÚP, je chápaný pohyb na bicykli na území kraja iba ako cykloturistika, absentuje jeho ponímanie a zaradenie ako rovnocenného druhu dopravy v NSK v kapitole nemotorová doprava.
- W3 Absencia štatistických vstupných údajov na úrovni miest a obcí v oblasti cyklodopravy, najmä podiel cyklistickej dopravy na celkovej del'be dopravnej práce.
- W4 Absencia ďalších rôznych dôležitých štatistík o pohybe cyklistov v regiónoch, chýbajúce prieskumy sčítania cyklistov na cestách a dopravných koridoroch.
- W5 Nepostačujúca legislatíva štátu v oblasti realizácie infraštrukturálnych cykloprojektov, najmä v oblasti vlastníctva a vysporiadania pozemkov.
- W6 Zložité majetkovo – právne vzťahy.
- W7 Nevysporiadané pozemky.
- W8 Dlhé legislatívne procesy, komplikované povoľovacie procesy.
- W9 Pomalý a nedotiahnutý postup SPF v prevodoch pozemkov, resp. riešení nájomných vzťahov.
- W10 Všeobecný nedostatok financií.
- W11 Komplikované procesy pri získavaní prostriedkov z eurofondov a dotačných schém.
- W12 Pre oblasť cyklodopravy a cykloturistiky chýba vo väčšine miest kompetenčne poverená osoba.
- W13 Slabé povedomie o problematike, najmä v menších mestách a obciach.

-
- W14 Nedostatočné vzdelávanie kompetentných pracovníkov, projektantov, polície v problematike cyklistickej dopravy.
- W15 Nedostatok priestoru pre budovanie cyklistických chodníkov a zariadení v intravilánoch miest, ako aj príľahlých pozemkov pri cestách II. a III. triedy.
- W16 Nedostatočná integrácia cyklistickej dopravy s ostatnými druhmi dopravy.
- W17 Nedôvera občanov v realizáciu účinných cykloopatrení.
- W18 Nedostatočné využívanie potenciálu projektu EuroVelo.
- W19 Nevyhovujúce trasovanie EuroVela 6 v úseku Kravany nad Dunajom – Štúrovo.
- W20 Chýbajúce riešenie pre cyklistov na trase EuroVelo 6 v obci Radvaň nad Dunajom.
- W21 Málo pripravených projektov v rámci cyklodopravy i cykloturistiky schopných okamžitej realizácie (stav pozemkov, vydané stavebné povolenia a podobne).
- W22 Chýbajúca doplnková infraštruktúra na cyklodopravných i cykloturistických trasách.
- W23 Neplnenie štátnej stratégie rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky – najmä finančného mechanizmu.
- W24 Obrovská intenzita automobilovej dopravy na cestách I., II. a niektorých cestách III. triedy.
- W25 Pohyb kamiónov na cestách II. a III. triedy, obchádzajúcich mýtny systém.
- W26 Predovšetkým cyklodoprava je na Slovensku značne podceňovaná zo strany kompetentných úradov, vrátane dopravy i cestovného ruchu, čo má dosah i na kraje a ďalšie subjekty.
- W27 Cykloturistika a pohyb na bicykli je na Slovensku značne podceňovaná zo strany kompetentných úradov, vrátane dopravy i cestovného ruchu, čo má dosah i na kraje a ďalšie subjekty.
- W28 Cyklodoprava a cykloturistika je na chvoste záujmu, hlavne štátu, častokrát aj miest a obcí.
- W29 Absencia KOČR.
- W30 Dlhoročný slabý záujem o problematiku cykloturistiky ako produktu cestovného ruchu.
- W31 Zlá koordinácia propagácie cykloturistiky v regiónoch, vydávanie množstva zbytočných a nepoužiteľných materiálov. Zlá komunikácia medzi subjektami.
- W32 Absencia propagácie cykloturizmu a značených cykloturistických trás na celoštátnom portáli Slovakiatravel.
- W33 Vnímanie cykloturistu ako prvku ohrozujúceho „ochranu prírody“.
- W34 Slabá úroveň poskytovania služieb cykloturistom v ubytovacích a stravovacích zariadeniach, nielen v NSK ale aj na celom Slovensku.
- W35 Negatívny postoj niektorých urbárov a poľovníkov k cykloturistike.

PRÍLEŽITOSTI

- O1 Nové programovacie obdobie, čerpanie finančných prostriedkov v rokoch 2017 – 2022 z operačných programov EÚ podporujúcich cyklodopravu a cykloturistiku.
- O2 Zahrnutie cyklistickej dopravy do územno-plánovacích dokumentov NSK, miest, obcí a regiónov, hlavne ako rovnocenného druhu dopravy.
- O3 Spracovanie strategických dokumentov na úrovni NSK, miest, obcí a regiónov.
- O4 Zaradenie kostrovej siete cyklodopravných trás do záväzných častí ÚP ako verejno-prospešných stavieb – či už na úrovni kraja, regiónov, ale aj miest a obcí.
- O5 Realizácia socio-ekonomických prieskumov na úrovni miest a kraja v otázke využívania bicyklov, spracovanie štúdií mobility, cyklogenerelov a lokálnych, resp. miestnych cyklostratégií.
- O6 Vytvorenie uceleného systému financovania a podpory cyklistickej dopravy na úrovni štátu, kraja, miest a regiónov.
- O7 Spracovanie a príprava projektov pre cyklodopravnú infraštruktúru až po vysporiadanie pozemkov a vydanie stavebných povolení.
- O8 Vysporiadanie a právna úprava pozemkov pre budúcu plánovanú cyklistickú infraštruktúru.
- O9 Vytvorenie systému budovania, modernizácie a údržby cyklistických chodníkov a zariadení.
- O10 Zvýšenie bezpečnosti cyklistov v cestnej premávke.
- O11 Integrácia cyklodopravy s inými formami dopravy, najmä verejnej, prioritne železničnej.
- O12 Začlenenie súkromného sektora do financovania a propagácie cyklistickej dopravy, vytváranie podmienok a propagácia dochádzky do práce na bicykli.
- O13 Zlepšenie občianskeho povedomia o zdravom životnom štýle pri pohybe na bicykli.
- O14 Zlepšenie propagácie cyklistickej dopravy v rámci NSK, miest, obcí a regiónov.
- O15 Vybudovanie dostatočnej siete cyklistických komunikácií s potrebným vybavením a doplnkovou infraštruktúrou.
- O16 Zapojenie odborníkov do projektov cyklistickej dopravy v oblasti plánovania a realizácie.
- O17 Kvalitné prieskumy a sčítania cyklistov na cestnej sieti NSK, na cyklochodníkoch a cyklotrasách.
- O18 Využiť imidž a boom európskych cyklotrás EuroVelo prechádzajúcich NSK, diaľkových cyklomagistrál – kostrových cyklotrás na území kraja.
- O19 Vytvorenie siete integrovaných cyklotrás v koridoroch riek, ich prepojenie s mestskými sídlami.
- O20 Vytvorenie siete cyklodopravných trás k centráм zamestnanosti, priemyselným zónam, obchodným zónam.
- O21 Prioritné riešenie samostatných cyklochodníkov s integrovaným zapojením od väčších miest do okolitých sídiel – vo vzdialenostiach 10 – 20 km, ktoré by boli využívané ako na cyklodopravu tak i na cykloturistiku.

-
- O22 Cenová dostupnosť a zvyšovanie dojazdu e-bicyklov, významný rast ich predaja, pravdepodobne v budúcnosti zohrá významnú úlohu predovšetkým pri cyklo-doprave ako i pri cykloturistike (rýchlosť 25 km/h – pri vhodnej infraštruktúre – konkurencia k automobilom v mestských aglomerátoch vo vzdialenosti 10 – 20 km, 6 mesiacov v roku), budovanie siete dobíjajúcich staníc.
- O23 Integrácia mestských cyklotrás v Nitre na diaľkový cyklokoridor popri rieke Nitra, napojenie ďalších cyklotrás na využívanie dochádzky do práce na bicykli.
- O24 Uvažovať s možnosťou výstavby cyklotrasy Nitra – závod Jaguar Land Rover pre využívanie dochádzky do práce na bicykli.
- O25 V spolupráci s TTSK vytvorenie povrchovo kvalitného cyklookruhu okolo vodného diela Kráľová.
- O26 Dobudovanie cyklotrasy Nitra – Vráble.
- O27 Integrácia mestských cyklotrás v Šuranoch, Nových Zámkoch a Topoľčanoch na diaľkový cyklokoridor popri rieke Nitra, napojenie ďalších cyklotrás na využívanie dochádzky do práce na bicykli v týchto mestách a ich blízkom okolí.
- O28 Integrácia mestských cyklotrás v Komárne a Štúrove na diaľkový cyklokoridor popri rieke Dunaj, napojenie ďalších cyklotrás na využívanie dochádzky do práce na bicykli v týchto mestách a ich blízkom okolí.
- O29 Integrácia mestských cyklotrás v Nových Zámkoch a Topoľčanoch na diaľkový cyklokoridor popri rieke Nitra, napojenie ďalších cyklotrás na využívanie dochádzky do práce na bicykli v týchto mestách a ich blízkom okolí.
- O30 Integrácia mestských cyklotrás v Šali, Kolárove a Komárne na diaľkový cyklokoridor popri rieke Váh, napojenie ďalších cyklotrás na využívanie dochádzky do práce na bicykli v týchto mestách a ich blízkom okolí.
- O31 Integrácia mestských cyklotrás v Tlmačoch a Želiezovciach ich napojenie na diaľkový cyklokoridor popri rieke Hron, napojenie ďalších cyklotrás na využívanie dochádzky do práce na bicykli v týchto mestách a ich blízkom okolí.
- O32 Integrácia mestských cyklotrás v Leviciach a napojenie mesta na diaľkový cyklokoridor popri rieke Hron, napojenie ďalších cyklotrás na využívanie dochádzky do práce na bicykli v tomto meste a jeho blízkom okolí.
- O33 Integrácia mestských cyklotrás v Šahách na diaľkový cyklokoridor popri rieke Ipel' a prepojenie na Maďarsko
- O34 Integrácia mestských cyklotrás vo Vrábl'och a Zlatých Moravciach, ich napojenie na diaľkový cyklokoridor popri rieke Žitava, napojenie ďalších cyklotrás na využívanie dochádzky do práce na bicykli v týchto mestách a ich blízkom okolí.
- O35 Dobudovanie doplnkovej infraštruktúry na cyklodopravných trasách, vrátane dobíjajúcich staníc pre elektrobicykle, parkovacích domov a parkovísk pre bicykle, stojanov pre bicykle, bikesharing požičovne bicyklov a pod.
- O36 Vybudovanie cyklotrás na zrušených železničných tratiach.
- O37 Vytvorenie siete cyklotrás mimo zóny dopravy, pri správnom smerovaní európskych, štátnych, krajských, mestských a grantových financií.
- O38 Využitie európskych zdrojov na veľké investičné cykloprojekty a cyklodopravné projekty.
- O39 Vytvoriť krajský systém financovania údržby a aktualizácie krajského webového cykloportálu s voľne sťahovateľnými GPS trackami cyklotrás.
-

-
- O40 Vytvorenie podmienok pre zistenie skutkového stavu intenzity cyklodopravy a návštevnosti vybudovaných a vyznačených cyklotrás na území kraja – ščítačky.
 - O41 Vydanie ďalších tlačených máp, sprievodcov, elektronických voľne sťahovateľných sprievodcov.
 - O42 Doplnenie existujúcej siete cykloturistických trás prvkami drobnej infraštruktúry.
 - O43 Zaradenie cykloturistiky k prioritným produktom a posilnenie jej pozície v cestovnom ruchu v rámci NSK.
 - O44 Materiálna, dizajnová inovácia a modernizácia značenia siete existujúcich a novonavrhovaných cyklotrás v prvkoch značenia na území kraja.
 - O45 Zriaďovanie náučných cykloturistických trás, imidžových miest – tematických a regionálnych krajských cyklopoludníkov a cykломét.
 - O46 Možnosť vyznačenia náučnej Cyrilo-Methodskej cyklotrasy v spolupráci s okolitými krajinami.
 - O47 Zaradenie problematiky cykloturistiky a budovania siete cykloturistických trás do stratégií MAS na území NSK, podpora ich zámerov.
 - O48 Elektronická propagácia cyklodopravy a cykloturistiky na území kraja.
 - O49 Zavedenie a rozšírenie počtu a frekvencie cyklobusov a cyklovlakov v rámci NSK.

OHROZENIA

- T1 Cyklistickej doprave nebude venovaná dostatočná pozornosť a podpora na všetkých úrovniach štátnej správy, niektorých krajinách, miest a obcí.
- T2 Nezaradenie problematiky cyklistickej dopravy do strategických, rozvojových a plánovacích dokumentov miest, obcí a regiónov, najmä územných plánov.
- T3 Slabý záujem zodpovedných inštitúcií a politikov k problematike cyklistickej dopravy, najmä na úrovni niektorých miest a obcí.
- T4 Možná zmena postojov zástupcov štátu, krajov, miest a obcí, prípadne ďalších dotknutých inštitúcií po možných personálnych alebo volebných zmenách.
- T5 Neriešenie cyklodopravy v územných plánoch, nezaradenie diaľkových cyklokori-dorov medzi verejnoprospešné stavby.
- T6 Nevysporiadanosť pozemkov, neschopnosť dohodnúť sa s vlastníkmi na budovaní a vedení cyklotrás, resp. povolení legálne značených nových cykloturistických trás, resp. ich úsekov.
- T7 Nedoriešené vlastnícke vzťahy pozemkov pod hrádzami riek, pri sieti ciest II. a III. triedy alebo bývalých železničných tratí.
- T8 Málo pripravených projektov pre splnenie podmienok kritérií jednotlivých operačných programov.
- T9 Nedodržiavanie zákonov štátu a slabá vymožitelnosť práva – najmä v pozemkovej oblasti (vlastníctvo pozemkov).
- T10 Vysoká intenzita automobilovej dopravy v mestách, obciach a na existujúcej cestnej sieti II. a III. triedy.
- T11 Zle investované a nesprávne využité získané finančné prostriedky.
- T12 Nebude vytvorený trvalý systém financovania cyklistickej dopravy na úrovni štátu, krajov, miest, obcí, regiónov.

-
T13	Nebude vytvorený vhodný systém budovania, modernizácie a údržby cyklistických chodníkov a zariadení na úrovni štátu, krajov, miest, obcí, regiónov.
T14	Strach ľudí z odcudzenia bicykla pri jeho odstavení.
T15	Policajné zložky nebudú vykonávať kontrolu dodržiavania pravidiel na sieti cyklotrás (parkovanie áut na cyklochodníkoch a cyklopruhoch).
T16	Nepriechodnosť budovania, údržby a riešenia infraštruktúry cyklotrás z dôvodu majetkových práv a vysporiadania pozemkov pod cyklotrasami.
T17	Nedoriešenie niektorých čiastkových legislatívnych problémov, nedostatočná právna úprava niektorých zákonov a noriem na úrovni štátu.
T18	Nedostatočná finančná zábezpeka štátu, krajov, miest a obcí, regiónov na tvorbu, údržbu a budovanie infraštruktúry na jestvujúcich, alebo nových cyklotrasách.
T19	Absencia alebo nedostatočná spolupráca zainteresovaných subjektov na rôznych úrovniach.
T20	Veľká disproporcia medzi finančnými požiadavkami a skutočnými možnosťami finančného krytia pri realizácii cyklodopravných a cykloturistických projektov.
T21	Zložitý a komplikovaný proces spracovávania a vyhodnocovania cykloprojektov.
T22	Zle nastavené finančné kritériá projektov a projektových výziev, dlhá doba preplácania realizovaných projektov.
T23	Nedostatočný prístup niektorých subjektov k povoľovaniu a riešeniu cyklotrás na štátnych majetkoch a zariadeniach, ktoré majú v správe.
T24	Neschopnosť zmeniť dopravný pohľad na cyklistu ako rovnocenného účastníka cestnej premávky.
T25	Neschopnosť zmeny myslenia SPF, majiteľov lesov, vodohospodárov a ŽSR v pohľade na cyklodopravné a rekreačné využívanie majetku štátu, ktorý majú v správe.
T26	Oplocovanie pozemkov v lesoch a pri vodných tokoch.
T27	Nečinnosť pri riešení problému obrovskej premávky kamiónov na sieti ciest II. a III. triedy pri obchádzaní mýtného systému – voľba medzi takouto premávkou alebo sa prikloníme aj k rekreačnému využívaniu aspoň časti týchto ciest.
T28	Zánik siete, alebo jej časti, existujúcich legalizovaných cykloturistických trás.
T29	Nedostatočná propagácia realizovaných cyklotrás v regiónoch.
T30	Nedostatočná prezentácia cyklotrás a výsledkov projektov pred domácim obyvateľstvom.
T31	Slabá propagácia realizovaných projektov.
T32	Nad'alej slabá podpora telesnej výchovy a zdravého životného štýlu u mladých ľudí, málo vzorov, málo projektov typu zvýhodnené detské tábory s aktívnym trávením voľného času, školské výlety na bicykli a pod.
T33	Problematické financovanie projektov MAS z 2 zdrojov – programu rozvoja vidieka a IROP, komplikované podmienky.
T34	Malý percentuálny podiel cykloturistických projektov v rámci stratégií MAS (CLLD).
T35	Uprednostnenie miestnych projektov nad cykloprojektami zo strany obcí v PRV.
T36	Realizácia cyklodopravných a cykloturistických projektov nekvalifikovanými firmami a osobami.
-

3 Analýza súčasného stavu v NSK v oblasti cyklodopravy a cykloturistiky

K posúdeniu súčasného stavu v oblasti cyklodopravy a cykloturistiky v NSK treba vychádzať jednak z analýzy legislatívnych podmienok na úrovni EÚ, štátu a kraja (Strategické dokumenty, Ústava SR, platné zákony, normy a technické podmienky v SR), ako aj zo súčasnej analýzy východiskového stavu siete cyklodopravných a cykloturistických trás v NSK.

3.1 Strategické dokumenty

3.1.1 Strategické dokumenty EÚ

V rámci Európskej únie bolo prijatých niekoľko významných strategických materiálov.

K základným patria **Stratégia Európa 2020**. V marci 2000 sa najvyšší predstavitelia štátov a vlád členských štátov EÚ na rokovaní v Lisabone dohodli na ambicióznom ciele: urobiť z EÚ do roku 2010 najkonkurencieschopnejšiu a najdynamickejšiu poznatkovo orientovanú ekonomiku sveta schopnú trvalo udržateľného rastu, s väčším množstvom pracovných miest a väčšou sociálnou súdržnosťou. Podľa miesta, v ktorom Európska rada sformulovala tento zámer, vznikol názov Lisabonská stratégia. V roku 2005 bola Lisabonská stratégia revidovaná pod názvom Stratégia rastu a zamestnanosti, resp. obnovená Lisabonská stratégia. Dôvodom boli neuspokojivé výsledky implementácie stratégie v predchádzajúcom období.

V r. 2010 Európska rada schválila stratégiu pre ďalšie obdobie, ktorá dostala názov Stratégia Európa 2020.¹

Podstatou stratégie je koordinácia hospodárskych politík a politík zamestnanosti s cieľom zabezpečiť rast a zamestnanosť. Stratégia z obsahového hľadiska zastrešuje cielený výber tém, rôznych iniciatív a sektorových stratégií z viacerých politík EÚ, hlavne výskumu, vzdelávania, zamestnanosti a sociálnych záležitostí, informačnej spoločnosti, podnikania a priemyslu, energetiky, životného prostredia.

Dňa 5. 3. 2014 zverejnila Európska komisia svoje oznámenie o stave naplňovania stratégie Európa 2020. Zhodnotenie vykonávania stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.²

Na základe doterajšieho vývoja v SR považuje Komisia za reálne splnenie dvoch slovenských cieľov: v oblasti klímy a energetiky a vzdelávania, nie však v troch cieľoch v oblasti

¹ Európska komisia. Európa 2020. Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. [online]. 2010. [cit. 2020-10-06].

Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:SK:PDF>

² European Commission. The European Semester. [online]. [cit. 2020-10-08].

Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester_en

zamestnanosti, výskumu a vývoja a boja proti chudobe. V roku 2014 Európska komisia vyhlásila verejnú konzultáciu ³ v súvislosti so strednodobou revíziou stratégie Európa 2020.

Odporúčanie Rady EÚ 2015/1184 zo 14. júla 2015 o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Európskej únie ⁴ upravuje časť I pôvodných integrovaných usmernení stratégie Európa 2020 z roku 2010. Odporúčanie definuje štyri usmernenia pre hospodárske politiky (v roku 2010 ich bolo šesť), ktorými odráža prístup „novej“ Európskej komisie v kontexte meniacich sa podmienok pre zabezpečovanie rastu a zamestnanosti.

Z ďalších treba spomenúť uznesenie Európskeho parlamentu zo dňa 27. septembra 2011 o európskej bezpečnosti cestnej dopravy v rokoch 2011 – 2020 (2020/2235(INI)) sa cyklistickej dopravy týkajú najmä tieto odporúčania:

54. Dôrazne sa odporúča, aby zodpovedné orgány zaviedli obmedzenie rýchlosti na 30 km/hod. v obytných zónach a na všetkých jednopruďových cestách v mestách, ktoré nemajú samostatný jazdný pruh pre cyklistov, a to k účinnejšej ochrane zraniteľných účastníkov cestnej premávky.
58. Víta sa skutočnosť, že Európska komisia zameriava svoju pozornosť na najviac zraniteľné skupiny účastníkov cestnej premávky (užívatelia jednostopových vozidiel, chodci atď.), kde sú počty nehôd stále príliš vysoké; vyzýva členské štáty, Komisiu a priemysel, aby mali pri navrhovaní cestnej infraštruktúry a zariadení pre týchto účastníkov na pamäti to, aby budované cesty boli bezpečné pre všetkých užívateľov; žiada, aby pri projektovaní a údržbe ciest bola väčšia pozornosť venovaná opatreniam v oblasti infraštruktúry na ochranu cyklistov a chodcov, napr. opatrenia na oddelenie dopravy, rozširovanie siete cyklistických komunikácií a bezbariérových prístupov a priechodov pre chodcov.
100. Vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby podporovali cyklistiku a pešiu turistiku ako samostatný druh dopravy a neoddeliteľnú súčasť všetkých dopravných systémov.

Zelená kniha – Na ceste k novej kultúre mestskej mobility (2007) a jej Akčný plán (2009)

Európska komisia tu identifikuje päť výziev, pred ktorými stoja európske mestá, a ktorým je potrebné čeliť integrovaným prístupom. Prvá výzva sa týka plynulosti cestnej premávky. Možným riešením tohto problému je podpora environmentálne šetrných spôsobov dopravy, ako je chôdza, cyklistika a verejná doprava.

Usmernenie Európskej únie o fyzickej aktivite (október 2008)

Dokument vyzývajúci k zvýšeniu fyzickej aktivity medzi deťmi, mládežou ale aj dospelými, z dôvodu narastajúceho trendu sedavého, fyzicky nečinného spôsobu trávenia pracovného života i voľného času. Podľa dostupných údajov 40 % až 60 % obyvateľov EÚ vedie sedavý spôsob života. V súlade s usmerňujúcimi dokumentmi Svetovej zdravotníckej organizácie Európska únia a jej členské štáty odporúčajú minimálne 60 minút fyzickej aktivity miernej

³ European Commission. The European Semester. [online]. [cit. 2020-10-08].

Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester_en

⁴ Úradný vestník Európskej únie. Odporúčanie Rady EÚ 2015/1184 zo 14. júla 2015 o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Európskej únie. [online]. 2015. [cit. 2020-10-06].

Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.192.01.0027.01.SLK

intenzity denne v prípade detí a mladých ľudí a minimálne 30 minút fyzickej aktivity miernej intenzity denne v prípade dospelých, vrátane seniorov. Ideálnym riešením je napr. dochádzanie do práce či do školy pešo alebo na bicykli.

Torontská charta pohybovej aktivity (globálna výzva) z roku 2010

Dokument zaoberajúci sa výhradne podporou pohybovej aktivity. Podpora aktívnej cyklistickej dopravy má však podiel aj pri implementácii Európskej stratégie pre prevenciu a kontrolu neinfekčných ochorení na roky 2012 – 2016, taktiež zo septembra 2011.

Vancouverská charta – Deti majú právo jazdiť na bicykli

Vznikla v roku 2012 počas konferencie Velo-city Global ako ďalší krok k zaisteniu udržateľnej budúcnosti – zamerať sa na cyklistickú dopravu a deti. Deti by mali mať vždy a všade vo všetkých krajinách sveta právo jazdiť na bicykli. K charte sa môžu podpisom pripojiť všetky vládne, medzivládne a mimovládne organizácie a inštitúcie.

Biela kniha – Plán jednotného európskeho dopravného priestoru

Ide o vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje (do r. 2050). Tento významný koncepčný dokument venuje významnú pozornosť aj otázkam mestskej dopravy a bezpečnosti cestnej premávky. V časti 2.4 Ekologická mestská doprava a dochádzanie sa v bode 31 uvádza - vyšší podiel cestovania hromadnými dopravnými prostriedkami spolu s minimálnymi záväzkami služby umožní zvýšiť hustotu a početnosť dopravných služieb a vytvorí tak pozitívnu reťazovú reakciu v rôznych druhoch verejnej dopravy. Riadenie dopytu a územné plánovanie môžu znížiť objem dopravy. Podpora pešej dopravy a cyklistickej dopravy by sa mala stať neoddeliteľnou súčasťou mestskej mobility a plánovania infraštruktúry.

V zozname iniciatív Bielej knihy pre oblasť bezpečnosti dopravy sú prvoradé úlohy vyplývajúce najmä z cieľa 1.4 Konať v prospech bezpečnosti dopravy – zachrániť tisíce životov. Tu sa okrem iného zdôrazňuje potreba venovať osobitnú pozornosť najzraniteľnejším skupinám používateľov, ako sú chodci, cyklisti a motocyklisti prostredníctvom bezpečnejšej infraštruktúry a technológie vozidiel.

Luxemburská deklarácia

K dôležitým strategickým dokumentom možno zaradiť i návrh Luxemburskej deklarácie. V Luxemburgu sa 7. 10. 2015 konala Neformálna rada TTE, aj za účasti zástupcu SR. Bola tu predstavená deklarácia, ktorá podporuje bicykel ako dopravný prostriedok priateľský ku klíme. Návrh tejto deklarácie sa zameriava na využívanie synergie politík týkajúcich sa inovácií, životného prostredia, zdravia obyvateľstva a financovania. Zároveň sa prijíma akčný plán, ktorý budú členské štáty implementovať do národných projektov. Slovensko túto deklaráciu plne podporuje.

Cieľom Luxemburskej deklarácie je:

1. integrácia cyklistickej dopravy do multimodálnej dopravnej politiky
2. zahrnutie *Cyklistickej stratégie EÚ* do pracovného programu Európskej komisie
3. vytvorenie cyklistických centier (*focal pointov*)

Udržateľná doprava a mestská mobilita predstavujú jednu z prioritných oblastí Bielej knihy o doprave. Plány udržateľnej mestskej mobility sú nástrojom na účinnejšie využívanie

dopravnej infraštruktúry a služieb a udržateľné zlepšovanie začleňovania rôznych druhov mobility do mestského prostredia, k znižovaniu znečistenia ovzdušia a hluku, emisií CO₂, dopravných zápch a dopravných nehôd.

Sprístupňovanie cestovných plánov a aktuálnych informácií uľahčí intermodálne využívanie rôznych druhov dopravy prostredníctvom inteligentných dopravných systémov a využívanie kombinácií rôznych druhov dopravy. Je potrebné prijať iniciatívy, ktoré budú motivovať používateľov a umožnia im používať bezpečnejšie a udržateľnejšie dopravné prostriedky (chôdza, cyklistika vrátane prenájmu a spoločného užívania bicyklov a automobilov, verejná doprava, spolujazda).

Tiež je potrebné lepšie využívať vnútroštátne a európske dopravné údaje o správaní sa používateľov dopravy (chôdza, cyklistika a rodovo diferencované modely cestovania) a prijať opatrenia na podporu regionálnych programov na vytváranie a rozširovanie sietí cyklistických trás vo veľkých európskych regiónoch.

Dôležitým európskym dokumentom, dotýkajúcim sa NSK je aj **Dunajská stratégia**.⁵ Je to stratégia EÚ pre podunajskú oblasť (European Union Strategy for the Danube Region - Dunajská stratégia - ďalej len DS) je makroregionálna stratégia, ktorá predstavuje novú formu regionálnej spolupráce v EÚ. Bola schválená Radou EÚ v júni 2011. Dotýka sa 14 európskych krajín.

Obr. č. 6: Krajiny Dunajskej stratégie

Zdroj: <https://www.minedu.sk/dunajska-strategia/>

Cieľom Dunajskej stratégie je predovšetkým:

- prehĺbenie spolupráce krajín dunajského regiónu, riešenie spoločných problémov,
- efektívnejšie využívanie existujúcich zdrojov,

⁵ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dunajská stratégia. [online]. [cit. 2020-10-06]. Dostupné z: <https://www.minedu.sk/dunajska-strategia/>

-
- v rámci posilnenej spolupráce možnosť zvýšenia účasti v komunitárnych programoch EÚ.

Na spolupráci v rámci Dunajskej stratégie sa zúčastňujú nasledujúce krajiny:

Jednak sú to členské štáty EÚ: Slovensko, Česká republika, Rakúsko, Maďarsko, Slovinsko, Bulharsko, Rumunsko, Nemecko, Chorvátsko, a potom nečlenské štáty EÚ: Srbsko, Moldavsko, Ukrajina, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora.

Kľúčovými dokumentami viažucimi sa na Dunajskú stratégiu sú:

1. KOM (2010) 715 – Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov – Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť
2. SEK (2010) 1489 – Akčný plán k Stratégii EÚ pre dunajskú oblasť

Tieto dokumenty sú k dispozícii na legislatívnom portáli EÚ EUR-Lex.⁶

Národný kontaktný bod - Pozícia národného kontaktného bodu bola vytvorená na podnet Európskej komisie vo všetkých zainteresovaných členských štátoch dunajského regiónu. Na Slovensku bol určený za národný kontaktný bod pre Dunajskú stratégiu **Úrad vlády SR**. Túto funkciu vykonáva odbor koordinácie prierezových stratégií a priorít, ktorého oddelenie koordinácie prierezových priorít plní úlohy sekretariátu národného kontaktného bodu. Úlohou národného kontaktného bodu je riadenie implementácie Dunajskej stratégie (t. j. všetkých 11 prioritných oblastí) v SR.

Súčasný akčný plán Dunajskej stratégie je logicky štruktúrovaný podľa štyroch pilierov a dvanástich prioritných oblastí Dunajskej stratégie. Akčný plán sa snaží definovať vzájomné väzby medzi jednotlivými prioritnými oblasťami, preto je dôležité zapájať do implementácie projektov tých správnych aktérov.

V priebehu implementácie Dunajskej stratégie, vrátane akčného plánu, nastala potreba jeho aktualizácie. Tá prebieha od roku 2019, dokumenty sú dostupné na stránke Úradu vlády SR.⁷

V súčasnosti prebiehajú konzultácie na viacerých úrovniach, ktoré majú vyústiť do prijatia nového akčného plánu vo forme pracovného dokumentu Európskej komisie.

Priority Slovenska pri revidovaní akčného plánu Dunajskej stratégie vychádzajú z aktuálnych strategických dokumentov prierezového charakteru, akými sú napríklad Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja, Národný infraštruktúrny a investičný plán SR na roky 2018 - 2030, národné priority implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, nová Envirostratégia 2030, operačné programy ako aj pripravovaná Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 a podobne.

⁶ EUR-Lex. COM (2010) 715: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Stratégia Európskej únie pre podunajskú oblasť. [online]. [cit. 2020-10-06].

Dostupné z: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=sk&DosId=199962

⁷ Úrad vlády Slovenskej republiky. Dunajská stratégia. [online]. [cit. 2020-10-06].

Dostupné z: <http://www.dunajskastrategia.gov.sk/>

Z aktualizácie DS je z pohľadu spracovávanej Cyklostratégie relevantný najmä rozvoj dopravy a cestovného ruchu. Rozvoj dopravnej infraštruktúry treba realizovať s priamym napojením na nosné dopravné koridory (cestná, železničná, vodná doprava, letecká, príp. cyklotrasy). V rámci budovania regionálnej infraštruktúry treba zvyšovať atraktivitu verejnej osobnej dopravy. Na jej rozšírenie je potrebná nielen realizácia zmien v organizovaní, financovaní a prevádzke verejnej osobnej dopravy, ale aj nadväzná dopravná infraštruktúra. V rámci ochrany životného prostredia by sa budovanie dopravnej infraštruktúry malo sústrediť na podporu alternatívnej dopravy (integrovaná hromadná doprava, cyklomobilita), ktorá navyše znižuje nároky na cestnú infraštruktúru. Rozvoj dopravnej infraštruktúry a služieb rešpektujúci zásady trvalo udržateľného rozvoja a ochrany prírody umožní aj rozvoj trvalo udržateľných modelov cestovného ruchu, ktorý Slovenská republika považuje za významný prostriedok k upevňovaniu neformálnych sociálnych väzieb medzi obyvateľmi jednotlivých krajín regiónu. Strategický cieľ preto možno definovať ako potrebu zvyšovania konkurencieschopnosti cestovného ruchu pri lepšom využívaní jeho potenciálu, so zámerom vyrovnávať regionálne disparity a vytvárať nové pracovné príležitosti.

Podpora cestovného ruchu v rámci dunajského regiónu so sebou prináša nielen výhody v oblasti posilnenia medzikultúrneho dialógu, nezanedbateľné stimuly v oblasti rozvoja malých a stredných podnikov a celkového ekonomického rozvoja, najmä v prihraničných oblastiach, ale aj kvalitnejší a plnší život obyvateľov.

V tomto kontexte je potrebné sústrediť pozornosť na inovácie existujúcich produktov cestovného ruchu na základe trendov v dopyte po cestovnom ruchu, lepšie využívať prírodný a kultúrohistorický potenciál a podporovať cieľové miesta s dostatočným prírodným a kultúrohistorickým potenciálom v zaostávajúcich regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti, a tak vytvárať nové pracovné príležitosti.

Cyklodoprava sa včleňuje do všetkých strategických dokumentov aj pre budúce plánované programové obdobie EÚ na roku 2021 – 2027, ako dôležitá súčasť nemotorovej dopravy, jeden z nástrojov na znižovanie uhlíkovej bilancie, ako aj súčasť boja proti klimatickej zmene.

3.1.2 Strategické dokumenty SR

V Slovenskej republike máme v súčasnosti prijatých niekoľko významných strategických dokumentov, ktoré sa zaoberajú cyklistickou dopravou i cykloturistikou.

Významnými dokumentami sú najmä:

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR do roku 2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja v SR
- Stratégia zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky v Slovenskej republike pre roky 2011 až 2020 (Národný plán SR pre BECEP 2011 – 2020)

Pre cestovný ruch je to:

- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020
- Marketingová stratégia SACR na roky 2014 – 2020 a jej aktualizácia pre SCR na roky 2019 – 2020

NÁRODNÁ STRATÉGIA ROZVOJA CYKLISTICKEJ DOPRAVY A CYKLOTURISTIKY V SR DO ROKU 2020

V súčasnosti je najdôležitejším „cyklistickým“ strategickým dokumentom v SR. Hoci jej datovanie sa končí v tomto roku (2020), v súčasnosti sa plánuje jej aktualizácia na ďalšie obdobie, predpoklad jej spracovania a schválenia je prelom rokov 2020 – 2021.

Zatiaľ platný dokument bol schválený uznesením vlády SR č. 223 dňa 7. 5. 2013. V úvode predstavil základnú víziu celej stratégie, v ktorej je vytýčený cieľ dosiahnuť na Slovensku uznanie cyklodopravy ako rovnocenného druhu dopravy a jej integráciu s ostatnými druhmi dopravy. Stratégia si stanovila cieľ dosiahnuť do roku 2020 na Slovensku 10 % podiel cyklistickej dopravy na celkovej dĺžbe dopravnej práce, čo sa však zrejme nepodarí. Materiál cyklistickú dopravu delí a rozpisuje v dvoch líniiach – jednak ako cyklodopravnú, s dôrazom na mestské cyklotrasy a cyklotrasy spájajúce sídla, ako aj na cykloturistickú. Na základe toho je aj spracovaná SWOT analýza, pre každú oblasť samostatne. V úvode sú citované strategické dokumenty platné v čase spracovania stratégie v EÚ a na Slovensku, ďalej sú v nej stručne popísané vtedajšie relevantné zákony, normy a technické opatrenia. Dôležitou časťou stratégie je popis návrhu finančných možností na podporu cykloprojektov na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni (v čase spracovania stratégie neboli ešte schválené viaceré relevantné operačné programy EÚ). Nasledujú očakávané prínosy po implementácii stratégie v rozvoji cyklistickej dopravy a cykloturistiky na Slovensku, ktoré sú zhrnuté do štyroch oblastí:

1. zlepšenia mobility
2. zlepšenia zdravia populácie
3. ochrany životného prostredia
4. rozvoji cestovného ruchu

V závere sú zadané štyri priority a k nim naviazané viaceré opatrenia. Posledné dve kapitoly sú určené finančným nástrojom na implementáciu cyklostratégie ako aj prílohám.

V stratégii je priorita číslo 1 venovaná **Riadeniu a legislatívnej podpore**, priorita číslo 2 **Rozvoju cyklistickej infraštruktúry**, priorita číslo 3 **Zabezpečeniu financií pre rozvoj cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry** a priorita číslo 4 je venovaná **Osvete, výskumu a vzdelávaniu**.

Najdôležitejšou časťou stratégie z pohľadu realizácie sú prílohy číslo 2 a 3. V prílohe číslo 2 sú zadané konkrétne opatrenia v rámci vyššie uvedených štyroch priorít. Pri každom z týchto opatrení je vždy uvedená zodpovedná inštitúcia ako aj súvisiace spolupracujúce organizácie. Je tu uvedený aj termín, do ktorého sa očakáva splnenie konkrétneho opatrenia.

Významné opatrenia národnej stratégie:

- **2.1.3 Podpora budovania a modernizácie infraštruktúry na rozvoj cykloturistiky a horskej cykloturistiky (prepojenie regionálnych cyklotrás do komplexnej aktualizovanej siete národných cyklomagistrál, vytváranie cykloregiónov)**, kde je zodpovedné MDVRR SR, spolupracujúce organizácie sú MŠVVaŠ SR, MPRV SR, MŽP SR (v rámci svojej vecnej pôsobnosti), Lesy SR, š. p., samosprávne kraje, mestá a obce, správcovia komunikácií, oblastné a krajské organizácie cestovného ruchu, občianske združenia.

- Za opatrenie **2.1.4 Údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách** je zodpovedné MDVRR SR, spolupracujúce organizácie sú MŠVVaŠ SR (v rámci svojej vecnej pôsobnosti), samosprávne kraje, mestá a obce, organizácie cestovného ruchu, občianske združenia.
- Z hľadiska stratégie a postupu pre budovanie a značenie cyklotrás je najdôležitejším opatrením stratégie je bod **2.1.5 Podpora využívania pozemkov a lesných ciest vo vlastníctve štátu a samospráv na budovanie cyklistických ciest a cykloturistických trás** (využitie zrušených železničných tratí, hrádzí vodných tokov, priestoru pozdĺž vodných tokov a dočasných prístupových ciest pri výstavbe a modernizácii železničných koridorov, ako aj nevyužívaných bývalých „signálnych“ ciest pozdĺž hraníc SR na výstavbu cyklistických ciest a vyznačenie cykloturistických trás), kde je znovu zodpovedné MDVRR SR, spolupracujúce organizácie sú MPRV SR, MŽP SR, MO SR (v rámci svojej vecnej pôsobnosti), Lesy SR, š. p., ŽSR, SVP, š. p., Vodohospodárska výstavba, samosprávne kraje, mestá a obce, občianske združenia.
- V opatrení stratégie číslo **2.1.6 Aplikácia prvkov a zón s upokojenou dopravou, segregácia motorovej a nemotorovej dopravy na cestách s vysokým podielom zraniteľných účastníkov premávky** je uvedené ako zodpovedné MDVRR SR, spolupracujúcimi organizáciami sú MV SR (v rámci svojej vecnej pôsobnosti), mestá a obce, správcovia komunikácií, občianske združenia, projekčné kancelárie.
- Opatrenie **2.2.1 Budovanie doplnkovej infraštruktúry cykloturistických trás (bike-pointy, odpočívadlá, mapy, panely pamiatok a zaujímavostí, pozoruhodné miesta, obrázkové cyklosmerovky a pod.)** je venované doplnkovej cyklistickej infraštruktúre. Za toto opatrenie je zodpovedné MDVRR SR a spolupracujúce organizácie MPRV SR (v rámci svojej vecnej pôsobnosti), samosprávne kraje, mestá a obce, SCK, KST, občianske združenia, súkromní investori a sponzori.

Pre všetky hore uvedené opatrenia je uvedený termín „priebežne“. Tieto vybrané opatrenia sú strategické pre riešenie majetkových podstat a využitia kľúčových komunikácií a zariadení vo vlastníctve štátu (hrádze riek, účelové komunikácie, lesné cesty, telesá zrušených železničných tratí, pozemky v správe SPF) pre budovanie cyklotrás, cykloturistických trás a sprievodnej infraštruktúry, ako aj pre segregáciu motorovej a nemotorovej dopravy na frekventovaných cestách.

V prílohe č. 3 hore uvedenej stratégie je tabuľka návrhu finančného krytia vybraných opatrení cyklostratégie na roky 2014 – 2016. Tieto údaje sú v súčasnosti už časovo prekonané a musíme konštatovať, že neboli, s výnimkou roka 2019, naplnené. V súčasnosti je potrebná aktualizácia nielen tejto časti, ale aj celej cyklostratégie, najmä pre mnohé legislatívne zmeny. Predsa len, zaujímavosťou tejto prílohy je, že uvádza aj orientačné finančné náklady jednotkových cien vzťahnutých na 1 km pre vybrané investičné cykloaktivity. Pre segregované cyklocesty v mestách sa uvádza cena 250 000 €/km, pre cyklopruhy a cyklokoridory na existujúcich komunikáciách 24 000 €/km, pre vyznačenie nových cykloturistických trás sa uvádza 200 €/km a obnove existujúcich cykloturistických trás 70 €/km. Pri posledných dvoch menovaných sa cena môže líšiť podľa náročnosti lokalizácie trasy v teréne, náročnosti povoľovacieho konania a súvisiacich nevyhnutných dopravných nákladov. Pri doplnkovej infraštruktúre sa uvádza odhadovaná cena 1 205 €/km. Toto číslo však treba brať orientačne, pri doplnkovej infraštruktúre sa náročnosť investície neráta na km, ale na konkrétnu investíciu (rozhládňa, odpočívadlo, stojan na bicykle, mapa v stojane, dobíjacia stanica pre elektrobicykle, imidžové miesto, obrázkové cyklosmerovky a pod.).

Opatrenia v kapitole 4 národnej stratégie sú venované vzdelávaniu, kampaniam, marketingu a propagácii.

NÁRODNÁ STRATÉGIA REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

Zákon č. 539/2008 o Podpore regionálneho rozvoja SR definoval Národnú stratégiu regionálneho rozvoja SR. Vláda ju prijala svojim uznesením č. 296/2010. Táto stratégia bola následne aktualizovaná, aby spĺňala kritériá pre nové programovacie obdobie.

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR patrí medzi základné strategické a koncepčné dokumenty, ktoré vymedzujú koncepčný a systémový prístup štátu k regionálnemu rozvoju SR. Vízie a ciele národnej stratégie sa vzťahujú do roku 2030, ťažiskom dokumentu sú rozvojové priority štátu pre programové obdobie 2014 – 2020. Rozvoj cestovného ruchu dlhodobu patrí k strategickým prioritám štátu. Tvorba politiky cestovného ruchu patrí do kompetencie MDVRR SR. V roku 2013 bola prijatá Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 a novela zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu.

Plusy:

- + výborný kultúrohistorický potenciál a prírodný potenciál
- + existencia oblastných organizácií cestovného ruchu
- + významné destinácie cestovného ruchu
- + vodná cesta po Dunaji s prístavmi v Komárne a Štúrov
- + vhodné podmienky pre rozvoj agroturizmu

Mínusy:

- nedostatočne využitý potenciál cestovného ruchu
- nedostatočná infraštruktúra cestovného ruchu
- nedostatočná sieť cykloturistických trás
- nedostatočná propagácia regiónov

Z týchto bodov je pre NSK významné pozitívum vodnej cesty na Dunaji (koridor trasy EuroVelo 6).

V kap. 5 národnej stratégie sú stanovené strategické ciele a prioritné oblasti podľa samosprávnych krajov. Kapitola 5.4 je venovaná NSK. Ten je definovaný ako prevažne vidiecky, pomaly rastúci región SR, s primeranou atraktivitou a pozíciou, priemerným stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne konkurencieschopný mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. NSK má stredný inovačný potenciál.

NSK disponuje dobre rozvinutým systémom cestnej a železničnej dopravy. Dopravná infraštruktúra je v súčasnosti jedným z hlavných faktorov ekonomického a sociálneho rozvoja regiónov. Dopravná poloha Nitrianskeho samosprávneho kraja je významne exponovaná predovšetkým z hľadiska domácej, ako i medzinárodnej dopravy. Zastúpené sú všetky druhy dopravy okrem leteckej (miestne letisko Nitra - Janíkovce). Špecifické postavenie má aj vodná doprava a jej význam rastie (Dunaj a prístav celoštátneho významu v Komárne).

Stratégia ďalej uvádza údaje nasledovné:

NSK má celkovú dĺžku ciest 2 592,425 km, z toho ciest I. triedy (489,982 km) a rýchlostných ciest (67,188 km). Za obdobie rokov 2008 – 2011 prakticky nedošlo k nárastu dĺžky ciest, len k zmene ich parametrov (predĺženie rýchlostných ciest). NSK v počte vozidiel (14,1 %) patrí k priemeru, ale u osobných motorových vozidiel (13,5 %) patrí na druhé miesto po BK. Z pohľadu dopravných služieb dosahuje porovnateľné výkony v nákladnej doprave ako Žilinský kraj a oproti roku 2003 sa tu dosiahol výrazný nárast a výkony v osobnej preprave sú po Žilinskom kraji druhé najvyššie, aj napriek poklesu.⁸

Dĺžky úsekov ciest po okresoch (stav k 1. 1. 2020):

Tab. č. 1: Dĺžky ciest v jednotlivých okresoch NSK podľa triedy

Okres	Cesty II. triedy	Cesty III. triedy	Cesty II. a III. triedy
Komárno	81,725 km	222,948 km	304,673 km
Levice	100,538 km	414,157 km	514,695 km
Nitra	54,254 km	270,718 km	324,963 km
Nové Zámky	141,355 km	250,989 km	392,344 km
Šaľa	33,986 km	77,770 km	111,756 km
Topoľčany	58,575 km	159,190 km	217,765 km
Zlaté Moravce	27,730 km	141,329 km	169,059 km
NSK spolu	498,154 km	1 537,101 km	2 035,255 km

Zdroj: https://www.cdb.sk/files/documents/cestna-databanka/vystupy-cdb/dlzkyciest_kraj_okres_statistiky.xlsx

Z pohľadu prepravy tovaru vykazuje NSK v poradí až šiestu hodnotu spomedzi všetkých krajov. V roku 2018 preprava tovaru dosiahla 4048 tis. ton (oproti roku 2017 bol dosiahnutý nárast o 3,7 %)⁹. Kraj križuje medzinárodne významná železničná trať spájajúca Maďarsko/Rakúsko. Región je tiež napojený aj na železničnú sieť Českej republiky a Poľsko. Krajom prechádza aj významný cestný koridor (D1) Bratislava – Trenčín – Žilina a rýchlostná cesta (R1) – Trnava – Nitra – Banská Bystrica.

NSK pretekajú rieky Dunaj a Váh, ktoré sú súčasťou intermodálnych dopravných koridorov a vodných ciest.

⁸ Podľa údajov Cestnej databanky Slovenskej správy ciest má NSK k 01. 01. 2020 vo vlastníctve 498,154 km ciest II. triedy a 1 537,101 km ciest III. triedy, t. j. spolu 2 035,255 km ciest II. a III. triedy.

⁹ Štatistický úrad Slovenskej republiky. Vybrané ukazovatele cestnej verejnej dopravy. [online]. [cit. 2018-06-18].

Dostupné z: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/do3001rr/v_do3001rr_00_00_00_sk

Ako technické nedostatky sa v národnej stratégii v NSK sa okrem iného uvádzali:

- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody
- značné ekologické zaťaženie poľnohospodárskej krajiny
- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra

Ako technické možnosti NSK sa uvádzajú mimo iného:

- polohový potenciál kraja, logistické väzby
- potenciál využitia vodných zdrojov
- zlepšenie energetickej bilancie regiónu využívaním jadrovo-energetického komplexu Mochovce, hydroenergetického potenciálu, geotermálnych prameňov, biomasy a bioplynu;
- križovanie významných medzinárodných a vnútroštátnych trás železníc i ciest umožňuje lepšie zapojenie do medzinárodnej spolupráce a priaznivú väzbu na hlavné mesto Slovenska

Súvisiace možnosti v službách:

- využitie geotermálnych prameňov za splnenia príslušných zákonných podmienok (zákon č. 538/2005 Z. z.) pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva s prepojením na ekologický vidiecky turizmus

Záverečné zhrnutie

NSK sa nachádza v západnej časti Slovenska a administratívne ho tvorí 7 okresov. Jeho špecifickými stránkami sú:

1. dobre rozvinutá sieť dopravných komunikácií
2. kvalitný pôdny fond
3. priaznivé klimatické podmienky
4. zachovaná biodiverzita
5. významné vodné toky
6. geotermálne vodné pramene
7. málo znečistené ovzdušie
8. priaznivé podmienky na rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu
9. potenciál pre ďalší rozvoj priemyslu
10. zahraniční investori priťahujúci ďalších subdodávateľov

Z uvedených bodov je to najmä dobre rozvinutá sieť dopravných komunikácií, významné vodné toky, priaznivé podmienky na rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu, málo znečistené ovzdušie, geotermálne vodné pramene a priaznivé klimatické podmienky, ktoré vytvárajú vynikajúci základ pre rozvoj cyklodopravy a cykloturistiky na území NSK. K tomu prispieva i susedstvo kraja s viacerými štátmi a samosprávnymi krajinami.

Obr. č. 7: Mapa NSK so susediacimi krajinami a krajinami

Zdroj: interný zdroj SCK

STRATÉGIA ZVÝŠENIA BEZPEČNOSTI CESTNEJ PREMÁVKY V SR PRE ROKY 2011 – 2020 (NÁRODNÝ PLÁN SR PRE BECEP 2011 – 2020)

Schválená bola 14. 12. 2011 a obsahuje jeden cieľ a jednu oblasť, ktoré sa priamo dotýkajú cyklistov a podpory cyklistickej dopravy. Ide o rámcový cieľ “Cieľ C – Zníženie dopravnej nehodovosti u zraniteľných účastníkov cestnej premávky” a jeho oblasť “C2 – Zvýšenie úrovne bezpečnosti cyklistov”.

Konkrétne opatrenia, ktoré sa odporúčajú prijať a realizovať, sú nasledovné:

- Zadefinovanie kritérií a technických požiadaviek pre bezpečný pohyb cyklistov po pozemných komunikáciách (metodika na základe reálneho správania sa cyklistov).
- Podpora vytvárania cyklistických ciest v obciach a mestách.

- Podpora bezpečnej cyklistiky digitalizáciou informácií pre cyklistov (vytvorenie digitálnej mapy (GIS) siete komunikácií pre cyklistov).
- Kampane a výchovné opatrenia zamerané na používanie cyklistických prilieb a reflexných prvkov za zníženej viditeľnosti.
- Vykonávanie účinného dohľadu nad dodržiavaním legislatívnych nariadení a obmedzení pri pohybe cyklistov.

STRATÉGIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU NA SLOVENSKU DO ROKU 2020

Táto zatiaľ stále platná stratégia schválená vládou SR uznesením č. 379/2013 zo dňa 10. 7. 2013. Popri východiskových analýzach a porovnaníach s okolitými štátmi si stanovuje ciele a vízie do roku 2020. Z obsahu 7. časti orientovanej na rozvoj regiónov vyplýva zámer vlády cielene podporiť rozvoj cestovného ruchu aj prostredníctvom organizácií destinačného manažmentu v spolupráci s miestnou a územnou samosprávou. Vo vidieckych regiónoch vláda SR vytvorí podmienky aj na komplexnú podporu rozvoja vidieckeho turizmu a agroturistiky, vrátane budovania infraštruktúry, chýbajúcich inštitúcií, informačného a rezervačného systému a podpory marketingu v cestovnom ruchu.

Hlavné druhy rozvoja turizmu na Slovensku delí na cestovný ruch horský počas celého roka, kúpeľný a kultúrno-poznávací. Ako **d ďalšie druhy** cestovného ruchu uvádza vodný, vidiecky, tranzitný a pod.

Záväzná časť dokumentu uvádza tzv. regulatívy pre cestovný ruch. V 9. časti stanovuje:

- 9.1 Podporovať tie druhy turizmu, ktoré sú predmetom medzinárodného záujmu, a ktoré z hľadiska potenciálu patria medzi ťažiskové na Slovensku.
- 9.2 Nadviazať na medzinárodný turizmus, a to najmä sledovaním turistických tokov a dopravných trás prechádzajúcich, resp. končiacich v Slovenskej republike.
- 9.3 Previazať dôslednejšie ciele rekreačného a poznávacieho turizmu.
- 9.4 Dotvoriť funkčno-priestorový systém rekreácie a turizmu na celoslovenskej úrovni vytváraním siete rekreačných územných celkov, siete rekreačných záujmových území väčších miest a siete ucelených území vidieckeho osídlenia.
- 9.5 Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine s využitím obnovy a revitalizácie historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 9.6 Podporovať podmienky na prímestskú rekreáciu obyvateľov miest v ich záujmovom území.
- 9.7 Podporovať rozvoj kúpeľných miest so zriadenými prírodnými liečebnými kúpeľmi alebo kúpeľnými liečebňami, za súčasného rešpektovania tvorby kúpeľného prostredia a ochrany kúpeľných území kúpeľných miest.
- 9.8 Podporovať vznik a rozvoj miestnych kúpeľov na základe využitia špecifik daného územia.

-
- 9.9 Na podporu rozvojových smerov turizmu využívať železničnú a cestnú dopravu, rozvoj a prepájanie cyklotrás, ako aj budovanie príslušnej technickej infraštruktúry.
- 9.10 Zabezpečovať na územiach európskej sústavy chránených území a územiach národnej sústavy chránených území funkcie spojené s rozvojom turizmu a rekreácie tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu stavu ochrany týchto území a predmetu ich ochrany.

Bod XII je venovaný cyklodoprave a cykloturistike, v čase spracovania tejto stratégie finišovala príprava Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR. V závere sú definované oblasti a úlohy smerujúce k napĺňaniu strategického cieľa.

MARKETINGOVÁ STRATÉGIA SACR NA ROKY 2014 – 2020

Cieľom dokumentu je definovať základné smerovanie marketingového pôsobenia Slovenska v oblasti cestovného ruchu na domácom a zahraničných trhoch. Dokument súčasne slúži ako osnova pre plánovanie marketingového pôsobenia organizácií cestovného ruchu s cieľom dosiahnuť maximálne možný synergický efekt z marketingových a propagačných aktivít zameraných na prezentáciu turistickej ponuky Slovenska.

Slovensko je krajinou, ktorá má veľmi priaznivé predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Jej prírodný a kultúrno-historický potenciál s množstvom rozmanitých a celoročne využiteľných atraktivít cestovného ruchu pokrýva takmer všetky rozhodujúce druhy a formy cestovného ruchu.

V Marketingovej stratégii SACR na roky 2014 – 2020 sú identifikované silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja cestovného ruchu na Slovensku. Na základe analýz vývoja SACR definuje víziu rozvoja cestovného ruchu na Slovensku do roku 2020 a stanovuje si kvalitatívne a kvantitatívne ciele na roky 2014 – 2020.

Stratégia konštatuje, že medzi najvýznamnejšie cieľové miesta cestovného ruchu na Slovensku patrí 9 národných parkov a 14 CHKO, ktoré spolu zaberajú 22 % územia Slovenskej republiky, ďalej viac ako 6 000 jaskýň, z ktorých je 18 sprístupnených verejnosti. Na Slovensku sa nachádza výrazne atraktívne prírodné prostredie s viac ako 200 vodnými atrakciami, vyše 40 % územia pokrývajú lesy a približne 60 % Slovenska tvoria horské oblasti. Nachádzajú sa tu desiatky lyžiarskych stredísk so zvyšujúcou sa vybavenosťou a úrovňou poskytovaných služieb. V čase spracovania sa uvádza, že na Slovensku je vyznačených viac ako 10 tisíc km cykloturistických a vyše 14 tisíc km peších turistických trás (v závere roka 2017 to už bolo viac ako 14,5 tisíc km cykloturistických a vyše 15 tisíc km peších turistických trás). Tieto danosti a vybavenosť indikujú veľmi priaznivé predpoklady pre rozvoj aktivít spojených s agroturistikou, zimnými a letnými športmi, resp. pre rozvoj vidieckeho, zimného a letného CR. Ďalej viac ako 1 200 minerálnych a termálnych prameňov a existencia 25 kúpeľných miest vytvára priaznivé podmienky pre rozvoj kúpeľného a zdravotného cestovného ruchu. Ďalej existencia siedmich pamiatok zapísaných v zoznamoch Svetového dedičstva UNESCO, 18 mestských pamiatkových rezervácií, 10 pamiatkových rezervácií ľudovej architektúry, 11 múzeí v prírode, 4 zoologických záhrad, 4 arborét, vyše 14 tisíc hnutelných a viac ako 9 tisíc nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, 93 múzeí, 26 galérií, stovky hradov, zámkov a kaštieľov, množstvo zaujímavých kultúrno-spoločenských a folklórnych podujatí, bohatá kultúra a história tvoria veľmi dobrý potenciál pre rozvoj kultúrneho a mestského cestovného ruchu. Značnú časť týchto aspektov cestovného ruchu možno identifikovať aj v NSK.

SACR svojou činnosťou má prispieť k tvorbe hrubého domáceho produktu, rastu zamestnanosti a zvyšovaniu celkovej konkurencieschopnosti Slovenska v oblasti cestovného ruchu. Jedným z kvantitatívnych cieľov je aj výrazné oživenie domáceho cestovného ruchu. SACR bude u domáceho obyvateľstva prezentovať Slovensko ako inšpiratívnu dovolenkovo-pobytovú destináciu, čo prispeje k nárastu jeho spotrebných výdavkov na domacom cestovnom ruchu.

V kapitole 4 marketingovej stratégie je definovaný marketingový strategický koncept cestovného ruchu pre Slovensko. V krátkodobej stratégii na roky 2014 – 2016 sa okrem iného preferuje realizácia marketingových aktivít na hlavných zdrojových trhoch (primárne trhy a domáci trh cestovného ruchu), ktoré budú viesť k stabilizácii trvalo udržateľného rastu návštevnosti, počtu prenocovaní a spotrebných výdavkov návštevníkov Slovenska. SACR bude aktívne prehlbovať spoluprácu s organizáciami cestovného ruchu na Slovensku (OOCR, KOOCR). V dlhodobej stratégii na roky 2017 – 2020 sa SACR bude venovať najmä prehlbovaniu svojich aktivít doma i v zahraničí.

Dokument zaradil cyklistiku a cykloturistiku do **Letného cestovného ruchu** z hľadiska hlavných druhov – produktových skupín cestovného ruchu. Motívom v ňom je predovšetkým aktívny aj pasívny oddych, relax a turistika. Stratégia definuje, že primárna aj sekundárna ponuka krajiny ako národné parky a chránené územia, jaskyne, turistické chodníky, sieť cyklistických trás, adrenalínové parky, golfové ihriská, aquaparky, kúpaliská, vodné plochy a rieky poskytujú dostatok možností a príležitostí pre trávenie letnej dovolenky na Slovensku. Ďalej sa dá nájsť cykloturistika v produkte **Vidiecky cestovný ruch a agroturistika**. Vo svete ide o pomerne široko využívanú, v podmienkach Slovenska o relatívne mladú, avšak rozvíjajúcu sa formu cestovného ruchu, ktorá poskytuje široké možnosti miestnym producentom, poskytovateľom služieb a remeselníkom. Sekundárne sa dá cykloturistika identifikovať aj v produkte **Kultúrny a mestský cestovný ruch**. Motívom je najmä získavanie nových poznatkov, poznávanie nových miest, ľudí, krajov, ale aj zvykov a tradícií. Slovensko disponuje veľkým kultúrno-historickým potenciálom ako sú pamiatky zapísané v zoznamoch Svetového dedičstva UNESCO, hrady, zámky, pamiatkové rezervácie, náboženské pamiatky, múzeá a galérie, atď., ale aj bohatým folklórom, tradíciami a ľudovou tvoriivosťou.

V závere je popísaná komunikačná stratégia podľa destinácií na roky 2014 – 2020, ako aj finančný rámec.

AKTUALIZÁCIA MARKETINGOVEJ STRATÉGIE SEKCIE CESTOVNÉHO RUCHU NA ROKY 2019 – 2020 ¹⁰

Keďže SACR bola v roku 2017 zrušená, jej kompetencie a úlohy prevzalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR – sekcia cestovného ruchu (SCR). Tá dala v nadväznosti na vyššie uvedenú stratégiu spracovať jej aktualizáciu na roky 2019 – 2020.

Tento 73 stranový dokument (samotný dokument 40 strán + prílohy) krátko vyhodnocuje jej plnenie od roku 2014, ako aj vytyčuje cieľové skupiny, trhy, marketingovú spoluprácu, ako aj nosné témy spolupráce s OCR.

¹⁰ Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020. [online]. [cit. 2020-10-08].

Dostupné z: <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/cestovny-ruch-7/legislativa-a-koncepcne-dokumenty/koncepcne-dokumenty/strategia-rozvoja-cestovneho-ruchu-do-roku-2020>

V stratégii sa konštatuje, že čoraz väčšiu úlohu zohrávajú v súčasnosti v rámci trávenia dovoleníek “domáce” regióny, to znamená, že dovolenkári cestujú skôr na kratšie vzdialenosti do bližších a bezpečnejších destinácií. V poslednom období získava na popularite najmä trvalo udržateľný cestovný ruch a ekoturizmus. Okrem toho sa stále do popredia dostávajú aktivity spojené so zdravým životným štýlom, resp. wellness turizmom a rovnako sa záujem začína výrazne orientovať na deti alebo dospelujúcich. V tomto teda významnú úlohu zohráva aj cykloturistika.

K produktovým líniam pre roky 2019 – 2020 sa určilo v Letnej dovolenke - Letný cestovný ruch. Motívom je predovšetkým aktívny aj pasívny oddych, relax a turistika. Primárna aj sekundárna ponuka krajiny ako národné parky a chránené územia, jaskyne, turistické chodníky, sieť cyklistických trás, adrenalínové parky, golfové ihriská, aquaparky, kúpaliská, vodné plochy a rieky poskytujú dostatok možností a príležitostí pre trávenie letnej dovolenky na Slovensku. V letnej dovolenke je osobitne uvedená v propagovaní produktu a služieb cykloturistika. Tento segment sa pripája aj k cieľovému segmentu Aktívny návštevník.

Zásadnou zmenou marketingovej stratégie je v Cieľových trhoch zameranie na domáceho návštevníka, TOP zahraničné trhy Česká republika, Poľsko a Nemecko.

3.1.3 Strategické dokumenty NSK

ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNU NSK

Takisto v rámci NSK je v súčasnosti prijatých viacero významných strategických dokumentov, ktoré sa zaoberajú cyklistickou dopravou i cykloturistikou. Väčšinu z nich nájdeme na webe NSK.¹¹

NSK má platný Územný plán regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja (ÚPN R NSK), ktorý bol spracovaný v roku 2012. V máji 2015 k nemu boli spracované Zmeny a doplnky č. 1. Územný plán, ako aj jeho Zmeny a doplnky č.1 obsahujú aj záväznú časť. V novembri 2018 si dal úrad ešte spracovať Štúdiu pre hodnotenie a monitorovanie ÚPN NSK – aktualizáciu údajov. Kompletná dokumentácia ÚPN R NSK je zverejnená na webovej stránke úradu.

V súčasnosti prebieha aktualizácia územného plánu. V platnom Územnom pláne regiónu NSK, ako aj zmenách a doplnkoch č.1 a Štúdiu hodnotenia je riešený vždy pohyb na bicykli iba ako cykloturistika. Bohužiaľ žiadny z týchto dokumentov ho neuvádza v stadiach venovaných doprave: Absentuje tu nielen nemotorová doprava, ale aj jej najdôležitejšia časť cyklodoprava. Preto je nosnou úlohou v aktualizácii ÚP doplniť tento segment do kapitoly dopravy. A aj zaradiť nosné úseky vybraných diaľkových cyklodopravných trás – v koridoroch riek do záväznej časti ÚP do kategórie verejnoprospešných stavieb. Prioritne by tu mali byť trasy v koridore riek Dunaj, Váh a Nitra.

Platný Územný plán regiónu NSK bol spracovaný v roku 2012 firmou Aurex s. r. o., Bratislava. Má 327 strán + grafické prílohy. Pohyb na bicykli sa rieši v kap. 13 Návrh rozvoja rekreácie. Kapitola 13.2 rieši potenciál a stav turizmu v NSK. Podkapitola 13.2.4 je venovaná priamo cykloturistike, hoci sa tu spomína aj cyklodoprava. Kapitola 14 je venovaná

¹¹ Nitriansky samosprávny kraj. Územnoplánovacie dokumenty a územnoplánovacie podklady kraja. [online]. [cit. 2020-10-06].

Dostupné z: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/uzemnoplanovacie-dokumenty-a-uzemnoplanovacie-podklady-kraja>

Návrhu koncepcie verejného dopravného vybavenia regionálneho významu. Tá však rieši iba cestnú, železničnú, lodnú a leteckú dopravu, nerieši nemotorovú a ani cyklo dopravu.

Kapitola 13.2.4 Cykloturistika uvádza popis stavu cykloturistických trás, ale aj cyklo dopravu v čase spracovania ÚP RNSK:

Cyklistická doprava a cykloturistika patrí medzi progresívne, ekologicky šetrné a zdravotne vyhovujúce spôsoby dopravy a druhy športovo-rekreačných aktivít, preto je tejto téme venovaná zvýšená pozornosť. Mierne zvlnený a rovinatý terénny reliéf NSK predurčuje široké možnosti rozšírenia cykloturistiky, čomu však zatiaľ nezodpovedá súčasná evidovaná sieť cyklotrás v riešenom území a ani realizácia cyklotrás, vrátane cykloturistickej vybavenosti.

V rámci evidovanej siete cyklotrás sú zaradené značené existujúce cyklotrasy, navrhované cyklotrasy a doporučené cyklotrasy. Evidované cyklotrasy vychádzajú z aktuálnych cyklistických máp Slovenska (VKÚ, Harmanec) a zo súčasného platného ÚPN-VÚC Nitrianskeho kraja a informácií z obsahu vtedy dostupných internetových stránok venovaných cykloturistike. Evidované cyklotrasy sú vedené - značené prevažne v líniiach existujúcich ciest nižšej úrovne, prípadne v líniiach poľných ciest. V tomto návrhu ÚPN-R NSK sú doteraz evidované cyklotrasy doplnené o nové úseky tak, aby vznikol spojitý systém cyklotrás. Navrhovaná sieť cyklotrás, prepájajúca jednotlivé obce a mestá, lokality s rekreačným, prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom zabezpečí funkčné a územné, dopravné a rekreačné väzby v krajine jednak pre domácich obyvateľov a pre návštevníkov, ale aj dopravno-cyklistickú prepravnú funkciu pre obyvateľov v dochádzke do práce, vzdelaním kultúrou a verejnou vybavenosťou.

Hlavným cieľom je vybudovať funkčný, hierarchicky usporiadaný spojitý systém cyklistických trás, prepájajúci obce /mestá, lokality s rekreačným, prírodným alebo kultúrnohistorickým potenciálom, vybavený príslušným mobiliárom.

Hierarchia v systéme cyklotrás

Systém cyklistických trás je navrhovaný:

v základnom systéme medzinárodných, nadregionálnych a regionálnych cyklotrás:

- (Z1) významných vodných tokov,
- (Z2) spojnic krajského mesta a okresných miest,
- (Z3) spojnic okresných miest,
- (Z4) spojnic okresných miest a miest/obcí 4. a 5. rozvojovej skupiny podľa KURS v sídelnej štruktúre Slovenska,
- (Z5) významných rekreačno-turistických trás,

v dopĺňujúcom systéme regionálnych cyklotrás:

- (D1) lokálnych rekreačno-turistických trás a lokálnych spojnic medzi obcami a významnými lokalitami s prírodným /kultúrno-historickým potenciálom (podľa máp VKU Harmanec a platnej ÚPN-VÚC NSK),
- (D2) lokálnych rekreačno-turistických trás a lokálnych spojnic medzi obcami a významnými lokalitami s prírodným/kultúrno-historickým potenciálom podľa internetovej stránky „Vitajte cyklisti“).

Hierarchicky usporiadaná sieť cyklotrás umožní:

- vytvoriť model budovania a následnej údržby cyklistických trás podobný ako systém cestných komunikácií (hierarchicky usporiadaný systém štátnych, obecných, súkromných cestných komunikácií od úrovne diaľnic cez rýchlostné cesty, cesty I., II. a III. triedy a po miestne a účelové komunikácie a poľné a lesné cesty),
- realizovať systémové zásahy v rekonštrukcii, budovaní, prepájaní jednotlivých úsekov,
- dosiahnuť prehľadnosť v sieti cyklotrás,
- dosiahnuť zjednodušenú orientáciu a prepojenie (vrátane uplatnenia informačného mobiliáru),
- špecifikovať v území križovatky cyklistických trás (priesečníky minimálne dvoch cyklotrás) a na tieto priesečníky viazať príslušnú rekreačnú vybavenosť a rekreačný mobiliár,
- špecifikovať v území lokality/obce s väzbami na územia susediacich krajov a na prihraničné oblasti.

Spojitosť v systéme cyklotrás

Chýbajúce cyklistické prepojenia sú v mierke spracovania ÚP RNSK navrhované ako spojnice medzi jednotlivými obcami /mestami a významnými lokalitami s rekreačným, prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom. Cyklistické trasy v systémoch základnom a doplnujúcom sú v návrhu doplnené o chýbajúce úseky tak, aby systém cyklotrás NSK fungoval ako spojený.

Lokalizácia cyklotrás

Existujúce cyklistické prepojenia trasované po cestných komunikáciách budú v rámci riešenia v následných podrobnejších dokumentáciách pretrasované na vytipované najbližšie poľné a lesné cesty, prípadne navrhnuté ako samostatné paralelné cyklistické pásy. Navrhované cyklistické prepojenia ako spojnice medzi jednotlivými obcami/mestami budú v rámci riešenia v podrobnejších dokumentáciách presne lokalizované podľa dopravných a priestorových možností, predovšetkým v samostatných dopravných koridoroch.

Samostatne vedené cyklotrasy budú umiestňované v bezpečnej vzdialenosti od ciest. Pozdĺž cyklotrás budú navrhované aleje a stromoradia, v oblastiach dopravne menej frekventovaných je vhodné uplatniť ovocné dreviny. Cyklotrasy je vhodné združovať s pešími, korčuľarskými, jazdeckými trasami.

Križovanie cyklotrás s dopravnými koridormi cestnými a železničnými, s vodnými tokmi, s územiaми v súkromnom vlastníctve, s územiaми ochrany prírody a krajiny

Križovanie cyklotrás s dopravnými koridormi cestnými a železničnými, s vodnými tokmi, s územiaми v súkromnom vlastníctve, s územiaми ochrany prírody a krajiny bude predmetom riešenia podrobnejších dokumentácií cyklotrás. Cieľom riešenia križovaní cyklotrás s líniami a plochami s inými druhmi funkčného využitia a s územiaми v súkromnom vlastníctve je:

- navrhnúť trasovanie jednotlivých úsekov cyklotrás, aby vzniklo čo najmenej kolíznych bodov – križovaní,

- využiť existujúce mostné konštrukcie ponad vodné toky a v dlhších úsekoch bez mostných prepojení, kde sídelné väzby medzi obcami a významným rekreačným, kultúrno-historickým a prírodným potenciálom územia si to vyžaduje, navrhnuť nové ľahké mostné konštrukcie (cyklistické, pešie),
- navrhnuť križovania so železničnými traťami prednostne v lokalitách železničných staníc, železničných zastávok a existujúcich železničných priechodov,
- navrhnuť križovania s frekventovanými cestami ako mimoúrovňové.

Funkčnosť v systéme cyklotrás

Cyklotrasy na území Nitrianskeho kraja sú navrhované tak, aby tvorili funkčný systém:

- hierarchicky usporiadaný: cyklotrasy sú usporiadané do základných (nosných) a doplnujúcich systémov,
- spojitý: cyklotrasy sú navzájom poprepájané, v priesečníkoch cyklotrás sú navrhované prvky cykloturistickej vybavenosti,
- bezpečný a šetrný: podporovať trasovanie mimo frekventovaných dopravných koridorov, s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi cestnými a železničnými, s vodnými tokmi, s územiaми v súkromnom vlastníctve, s územiaми ochrany prírody a krajiny, využívať lesné a poľné cesty,
- zdravý: podporovať budovanie sprievodnej zelene okolo cyklotrás,
- komplexný: podporovať budovanie drobných zariadení rekreačnej vybavenosti pri cyklotrasách (prístrešky, lavičky, stojany, oddychové plochy, občerstvovacie zariadenia, studničky, orientačný a informačný mobiliár, výtvarné prvky, turistické ubytovacie a stravovacie zariadenia (predovšetkým na území obcí/miest), cyklotáboring.

Väzby medzinárodných a nadregionálnych cyklotrás Nitrianskeho kraja na cyklotrasy v okolitých regiónoch a prihraničných oblastiach:

V návrhu ÚPN-R NSK sú v riešenom území špecifikované lokality/obce s väzbami na územia (obce/významné lokality, geografické celky) susediacich krajov a na prihraničné oblasti. Navrhované sú prepojenia cyklotrás Nitrianskeho kraja na cyklotrasy v ďalších regiónoch Slovenska a na cyklotrasy v prihraničných oblastiach.

❖ Väzby na Maďarsko:

- Kompy cez Dunaj, mostné konštrukcie v lokalitách Komárno – Komárom, Štúrovo
- Esztergom, Šahy – Hont, Vyškovce nad Ipľom – Téša, Salka – Letkés, Chľaba
- Szob,

❖ Väzby cez cyklotrasy sledujúce vodné toky Dunaj, Ipel'

❖ Väzby na Trnavský kraj (TTSK):

- Cyklotrasa EuroVelo 6
- Cyklotrasy smerujúce na územie TTSK od obcí Čičov, Kolárovo, Šaľa, Hájske, Orešany, Svrbice, Radošina

-
- ❖ Vázby cez cyklotrasy sledujúce vodné toky Váh, Malý Dunaj Vázby na Trenčiansky kraj (TSK):
 - Cyklotrasy smerujúce na územie TSK od obcí Podhradie, Nemečky, Rajčany, Práznovce, Skýcov, Norovce, Duchonka, Baštín, Sádok,
 - ❖ Vázby cez cyklotrasy sledujúce vodné toky Nitra, Žitava Vázby na Banskobystrický kraj (BBSK):
 - Cyklotrasy smerujúce na územie BBSK od obcí, Pukanec, Uhliská, Bátovce, Honťianske Trst'any, Hokovce, Plášťovce, Ipeľské Úľany,
 - ❖ Vázby cez cyklotrasy sledujúce vodné toky Hron, Ipeľ.

V kapitole **13.4 Možné rozvojové zámery** sa medzi iným uvádza aj systém cykloturistických trás spájajúcich vysielacie sídla s cieľmi, ciele medzi sebou, tranzitné trasy, vybavenie cykloturistických trás.

Závazná časť tejto verzie **ÚP R NSK** nerieši nejako obširne cyklodopravu, cykloturistike však venuje väčšiu pozornosť. Má rozsah 29 strán. Všeobecne vo všetkých definovaných ťažiskách osídlenia podporuje rekreačné aktivity a rozvoj cestovného ruchu, bez bližšej špecifikácie. V kap. **2 Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva**, podkapitole 2.2.2 špecifikuje od Štúra možnosť využitia Dunaja a Hrona pre vodácky turizmus a cykloturistiku. Väčšia pozornosť cykloturistike, ale aj cyklodoprave je venovaná v kap. 2.13 (2.13.1, 2.13.2, 2.13.3) a 2.14.

Kap. 2.13 uvádza Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiaми s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)

Kap. 2.13.1 uvádza previazanie línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,

Kap. 2.13.2 uvádza, rozvoj cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,

Kap. 2.13.3 uvádza rozvoj rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.

Kap. 2.14 uvádza podporu prepojenie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poľie.

Keďže v dopravnej časti nie je zaradená cyklodoprava, v kapitole II. Verejnoprospešné stavby nie je žiadna cyklotrasa.

ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNU NSK – ZMENY A DOPLNKY Č. 1

K platnému Územnému plánu regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja (ÚPN R NSK), boli spracované v máji 2015. Zmeny a doplnky č. 1. Jednalo sa vlastne o aktualizáciu ÚP. Zmeny a doplnky č.1 obsahujú aj záväznú časť.

Dokument spracovala firmou Aurex s. r. o., Bratislava. Má 341 strán + grafické prílohy. Pohyb na bicykli sa rieši v kap. 13 Návrh rozvoja rekreácie. Kapitola 13.2 rieši potenciál a stav turizmu v NSK. Podkapitola 13.2.4 je venovaná priamo cykloturistike, hoci sa tu spomína aj cyklodoprava. Kapitola 14 je venovaná Návrhu koncepcie verejného dopravného vybavenia regionálneho významu. Tá však rieši iba cestnú, železničnú, lodnú a leteckú dopravu, nerieši nemotorovú a ani cyklodopravu.

Tieto kapitoly sú v súlade s pôvodným ÚP, neprinášajú žiadne zmeny. Hoci záväzná časť Zmien a doplnkov č. 1 ÚP R NSK má rozsah o 2 strany väčší, voči pôvodným neprináša žiadnu zmenu z pohľadu cykloturistiky a cyklodopravy, je plne v súlade so základným dokumentom. Vo verejnoprospešných stavbách nie sú takisto žiadne cyklotrasy.

ŠTÚDIA PRE HODNOTENIE A MONITOROVANIE ÚP R NSK – AKTUALIZÁCIA ÚDAJOV

V novembri 2018 si dal ÚNSK ešte spracovať **Štúdiu pre hodnotenie a monitorovanie ÚPN NSK – aktualizáciu údajov**. Kompletná dokumentácia ÚPN R NSK je zverejnená na webovej stránke úradu.¹² Tento dokument v rozsahu 279 strán spracoval v novembri 2018 Inštitút priestorového plánovania z Bratislavy. Zaoberá sa predovšetkým hodnotením podľa okresov a okolí miest v problematike demografie, občianskej vybavenosti, hospodárskej štruktúry a trhu práce, dostupnosti infraštruktúry a služieb, životným prostredím, dopravou, technickou a finančnou vybavenosťou. V samotnom materiáli sa sumárne nerieši cyklodoprava a ani cykloturistika.

No v samotnom dokumente možno vyčítať, že cyklodoprava sa v posledných rokoch v NSK postupne prepracováva z minimálneho záujmu do popredia a rastie po nej dopyt nielen zo strany občanov, ale aj samosprávy, miest a obcí. V jeho **kapitole 2.3.1 Hodnotenie podľa skupín faktorov sídelného prostredia** sa medzi projektovými zámermi, ktoré majú dopad na hospodársku štruktúru územia a trh práce uvádza napríklad v Šali „Cyklotrasa s prioritou dochádzky do zamestnania“, meste Topoľčany „Podpora budovania cyklistickej infraštruktúry v meste Topoľčany“, alebo v meste Želiezovce „Cyklistické trasy v Želiezovciach – zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy“, mesto Nitra viaceré projektové zábery - „Cyklistický chodník - Nitra – Vráble I. a II. etapa“ a „Cyklistické chodníky - Nitra – Vráble III. etapa“, „Cyklotávka cez rieku Nitra (prepoj Wilsonovo nábrežie – Nábrežie mládeže pri SPU)“, „Cyklotrasa Mlynárce – Diely - Klokočina“.

Takisto v **kap. 5 Prílohy**, konkrétne časti **5.5 Prehľad existujúcich projektových zámerov** v hodnote nad 1 mil. € je medzi 109 uvedenými projektami na území kraja cyklodoprave venovaných 8.

Sú to tieto konkrétne zábery (číslo uvádza poradové zaradenie projektu v tabuľke strategického dokumentu), je pri nich aj finančné náklady v tis. Eur:

Tab. č. 2: Prehľad existujúcich rozvojových zámerov

P. č.	Projektový zámer	Náklady v tis. EUR
38	Cyklistické chodníky - Nitra – Vráble III. Etapa	6 568

¹² Nitriansky samosprávny kraj. Územnoplánovacie dokumenty a územnoplánovacie podklady kraja. [online]. [cit. 2020-10-06]. Dostupné z: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/uzemnoplanovacie-dokumenty-a-uzemnoplanovacie-podklady-kraja>

49	Cyklistický chodník - Nitra – Vráble IV. etapa, 1. časť	744
51	Cyklotrasa Mlynárce – Diely – Klokočina	1 433
56	Podpora budovania cyklistickej infraštruktúry v meste Topoľčany	1 522
58	Cyklistické trasy v Želiezovciach – zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity ne-motorovej dopravy	1 241
76	Cyklotrasa za zamestnaním do priemyselného areálu (Šaľa)	1 005
79	Cyklotrasa cez rieku Nitra (prepoj Wilsonovo nábrežie – Nábrežie mládeže pri SPU)	1 367
80	Cyklistický chodník - Nitra – Vráble I. a II. etapa	1 216

Zdroj: Štúdia pre hodnotenie a monitorovanie ÚP R NSK

ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNU NITRIANSKEHO KRAJA – VYUŽITIE RIEKY VÁH SO ZAMERANÍM NA REKREAČNÉ SPLAVNENIE A TURIZMUS

Dokument spracoval pre NSK v roku 2016 Agrocons Banská Bystrica s. r. o., Banská Bystrica. Má rozsah 205 strán + mapové prílohy.

Vymedzené záujmové územie štúdie je pozdĺž rieky Váh v šírke cca. 5 km a dĺžke 73,7 km dlhý pás (2,5 km od rieky z každého brehu). Začína na severozápade okresu Šaľa, na južnom konci vodnej nádrže Kráľová v katastrálnych územiach Kráľová nad Váhom a Dlhá nad Váhom, pokračuje katastrálnymi územiami Šaľa, Trnovec nad Váhom, Selice, Vlčany a Neded. Okrajovo zasahuje aj do západnej časti okresu Nové Zámky, do katastrálnych území Zemné a Komoča. Ostatná časť záujmového územia prechádza okresom Komárno, katastrálnymi územiami Dedina mládeže, Kolárovo, Nesvady, Vrbová nad Váhom, Kameničná a Komárno. Do záujmového územia zasahujú chránené územia európskeho významu Natura 2000 SKUEV0073 Listové jazero, SKUEV0092 Dolnovážske luhy, SKUEV0155 Alúvium Starej Nitry, SKUEV0017 Pri orechovom rade. Ďalej je tu 7 maloplošných chránených území.

V **kap. 3** pod názvom **Analýza strategických dokumentov z hľadiska plánovaného rekreačného využitia Váhu** (predovšetkým územných plánov) je cykloturistika (niekde i cyklo-doprava) popísaná v niektorých mestách a obciach. Pasáže sú uvedené tak, ako ich popisujú tieto dokumenty.

V **kap. 3.2** je **mesto Šaľa**, kde je veľký priestor venovaný cyklo-doprave a cykloturistike. Uvádza sa tu - Šaľa a okolie majú mimoriadne priaznivé podmienky pre cykloturistiku. Jesťujúce cyklotrasy majú lokálny charakter a územím regiónu sú vedené aj cyklomagistrály.

Pre **Cyklistickú dopravu sa píše** - Súčasná charakteristika cyklistickej dopravy - územie mesta Šaľa a celé územie regiónu má vhodné podmienky a záujmový potenciál pre využitie cyklistickej dopravy v rámci potreby lokálnej prepravy (cesty za prácou a vybavenosťou) a rekreačnej (turistickej) aktivity voľného pohybu v mestskom a prírodnom prostredí. V regionálnych dimenziách územím mesta Šaľa prechádzajú tieto významné cyklotrasy magistralného a regionálneho významu, ktoré sú však v súčasnosti bez značenia a príslušného technického vybavenia:

- **Vážska cyklomagistrála:** Patrí medzi náročnejšie (v úseku nad Šaľou) až menej náročné (v úseku od Šale do Komárna) cyklotrasy, s celkovou dĺžkou 97 km a prevýšením 7 – 26 m. Cyklomagistrála vedie z Horných Zeleníc, cez Šúrovce, Dolnú Stredú, popri vodnom diele Kráľová nad Váhom do Šale, kde pokračuje ďalej smerom na juh cez Vlčany nad Váhom, Neded, Kolárova a odtiaľ až do centra Komárna. Popod most sa cestným prechodom do Maďarska napája na Dunajskú cyklotrasu; v rámci k. ú. Šaľa má tento úsek dĺžku 11,5 km;

- **Podunajský cyklookruh:** Je relatívne dlhá (58 km) a na kondíciu náročnejšia cyklotrasa, ktorá vedie zo Šale a po prechode mosta cez Váh pokračuje smerom na sever po hrádzi na ľavostrannom brehu Váhu. Prechádza obcami Dlhá nad Váhom, popri vodnej nádrži Kráľová nad Váhom smerom na Šoporňu, Šintavu, Vinohrady nad Váhom, ďalej Dvorníky, Šalgočka, Pusté a Zemianske Sady do Paty, ďalej cez Hájske a Močenok späť do Šale. Úsek Duslo Šaľa – Šaľa je prirodzene využívaný aj ako prístup do práce pre obyvateľov mesta. V rámci k. ú. Šaľa má tento úsek dĺžku 6,0 km;
- **Vážsky cyklookruh:** Je menej náročnou, rekreačnou trasou, s možnosťou využitia podmienok cykloturistiky, kúpeľného a poznávacieho turizmu. Dĺžka trasy je 41,5 km s minimálnym prevýšením. Zo Šale sa prechádza smerom do Diakoviec a odtiaľ pokračuje smerom na juh do Tešedíkova a cez Žihárec do Vlčian nad Váhom. Ďalej pokračuje cez Selice a Trnovec nad Váhom späť do Šale. Druhá alternatíva ponúka, popri pravostrannej hrádzi Váhu návrat z Vlčian nad Váhom späť do Šale Vážskou cyklo-magistrálou. V rámci katastra mesta Šaľa má tento úsek dĺžku 4 km.

V trasách ciest I., II., III. triedy v smeroch k výrobnému komplexu Duslo, k obciam Trnovec nad Váhom, Dlhá a Kráľová nad Váhom, Diakovce a Vlčany (resp. Hetmň). V súčasnosti sú využívané jestvujúce komunikácie pre cyklistickú dopravu, ktorá obmedzuje dopravu automobilovú a je rizikovým faktorom z hľadiska dopravnej bezpečnosti. V uvedených trasách sa požaduje riešiť oddelené cyklistické chodníky a tak vylúčiť priamu kolíziu cyklistickej a automobilovej dopravy. Na území mesta nie sú vybudované špeciálne trasy – cyklistické chodníky pre cyklistickú dopravu. Rozvojové predpoklady cyklistickej dopravy v lokálnom a regionálnom význame vyvolávajú potrebu vypracovať ucelenú koncepciu cyklotrás na území mesta vrátane ich základného technického vybavenia.

V podkapitole **Návrh cyklistickej dopravy** sa uvádza, že návrh rozvoja cyklistickej dopravy v Šali je založený na:

- podporovaní a predovšetkým dobudovaní všetkých magistrálnych a regionálnych cyklotrás, ktoré sa stanú základom rozvoja rekreačnej cykloturistiky a súčasne budú splňať nároky cyklistickej dochádzky za prácou. Predstavuje to postupne dobudovať 21,5 km cyklistických chodníkov s kvalitným povrchom a značením.
- na území mesta v rámci všetkých hlavných uličných koridorov budovať súbežne cyklistické chodníky umožňujúce bezkolíznú každodennú cyklistickú prevádzku v rámci mesta; predstavuje to postupne vybudovanie 12,9 km cyklistických chodníkov s kvalitným povrchom a značením;
- mimo zastavaného územia mesta pre zabezpečenie prístupu k výrobným prevádzkam a prístupu k priľahlým obciam (Kráľová nad Váhom, Dlhá nad Váhom a Trnovec nad Váhom) v súbehu s cestnými komunikáciami budovať cyklistické chodníky v integrácii s pešími chodníkmi; Pri budovaní nových cyklistických trás je v rámci projektovej a projektovej prípravy riešiť bezkolízny prechod cez cesty I. a II. triedy, v polohách nábřeží mimoúrovňovým spôsobom. V prípade dobudovania týchto vyznačených cyklotrás vznikne na území mesta pomerne hustá sieť cyklistických chodníkov, ktoré do budúcnosti významne podporia cyklo dopravu a budú sa významne podieľať na deľbe dopravných nárokov. Očakáva aj prirodzene veľký vzrast významu rekreačnej cykloturistiky, ktorá má v tomto regióne veľký doteraz nevyužitý potenciál.

V kap. 3.3 je obec Trnovec nad Váhom. V súčasnom stave sa uvádza, že cykloturistickú kostru významnú pre obec tvoria medzinárodná Podunajská trasa, vedúca pozdĺž ľavého

toku Dunaja, zväčša po hrádzi, z tejto trasy odbočuje v Komárne Vážska trasa cez Kolárovo – Šaľu až k Žiline. V návrhu sa uvádza - z hľadiska cykloturistiky v katastrálnom území ÚP počíta s cyklotrasou po hrádzi Šaľa – Trnovec nad Váhom, ÚPN navrhuje vybudovanie plnohodnotného cyklochodníka pozdĺž cesty I/75 smer Šaľa – Trnovec nad Váhom a Trnovec – Horný Jatov a k rieke Váh.

V **kap. 3.5 Obec Komoča** sa uvádza, že cykloturistika na celom území okresu Nové Zámky, aj v mikroregióne sú pre cykloturistiku veľmi dobré podmienky vzhľadom na nížinný a mierne zvlnený terén a s možnosťou ich vedenia mimo hlavných dopravných trás. Cez obec Komoča prechádza druhá najvýznamnejšia cyklistická cesta na Slovensku: Vážska cyklistická cesta. Táto trasa sa v Komárne napája na medzinárodnú Podunajskú trasu, vedúcu pozdĺž ľavého brehu Dunaja, zväčša pri hrádzi. Vzhľadom na vhodné terénne podmienky možnosti vedenia cykloturistických trás v riešenom území je potrebné uvažovať s podporou rekreácie a cestovného ruchu aj s formou vybudovaných lokálnych okruhov cykloturistických trás a napojených na nadradenú cyklotrasu s prepojením na prírodný potenciál a atraktivitu v území.

V **kap. 3.7 Obec Kameničná** sa uvádza, že je navrhnutá regionálna trasa pešej a cyklistickej turistiky po hlavnej hrádzi Váhu cez celý kataster obce – od Komárna – rekreačnej zóny Apáli do Kolárova. Na určených miestach trasy sú navrhnuté vybavené oddychové a vyhliadkové miesta s odporúčaným vybavením.

V **kap. 3.8 Mesto Komárno** uvádza, že jedným z ťažiskových rozvojových programov zóny je zhodnotiť vysokú polohovú hodnotu regionálneho centra mesta Komárna a zóny Alžbetinho ostrova pri toku európskeho veľtoku Dunaja a v prepojení spoločného hanzového mesta s maďarským mestom Komárom na druhej strane rieky pre riešenie atraktívne vybavenia cestovného ruchu medzinárodného významu. Rieka Dunaj je významnou medzinárodnou trasou osobnej vodnej dopravy, vodnej turistiky, postupne sa rozvíjajúcej cyklistickej a pešej turistickej dunajskej magistrály v prepojení miest: Regensburg – Passau – Linz – Viedeň – Bratislava – Komárno, Komárom – Štúrovo, Ostrihom – Budapešť.

V **kapitole 5** Analýza súčasného stavu záujmového územia z hľadiska rekreácie a turizmu, **kap. 5.4 Atraktivnosť regiónu z hľadiska športového – rekreačného** je podkapitola 5.4.4 Cyklotrasy. V nej sa uvádza: Aktuálne cyklotrasy v regióne by sa mali rozšíriť, keďže Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja (MDVRR) SR schválilo koncom roka 2015 ďalší projekt Regionálneho združenia Váh – Dunaj – Ipel' s názvom „Vypracovanie projektových dokumentácií pre napojenie miest Šaľa a Nové Zámky na medzinárodnú cyklotrasu EuroVelo 6. Na tento projekt získalo združenie od MDVRR ďalších 40 000 € a spolufinancuje ho vo výške desať percent. Úseky, ktorých sa schválený projekt týka, budú vďaka už vybudovanej cyklotrase medzi Kolárovom – Komárom nadväzovať na EuroVelo 6. Vznikne tak prepojenie Vážskej cyklistickej cesty s Dunajskou cyklotrasou európskeho významu, čím sa vytvoria podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj a zvýšenie atraktivity územia pre jeho obyvateľov, domácich aj zahraničných turistov v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR.

Výsledkom projektu by mali byť vypracované projektové dokumentácie pre stavebné konanie na úseku Kolárovo – Šaľa (asi 34 km); Kolárovo – Nové Zámky (asi 9 km) a dokumentácie pre územné konanie na úsekoch Kolárovo – mesto (asi 7 km) a Kolárovo – Dedina Mládeže (asi 5 km) a ich napojenie na cyklotrasu Kolárovo – Komárno. Cyklotrasa by mala prechádzať katastrálnym územím 11 obcí: Šaľa, Selice, Trnovec nad Váhom, Vlčany, Neded, Nové Zámky, Komoča, Zemné, Kolárovo, Nesvady a Dedina Mládeže. Priamy prínos z projektu by malo mať deväť obcí: Kolárovo, Šaľa, Nové Zámky, Zemné,

Komoča, Andovce, Trnovec nad Váhom, Selice a Dedina Mládeže. Ostatné obce budú len sekundárne profitovať z vybudovania cyklotrás, avšak projekt v plnej miere podporujú.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA NITRIANSKEHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA 2016 – 2022 ¹³

K základným programovým dokumentom NSK patrí aj Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022, ktorý spracovala pre NSK v roku 2016 Univerzita Konštantína filozofa, Fakulta prírodných vied, Katedra geografie a regionálneho rozvoja. Jej II. etapa má názov „Strategická, programová, realizačná a finančná časť (návrh)“. Tento dokument má rozsah 98 strán. Venuje sa už pohybu na bicykli nielen ako cykloturistike, ale aj ako súčasť dopravy ako nemotorovej dopravy – cyklodopravy. Tú definuje na dopravu medzi mestami a sídlami, resp. na dochádzku do práce.

V úvode strategickej časti sa zaoberá súladom s dokumentami na európskej, národnej a regionálnej úrovni. Osobitú pozornosť venuje súladu so stratégiou Európa 2020, teda súborom dokumentov po podpise Lisabonskej zmluvy.

V PHSR NSK v kap. 1.5 sú strategické ciele rozvoja. V **strategickom celi I Konkurencie schopná ekonomika** jedným zo štyroch špecifických cieľov je Zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu. Bližší popis tohto ŠC je v bode **Špecifický cieľ I.IV Zlepšiť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu**. Mimo iného sa v ňom píše – „Pre udržateľný dopyt cestovného ruchu je nevyhnutná podpora udržiavania a budovania novej infraštruktúry cestovného ruchu a služieb. Dôležité je sa zamerať na podporu investičných projektov zameraných na budovanie a rekonštrukciu zariadení cestovného ruchu, budovanie a značenie cyklotrás a podporu infraštruktúry prioritných foriem cestovného ruchu“.

Strategický cieľ IV Komplexná technická infraštruktúra má ako **Špecifický cieľ IV.I Skvalitniť regionálnu dopravnú infraštruktúru a jej napojenie na nadregionálne siete a zlepšiť dopravnú dostupnosť**.

Druhá časť PHSR NSK je venovaná programovej časti. Je tu súbor opatrení k naplneniu vytýčených ŠC stratégie. Pod bodom **2.1 Opatrenia a aktivity a ich prepojenie k jednotlivým strategickým cieľom a k prioritným oblastiam** sú uvedené mimo iného aj **Opatrenia pre Špecifický cieľ I.IV – Zlepšiť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu**.

Konkrétne sú tu uvedené:

I.IV.I Podpora rozvoja infraštruktúry, služieb a produktov cestovného ruchu (kde možno zaradiť cyklotrasy, cykloturistiku).

I.IV.II Podpora rozvoja destinačného manažmentu a podpora spolupráce medzi subjektmi cestovného ruchu.

Špecifický cieľ IV.I Skvalitniť regionálnu dopravnú infraštruktúru a jej napojenie na nadregionálne siete a zlepšiť dopravnú dostupnosť má definované mimo iného aj významné opatrenie:

¹³ Nitriansky samosprávny kraj. Dokumenty regionálneho rozvoja. [online]. [cit. 2020-10-06]. Dostupné z: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekciu/dokumenty-regionálneho-rozvoja>

IV.I.II Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia regionálnych, miestnych komunikácií a podpora ekologickej a nemotorovej dopravy.

Nasledujúca tabuľka PHSR NSK č. 5 Synergia opatrení a rámcových aktivít pre prioritnú oblasť a) Hospodárstvo pre ŠC I.IV – Zlepšenie podmienky pre rozvoj cestovného ruchu pre opatrenie I.IV.I Podpora rozvoja infraštruktúry, služieb a produktov cestovného ruchu uvádza nasledujúce rámcové aktivity:

- Podporovanie cykloturistiky v NSK budovaním a značením cyklotrás vrátane budovania cyklistickej infraštruktúry,
- Podporovanie rekonštrukcie existujúcich pamiatok vhodných na využívanie v cestovnom ruchu,
- Podpora projektov súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu.

Pre opatrenie I.IV.II Podpora rozvoja destinačného manažmentu a podpora spolupráce medzi subjektmi cestovného ruchu uvádza nasledujúce rámcové aktivity:

- Inštitucionalizovanie subjektov vstupujúcich do destinačného manažmentu (KOCR, OOCR),
- Koordinovanie propagačných aktivít cestovného ruchu v regióne vo väzbe na celoslovenské aktivity.

Táto istá tabuľka pre **prioritnú oblasť d) Doprava a technická infraštruktúra** pre ŠC IV.I – Skvalitniť regionálnu dopravnú infraštruktúru a jej napojenie na nadregionálne siete a zlepšiť dopravnú dostupnosť pre opatrenie **IV.I.II Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia regionálnych, miestnych komunikácií a podpora ekologickej a nemotorovej dopravy** obsahuje mimo iného aj rámcové aktivity:

- Vypracovanie projektových dokumentácií a štúdií uskutočniteľnosti,
- Budovanie cyklodopravných ciest/trás v sídlach a medzi sídlami,
- Podpora ekologickej priaznivej nízkohlukovej a nízkouhlíkovej dopravy.

Bod 2.2. uvádza popis jednotlivých opatrení.

V podstate opakuje dosiaľ všetky popísané opatrenia, relevantné s I.IV.I a IV.I.II ohľadom cestovného ruchu – cykloturistiky a nemotorovej dopravy a cyklodopravy, dopĺňa k nim cieľové skupiny, možné zdroje financovania a indikátory výstupu.

Bod 2.3. obsahuje tabuľku PHSR NSK č. 6. V nej sú uvedené indikátory **strategických a špecifických a opatrení PHSR NSK 2016 – 2022**. Pre potreby stratégie je relevantná časť a) pre prioritnú oblasť Hospodárstvo a časť d) pre prioritnú oblasť Doprava a technická infraštruktúra.

V časti a) Hospodárstvo, pre **ŠC I.IV Zlepšiť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v Nitrianskom kraji**:

Opatrenie I.IV.I Podpora rozvoja infraštruktúry, služieb a produktov cestovného ruchu má nasledujúce indikátory a ich rámcové aktivity:

Pre indikátor **Počet podporených projektov zameraných na cyklistickú infraštruktúru**, je mernou jednotkou počet, rámcovou aktivitou Podporovanie cykloturistiky v NSK budovaním a značením cyklotrás vrátane budovania cyklistickej infraštruktúry.

Pre indikátor **Počet podporených projektov súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu**, je mernou jednotkou počet, rámcovou aktivitou Podporovanie rekonštrukcie existujúcich pamiatok vhodných na využívanie v cestovnom ruchu.

Pre indikátor **Počet podporených projektov v oblasti cestovného ruchu**, je mernou jednotkou počet, rámcovou aktivitou Podpora projektov súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu.

Opatrenie I.IV.II Podpora rozvoja destinačného manažmentu a podpora spolupráce medzi subjektmi cestovného ruchu má nasledujúce indikátory a ich rámcové aktivity:

Pre indikátor **Počet vytvorených oblastných organizácií cestovného ruchu**, je mernou jednotkou počet, rámcovou aktivitou Inštitucionalizovanie subjektov vstupujúcich do destinačného manažmentu (KOCR, OOCR).

Pre indikátor **Počet podporených neinvestičných projektov súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu**, je mernou jednotkou počet, rámcovou aktivitou Koordinovanie propagačných aktivít cestovného ruchu v regióne vo väzbe na celoslovenské aktivity.

V časti d) Doprava a technická infraštruktúra, pre **ŠC IV.I Skvalitniť regionálnu dopravnú infraštruktúru a jej napojenie na nadregionálne siete a zlepšiť dopravnú dostupnosť**:

Opatrenie IV.I.II Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia regionálnych, miestnych komunikácií a podpora ekologickej a nemotorovej dopravy, má nasledujúce indikátory a ich rámcové aktivity:

Pre indikátor **Počet projektových dokumentácií a štúdií uskutočniteľnosti**, je mernou jednotkou počet, rámcovou aktivitou Vypracovanie projektových dokumentácií a štúdií uskutočniteľnosti.

Pre indikátor **Počet vybudovaných, modernizovaných a rekonštruovaných objektov cestnej infraštruktúry**, je mernou jednotkou počet, rámcovou aktivitou Budovanie cyklodopravných ciest/trás v sídlach a medzi sídlami.

Pre indikátor **Počet podporených projektov**, je mernou jednotkou počet, rámcovou aktivitou Podpora ekologickej priaznivej nízkohlukovej a nízkoohlíkovej dopravy.

Tretia časť PHSR NSK je **realizačná**. Popisuje systém implementácie, monitorovania a hodnotenia plnenia programu. **Tabuľka PHSR NSK č. 8 zobrazuje Akčný plán pre PHSR NSK 2016 – 2020**. Pre naše opatrenie I.IV.I je na roky 2016 – 2018 zodpovedný Odbor cestovného ruchu, rozpočet pre rámcovú aktivitu Podporovanie cykloturistiky v NSK budovaním a značením cyklotrás vrátane budovania cyklistickej infraštruktúry bol 1,5 mil. €, pričom 1,1 mil. € bolo z vlastných zdrojov.

Pre opatrenie I.IV.II, rámcovú aktivitu Inštitucionalizovanie subjektov vstupujúcich do destinačného manažmentu (KOCR, OOCR) je na roky 2016 – 2018 zodpovedný Odbor cestovného ruchu, rozpočet pre túto aktivitu bol 0,2 mil. €, pričom 0,1 mil. € bolo z vlastných zdrojov.

Pre opatrenie IV.I.II sú na roky 2016 – 2018 zodpovedné Odbory cestovného ruchu, dopravy a pozemných komunikácií, strategických činností, majetku a investícií, vzdelávania a kultúry. Rozpočet pre rámcovú aktivitu Budovanie cyklodopravných ciest/trás v sídlach a medzi sídlami bol 1,05 mil. € pričom iba 0,05 mil. € bolo z vlastných zdrojov, zvyšok bol plánovaný z Európskych zdrojov (RIUS).

Štvrtá časť PHSR NSK je Finančná časť. Sumarizuje financie a zdroje, ako celok pre všetky oblasti kompetencie samosprávneho kraja.

REGIONÁLNY PLÁN UDRŽATEĽNOSTI MOBILITY (PUM)

Najaktuálnejším strategickým dokumentom je Regionálny plán udržateľnosti Mobility NSK, spracovaný v máji 2019 kolektívom autorov z firiem NDCon s. r. o. a Mott MacDonald CZ spol. s r. o. Patrí k nej časť Prieskumy a zber dát, ktorá má rozsah 329 strán, Návrhová časť ktorá má rozsah 246 strán. K nej je ešte spracovaný Plán implementácie a monitorovania Plánu udržateľnosti mobility. Tento materiál má rozsah 77 strán. PUM obsahuje aj grafickú prílohu členenú na roky 2025, 2030, 2040 a 2050, ako aj niekoľko tabuliek.

Dokument sa spracovával ako povinný krok k čerpaniu Eurofondov v novom programovom období pre oblasť dopravy. Jeho neoddeliteľnou súčasťou je aj cyklo doprava, ako časť nemotorovej dopravy (spolu s pešou dopravou).

Tento dokument jasne oddeľuje od seba cyklo dopravu a cykloturistiku. Samotný PUM uvádza v časti Prieskumy a zber dát v kapitole **8.4.5 Pripravované projekty cyklistickej dopravy**. V návrhovej časti rieši cyklo dopravu v **kap. 6.9 Riešenie cyklistickej dopravy**. V tejto kapitole je teda daný návrh ako by mal Nitriansky kraj rozvíjať cyklistickú dopravu, aby čo najlepšie slúžila **dopravnej obsluhu**. Cykloturistická doprava nie je predmetom tohto dokumentu (PUM) a je riešená v iných strategických materiáloch. Navrhované projekty vychádzajú najmä z komplexného dokumentu „Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklo dopravy v NSK na roky 2016 – 2020“, ktorý autori odporúčajú rešpektovať.

Najzásadnejšie pre krajskú dopravnú cyklistiku sú opatrenia týkajúce sa napojenia veľkých sídiel na okolité obce a rovnako cyklo opatrenia v samotných sídlach. Nemenej dôležité je vytvoriť kompaktnú cyklistickú kostrovú sieť, ktorá bude plniť parametre pre bezpečný a komfortný pohyb cyklistov a umožní napojenie susedných krajov.

Dostupnosť cyklotrás krajského významu z vyššie uvádzaných miest je z hľadiska vzdialenosti a času po väčšinou dostačujúce. Nedostatky možno sledovať najmä v realizácii cyklo opatrení priamo v samotných sídlach. Cyklotrasy spájajúce samotné okresné mestá majú viac rekreačný než dopravný charakter. Spojnice medzi jednotlivými mestami sú často nespojité a sú vedené po komunikáciách s vyššími intenzitami automobilovej dopravy.

U sídiel a medzi sídlami vo vzdialenosti 5 – 6 km (vzdialenosť, ktorú sú ochotní dopravní cyklisti cestovať) by cieľom stratégie mala byť dostatočne vybudovaná a kompaktná sieť cyklo dopravných trás, ktorá vytvorí podmienky pre lepšiu a bezpečnú mobilitu obyvateľov v konkrétnych územiach. S tým súvisí budovanie prepojení miest s významným priemyselným potenciálom.

Dokument uvádza zoznam projektov, ktoré by mali tvoriť základnú kostrovú sieť cyklotrás a jej rozvoj v NSK, zlepšia prístupnosť blízkych okolitých obcí na sídla a zvýšia bezpečnosť na trasách v súčasnosti vedených po frekventovaných cestách. Patria sem Diaľková cyklotrasa EuroVelo 6, Vážska cyklomagistrála, Ponitrianska cyklomagistrála, Pohronská cyklomagistrála, Ipel'ská cyklomagistrála, Požitavská cyklomagistrála, Prepojenie cyklo dopravných trás v koridore riek Dunaj – Váh – Nitra, Cyklotrasa Nitra – Vráble a Šurany – Nové Zámky a Kolárovo. Ďalej uvádza dokument potrebu pretrasovania cyklotrás z frekventovaných ciest mimo zóny dopravy, napojenie blízkych obcí na mestá, osadenie prvkov doplnkovej cyklo infraštruktúry, ako aj spracovanie a aktualizáciu cyklogenerelov.

V kap. 10.4 Prehľad opatrení PUM NSK – Pešia a cyklistická doprava v podkapitole **10.4.1 Prehľad opatrení PUM NSK – Pešia a cyklistická doprava**, pod číslami opatrení NM1 je trasa Eurovelo, NM2 trasa Vážskej cyklomagistrály, NM3.1 - NM3.4 tri etapy Ponitrianskej cyklomagistrály, NM4 Pohronská cyklomagistrála, NM5 Ipeľská cyklomagistrála, NM6 Požitavská cyklomagistrála, NM7 – Cyklotrasy pozdĺž Starej Nitry, NM8 Prepojenie cyklodopravných trás v koridore riek Dunaj – Váh – Nitra, NM9 Budovanie infraštruktúry v sídlach a do okolia 5 – 6 km od nich, NM10 Pretrasovanie v súčasnosti vedených cyklotrás po frekventovaných cestách, NM11 Spracovanie a aktualizácie cyklogenerelov, NM14.1 Cyklistický chodník Nitra – Vráble III. etapa, NM14.2 Cyklistický chodník Nitra – Vráble I. – II. etapa, NM15 Cyklistická komunikácia spájajúca mesto Šaľa a obec Diakovce, NM16 Cyklotrasa Šurany – Nové Zámky – Kolárovo, NM17 Vybudovanie premostenia cez rieku Nitra v Nových Zámkoch a NM18 Doplnková cyklistická infraštruktúra.

V dokumente **Plán implementácie a monitorovania Plánu udržateľnosti mobility**, v Prílohách, v kap. 2.1, **podkapitole 2.1.7 sú Opatrenia zahrnuté v PUM NSK – pešia doprava a cyklodoprava** sú podrobne rozobrané vyššie uvedené NMx-opatrenia.

Zachytáva ich tabuľka, ktorá je uvedená v prílohách tohto dokumentu (príloha č. 12).

UZEMNÝ GENEREL DOPRAVY NSK

NSK má spracovaný „Územný generel dopravy NSK – ako prehlbujúci územnoplánovací podklad pre územný plán veľkého územného celku Nitrianskeho kraja“. Pre NSK ho spracoval v apríli 2008 Aurex, spol. s r. o., Bratislava.

Jeho návrhová časť má textový rozsah 53 strán a prílohy. V tomto dokumente v **kapitole 5** s názvom **Návrh rozvoja dopravnej infraštruktúry kraja** je pod bodom **5.5. Stav a odporúčania rozvoja cykloturistických trás**. Jeho krátke a stručné spracovanie zodpovedá dobe riešenia generelu.

Územný generel dopravy bol nielen z pohľadu cyklodopravy zásadne aktualizovaný tým istým spracovateľom v novembri 2017. Analyzovať budeme teda tento nový dokument. Jeho textová časť má 198 strán, sú k nej aj grafické prílohy – výkresy. Z nášho pohľadu je zaujímavý výkres návrhovej časti č. 7 – Cyklistická doprava.

Už v zadaní sa píše v kap. **1.A Určenie územného generelu** – Účelom spracovania Územného generelu dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja (ďalej aj ako ÚGD NSK) je vytvorenie územnoplánovacieho podkladu motorovej i nemotorovej dopravy na území Nitrianskeho kraja, ktorý bude komplexným nástrojom pre koordinované riadenie územného rozvoja motorovej (cestnej, železničnej, leteckej a vodnej) i nemotorovej (cyklistickej) dopravy a ktorý posúdi územie Nitrianskeho kraja z hľadiska možností rozvoja dopravnej infraštruktúry a cyklotrás. Treba však poznamenať, že v celom tomto dokumente nie je oddelená od cykloturistiky cyklodoprava, charakter spracovania by však mal byť však zameraný v gene-rele dopravy práve na cyklodopravu, nie cykloturistiku.

V analytickej časti ÚGD v kap. 2.G Analýza zámerov rozvoja dopravnej infraštruktúry je v úvode kapitola 2.G.1 Prehľad existujúcich a pripravovaných dokumentácií realizovaných a pripravovaných dopravných stavieb a iných veľkých investičných zámerov. V tejto kapitole je zoznam všetkých relevantných dokumentov v čase spracovania ÚGD NSK. Keďže je tu uvedená medzi iným aj Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK na roky 2016 – 2020, ÚGD NSK pre oblasť cyklodopravy v plnom znení preberá formulácie, návrhy a ciele tejto štúdie. Preto ich nebudeme podrobnejšie analyzovať, keďže sú v súlade s touto Stratégiou.

V analytickej časti v kap. 2.F Analýza stavu a zámery dopravnej infraštruktúry regiónu je kapitola 2.F.7 venovaná Analýze a zámerom rozvoja cyklistickej dopravy. Je tu podrobne rozobraná cyklodoprava a cykloturistika, definované sú koridory riek pre cyklodopravu a cykloturistiku bez rozdielu. V závere sú uvedené podmienky pre cykloturistiku na hrádzach v správe SVP (chybne 2 krát).

V návrhovej časti ÚGD v kap. 3.D Návrh verejného dopravného vybavenia a usporiadania dopravnej infraštruktúry je kapitola 3.D.7 venovaná Návrhu riešenia cyklistickej dopravy. Táto kapitola preberá z cyklostratégie NSK predovšetkým systematiku cykloturistických trás, okrajovo sa venuje neznačeným cyklodopravným trasám.

V kap. 3.G Odporúčania a návrh priorít pre ďalší postup rozvoja dopravnej infraštruktúry kraja je kapitola 3.G.7 venovaná Návrhu priorít a opatrení v oblasti rozvoja cyklistickej dopravy. Táto kapitola kompletne uvádza:

- o Trasovanie cyklodopravy, ako aj jej farebné značenie či odporúčané číslovanie rozvíjať v zmysle grafickej časti tohto územného generelu dopravy, výkres č. 7 – Cyklistická doprava.
- o Zabezpečiť prípravu a realizáciu siete cyklotrás nadregionálneho a regionálneho charakteru v zmysle textu ÚGD NSK.
- o Rešpektovať lokalizáciu existujúcej siete cyklistických trás a cyklistickú trasu Euro-Velo 6.
- o Považovať navrhovanú sieť cyklotrás ako kostrový systém rozvoja cyklodopravy v kraji, ku ktorému môžu byť následne dopĺňané aj ďalšie lokálne cyklotrasy.

Kostrový systém cyklodopravy tvoria:

- Červené značenie cyklotrás národného významu: 001 – Dunajská cyklotrasa, 080 a 079.
 - Modré značenie cyklotrás regionálneho významu: 2399, 2398, 2397, 2396 a 2395.
 - Zelené značenie cyklotrás miestneho a regionálneho významu: 5399, 5398 a 5397.
 - Žlté značenie miestneho významu: 8399, 8398, 8397, 8396, 8395, 8394, 8393, 8392 a 8391.
- o Osobitným prístupom rozvíjať budovanie cyklotrás s turistickým významom a cyklotrasy za každodennou dochádzkou za prácou či do škôl. ÚGD NSK nerieši intravilánové cyklocestičky za prácou alebo školou. Návrh je zameraný na extravilánové trasy.
 - o Rezervovať územný koridor pre výstavbu cyklomagistrál medzinárodného a regionálneho významu na segregovanom telese pozemných komunikácií, vyhradených pre cyklistickú dopravu.
 - o Vo všeobecnosti je možné v zmysle navrhovaného ÚGD NSK pripraviť detailné dokumentácie pre rozvoj cyklodopravy v extravilánových úsekoch so zameraním na realizáciu týchto trás v logických a ucelených celkoch vzájomne sa prepájajúcich.
 - o Zabezpečiť prípravu a realizáciu siete cyklotrás nadregionálneho a regionálneho charakteru v zmysle textu ÚGD NSK s priamymi väzbami na susediace územia ako je TTSK, TSK a BBSK.

- o Vzhľadom na polohu NSK je potrebné prepájanie cyklotrás aj v cezhraničných smeroch do susedného Maďarska.
- o Budovať cyklotrasy v ucelených úsekoch.
- o Riadne vyznačiť cyklotrasy v teréne.
- o Budovať cyklotrasy do zamestnania.
- o Budovať cyklotrasy s mobiliárom pri prestupných bodoch hromadnej dopravy.
- o Šíriť osvetu medzi cyklistami z pohľadu bezpečnosti cestnej premávky.
- o Šíriť osvetu medzi cyklistami aby rešpektovali slabších účastníkov premávky – chodci.

V tejto časti nie je generel častokrát v súlade so Stratégiou rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK na roky 2016 – 2020, ani s reálnym stavom v teréne. Absentujú v ňom kostrové cyklodopravné trasy v NSK medzi sídlami v koridoroch riek. Pre uvádzaný výber kostrových trás zvolili spracovatelia osobitý prístup – farebnosť i číslovanie v duchu zásad cykloturistických trás, ale mimo ich pravidiel stanovených v STN 01 8028. V tejto časti absentuje aj zdôraznenie umiestnenia kostrovej cyklodpravanej siete mimo zóny automobilovej dopravy a dôraz na bezpečnosť cyklistov.

Ďalej ÚGD NSK obsahuje prílohy a výkresy. V návrhovej časti **pod číslom 7 je uvedený výkres venovaný cyklistickej doprave**. Bohužiaľ tento výkres obsahuje niekoľko zásadných chýb. Prvou je, že všetky cyklotrasy kategorizuje výlučne ako cykloturistické. V legende, a potom aj v mape, chýbajú nosné chrbtové cyklodopravné trasy, ktoré spájajú mestá navzájom a mestá s obcami. Sú vedené (resp. plánované) v koridoroch riek NSK. V legende nie je objasnené, aký je rozdiel v zákrese cyklotrasy plnou čiarou a bodkami. Chybne je zakreslená východná časť trasy EuroVelo – od mesta Štúrovo smerom na východ. Trasy 079 a 080 v evidencii cykloturistických trás neexistujú. Preto by sa mal v budúcnosti tento výkres opraviť, resp. ho nahradiť dvoma. Prvým by bol výkres chrbtovej oddelenej cyklodopravnej siete a druhým kompletný súbor cykloturistických trás v kraji – existujúcich a navrhovaných.

REGIONÁLNA INTEGROVANÁ STRATÉGIA NSK NA ROKY 2014-2020 (RIÚS NSK + UMR Nitra) ¹⁴

Významný strategický dokument bol spracovaný na úrovni kraja pre oprávnené aktivity operačného programu IROP. Jeho prvá verzia bola spracovaná a odsúhlasená pod označením verzia 1.0 dňa 20. 1. 2016, jeho aktuálna revízia – verzia 1.1 dňa 13. 12. 2017. Jej textová časť má rozsah 138 strán, prílohy majú ďalších 210 strán.

Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020 (RIÚS NSK) bola spracovaná za účelom koordinovanej, vecne a časovo zosúladenej implementácie Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) na území Nitrianskeho samosprávneho kraja a dosiahnutie komplementarity a synergie s ostatnými OP.

¹⁴ Nitriansky samosprávny kraj. SO/RO pre ROP 2007 – 2013. [online]. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekciiu/soro-pre-rop-2007-2013>

Ide o plánovací nástroj umožňujúci účasť relevantných partnerov pre uplatnenie princípu integrovaného prístupu k územnému rozvoju v kraji.

Globálnym cieľom RIÚS NSK na roky 2014 – 2020 je, v súlade s IROP 2014 – 2020, prispieť k zlepšeniu kvality života obyvateľov Nitrianskeho kraja, zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb, podporiť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a zamestnanosť s dopadom na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť regiónu, jeho funkčných území (miest a obcí). Cieľom je zlepšenie kvality života a regionálnej konkurencieschopnosti Nitrianskeho kraja s dopadom na vyvážený územný rozvoj prostredníctvom vhodne zvolených intervencií regionálneho a miestneho charakteru.

RIÚS NSK je východiskovým dokumentom pre realizáciu integrovaných územných investícií na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň a tvorí ho samotný dokument, ako i realizačný mechanizmus. Nositeľom RIÚS NSK je partnerstvo pre tvorbu a realizáciu zložené s orgánom regionálnej samosprávy, orgánov miestnej samosprávy, štátnej správy, miestnych iniciatív a ďalších socioekonomických partnerov pôsobiacich v území. Obsahovo vychádza posudzovaný strategický dokument z Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja NSK na roky 2009 – 2015 (dnes aktualizovaný 2016 – 2022), z územno-plánovacej dokumentácie NSK, ako i ďalších rozvojových koncepčných dokumentov a je tiež spracovaný v súlade s dokumentáciou spracovanou Riadiacim orgánom pre IROP, a to Metodické usmernenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre prípravu a realizáciu RIÚS.

RIÚS NSK obsahuje v rámci Prioritnej osi č. 1 (Bezpečná a ekologická doprava na území Nitrianskeho kraja) konkrétny špecifický cieľ 1.2.2, ktorý prerokúva zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb.

Hlavným cieľom v oblasti podpory nemotorovej dopravy je zvýšenie atraktivity cyklistickej dopravy prostredníctvom budovania siete bezpečných cyklotrás a nadväzujúcej infraštruktúry (parkovanie a úschovne bicyklov, potrebné hygienické zabezpečenie pre zamestnancov po príchode do práce, a pod.), realizáciu opatrení na upokojuvanie dopravy, a pod. Realizáciou opatrení v rámci tohto špecifického cieľa sa prispeje k zvýšeniu podielu cyklistickej dopravy na celkovej dĺžbe dopravnej práce v NSK. K zníženiu celkového znečistenia ovzdušia dopravou prípadne nárastu nemotorovej dopravy na celkovej dĺžbe prepravnej práce. Prostredníctvom jednotlivých opatrení a aktivít bude potrebné začleniť cyklistickú dopravu ako plnohodnotný spôsob prepravy v rámci udržateľnej mobility v mestách a obciach NSK, ako aj medzi sídlami, vytvoriť ľahko dostupnú a cenovo výhodnú sieť mestskej dopravy a zmeniť vnímanie cyklistov nielen v kontexte športového či turistického vyžitia. V prvých rokoch rozvoja cyklistickej infraštruktúry je vzhľadom k rozdrobenosti pozemkov v SR reálnejšie dosiahnuť podstatné rozšírenie ponuky cyklokomunikácií realizáciou cyklopruhov a cyklokoridorov na existujúcich komunikáciách spolu s príslušným dopravným značením a doplnkovou cykloinfraštruktúrou.

Analytická časť dokumentu uvádza východiskový stav nemotorovej dopravy a cyklodopravy v kraji v kap. 1.5, v mestskej funkčnej oblasti krajského mesta Nitra v kap. 1.6.

Výsledok podpory v RIÚS Nitrianskeho kraja:

- dostatočne vybudovaná a kompaktná sieť cyklodopravných ciest/trás v sídlach a medzi sídlami vytvorí podmienky pre lepšiu mobilitu obyvateľov v konkrétnych územiach,

- vybudovanie cyklochodníka Nitra – Vráble, ktorý vytvorí prepojenie miest s významným priemyselným potenciálom (ide o tretiu etapu projektu „Cyklistické chodníky Nitra – Vráble – Podhájska“),
- vytvorenie spoločného nástupného bodu v priestoroch blízko autobusovej stanice a železničnej stanice v mestách Topoľčany, Levice, Šaľa, Komárno, Nové Zámky s možnosťami cyklodopravy po cyklokomunikáciách v meste k občianskej infraštruktúre a do priemyselných zón a centier hospodárskeho významu,
- zmena deľby prepravnej práce v prospech environmentálne priaznivejších módov dopravy a zvýšenie podielu cyklodopravy v NSK oprávnenom území pre ŠC 1.2.2 (IROP, Príloha č.12.14, ťažisko osídlenia prvej a druhej úrovne a centrá osídlenia 1. – 5. úrovne),
- pozitívny environmentálny efekt v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií zvýšením podielu nemotorovej dopravy v území.

Výsledok podpory v stratégii UMR:

- Vybudovanie cyklodopravných komunikácií na území mesta Nitra, prepojenie obytných súborov, priemyselných parkov, školských zariadení, univerzít a prepojenie na regionálne cyklistické koridory:
 - o Cyklotrasa Vodná – Zelokvet (1,7 km),
 - o Cyklotrasa Priemyselná – Dolné Krškany (dobudovanie 1,0 km),
 - o Cyklotrasa Nitra – Dražovce (3,7 km): I. etapa Nitra – PP Sever, II. etapa PP Sever – Dražovce,
 - o Cyklotrasa – Mlynárce – Diely – Klokočina (Hviezdoslavova trieda), vrátane priechodov pre cyklistov CSS a DZ (3,8 km),
 - o Cyklotrasa Klokočina – Borina – Holého – Autobusová stanica Nitra (2,5 km),
 - o Cyklolávka cez rieku Nitra (prepojenie Wilsonovo nábr. – Nábřežie Mládeže pri SPU), Cyklotrasy Chrenová: I. etapa: Tr. A. Hlinku – Akademická ul. – Nábřežie Mládeže (3,0 km), II. etapa: Tr. A. Hlinku – Dlhá ul. (2,0 km),
 - o Cyklotrasa Autobusová stanica – Štúrová ul. (1,5 km), Cyklotrasa Wilsonovo nábrežie – Mostná – Jesenského ul. (2,0 km),
 - o Cyklotrasa Janíkovce – Dolné Krškany (4,5 km),
- Vybudovanie cyklochodníka v k. ú. Nitra – Janíkovce ako 1. a 2. etapy projektu „Cyklistické chodníky Nitra – Vráble – Podhájska“,
- Vybudovanie cyklotrás Jelšovce – Nitra – Jelšovce; cyklotrasa Čakajovce,
- Cyklolávka Čechynce,
- Vytvorenie spoločného nástupného bodu v priestoroch autobusovej stanice/železničnej stanice v meste Nitra s možnosťami cyklodopravy po cyklokomunikáciách v meste a vybudovanou infraštruktúrou (požičovňa bicyklov, parkovanie a úschovňa bicyklov, servis pre bicykle a pod.),
- Pozitívny environmentálny efekt v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií zvýšením podielu nemotorovej dopravy v území.

Tab. č. 3: Výsledok podpory v stratégii UMR

Merateľné ukazovatele výsledku pre špecifický cieľ č. 1.2.2: RIÚS vrátane UMR						
Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
R0157 Podiel cyklistickej dopravy na celkovej dĺžbe dopravnej práce	%	10,6	2015	11,51	MDaV SR/MPRV SR	raz za tri roky

Zdroj: Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014 – 2020

Aktivity špecifického cieľa 1.2.2:

- ❖ Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu
 - o cyklistické komunikácie: obnova a rekonštrukcia už existujúcich cyklistických komunikácií, budovanie nových cyklistických komunikácií, cyklokori-dorov na existujúcich miestnych komunikáciách a komunikáciách medzi síd-lami
 - o doplnková cyklistická infraštruktúra: chránené parkoviská pre bicykle, cyk-lostojany, nabíjacie stanice pre elektrobicykle, systémy automatickej poži-čovne bicyklov, hygienické zariadenia a pod.
 - o budovanie prvkov upokojuvania dopravy: pešie zóny, shared space, vylúče-nie dopravy z ulíc okrem mestskej hromadnej dopravy a cyklistov a pod.
 - o zvyšovanie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky: odstra-ňovanie úzkych miest v pešej doprave, odstraňovanie bariér pri prestupovaní, a pod.
- ❖ Propagácia a zvyšovanie atraktivity cyklistickej dopravy vo verejnosti:
 - o webové portály, mobilné aplikácie a pod.

Vyššie uvedené opatrenia nadväzujú na prioritu 16 Stratégie rozvoja verejnej osobnej a ne-motorovej dopravy v SR do roku 2020 „Umožnenie využívania cyklistickej dopravy na cyk-lodopravné účely v mestách a obciach s dôrazom na nadväznosť na terminály a zastávky verejnej osobnej dopravy a tiež na dopravu medzi obcami“ a prioritu 17 „Upokojenie do-pravy na vhodných miestach urbanizovaných oblastí, podpora osvetu“.

Materiál obsahuje pre ŠC 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej do-pravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb aj SWOT analýzu, rozdelenú zvlášť pre oblasť kraja a UMR.

Indikatívny časový a finančný harmonogram RIUS/UMR pre ŠC 1.2.2 v tab. IV.2 uvádza celkový rozpočet 11 821 037 €, z toho v roku 2018 je to 2 328 744 €, v roku 2019 je to 2 638 455 €, v roku 2020 je to 2 553 344 €, v roku 2021 je to 1 524 914 €, v roku 2022 je to 1 425 617 € a v roku 2023 je to 1 349 963 €.

V prílohách finálneho strategického dokumentu verzie 1.1 je príloha V.2.7, ktorá zahŕňa zoznam indikatívnych projektových zámerov, rozdelených podľa jednotlivých funkčných zámerov.

Projekty pre ŠC 1.2.2 zahŕňa príloha č. 10 – Indikatívny zoznam projektových zámerov Regionálnej integrovanej územnej stratégie NSK na roky 2014 – 2020 pre cyklo dopravu. Reálne podporené a zazmluvnené projekty v NSK, vrátane rozpočtov z operačného programu IROP pre cyklo dopravu k termínu 13. 7. 2020 zachytáva tabuľka (Príloha č. 9).

STRATÉGIA ROZVOJA CYKLOTRÁS A CYKLODOPRAVY V NSK NA ROKY 2016 – 2020

Prvý krajský koncept stratégie cyklo dopravy a cykloturistiky Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklo dopravy v NSK na roky 2016 – 2020, spracoval pre NSK SCK v októbri 2015. Tento dokument má rozsah 216 strán.

Keďže táto cyklostratégia plynulo nadväzuje a aktualizuje tento dokument, nebudeme ho bližšie rozoberať. Je v ňom všeobecná, analytická, návrhová časť, strategická vízia, obsahuje akčný plán a priority a opatrenia. V úvode sú stručne rozobrané strategické dokumenty, platné v tej dobe, na úrovni EÚ, SR, NSK a aj regiónov, miest a obcí NSK. Ďalej sú tu rozobrané relevantné, v tej dobe platné zákony, normy a iné dôležité materiály, dotýkajúce sa cyklo dopravy a cykloturistiky. V podstate delí pohyb na bicykli na cyklopravné trasy, umiestňované mimo zóny automobilovej dopravy a cykloturistické trasy určené na rekreáciu a trávenie voľného času.

STRATEGICKÝ A MARKETINGOVÝ PLÁN ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V NSK NA ROKY 2014 – 2020

V rámci NSK bol spracovaný aj tento dokument, ktorý v analýze kľúčových foriem cestovného ruchu v NSK definuje pod bodom 4.1.1 práve cykloturistiku. Spracovatelia pri analýze primárnych možností cestovného ruchu v NSK podľa okresov vo všetkých zaradili v ich plnej rozlohe medzi NAJ vždy cykloturistiku. V prioritných oblastiach rozvoja CR v NSK je **Prioritnou oblasťou č. 2 Rozvoj cykloturistiky na celom území NSK**. Ten pozostáva z 2 taktických úloh:

Taktická úloha 1: Napojenie produktu cyklotrás na iné produkty v regióne. Vytvorenie cykloturistických balíčkov služieb s flexibilným obsahom.

Taktická úloha 2: Zabezpečenie doplnkových služieb pri cyklotrasách.

V prioritnej oblasti 9 – Podpora rozvoja destinačného manažmentu, podpora spolupráce medzi subjektmi cestovného ruchu sú dve taktické úlohy:

Taktická úloha 1: Vytvoriť platformu pre podporu rozvoja cestovného ruchu v NSK, zameranú osobitne na MICE, wellness a cykloturistiku.

Taktická úloha 2: Zapojenie významných subjektov ziskovej aj neziskovej sféry do destinačného manažmentu, spoločné financovanie a riešenie identifikovaných problémov rozvoja – vznik KOČR a OOCR.

V podrobnom popise taktických úloh v prioritnej oblasti – **Rozvoj cykloturistiky na celom území NSK** sa uvádza (viď. tab. č. 4 a tab. č. 5):

Tab. č. 4: Taktická úloha 1 v prioritnej oblasti 2

Taktická úloha 1	Napojenie produktu cyklotrás na iné produkty v regióne
-------------------------	---

	Vytvorenie cykloturistických balíčkov služieb s flexibilným obsahom
Popis taktickej úlohy	Územie NSK má obrovský potenciál pre rozvoj cykloturistiky, zameranej na všetky segmenty klientely. V severnej časti kraja je potenciál budovania športovo náročných cyklotrás, vo zvyšnej časti cyklotrasy pre všetkých. Je nutné vytvoriť sieť kvalitne značených cyklotrás, ktoré by zároveň zohľadňovali ďalšie zložky primárneho potenciálu kraja. Vytvoria sa tak podmienky pre kombináciu cykloturistiky s inými druhmi cestovného ruchu (napr. kultúrno-poznávací, wellness, gastroturizmus, vínný turizmus a pod.).
Predpoklady realizácie	Snažiť sa vytyčovať cyklotrasy po zaujímavých miestach z pohľadu kultúrno- historického, po fungujúcich vínnych cestách, termálnych kúpaliskách a pod. Okrem vytvorenia a značenia trás je vhodné organizovať podujatia pre aktívnych ale aj amatérskych cyklistov, tie napríklad kombinovať s kultúrnymi podujatiami (folklór, ľudové tradície a pod.), resp. gastronomickými zážitkami (napr. varenie gulášu, halušiek, grilovanie a pod.).
Zapojené subjekty	Odbor CR ÚNSK, občianske združenia a organizácie v kraji, zaoberajúce sa cykloturistikou.
Časový horizont	2016 – 2020
Zdroje financovania	Partnerská dohoda – peračný program EÚ
Očakávané výsledky	Vytvorenie cyklotrás tematicky pospájaných pamiatkami (z rovnakého obdobia, vybudované rovnakým panovníckym rodom...), wellness centrami, resp. vinárstvami v rôznych rajónoch kraja, ktoré oslovia širší okruh klientely.

Zdroj: Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020

Tab. č. 5: Taktická úloha 2 v prioritnej oblasti 2

Taktická úloha 2	Zabezpečenie doplnkových služieb pri cyklotrasách
Popis taktickej úlohy	Doplnkové služby popri cyklotrasách sú dôležitou súčasťou vybavenia cyklotrás. Ide najmä o občerstvovacie a stravovacie služby, prípadne ubytovacie strediská, termálne kúpaliská a pod.
Predpoklady realizácie	Odbor CR ÚNSK v spolupráci s občianskymi aktivistami v oblasti cykloturistiky by mali vytipovať vhodné doplnkové služby popri cyklotrasách, komunikovať s nimi a zapracovávať polohu a rozsah služieb do propagačných materiálov. V budúcnosti by sa mohlo zväziť zavedenie zľavovej karty, platnej u poskytovateľov doplnkových služieb výlučne pre cykloturistov. Zvýšila by sa tým pravdepodobnosť a frekvencia návštev cykloturistov v odbytových prevádzkach, ktoré poskytujú zľavy.
Zapojené subjekty	Odbor CR ÚNSK, občianske združenia v oblasti cykloturistiky, podnikatelia v oblasti služieb cestovného ruchu.
Časový horizont	2018 – 2020

Zdroje financovania	Časová kapacita pracovníkov odboru CR ÚNSK.
Očakávané výsledky	Doplňkové služby v rámci cykloturistiky sú dôležitou súčasťou tohto produktu. Očakáva sa, že vďaka nim klient bude vnímať aktivitu ako kvalitnú a pohodlnú, zavedením ponuky ubytovacích služieb je predpoklad zvýšenia počtu prenocovaní aj pri segmente cykloturistov.

Zdroj: Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020

V prioritnej oblasti 3 sa spomína aj pútnická Cyrilo-metodská cesta, ktorá má ambíciu byť v plnej dĺžke na území NSK značená ako náučná cykloturistická trasa.

Cieľové skupiny pre cykloturistiku dokument definuje ako:

- ekonomicky aktívni klienti: Slovenská republika, Česká republika, Nemecko, Maďarsko
- rodiny s deťmi: Slovenská republika, Česká republika

V akčnom pláne rozvoja cestovného ruchu a marketingových aktivít NSK na roky 2016 a 2017 pod bodom 2 je uvedený **Rozvoj cykloturistiky a cyklotrás**. Cykloturistika je identifikovaná ako jedna z dominantných atraktivít NSK. Vďaka priaznivému reliéfu, vhodnému prírodnému prostrediu a skutočnosti, že cez kraj vedie Medzinárodná cyklotrasa EuroVelo 6 je základnou prioritou podporovať budovanie a značenie nových cyklotrás. Prijemcovia dotácií NSK budú obce a mestá kraja, aktívne združenia cestovného ruchu a cykloturisti.

Hlavný akcent sa kladie na tri oblasti:

1. obnova a značenie cyklotrás
2. budovanie spevnených cyklotrás
3. vybudovanie a značenie cyklistického chodníku na trase Nitra – Vráble

Vybudovanie a značenie cyklistického chodníku na trase Nitra – Vráble vytvorí základný predpoklad pre východiskový bod krajské mesto Nitra smerom do centrálnej časti kraja s napojením na ďalšie cyklotrasy. Terén navrhovanej cyklotrasy je veľmi zaujímavý a atraktívny, pritom nenáročný a vhodný pre všetky segmenty klientely vrátane rodín s deťmi.

Prehľad plnenia časti akčného plánu rozvoja cykloturistiky a cyklotrás v tejto stratégii zachytávajú nasledujúce tabuľky:

Tab. č. 6: Obnova a značenie cyklotrás v NSK

Nositeľ projektu:	ÚNSK – odbor cestovného ruchu
Partneri:	Na základe VO

Príjemcovia:	Obce, mestá, mikroregióny, združenia CR, občianske združenia, cykloturisti
Finančný plán:	Rok 2016 – 60 000 € Rok 2017 – 60 000 €
Harmonogram:	Rok 2016 – 2017 Značenie, obnova a budovanie cyklotrás v NSK podľa Stratégie rozvoja cyklotrás a cyklodopravy na roky 2016 – 2020

Zdroj: Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020

Tab. č. 7: Budovanie spevnených cyklotrás

Nositeľ projektu:	ÚNSK – odbor cestovného ruchu
Partneri:	Na základe VO
Príjemcovia:	Obce, mestá, mikroregióny, občianske združenia, cykloturisti
Finančný plán: Rozpočet NSK (kapitálové výdavky)	Rok 2016 – 100 000 € na prípravnú PD Rok 2017 – 400 000 €
Harmonogram:	Rok 2016 – 2017

Zdroj: Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020

Tab. č. 8: Projekt „Cyklistický chodník Nitra – Vrábľa“

Nositeľ projektu:	ÚNSK – odbor cestovného ruchu
Partneri:	Mesto Nitra
Príjemcovia:	Obce, mestá, mikroregióny, občianske združenia, cykloturisti
Finančný plán:	Rok 2016 – 25 000 € (vlastné zdroje NSK na kofinancovanie projektu) Rok 2017 – 25 000 € (vlastné zdroje NSK na kofinancovanie projektu) Projekt EÚ, ktorý je súčasťou RIUS v hodnote cca 3 000 000 €
Harmonogram:	Rok 2016 – 2017

Zdroj: Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020

PRIESTOROVÝ A FUNKČNÝ POTENCIÁL SÍDELNÉHO PÁSU POZDĹŽ RIEKY NITRA

Dokument spracoval pre NSK v decembri 2008 NEUTRA Architektonický ateliér – Ing. Arch. Peter Mizia, Nitra. Má rozsah 68 strán + výkresy. Materiál má kap. 11 Analýza

cestovného ruchu a rekreačného potenciálu v rámci riešeného územia. Po všeobecnom rozdelení foriem turizmu podrobnejšie analyzuje podmienky podľa jednotlivých okresov NSK (Topoľčany, Nitra, Nové Zámky, Komárno), kde sa uvádza heslovito aj cykloturistika a cyklotrasy.

V kap. 14 SWOT analýze sa pod špecifickým cieľom 14.4.2 uvádza Rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva. Sem je zaradený aj rozvoj cykloturistiky.

TURISTICKÉ ROZHLADNE NA CYKLOTRASÁCH V NITRIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI

Dokument spracoval pre NSK v októbri 2018 Slovenský cykloklub. Tento podrobný dokument má rozsah 260 strán textu a 3 prílohy. Príloha č. 1 Motivačné vzory rozhľadní doma a vo svete má ďalších 33 strán a zobrazuje fotografie 297 rozhľadní. Príloha č. 2 obsahuje v 9 súboroch výkresy vzorových rozhľadní, spolu na 9 stranách. Príloha č. 3 obsahuje na 9 stranách kópie listov a korešpondencie k problematike. Celá štúdia má teda rozsah 302 strán.

Cieľom štúdie bolo vytvorenie obrazu, čo je to vlastne rozhľadňa, na čo slúži a aký má účel. Aký má vlastne zmysel ich stavať. V jej úvode sa krátko zanalyzovala história rozhľadní vo svete, Československu (teraz Česku a Slovensku) a iných štátoch, kde rozhľadne dominovali a dominujú dodnes. Ďalej v nej bolo popísané, ako sa rozhľadne delia, z čoho sa stavajú a čo všetko je potrebné prekonať od myšlienky k ich realizácii.

Hlavnou časťou analytickej časti štúdie bolo zmapovanie histórie a súčasnosti rozhľadní vo svete, ako aj v NSK. V návrhovej časti to bola rekognoskácia 47 lokalít v NSK, kde by sa všeobecne dalo uvažovať o možnej stavbe novej rozhľadne (alebo vo verejnosti všeobecne navrhovaného miesta), ako aj vyhľadanie lokalít a miest, kde by sa stavby rozhľadní ozaj mohli zrealizovať. K tomu patrilo aj popis ako sa k rozhľadniam dostať či už na bicykli alebo pešo. Keďže NSK malo ambície v nasledujúcich rokoch postaviť niekoľko rozhľadní, zámerom bolo, aby sa postavila aspoň jedna v každom okrese NSK.

V tejto štúdii je publikovaných viacero popisov a fotografií rozhľadní nielen u nás, ale i vo svete, či už historických alebo súčasných, postavených z rôznych materiálov alebo v rôznych druhoch stavieb tak, aby sa mohli stať inšpiráciou aj pre návrhy a stavby nových a ďalších rozhľadní nielen na území NSK. Osobitné miesto mal popis vtedy existujúcich 18 rozhľadní, 6 iných vyhliadkových stavieb (hradné veže, vodárenské veže), ku ktorým sa uviedli i ich technické parametre.

Štúdia jasne definovala pojem rozhľadňa, uviedla históriu ich budovania vo svete a na Slovensku. V tejto stratégii je pripojená kapitola 5, ktorá aktualizuje a dopĺňa tento dokument. Jedná sa jednak o nové rozhľadne, ktoré boli vybudované od spracovania štúdie v roku 2018, novinky k problematike a stav jej riešenia aj z pohľadu NSK.

ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNU NITRIANSKEHO KRAJA – KRAJINÁRSKO – URBANISTICKÁ ŠTÚDIA POTENCIÁLU MIKROREGIÓNU RADOŠINKA

Dokument spracoval pre NSK v roku 2012 Ateliér Dobrucká s. r. o., Nitra. Má rozsah 272 strán + 13 výkresov.

Kapitola 9 tejto štúdie je venovaná Potenciálu pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu. Kapitola 11 je venovaná Návrhovej časti. Kategórie pútnických ciest a tematických ciest otvárajú priestor pre rozvoj cykloturistiky. Kapitola 12 tvorí Návrh opatrení pre jednotlivé obce. Vo viacerých sa uvádza potreba prepojenia cyklistickej siete, cyklotrasy viesť mimo hlavných

dopravných ťahov a po historicky zaujímavých miestach (napr. archeologických lokalitách – obce Zbehy, Šurianky), v obci Kapince viesť cyklotrasu do častí Malá a Veľká Podlakša, ako aj popri toku Radošinka viesť nadregionálnu cyklotrasu v smere na Piešťany. Tento zámer majú po hrádzi Radošinky aj obce Malé Zálužie, Nové Sady a Čab.

V kapitole 13 Návrh opatrení pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu sa medzi odporúčané konkrétne opatrenia radí aj podpora rozvoja cykloturizmu, riešenie vybavenosti cyklistických trás o oddychové plochy, informačné tabule o krajine, o ekosystémoch, o kvalite a ochrane pôdy a pod. Trasovanie cyklistických ciest smerovať po historicky významných cestách a miestach.

3.2 Legislatíva, technické normy a technické podmienky

Základnou legislatívnou normou je **Ústava SR**. Tá v článku 20 definuje právo na majetok. Tento článok je najdôležitejším v celej legislatíve cyklotrás SR. Vyplýva z neho investorom infraštruktúrnych cyklotrás mať vyriešenú majetkovú podstatu pozemkov, kadiaľ trasy povedú, pri cykloturistickom značení zase mať súhlasy vlastníkov pozemkov.

Majetkovú podstatu v zásade rieši 5 paragrafov tohto článku:

- 1) Každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.
- 2) Zákon ustanoví, ktorý ďalší majetok okrem majetku uvedeného v čl. 4 tejto ústavy, nevyhnutný na zabezpečovanie potrieb spoločnosti, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu, môže byť iba vo vlastníctve štátu, obce alebo určených právnických osôb. Zákon tiež môže ustanoviť, že určité veci môžu byť iba vo vlastníctve občanov alebo právnických osôb so sídlom v Slovenskej republike.
- 3) Vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.
- 4) Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.
- 5) Iné zásahy do vlastníckeho práva možno dovoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných. Podmienky ustanoví zákon.

Na Ústavu SR priamo nadväzuje aj **Zákon č. 40/1964 Zb. – Občiansky zákonník**, ktorý sa zaoberá mimo iného aj vlastníckymi právami, konkrétne v článkoch 123 – 135. V článku 124 a 126 sa píše o ochrane majetkových práv, či už jedínca alebo iných subjektov. Zákon sa o. i. zaoberá vlastníckymi právami majiteľov pozemkov, na ktorých je možné budovať cyklotrasy. Pri každom vybavovaní a legalizácii cyklotrasy sú potrebné súhlasy vlastníkov nehnuteľností, po ktorých budú cyklotrasy vedené. Otázka problémov pri povolení a ponímaní verejného záujmu, vrátane možného vyvlastnenia je náznakovo popísaná v paragrafe 128.

Druhou významnou časťou legislatívy sú platné zákony SR. Patria sem predovšetkým:

- **Zákon č. 135/1961 Zb. – Zákon o pozemných komunikáciách (Cestný zákon)**

Cestný zákon sa dotýka cyklistických komunikácií a zariadení na nich, pretože všetky cyklistické komunikácie sa radia medzi pozemné komunikácie definované týmto zákonom. Cestný zákon sa dotýka aj cykloturistických trás a zariadení na nich, pretože všetky cykloturistické trasy prechádzajú po cestách a komunikáciách definovaných týmto zákonom.

- **Zákon č. 8/2009 Z. z. O cestnej premávke**

Zákon a jeho vyhláška popisujú organizáciu dopravy a dopravné predpisy všetkých účastníkov cestnej premávky. Tento zákon bol v posledných rokoch viackrát novelizovaný. Zrejme aj vďaka tomu obsahuje viacero podstatných zmien o cyklodoprave a cyklistoch.

- **Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení**

Vyhláška o dopravnom značení nadväzuje na staršie dopravné vyhlášky, no z pohľadu cyklodopravy bola v roku 2020 zásadne novelizovaná a prináša viacero zmien a novín. Platná je od 20. 2. 2020, účinná od 1. 4. 2020.

V paragrafe 1 sa delia DZ na zvislé dopravné značky, vodorovné dopravné značky, dopravné zariadenia, svetelné signály a pokyny. Keďže vyhláška bola upravená viacerými novelami zákonov, posledné zmeny priniesli do vyhlášky pre Slovenskú republiku nové prvky a opatrenia v organizácii cyklistickej dopravy.

Napr. v paragrafe 15 svetelné signály pre vozidlá sú cyklodoprave venované odseky 8 a 9.

(8) Na riadenie cestnej premávky cyklistov v križovatke možno použiť svetelné signály v tvare bicykla, ktoré môžu byť doplnené šípkami, alebo svetelné signály v tvare plného kruhu menšej veľkosti doplnené bielou tabuľkou alebo návestidlom so symbolom bicykla, ktoré sú usporiadané rovnako, ako je uvedené v odseku 1, a majú pre cyklistu rovnaký význam, ako je uvedené v odsekoch 2, 3, 5 až 7.

(9) Vyobrazenie niektorých svetelných signálov podľa odseku 8 je:

Obr. č. 8: Svetelné signály v tvare bicykla

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

V paragrafe 16 podľa odseku 1 a 2 platí:

- (1) Zasvietený signál žltej farby v tvare chodca, bicykla alebo chodca a bicykla, ktorým je doplnený signál zelenej farby v tvare šípky alebo šípok, upozorňuje vodiča, že pri odbočení vpravo alebo vľavo križuje smer chôdze chodcov alebo smer jazdy cyklistov prechádzajúcich vo voľnom smere.
- (2) Vyobrazenie svetelných signálov podľa odseku 1 je:

Obr. č. 9: Zasvietený signál žltej farby

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

V paragrafe 21 – Svetelné signály pre cyklistov pri prechádzaní cez vozovku podľa odsekov 1 a 2 platí:

- (1) Na riadenie cestnej premávky cyklistov pri prechádzaní cez vozovku sa používajú svetelné signály v tvare bicykla.
- (2) Na riadenie cestnej premávky cyklistov, ktorá je cez vozovku vedená súbežne s premávkou chodcov, možno použiť svetelné signály v tvare chodca a bicykla.
- (3) Vyobrazenie svetelných signálov podľa odseku 2 je:

Obr. č. 10: Svetelné signály v tvare chodca a bicykla

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

K vyhláške patrí aj 8 príloh s vyobrazením dopravných značiek.

Príloha 1 je venovaná symbolom vozidiel a účastníkom cestnej premávky. Pod bodom 9 je uvedený nový piktogram pre bicykel. Bicykle sú definované ako „Nemotorové vozidlá poháňané ľudskou silou vyvíjanou pomocou pedálov alebo ručných kľúk“. Má piktogram:

Obr. č. 11: Vyobrazenie symbolu bicykle

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

Pod bodom 15 je uvedený nový piktogram pre elektrobicykle. Elektrobicykle sú definované ako „Bicykle s elektrickým pomocným pohonom, ktorého výkon sa preruší, keď bicykel dosiahne rýchlosť 25 km/hod“. Má piktogram:

Obr. č. 12: Vyobrazenie symbolu elektrobicykle

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

V ďalších prílohách je viacero, či už starších dopravných značiek, ako aj viacero nových značiek.

V prílohe 2 vo výstražných dopravných značkách pod č. 143 je staronová značka upozorňujúca na zvýšený pohyb cyklistov. Alebo na miesto, kde cyklisti prechádzajú cez cestu alebo na ňu vchádzajú. Je na nej však už nový piktogram cyklistu.

Obr. č. 13: Výstražná značka cyklisti

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

V prílohe 3 v Regulačných značkách, v časti II Príkazové a zákazové značky sú cyklo-doprave venované 4 modré značky – č. 221 Cyklistická komunikácia, 222 Spoločná

cestička pre chodcov a cyklistov, 223 Oddelená cestička pre chodcov a cyklistov a 225 Koniec špeciálnej cestičky.

V prílohe 4 v Informačných značkách, je cyklodoprave venovaná modrá značka č. 326 Priechod pre cyklistov. V časti IV Orientačné značky, časti IV.4 Smerové značky pre cyklistickú premávku sú to značky pod číslami 380 Cyklistický smerník tabuľový, 381 Cyklistický smerník šípový, 382 Cyklistický medzismerník, 383 Číslo cyklotrasy.

Obr. č. 14: Cyklistický smerník tabuľový

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

Obr. č. 15: Cyklistický smerník šípkový

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

Obr. č. 16: Cyklistický medzismerník

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

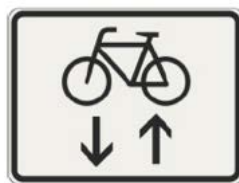
Obr. č. 17: Číslo cyklotrasy

V prílohe 5 v Dodatkových tabuľkách sú cyklodoprave venované dodatkové tabuľky č. 513 Priečna jazda cyklistov. Umiestňuje sa pod značkami Daj prednosť v jazde alebo Stoj, daj prednosť v jazde, kde sú vodiči povinní dať prednosť v jazde cyklistom idúcim zľava aj sprava súbežne s cestou. Dodatková tabuľka č. 514 Obojsmerná jazda cyklistov sa umiestňuje pod dopravné značky jednosmerná cesta, pričom umožňuje cyklistom jazdiť v oboch smeroch. Úplnou novinkou je dodatková tabuľka č. 515 Voľno. Táto umožňuje (neprikazuje!) cyklistom použiť aj špeciálne cestičky (napr. pre peších, chodník a pod.).

Obr. č. 18: Priečna jazda cyklistov

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

Obr. č. 19: Obojsmerná jazda cyklistov

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

Obr. č. 20: Voľno

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

V prílohe 6 Vodorovné značky, v časti IV. Symboly je pre cyklistov významná vodorovné značenie pod č. 635 Koridor pre cyklistov. Je to značka vyznačujúca smer jazdy cyklistov. Tá upozorňuje vodičov motorových vozidiel, že sa nachádzajú na vozovke so zvýšeným pohybom cyklistov.

Obr. č. 21: Koridor pre cyklistov

Zdroj: Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení

- **Zákon č. 50/1976 Zb. O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon)**

Stavebný zákon bol pomerne často novelizovaný, posledný krát v roku 2020 pod č. 90/2020 Z. z., ktorá je účinná od 25. 4. 2020.

Stavebný zákon rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, navrhuje vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Tento zákon okrem iného upravuje plánovanie cyklistickej siete, výstavbu cyklistickej infraštruktúry a proces jej schvaľovania. Sieť cyklistických trás by sa podľa stavebného zákona mala plánovať v územno-plánovacom procese v troch (resp. štyroch) stupňoch: v rámci územia Slovenska, regiónu, mesta a následne aj zóny.

Trasy, pri ktorých sú potrebné stavebné úpravy ako odstraňovanie pôdneho krytu, asfaltovanie, hĺbenie zárezov, a pod. sú v zmysle tohto zákona stavbami, a teda je pre ich výstavbu potrebné územné rozhodnutie a stavebné povolenie. Zákon upravuje aj práva a povinnosti stavebníka, stavebného úradu a ostatných účastníkov stavebného a územného konania. Zákon jasne definuje aj typológiu drobných stavieb a povinné legislatívne procedúry, ktoré sa týkajú doplnkovej infraštruktúry na cyklotrasách, prípadne značenia cykloturistických trás. Zároveň zákon určuje aj postihy a pokuty za nelegálne stavby.

Veľmi pálčivou otázkou je definovanie cyklistických komunikácií a cykloturistických trás ako verejno-prospešných stavieb (resp. líniových dopravných stavieb) a následná možnosť uplatnenia vyvlastnenia pozemku pri ich výstavbe, s cieľom uľahčiť a urýchliť proces ich výstavby. Tomu sa venuje zákon v jeho štvrtej časti venovanej vyvlastneniu.

Ostatné zákony:

- **Zákon č. 326/2005 Z. z. O lesoch (Lesný zákon), Zákon č. 360/2007 Zb. – aktualizované úplné znenie**

Tento zákon bol v posledných rokoch viackrát novelizovaný. Prichádza sa s ním do styku predovšetkým pri legalizácii cykloturistických trás, najmä v lesnom a horskom prostredí (či už trás pre cestné alebo horské MTB bicykle).

Pôvodný zákon č. 326/2005 Zb. bol novelizovaný v roku 2007 pod číslom 360/2007, do platnosti vstúpil k 1. 9. 2007. Vtedy otázky cyklistickej verejnosti vyvolala krátka formulácia v paragrafe 31 tohto zákona, kde medzi zakázané činnosti v lese do písmena d) bola doplnená formulácia „... je zakázané... jazdiť na bicykli alebo na koni mimo

lesnej cesty alebo vyznačenej trasy".¹⁵ Samotný zákon o lesoch nedefinuje pojem lesná cesta. Odkazuje iba na slovenskú technickú normu STN 73 6108, ktorá stanovuje kategorizáciu lesnej dopravnej siete. Zákon vymedzuje terminológiu, popisuje štátne orgány, lesnú stráž. Definuje ich právomoci, takže je jasné, čo kam patrí. Zaujímavé je, že lesná stráž má v zákone menšie právomoci ako poľovnícka stráž. Jasne sa stanovujú povinnosti pri legalizácii a značení cykloturistických trás voči vlastníkom i obvodnému (prípadne krajskému) lesnému závodu. Nepříjemnosťou zákona sú pokuty, možno primerané pri porušení paragrafov ohľadom ochrany lesa z hľadiska neoprávnených značení cyklotrás, no určite prehnane pri postihoch jednotlivcov pri jazdení mimo lesných ciest a značených trás. Zákon nepozná pojem singletracky, ktoré je preto potrebné riešiť výnimkou zo zákona.

Paragraf 3 definuje a kategorizuje lesné pozemky. V piatom dieli zákona v paragrafe 30 je definované využívanie lesov verejnosťou. V článku 1 sa uvádza, že každý má právo na vlastnú zodpovednosť a nebezpečenstvo vstupovať (pri dodržaní ostatných častí zákona) na lesné pozemky.

V posledných aktualizáciách v ôsmom dieli Správa lesného majetku vo vlastníctve štátu a združenia vlastníkov lesného majetku do zákona bola doplnená formulácia v paragrafe 50b Využitie lesných pozemkov vo vlastníctve štátu na verejnoprospešné účely. Týka sa to teda aj stavieb cyklotrás (ak sú v ÚP definované ako verejno-prospešné stavby). Tu sa konkrétne v odsekoch 1 a 4 hovorí:

- (1) Lesné pozemky vo vlastníctve štátu, na ktorých podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie alebo podľa uznesenia obecného zastupiteľstva, ak ide o obec, ktorá nie je povinná mať územný plán podľa osobitného predpisu, majú byť umiestnené verejnoprospešné stavby, ktorých stavebníkom bude obec alebo vyšší územný celok, môže správca po ich vyňatí (§ 5 a 7), previesť len do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku.
- (4) Lesné pozemky podľa odsekov 1 a 2 po ich vyňatí (§ 5 a 7) prevedie správca zmluvou o prevode vlastníctva bezodplatne do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku alebo ich zmluvou, z ktorej vyplýva právo užívať taký pozemok a uskutočniť na ňom stavbu, prenechá do bezodplatného užívania osobám podľa odseku 3 na základe právoplatného územného rozhodnutia o umiestnení stavby. Zmluva o prevode pozemku a zmluva, z ktorej vyplýva právo užívať pozemok a uskutočniť na ňom stavbu, musí byť bezodplatná a musí obsahovať dojednanie, že správca má právo odstúpiť od zmluvy, ak rozhodnutie o umiestnení stavby stratí platnosť alebo ak dôjde k jeho zmene, v dôsledku ktorej stavba prestane plniť dohodnutý účel verejnoprospešnej stavby alebo nájomného domu, inak je zmluva neplatná; nadobúdateľ alebo užívateľ pozemku je povinný odo dňa účinnosti zmluvy strpieť vykonávanie kontroly plnenia dohodnutého účelu stavby zo strany správcu.

- **Zákon č. 543/2002 Z. z. O ochrane prírody a krajiny**

Tento zákon bol pomerne často novelizovaný. Poslednýkrát v roku 2020 pod č. 74/2020 Z. z., ktorá je účinná od 9. 4. 2020.

Uplatňuje sa najmä pri povoľovaní cykloturistických trás, značení cykloturistických trás a osádzaní prvkov doplnkovej infraštruktúry, najmä v lesnom a horskom prostredí,

¹⁵ Zákon č. 326/2005 Z. z. O lesoch, v znení neskorších predpisov
Dostupné z: <http://www.epi.sk/zz/2005-326>

ktoré je súčasťou veľkoplošných a maloplošných chránených území. Od 26. 6. 2014 je platná novelizácia tohto zákona. Samozrejme sa uplatňuje aj pri cyklodopravných trasách, keďže pri nich sa jedná o stavby.

Zákon delí územie Slovenska do 5 stupňov ochrany prírody a určuje činnosti, ktorých vykonávanie je na konkrétnom stupni zakázané, resp. pre ktoré je potrebné získať súhlas orgánu ochrany prírody. Čím vyššie číslo, tým väčšia ochrana. Prakticky v prvom stupni ochrany neplatí z hľadiska bicyklovania, stavieb cyklotrás a značenia cykloturistických trás žiadne obmedzenie, v ostatných stupňoch ochrany sú už obmedzenia. Druhý stupeň ochrany (CHKO) a tretí stupeň ochrany (NP) umožňuje po predchádzajúcich súhlasoch orgánov štátnej ochrany prírody značiť cyklotrasy a pohybovať sa na bicykli po značených cyklotrasách a neznačených trasách určených pre pohyb na bicykli. Obe tieto kategórie sú vždy definované v návštevnom poriadku. Vo štvrtom a piatom stupni ochrany (obyčajne rezervácie, prírodné pamiatky a pod.) tieto činnosti nie sú povolené, no zákon umožňuje žiadať výnimky. Tie spadajú, vrátane závažnejších stavebných, pod okresné úrady, odbory ŽP. Častokrát sa k nim vyjadruje aj ŠOP SR, resp. jeho územné zložky – Správy NOP a CHKO, alebo aj Ministerstvo životného prostredia.

Zákon definuje zákonné lehoty pre vydanie rozhodnutia (výnimky) a ďalej možnosti zrušenia už vydaného rozhodnutia, resp. predĺženie rozhodnutia, ak bolo vydané na dobu určitú. Mimoriadne dôležitým paragrafom zákona je zánik rozhodnutia, ktoré sa uplatní napríklad pri zániku právnickej osoby, na ktorú bolo vydané, ak nemá následníka s poverením prebratia bremena rozhodnutia. Veľmi podrobne je popísaná stráž prírody, jej označenie, práva a povinnosti. Mnohé veci sa zásadne líšia od lesnej a poľovnej stráže.

V záverečnej časti sú definované a stanovené sankcie za delikty a priestupky.

Zákon asi najdôslednejšie popisuje cykloturistiku, na rozdiel od Lesného zákona jasne definuje pojem značená cyklotrasa. Osobitou časťou zákona, ktoré sú však mimo neho sú návštevne poriadky národných parkov. V nich sú definované miesta, kde je povolený pohyb na bicykli. Či už na vyznačených cyklotrasách alebo trasách určených pre horské bicykle.

Osobité stavebné konania vyžadujú aj posúdenie vplyvu stavby na životné prostredie, najmä ak sa trasa dotýka chránených území, vrátane chránených vtáčích území a území Natura 2000. Častokrát sa vyžaduje aj proces EIA s vydaním záverečného stanoviska EIA.

- **Zákon č. 274/2009 Z. z. O poľovníctve**

Tento zákon bol prijatý v roku 2009 a je platný od 10. 7. 2009. Novelizovaný bol v rokoch 2013, 2016 a poslednýkrát v roku 2020 pod č. 198/2020 Z. z. s účinnosťou od 21. 7. 2020.

Pri legalizácii cykloturistických trás, najmä v horskom prostredí (či už trás pre cestné alebo MTB bicykle) sa okrem Lesného zákona stretávame i s poľovníkmi, ako účastníkmi konaní. Pre znalosť relevantných stanovísk je potrebné poznať súvisiaci zákon – Zákon o poľovníctve. Zákon v žiadnej forme nevylučuje alebo neobmedzuje pohyb cyklistov v lesoch. Všeobecne síce v paragrafe 24 uvádza isté všeobecné obmedzenie, v prípade že by dochádzalo k rušeniu zveri alebo jej stresovaniu, no následne v odseku l) sa zakazuje jazda na motocykli, motorovej trojkolke, štvorkolke, motorovom

vozidle alebo motorovom člne, snežnom skútri a vodnom skútri, čím sa zrejme vymedzujú faktory plašiace zver. Cykloturistika ani pohyb na bicykli tu nefiguruje.

Osobité paragrafy platia pre ohradené zvernice a bažantnice, ako aj možné krátkodobé uzávery revírov v čase hniezdenia vtáctva. Na to však musí dať súhlas obvodný lesný úrad (prípadne úrad životného prostredia, to sa tu však neuvádza – je to predmetom zákona o ochrane prírody).

Zákon vymedzuje členov poľovnej stráže, definuje ich práva a povinnosti. Sú oprávnení skontrolovať v lese cyklistov a motorové vozidlá značkárov cyklotrás. Tie však musia mať povolenie jazdy po lesných cestách (rieši Lesný zákon). Člen lesnej stráže je povinný mať služobný odznak a na požiadanie sa legitimovať služobným preukazom.

V závere zákona sa píše v paragrafe 62, odsekoch 1 až 3 o povinnosti a o zodpovednosti poľovníkov používať strelné zbrane tak, aby neohrozovali život, zdravie a majetok iných osôb.

- **Zákon č. 364/2004 Z. z. O vodách (Vodný zákon) – aktualizované úplné znenie**

Zákon bol prijatý v roku 2004, bol niekoľkokrát novelizovaný. Posledná novelizácia bola v roku 2020 pod č. 74/2020, Z. z. a je platný od 9. 4. 2020.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia pri ich ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona. I keď pohyb cyklistov po hrádzach a v blízkostiach riek zákon nerieši menovite, veľmi sa dotýka potenciálneho rozvoja cykloturistických trás pozdĺž riek.

Pri zriaďovaní cyklotrasy, nielen priamo na hrádzach, ale aj na pobrežných pozemkoch, v inundačnom území a v ochranných pásmach vodárenských zdrojov alebo vodných stavieb vo vzdialenosti do 23 m od vzdušnej päty ochrannej hrádze je vždy potrebný súhlas orgánu štátnej vodnej správy.

V poslednom období sa zrealizovalo viacero cyklodopravných úsekov trás na hrádzach riek, ktoré sa podarilo zrealizovať aj vďaka tomu, že týmito opatreniami sa posilnili protipovodňové opatrenia.

- **Zákon č. 91/2010 Z. z. O podpore cestovného ruchu**

Zákon bol prijatý v roku 2010. Bol niekoľkokrát novelizovaný, poslednýkrát v roku 2020 pod číslom 90/2020 Z. z. Po poslednej novelizácii je platný od 25. 4. 2020. Z nášho pohľadu sa týka najmä podpory KOČR a OČR, ktoré, ak v svojich štatútoch majú podporu cyklistiky a cykloturistiky, môžu na ňu žiadať v zmysle zákona o finančné prostriedky v rámci vyhlásených výziev.

- **Zákon č. 151/2019 Z. z. O poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**

Dotačný zákon bol prijatý v roku 2019, na jeho prijatí sa výraznou mierou podieľali samosprávne kraje, vrátane NSK. Tento zákon upravuje účel, podmienky, rozsah, spôsob a kontrolu poskytovania dotácií na priamu podporu rozvoja cyklistickej dopravy a

cykloturistiky z rozpočtovej kapitoly Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Ministerstvo dopravy môže v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť dotáciu za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitným predpisom na tieto účely:

- a) vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej komunikácie,
- b) vypracovanie projektovej dokumentácie na dopravné značenie cyklistickej komunikácie,
- c) výstavba, zmena stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukcia cyklistickej infraštruktúry, alebo
- d) osvetové kampane a propagačné kampane, ktorých cieľom je podpora cyklistickej dopravy a cykloturistiky.

Podrobnosti podpory potom upravuje príslušná výzva. Tá upresní predmet podpory, podmienky poskytnutia dotácie, ako aj maximálnu výšku podpory pre vyhlásené aktivity.

- **Zákon č. 539/2008 Z. z. O podpore regionálneho rozvoja**

Zákon bol prijatý v roku 2008, novelizovaný bol v roku 2014 pod č. 309/2014 Z. z., v roku 2016 pod č. 378/2016 Z. z., v roku 2018 pod č. 58/2018 a 313/2018 Z. z., v roku 2019 pod č. 221/2019 Z. z. a v roku 2020 pod č. 134/2020 Z. z. Po poslednej novelizácii platí od 1. 7. 2020. Zákon slúži ako nástroj podpory regionálneho rozvoja SR. V paragrafe 3 Ciele podpory regionálneho rozvoja sa v bode 2 medzi oblasti podpory regionálneho rozvoja uvádza pod písmenom i) zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, pod písmenom j) rozvoj cestovného ruchu a u) rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky.

Po poslednej novelizácii zákon spadá pod Ministerstvo investícií. Paragraf 11 vymedzuje pôsobnosť vyššieho územného celku, paragraf 12 pôsobnosť obce. Paragraf 13 definuje subjekty územnej spolupráce, kam okrem iného patria i Regionálne rozvojové agentúry, slovenské časti Euroregiónov, európske zoskupenia územnej spolupráce, občianske združenia, neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby, obce a vyššie územné celky (samosprávne kraje). Tieto subjekty môžu žiadať o dotáciu v rámci vyhlásených výziev a opatrení. Tento zákon už viacero rokov okrem iného podporoval aj obnovu a tvorbu cykloturistických trás na slovenskom území Euroregiónov, v posledných rokoch aj tvorbu štúdií a PD pre infraštruktúrne cyklotrasy.

Technické normy a technické podmienky:

- **STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií**

Okrem iného definuje aj šírkové usporiadanie a priestorové riešenia cyklistických komunikácií.

- **STN 01 8028 Cykloturistické značenie**

Rieši definíciu základných pojmov používaných v cykloturistike, rozdelenie trás podľa rôznych kategórií, definuje prvky maľovaného značenia a prvky cykloturistickej

orientácie (rozмеры, usporiadanie, vzory, popisy), ako aj zásady evidencie, obnovy cykloturistických trás. Bola novelizovaná v roku 2015 a v plnej miere nahradila starú normu (pod tým istým číslom) z roku 2000. Zaviedla viacero nových prvkov a zásad.

Najdôležitejšou zmenou bolo zavedenie statusu náučnej cykloturistickej trasy, pre ktorú boli definované maľované značky a prvky cykloturistickej orientácie podložené žltou farbou. K novým prvkom cykloturistickej orientácie patria tabuľky miestneho názvu s uvedením, okrem iného GPS súradníc a možnosť použitia QR kódu. K novým prvkom patria aj donorské cyklotabuľky, obrázkové cyklosmerovky a informačné doplnkové cyklotabuľky. Na týchto môžu byť uvedené podmienky využívania cyklotrasy, ktoré stanovujú majitelia ciest a zariadení, po ktorých cykloturistická trasa vedie (napr. Lesy SR š. p., SVP š. p., súkromí vlastníci lesov a pod.). Novou zmenou je i zaradenie piktoqramu náročnosti do veľkých a malých cyklosmeroviek, aby cyklista od nástupu na cykloturistickú trasu bol od začiatku upovedomený o jej náročnosti. Norma predpisuje na prvkoch cykloturistickej orientácie povinne uvádzať správcu a evidenčné číslo cyklotrasy. Norma takisto po novom popisuje rozмеры všetkých prvkov cykloturistickej orientácie, ako aj veľkosti a rozmiestnenie textových a grafických prvkov na nej. V prílohách normy je definovaná povinnosť pridelovania evidenčných čísel, ako aj zásady obnovy existujúcich cykloturistických trás. Platí od mája 2015.

- **STN 73 6108 Lesná dopravná sieť**

V tejto norme je definovaný súbor obrovského množstva a kategórií lesných ciest – cez lesné cesty I., II. a III. triedy, zväžnice, približovacie cesty a pod. Nová formulácia Lesného zákona teda umožňuje jazdiť na bicykli po sieti vyznačených trás a sieti lesných ciest všetkých kategórií definovaných v zmysle tejto STN, dokonca bez súhlasu vlastníkov.

Doplnkovou aplikáciou k posudzovaniu, či sa jedná o lesnú cestu, alebo nie, je mapa lesných ciest na Slovensku, spracovávaná Národným lesníckym centrom vo Zvolene.¹⁶

- **TP 085/2019 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry**

Prvýkrát tieto technické podmienky vydalo MDVRR SR, sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, pod označením TP 07/2014. Do platnosti vstúpili 1. 11. 2014. V roku 2019 boli zásadne novelizované a rozšírené už pod označením TP 085. Do platnosti vstúpili 10. 6. 2019, sú zavesené na web stránke SSC. Dnes tvoria na Slovensku zásadný dokument platný pre projektovanie cyklotrás a cyklistickej infraštruktúry. Je v nich definovaná cyklodoprava a cyklistická infraštruktúra. Materiál má 110 strán, v úvode jasne definuje terminológiu v oblasti cyklodopravy, cyklistiky, cykloturistiky a doplnkovej cykloinfraštruktúry. Pojednáva o vodorovnom i zvislom dopravnom značení a cykloturistickom značení cyklotrás. Jasne tu definuje, že na niektorých cyklotrásach môžu byť umiestňované súbežne oba druhy značenia.

TP definuje spôsoby vedenia cyklistov, venuje sa aj návrhovým parametrom cyklistických komunikácií (šírkové usporiadanie, pozdĺžny sklon, priečny sklon, smerové oblúky, výškové vedenie, rozhľadové pomery, prejazdne profily, návrhové rýchlosti, druhy vozoviek cyklistických komunikácií, návrh konštrukcie vozovky, podfarbenie a mimoúrovňové križovania).

¹⁶ Mapa lesných a pozemných komunikácií SR. [online]. [cit. 2020-10-07]. Dostupné z: <https://gis.nlcsk.org/lc/>

Ako typy vedenia cyklistov v priestore definuje cyklistický pruh v pozemnej komunikácii, cyklistickú cestičku, oddelenie chodcov a cyklistov a cyklistický koridor.

V kapitole 6 sa venuje vybaveniu cyklistických komunikácií - doplnkovej infraštruktúre na cyklotrasách – odstavným zariadeniam pre bicykle, výťahom, schodiskovým žliabkom pre bicykle, zábradliam, kanalizácii, cyklistickým odpočívadlám, cyklistickým spomaľovačom, závorám a stĺpikom, cykloturistickej orientácii, odpadkovým košom, madlám a opierkam na križovatkách. V ďalšej kapitole rieši zvislé, vodorovné dopravné značenie a svetelnú signalizáciu, súvisiace s cyklistami. V kap. 8 sa uvádza viacero dopravných situácií, patria k nim aj vyhradené pruhy pre autobusy a cyklistov, vedenie cyklistov cez autobusové zastávky, jednosmerné komunikácie s obojsmernou jazdou cyklistov, vjazdy do domov a areálov, prejazd cez stavebný spomaľovací pruh, križovanie chodec – cyklista, vedenie cyklistov cez zúžený profil, prejazd cez koľaje, odbočenie vľavo na križovatke a svetelná signalizácia.

V kap. 9 sú popísané križovatky. Sú tu stykové križovatky, priečne križovatky, okružné križovatky a mimoúrovňové križovatky. TP prináša množstvo námetových a inovatívnych riešení, ktoré je potrebné uplatniť pri plánovaní, projektovaní, budovaní i značení cyklistických komunikácií a cyklotrás.

3.3 Všeobecné zásady pre budovanie cyklotrás v NSK

V tejto kapitole si rozoberieme všeobecné zásady pre budovanie cyklodopravných a cykloturistických trás v NSK (ale i stavieb rozhľadní). Sú tu rozobrané aj doterajšie skúsenosti s budovaním cyklotrás a ich projekčnej prípravy v rámci Úradu NSK (a v ďalších kapitolách aj s budovaním turistických rozhľadní).

Súčasný stav na Úrade NSK je taký, že celý proces prípravy stavieb, ako aj vydanie územného rozhodnutia, stavebného povolenie až po kolaudáciu v prevažnej miere zabezpečuje Odbor cestovného ruchu NSK. Ten však nedisponuje zodpovedajúcimi odborníkmi ovládajúcimi podrobne legislatívu potrebnú k realizácii takýchto líniových a statických stavieb v zmysle stavebného zákona, k čomu treba priradiť aj usporiadania pozemkov. Spolupráca s ostatnými odbormi Úradu NSK bola častokrát zabezpečená iba sporadicky vzhľadom k tomu, že žiaden z odborov Úradu NSK nemá vo svojej náplni práce venovať sa tejto problematike. Práce preto neboli častokrát zabezpečované na potrebnej odbornej úrovni, čo sa prejavilo v nedostatočnom odbornom a personálnom zabezpečení takýchto líniových stavieb cyklotrás, ako aj v projektovej príprave pripravovaných stavieb turistických rozhľadní.

Preto, aby sa NSK mohol systematicky venovať problematike cyklotrás a aj výstavby rozhľadní, je nevyhnutné zabezpečiť v rámci Úradu NSK zodpovedajúcu organizačnú štruktúru.

Predmetom tejto časti stratégie je preto návrh úpravy jednotného budúceho postupu NSK v prípade stavieb a značení cyklotrás, ale i budovaní rozhľadní od počiatočného zámeru, cez projektovú prípravu až po realizáciu stavieb. Ako aj následnej údržbe a starostlivosti o tieto stavby. Okrem výstavby novej cyklistickej komunikácie, sem spadajú aj rekonštrukcie existujúcich komunikácií, vyznačenie cykloturistických trás po existujúcich komunikáciách a zariadeniach, ako aj osádzanie doplnkovej drobnej cyklistickej infraštruktúry. Či už pre zlepšenie komfortu koncových užívateľov, alebo aj zlepšeniu orientácie a informovanosti.

Určite k najpálčivejším problémom v procese plánovania a výstavby cyklistických komunikácií patrí usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom. Tie sú často krát komplikované, rozdrobené a stretávame sa dokonca aj s duplicitným vlastníctvom. Preto je dôležité do procesov zapojiť viaceré odbory NSK a určiť si presne kompetencie jednotlivých odborných útvarov NSK – ako od začiatku postupovať v závislosti od zistených vlastníkoch dotknutých pozemkov, akým spôsobom je možné tieto pozemky usporiadať pre potreby schvaľovacieho procesu výstavby trasy. To isté bude potrebné zaviesť už od začiatku pri budovaní infraštruktúry výstavbou turistických rozhľadní pri existujúcich, alebo novobudovaných cyklotrasách.

Preto je potrebné si zdefinovať všeobecný postupný sled krokov, pravidiel a zásady pre budovanie cyklotrás v NSK.

3.3.1 Postup pri plánovaní výstavby cyklistickej trasy

Táto kapitola stručne a všeobecne sumarizuje, aké kroky treba postupne podniknúť, aby sa od ideového zámeru cyklotrasa zrealizovala a potom ju určený subjekt prevádzkoval a udržiaval.

3.3.1.1 Ideový návrh vedenia cyklotrasy

Prvotný návrh vedenia cyklotrasy navrhuje odbor cestovného ruchu NSK na základe Stratégie rozvoja cyklotrás a NSK. Ak je nad rámec tejto stratégie, tomuto odboru ho môže navrhnúť aj iný subjekt alebo jedinec, napr. samosprávy, záujmové združenia, odborníci, regionálny či mestský cyklokoordinátori, ale aj vlastníci pozemkov, alebo iní aktéri. Všetci môžu priniesť užitočné návrhy. Každý návrh by mal však zohľadňovať miestne špecifické geografické, sociálne, ekonomické, kultúrne či environmentálne podmienky. Je nevyhnutné si každú vytipovanú trasu fyzicky prejsť (pokiaľ možno na bicykli, alebo pešo) a podrobne zmapovať jej podmienky priamo v teréne.

3.3.1.2 Nadviazanie komunikácie s aktérmi, ktorých sa návrh cyklotrasy priamo dotýka

Nadviazanie komunikácie súvisí so všetkými vyššie uvedenými subjektmi a jedincami – či už samosprávou, záujmovými združeniami, odborníkmi, cyklokoordinátormi, ale aj vlastníckmi pozemkov, alebo inými dotknutými aktérmi. Práve prepojením viacerých aktérov sa zvýši možnosť lepšej spolupráce v oblasti získavania informácií o území, plánovaní, projektovej prípravy, usporiadania pozemkov, budúcej realizácie, ale aj o možnostiach financovania budúceho projektu.

3.3.1.3 Zapracovanie cyklotrasy do príslušných strategických dokumentov a územnoplánovacej dokumentácie

Najlepším predpokladom na úspešnú realizáciu projektu cyklotrasy je jej zapracovanie do príslušných strategických dokumentov a územnoplánovacej dokumentácie na krajskej, regionálnej či miestnej úrovni. Pri ďalšom plánovaní návrhov projektov sa odporúča postupovať koncepčným zapracovaním cyklistickej dopravy a tiež cykloturistiky ako témy krajského, regionálneho či miestneho rozvoja do Programu hospodárskeho rozvoja NSK, či programov rozvoja miest a obcí resp. spoločných programov miest a obcí – Mikroregiónov (podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja) a do Plánu územného rozvoja NSK (podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a územnom plánovaní (ďalej len Stavebný zákon)). V územnom pláne kraja (prípadne nižších úrovní územných plánov) je potrebné kostrovú sieť cyklotrás NSK zaradiť medzi verejnoprospešné stavby.

Vypracovanie ďalších koncepčných materiálov dotýkajúcich sa cyklistickej dopravy a cykloturistiky, ako napríklad plánov udržateľnej mobility, územných generelov dopravy, cyklogenerelov alebo iných koncepcií cyklistickej dopravy a cykloturistiky môže výrazne napomôcť kvalitnému návrhu budúcej hierarchizovanej siete cyklotrás v NSK, ako aj prínosu z pohľadu plánovanej vytváranosti regionálnych, prímestských a mestských trás pre cyklistickú dopravu a cykloturistiku.

Je nevyhnutné, aby návrhu siete cyklotrás predchádzala dôkladná a postupná príprava, čo sa potom premietne do všetkých záväzných strategických dokumentoch spracovaných nielen na úrovni NSK. Základom pre budovanie siete cyklotrás v NSK je Stratégia rozvoja cyklotrás a cykloturistiky, ktorá musí byť schválená Zastupiteľstvom NSK.

3.3.1.4 Štúdia realizovateľnosti, technická štúdia

Štúdia pomôže posúdiť varianty trasy, podrobnejšie vyhodnotí dopravno-inžinierske a socio-ekonomické kritériá, v ideálnom prípade aj ekonomickú efektívnosť vedenia trasy. Tieto kritériá majú preukázať opodstatnenosť a reálnosť stavby, ako aj jej financovanie (napríklad z rozpočtu NSK, prípadne zo zdrojov Európskej únie, alebo iných zdrojov). Častokrát obsahuje aj tzv. inžiniering – predbežné vyjadrenie k trase kľúčových subjektov a „sietí“.

3.3.1.5 Projektová dokumentácia, geometrický plán

Do procesu spracovania jednotlivých stupňov projektovej dokumentácie v zmysle stavebného zákona (dokumentácia na územné rozhodnutie, dokumentácia na stavebné povolenie, dokumentácia pre realizáciu stavby) ako aj geometrického plánu je nevyhnutné zapojiť odborníkov a odborne spôsobilé osoby (geodetov, dopravných inžinierov atď.).

Dokumentácia na územné rozhodnutie slúži na rozhodnutie stavebného úradu o určení územia na zastavanie a na umiestnenie stavby v ňom. Dokumentácia na územné konanie musí poskytnúť dostatočný podklad na rozhodnutie stavebného úradu a dotknutých orgánov, najmä na posúdenie uvedených podmienok, vrátane jednoznačného polohopisného a výškového osadenia navrhovanej stavby v území s vyznačením vzťahov k okoliu. Obsah ustanovuje vykonávacia vyhláška. Ak je potrebné a vyžaduje to zákon, vykoná sa aj posúdenie vplyvov stavby na životné prostredie, prípadne štúdia EIA. Konečným cieľom je vydanie územného rozhodnutia pri zohľadnení podstatných námietok vznesených v procese územného rozhodnutia.

Účelom **dokumentácie na stavebné povolenie** je poskytnúť stavebnému úradu podklad na posúdenie navrhovanej stavby a jej súladu s podmienkami územného rozhodnutia. Projekt potrebný na stavebné povolenie musí poskytnúť jednoznačnú charakteristiku stavby na posúdenie požiadaviek verejných záujmov, ako aj vyriešenie majetkových vzťahov investora k pozemkom, po ktorých stavba vedie. Obsah ustanovuje vykonávacia vyhláška. Cieľom je vydanie stavebného povolenia.

Spôsob a účel vyhotovenia **geometrického plánu** upravuje vyhláška Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

3.3.1.6 Schvaľovací proces

Dĺžka a charakter schvaľovacieho procesu závisí od charakteru projektu. Pri cyklotrase bez terénnych úprav, či inštalovaní doplnkovej cyklistickej infraštruktúry, bude tento proces jednoduchší a kratší ako pri výstavbe nových cyklistických komunikácií. Proces je bližšie popísaný v ďalších kapitolách.

3.3.1.7 Realizácia stavby

V prípade komplexnejších a stavebne náročnejších projektov realizácii trasy predchádza výber zhotoviteľa stavby. Účelom dokumentácie pre výber zhotoviteľa stavby je jednoznačne vymedziť predmet dodávky stavby, ako aj jej technickú špecifikáciu. Tento podklad má umožniť jednotlivým uchádzačom v rámci výberového konania vypracovať porovnateľné

ponuky a následne uzatvoriť s víťazným uchádzačom zmluvu o dielo na zhotovenie stavby. Je vhodné robiť dokumentáciu na výber zhotoviteľa až po realizačnom projekte. Predbehnutie tejto etapy výrazne zvyšuje nepresnosť podkladov a tým zvyšuje riziká dodatočných nákladov na realizáciu stavby. Cieľom je poskytnúť budúcemu zhotoviteľovi stavby dostatočné podklady, aby vedel dielo oceniť a pripraviť návrh zmluvy na realizáciu diela vrátane termínu dodávky stavby.

Účelom projektovej dokumentácie na uskutočnenie stavby je rozpracovať stavebným úradom overenú projektovú dokumentáciu a podmienky stavebného povolenia do takej podrobnosti, aby poskytovala dostatočný podklad na prípravu a uskutočnenie celej stavby, najmä na kalkuláciu stavebných nákladov, na uzavretie zmlúv na realizačné fázy výstavby a na prípravu jednotlivých zhotoviteľov. Projekt musí byť dostatočným podkladom na uskutočnenie celej stavby a na záverečné vyúčtovanie stavebných prác. Cieľom je vytvoriť projektovú dokumentáciu diela tak, aby ho zhotoviteľ vedel celé zrealizovať.

3.3.1.8 Správa a následná údržba cyklotrasy

Pre úspešnosť projektu je nesmierne dôležité, aby už pred samotnou realizáciou bola jasná dohoda o následnej správe a údržbe cyklotrasy. Dôležité je správne predpokladať a odhadnúť náklady spojené s následnou prevádzkou (opravy, kosenie, obnova značenia atď.) a určiť aktérov, ktorí budú zodpovední na udržateľnosť realizovaného projektu cyklotrasy.

3.3.2 Postup pri plánovaní realizácie cyklistickej trasy bez terénnych úprav

Umiestňovať stavby, meniť využitie územia a chrániť dôležité záujmy v území možno podľa § 32 stavebného zákona len na základe územného rozhodnutia. V prípade, že cyklistická trasa nemá spevnený povrch a nie je stavbou podľa § 43 stavebného zákona, povolí sa nové využívanie územia a určia sa podmienky jeho využívania územným rozhodnutím o využívaní územia podľa § 39b stavebného zákona. Vyznačenie trasy je potrebné realizovať podľa platných TP 012¹⁷, TP 085¹⁸ a STN 01 8028 a vyhlášky č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o premávke na pozemných komunikáciách (špecifikuje minimálne vynútené zvislé a vodorovné dopravné značenie, ako aj napríklad použitie cyklopiktogramu).

Ak je zriadenie cyklistickej trasy spojené s vykonaním drobných terénnych úprav, môže príslušný stavebný úrad podľa § 39b ods. 4 stavebného zákona v rozhodnutí o využívaní územia, po posúdení rozsahu terénnych prác určiť, že sa upúšťa od povolenia terénnych úprav (§ 71 ods. 1 písm. a) stavebného zákona). Podľa § 71 ods. 2 stavebného zákona na terénne úpravy uvedené v § 71 ods. 1 písm. a) sa povolenie nevydáva, ak stavebný úrad v územnom rozhodnutí o využití územia od jeho vydania upustil. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, keď stavebný úrad rozhoduje v územnom konaní o povolení nového využívania územia, nenásleduje v ďalšom postupe stavebné konanie (keďže sa nejedná o stavbu v zmysle § 43 stavebného zákona), pričom drobné terénne úpravy tiež nie sú považované za stavbu.

¹⁷ TP 012 (pôvodne TP 4/2005) – Technické podmienky pre použitie zvislých a vodorovných dopravných značiek na pozemných komunikáciách.

¹⁸ TP 085 (pôvodne TP 07/2014) – Technické podmienky pre navrhovanie cyklistickej infraštruktúry s účinnosťou od 01. 11. 2014.

3.3.2.1 Vyznačenie cyklotrasy po existujúcich komunikáciach

V prípade vyznačenia trasy zvislým alebo vodorovným dopravným značením je potrebné získať súhlas vlastníka alebo obhospodarovateľa pozemku s trasovaním a vyznačením cyklistickej trasy. Spôsob vyhotovenia a kvality zvislých a vodorovných dopravných značiek, ktoré sú prostriedkom na riadenie dopravy na pozemných komunikáciách stanovujú Technické podmienky TP 085/2019. Spôsob a vyhotovenie prvkov cykloturistického značenia stanovuje STN 01 8028.

Cesty I.,II.,III. triedy:

Použitie dopravných značiek a dopravných zariadení na cestách I. triedy určuje so súhlasom dopravného inšpektorátu okresný úrad, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií v sídle kraja (podľa § 3 ods. 4 cestného zákona). Použitie dopravných značiek a dopravných zariadení na cestách II. a III. triedy určuje so súhlasom dopravného inšpektorátu okresný úrad, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (podľa § 3 ods. 5 cestného zákona).

Miestne komunikácie:

Použitie dopravných značiek ako aj dopravných zariadení na miestnych komunikáciách a na účelových komunikáciách určuje obec (podľa § 3 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len „cestný zákon“).

Účelové (lesné, poľné a iné) komunikácie:

Osádzanie dopravného značenia ako aj cykloturistických smerovníkov sa vykonáva po súhlase s majiteľmi týchto komunikácií, resp. pozemkov, kde má byť značenie osadené.

3.3.2.2 Osadenie nových smerových a informačných tabúl, stĺpikov a inej doplnkovej infraštruktúry

Realizácia cykloturistického značenia je potrebné komunikovať s príslušným stavebným úradom. Cykloturistické značenie nie je zachytené v stavebnom zákone a realizuje sa v zmysle STN 01 8028, preto je potrebné, pri jeho realizácii komunikovať vopred s dotknutými úradmi. Na každé osadenie prvkov cykloturistického značenia je potrebné mať súhlas vlastníka alebo obhospodarovateľa daného pozemku. Osádzanie prvkov cykloturistického značenia a inej doplnkovej cyklo infraštruktúry možno riešiť aj ako uskutočnenie drobnej stavby. Pri nej musí stavebník požiadať príslušný stavebný úrad. Začať uskutočňovať drobnú stavbu môže až na základe písomného oznámenie stavebného úradu, že proti jej uskutočneniu nemá námietky, pokiaľ stavebný úrad neurčí inak.

Ohlásenie drobnej stavby musí obsahovať:

- a) meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka,
- b) účel, rozsah a miesto stavby,
- c) druh a parcelné číslo pozemku podľa katastra nehnuteľností,
- d) ak ide o stavby uskutočňované svojpomocou, vyhlásenie kvalifikovanej osoby, že bude zabezpečovať vedenie uskutočňovania stavby,

-
- e) ak sa pri uskutočňovaní stavby majú použiť susedné nehnuteľnosti, vyjadrenie vlastníka tejto nehnuteľnosti. Ďalšie potrebné náležitosti, ktoré musí návrh obsahovať, upravuje § 5 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.

3.3.3 Postup pri plánovaní realizácie cyklistickej trasy s terénnymi úpravami

Pri výstavbe novej cyklistickej cestičky alebo iného typu cyklistickej komunikácie (podľa TP 085), pri ktorej dochádza k stavebným prácam (vyhlbovanie, odstraňovanie pôdneho krytu, asfaltovanie a pod.), je potrebné postupovať podľa platného stavebného zákona č. 50/1976 Zb.

Pri nespevnenej stavbe (napr. v lesnom prostredí) postačuje rozhodnutie o využití územia, za predpokladu, že návrh trasovania je v súlade s príslušným územným plánom. Rozhodnutie o umiestnení stavby vydáva všeobecný stavebný úrad.

Pri spevnenej stavbe, kedy ide o samostatne vedenú cyklistickú komunikáciu alebo o rozšírenie existujúcej cesty o cyklistickú komunikáciu, musí byť okrem rozhodnutia o umiestnení stavby vydané aj platné stavebné povolenie. Pri územnom rozhodnutí nie je potrebné preukázať právo podľa stavebného zákona v prípade, keď ide o všeobecne prospešnú stavbu. Stavebné povolenie vydáva už špeciálny stavebný úrad, ktorý následne vydáva aj kolaudačné rozhodnutie. Pre miestne komunikácie, ktorými sú aj cyklistické komunikácie, je špeciálnym stavebným úradom obec.

V prípade komplikovanejšieho trasovania s potrebou výstavby cyklistických lávok či podjazdov je potrebné postupovať rovnako ako v prípade bežnej stavby vyžadujúcej si stavebné povolenie. V prípade napríklad výstavby zavesených cyklistických lávok je potrebný súhlas vlastníka telesa, na ktoré má byť objekt zavesený, statický prepočet atď.

3.3.3.1 Územné rozhodnutie – rozhodnutie o umiestnení stavby

Rozhodnutím o umiestnení stavby sa podľa § 39a stavebného zákona č. 50/1976 Zb. určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby, určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Umiestnenie stavby sa vyznačí v grafickej prílohe územného rozhodnutia. V prípade, že ochrana dôležitých záujmov v území je určená v záväznej časti územného plánu zóny, nie je potrebné viesť územné konanie a vydávať územné rozhodnutie.

Návrh na vydanie územného rozhodnutia musí obsahovať:

- a) meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) navrhovateľa,
- b) predmet územného rozhodnutia so stručnou charakteristikou územia a spôsobu jeho doterajšieho využitia,
- c) zoznam všetkých známych účastníkov územného konania,
- d) druhy a parcelné čísla pozemkov podľa katastra nehnuteľností /1/ s uvedením vlastníckych a iných práv, ktorých sa územné rozhodnutie týka, parcelné čísla susedných pozemkov a susedných stavieb,

-
- e) ak ide o návrh na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia, súhlas vlastníka pozemku, ak nemá navrhovateľ k pozemku vlastnícke alebo iné právo a pre navrhované opatrenie sa pozemok nedá vyvlastniť,
 - f) údaje o splnení podmienok určených dotknutými orgánmi štátnej správy, ak boli obstarané pred podaním návrhu.

Ďalšie potrebné náležitosti, ktoré musí návrh obsahovať, upravuje § 3 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.

3.3.3.2 Stavebné konanie – stavebné povolenie

Rozhodnutím Stavebník podáva žiadosť o stavebné povolenie podľa § 66 stavebného zákona č. 50/1976 Zb. Žiadosť o stavebné povolenie sa podáva na stavebný úrad, ktorým je mesto alebo obec miestne príslušné k miestu vybudovaniu stavby. Pri jednoduchej stavbe môže stavebný úrad spojiť konanie o umiestnení stavby so stavebným konaním. K stavebnému povoleniu je potrebné priložiť prílohy podľa § 8 vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona. Stavebné povolenie sa taktiež vyžaduje aj pri zmene stavieb, najmä pri prístavbe, nadstavbe a pri stavebných úpravách. Žiadosť o vydanie stavebného povolenia sa podáva na príslušnom stavebnom úrade vo forme vyplneného tlačiva spolu s prílohami.

Platnosť stavebného povolenia je dva roky odo dňa, kedy nadobudlo právoplatnosť, pokiaľ stavebný úrad v odôvodnených prípadoch neurčil na začatie stavby dlhšiu lehotu. V prípade, že nastanú udalosti, ktoré posunú termín začatia výstavby, je možné požiadať stavebný úrad o predĺženie lehoty.

Žiadosť o stavebné povolenie musí obsahovať:

- a) meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka,
- b) druh, účel a miesto stavby, predpokladaný termín dokončenia stavby a pri dočasnej stavbe dobu jej trvania,
- c) parcelné čísla a druhy (kultúry) stavebného pozemku s uvedením vlastníckych alebo iných práv podľa katastra nehnuteľností /1/ a parcelné čísla susedných pozemkov a susedných stavieb alebo ostatných pozemkov, ktoré sa majú použiť ako stavenisko,
- d) meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) projektanta,
- e) údaj o tom, či sa stavba uskutočňuje zhotoviteľom alebo svojpomocou,
- f) základné údaje o stavbe, jej členení, technickom alebo výrobnom zariadení, budúcej prevádzke a jej vplyve na životné prostredie a zdravie ľudí a o súvisiacich opatreniach,
- g) zoznam účastníkov stavebného konania, ktorí sú stavebníkovi známi; ak ide o líniovú stavbu a stavbu mimoriadne rozsiahlu s veľkým počtom účastníkov stavebného konania, zoznam účastníkov sa neuvádza.

Ďalšie potrebné náležitosti, ktoré musí návrh obsahovať, upravuje § 8 vyhlášky č. 453/2000 Z. z. v spojení so zákonom č. 135/1961 o pozemných komunikáciách Zb. (ďalej len „cestný zákon“). Miestnu komunikáciu povoľuje špeciálny stavebný úrad – obec.

3.3.3.3 Umiestnenie drobnej stavby (odpočívadlo, prístrešok, mapové stojany a pod.)

Uskutočnenie drobnej stavby je stavebník povinný vopred písomne ohlásiť stavebnému úradu. Z začať uskutočňovať drobnú stavbu môže až na základe písomného oznámenie stavebného úradu, že proti jej uskutočneniu nemá námietky, pokiaľ stavebný úrad neurčí inak.

Ohlásenie drobnej stavby musí obsahovať:

- a) meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka,
- b) účel, rozsah a miesto stavby,
- c) druh a parcelné číslo pozemku podľa katastra nehnuteľností, /1/
- d) ak ide o stavby uskutočňované svojpomocou, vyhlásenie kvalifikovanej osoby, že bude zabezpečovať vedenie uskutočňovania stavby,
- e) ak sa pri uskutočňovaní stavby majú použiť susedné nehnuteľnosti, vyjadrenie vlastníka tejto nehnuteľnosti.

Ďalšie potrebné náležitosti, ktoré musí návrh obsahovať, upravuje § 5 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.

3.3.4 Súvisiaca legislatíva

Problematica cyklistickej dopravy a cykloturistiky sa v slovenskej legislatíve dotýka viacerých zákonov, vyhlášok a noriem, ktoré sú spomínané v kap. 3.2. Predsa len kľúčovými sú Cestný zákon (Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách) s aktuálnou dopravnou vyhláškou, Stavebný zákon (Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a územnom plánovaní), Zákon o ochrane prírody a krajiny (Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny), Zákon o lesoch (Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch), Technické podmienky pre navrhovanie cyklistickej infraštruktúry TP 085/2019 a STN 01 8028 cykloturistické značenie.

3.3.5 Spôsoby nadobudnutia vlastníckych a iných práv k pozemkom pod budúcou cyklistickou infraštruktúrou

Keďže stavebník musí mať v podaní žiadosti o vydanie stavebného povolenia usporiadané vlastnícke vzťahy k dotknutým pozemkom, musí si ich vyriešiť v zmysle platnej legislatívy. K možným spôsobom usporiadania najčastejšie patria priame vlastníctvo (kúpa) pozemku, nájom pozemku, zriadenie vecného bremena, výpožička, pozemky v Správe SPF – súhlas a ako krajné riešenie štatút vyvlastnenia pozemku. Vzťahy je potrebné riešiť zmluvne. Typy príslušných zmlúv sú upravené v Občianskom zákonníku č. 40/1964 Zb. z.

3.3.5.1 Kúpna zmluva

Kúpna zmluva je v Občianskom zákonníku uvedená v § 588 a nasledných. Podľa § 588 z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať

a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu. Úprava kúpnej zmluvy sa primerane použije aj na zámennú zmluvu.

Podľa § 611 ustanovenia o kúpnej zmluve sa primerane použijú aj na zmluvu, podľa ktorej si zmluvné strany vymieňajú vec za vec, a to tak, že každá zo strán sa považuje ohľadne veci, ktorú výmenou dáva, za predávajúcu stranu, a ohľadne veci, ktorú výmenou prijíma, za kupujúcu stranu. Darovacia zmluva je upravená v § 663 a nasl., podľa § 628 ods. 1 darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

K nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam dochádza na základe právoplatného rozhodnutia okresného úradu o povolení vkladu na kataster.

3.3.5.2 Nájomná zmluva

Nájomná zmluva je upravená v § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa § 663 nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky. Nájomná zmluva je teda na rozdiel od zmluvy o výpožičky povinne odplatnou zmluvou. V prípade získania práv formou nájmu je vhodné uzavrieť nájomnú zmluvu na dlhšiu dobu, alebo na dobu neurčitú s vymedzením výpovedných dôvodov.

3.3.5.3 Zmluva o výpožičke

Zmluva o výpožičke je upravená v § 659 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa § 659 Občianskeho zákonníka zmluvou o výpožičke vznikne vypožičiatelovi právo vec po dohodnutú dobu bezplatne užívať. V prípade, ak sa zmluva o výpožičke uzatvorí na dobu určitú, je vhodné ju uzatvoriť na dlhšie časové obdobie.

3.3.5.4 Vecné bremeno

Na základe vecného bremena je vlastník povinný niečo strpieť, niečoho sa zdržať, alebo niečo konať. Pre účely cyklotrás tak vecné bremeno môže spočívať v povinnosti vlastníka strpieť užívanie nehnuteľnosti na účely cyklotrasy, resp. výstavbu a užívanie nehnuteľností na účely cyklotrasy, prípadné iné vymedzenie povinnosti niečo strpieť pre vlastníka nehnuteľností, aby mohol byť naplnený účel cyklotrasy. Vecné bremeno pre účely cyklotrasy možno zriadiť zmluvou a následne je potrebné takto zriadené vecné bremeno k nehnuteľnostiam vložiť do katastra nehnuteľností.

Vecné bremeno možno zriadiť in rem (v takomto prípade je spojené s vlastníctvom nehnuteľností, pričom smrťou fyzickej osoby alebo zánikom právnickej osoby ako oprávneného by vecné bremeno nezaniklo), alebo in personam (patrí určitej osobe, smrťou fyzickej osoby alebo zánikom právnickej osoby ako oprávneného vecné bremeno zanikne). Vecné bremeno môže vzniknúť aj zo zákona, v takomto prípade sa vecné bremeno zapíše do katastra nehnuteľností záznamom. Zákonné vecné bremeno pre účely cyklotrás vyplýva zo zákona č. 66/2009 Z. z., kde v § 1 je vymedzené, na čo sa vzťahuje uvedený zákon a v § 4 je vymedzený vznik zákonného vecného bremena.

3.3.5.5 Súhlas SPF

V prípade, že projekt je realizovaný na pozemkoch s nezisteným vlastníkom, je potrebný súhlas pozemkového fondu. V zmysle § 18 a § 19 zákona č. 180/1995 Z. z. môže Slovenský pozemkový fond prenájať pozemky, previesť vlastnícke právo k pozemkom alebo zriadiť vecné bremeno k pozemkom, s ktorými nakladá.

3.3.5.6 Súhlas vlastníka pozemku s umiestnením zariadenia alebo drobnej stavby

V prípade umiestnenia drobnej stavby, informačných tabúl a pod. je potrebné získať súhlas vlastníka pozemku. Ak zariadenie bude spĺňať definíciu reklamnej stavby podľa § 43 ods. 2 stavebného zákona č. 50/1976 Zb., je potrebné na takúto stavbu stavebné povolenie alebo ohlásenie, v závislosti od veľkosti reklamnej stavby. V takom prípade je možné preukázať práva k pozemkom pri stavebnom povolení (v prípade, ak stavebník nie je vlastníkom pozemku) niektorým zo spôsobov vymedzených v § 139 ods. 1 stavebného zákona č. 50/1976 Zb. – t. j. nájomnou zmluvou, vecným bremenom, budúcimi zmluvami a pod.

V prípade, ak by zariadenie nebolo reklamnou stavbou podľa stavebného zákona č. 50/1976 Zb., právo umiestniť zariadenie na cudzom pozemku je možné získať predovšetkým nájomnou zmluvou, zmluvou o výpožičke, zriadením vecného bremena alebo súhlasom vlastníka pozemku. V prípade uzatvárania nájomnej zmluvy a zmluvy o výpožičke odporúčame tieto uzatvoriť na dobú neurčitú s vymedzenými dôvodmi výpovede alebo na dobu určitú v trvaní aspoň 5 rokov z dôvodu podmienok pre čerpanie z IROP.

3.3.5.7 Vyvlastnenie

Ide o krajný zásah do vlastníckych práv. V ojedinelých prípadoch môže ísť o posledný možný spôsob, ako umožniť realizáciu cyklistickej komunikácie, ktorá má v záväznej časti územného plánu charakter verejnoprospešnej stavby.

Podľa § 108 ods. 1 stavebného zákona pozemky, stavby a práva k nim, potrebné na uskutočnenie stavieb alebo opatrení vo verejnom záujme, uvedených v odseku 2, možno vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám možno obmedziť rozhodnutím stavebného úradu. Podľa § 108 ods. 2 písm. a) stavebného zákona vyvlastniť možno len vo verejnom záujme pre verejnoprospešné stavby podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie.

Medzi verejnoprospešné stavby sa podľa tohto zákona zaraďujú aj miestne komunikácie. Keďže miestnymi komunikáciami sa podľa vyhlášky č. 35/1984 Zb. § 7 rozumejú aj „d) miestne komunikácie IV. triedy, ktoré nie sú ani obmedzene prístupné premávke motorovými vozidlami (napríklad cestičky, chodníky, samostatné cyklistické cestičky, samostatné chodníky, schody a podobne)“, je podľa zákona možné pristúpiť k vyvlastneniu pozemkov pre potrebu výstavby cyklistických komunikácií. Bližšie požiadavky na vyvlastnenie sú upravené v § 108 – 116 stavebného zákona.

Taktiež vyvlastnenie umožňuje aj § 24e zákona č. 135/1961 Zb. (cestného zákona), podľa ktorého je možné dodatočné vyvlastnenie v prípade, že sa zistia napr. nevysporiadané pozemky pod existujúcou cyklistickou komunikáciou, ale to je možné len do 31. decembra 2020. Vyhláška č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona v § 30 definuje obsah návrhu na vyvlastnenie.

3.4 Východiská rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK

Krajská cyklostratégia sa snaží v maximálnej možnej miere analyzovať a navrhnúť riešenia v oblasti cyklodopravy a cykloturistiky v rámci NSK. Treba však podotknúť, že je zameraná v hierarchii významu z hľadiska ich dôležitosti v rámci kraja. Kľúčové sú z tohto pohľadu najmä strategické krajské diaľkové cyklotrasy – či už cyklodopravné alebo cykloturistické, vo vrchole sú trasy EuroVelo. Za nimi nasledujú cyklotrasy prepájajúce sídla, regionálne cyklotrasy. V stratégii je venovaná aj časť cyklodoprave v mestách NSK (mimo vyššie uvedené členenie), na základe údajov, ktoré poskytl mestá NSK pri spracovaní strategického materiálu IROP, dotazníkového prieskumu pri spracovaní prvej cyklostratégie, realizovaných projektov od spracovania prvej cyklostratégie NSK, ale hlavne aktuálnych údajov zaslaných vyplnených dotazníkov miest a obcí (združení), pri spracovaní aktuálnej cyklostratégie roku 2020. Takisto sa s mnohými uskutočnili osobné stretnutia a viedla sa aj osobná komunikácia.

Vzorový dotazník i vyplnené zaslané dotazníky sú prílohou tejto stratégie. Treba však poznamenať, že otázka vedenia krátkych mestských cyklotrás je výhradnou kompetenciou miest a obcí, a nie je podstatná pre strategické ciele krajskej cyklostratégie (pokiaľ tieto krátke cyklotrasy nie sú súčasťou diaľkových a krajsky významných cyklotrás).

Ako východisko pre rozvoj cyklotrás a cyklodopravy v NSK sa zvolil situácia popísaná v **Stratégii rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK na roky 2016 – 2020**, ktorú spracoval pre NSK SCK v októbri 2015. Stav sa aktualizoval o realizované časti a projekty od tej doby do roku 2020. To v sebe zahŕňa existenciu strategických dokumentov na úrovni EÚ, štátu, kraja, miest na území kraja, prípadne dokumentov na úrovni MAS a iných združení (zväčša Mikroregióny). Ďalším faktorom bola projektová príprava, znova podľa vyššie uvedenej hierarchie, plány do budúcnosti, vízie. Nezanedbateľným aspektom bolo získanie informácií o príprave pre investičné projekty z pohľadu majetkového vysporiadania pozemkov. Časť relevantných podkladov poskytol aj krajský cyklokoordinátor NSK.

Slovenský cykloklub Piešťany bol generálnym dodávateľom dát k problematike cykloturistiky, aktuálneho a plánovaného stavu, zabezpečil aj dáta od iných organizácií, ktoré sa podieľali na povoľovaní a značení niektorých cykloturistických trás na území kraja.

3.5 Cyklistická infraštruktúra v NSK

Cyklistická infraštruktúra na území kraja sa v podstate delí nasledovne:

- a) mestská cyklodopravná infraštruktúra
- b) cyklodopravná infraštruktúra medzi mestami (sídlami)
- c) cykloturistická infraštruktúra

V prípade cyklodopravnej infraštruktúry medzi mestami (sídlami) na túto infraštruktúra môže sekundárne využívať aj na cykloturistiku. Či už v plnej dĺžke medzi sídlami alebo minimálne k presunu do nástupných miest integrácie cyklodopravných trás s cykloturistickými trasami (križovania s nimi alebo začiatky cykloturistických trás).

V kraji neexistuje v súčasnosti centrálna databáza mestských cyklo dopravných trás a cyklochodníkov a vzhľadom na nedodanie aktuálnych podkladov viacerých miest ju zatiaľ nebolo možné úplne spracovať. Existuje však centrálna databáza cykloturistických trás, ktorá v sebe zahŕňa aj viaceré úseky cyklo dopravných trás. Tá slúžila na východiskovú analýzu stavu cyklotrás v NSK z hľadiska ich vedenia po rôznych druhoch komunikácií, resp. povrchoch. Túto analýzu 1 305,44 km siete cyklotrás v NSK zachytáva nižšie uvedená tab. č. 9.

Pre toto spracovanie bola zvolená analýza komunikácií, po ktorých sú v súčasnosti vedené cyklo dopravné (a možné cyklo dopravné) a cykloturistické trasy v NSK. Zvolili sa nasledujúce kategórie:

- cesta I. triedy
- cesta II. triedy
- cesta III. triedy
- samostatný cyklochodník – cestička
- hrádza rieky
- lesná cesta
- ostatné komunikácie

Pod pojmom ostatné komunikácie sa rozumejú všetky zvyšné komunikácie – najmä miestne komunikácie, poľné cesty, rôzne účelové komunikácie a pod. V tabuľke nie sú zahrnuté mestské opatrenia, pokiaľ po nich neprechádza značkováná cyklotrasa.

Tab. č. 9 súčasne obsahuje aj prepočítaný percentuálny podiel jednotlivých druhov komunikácií na aktuálnej sieti cyklotrás.

Tab. č. 9: Rozdelenie cyklotrás v NSK podľa druhu komunikácie, po ktorej sú vedené

Kategória	Dĺžka v km	% podiel
Cesta I. triedy	31,3 km	2,36 %
Cesta II. triedy	45,05 km	3,40 %
Cesta III. triedy	317,25 km	23,97 %
Cyklochodník	23,60 km	1,78 %
Hrádza	245,05 km	18,51 %
Lesná cesta	309,85 km	23,41 %
Ostatné	351,55 km	26,56 %
SPOLU	1 323,65 km	100,00 %

Zdroj: interný zdroj SCK

V tabuľke je zachytený i trend rozvoja cykloturistických trás v NSK, kde po cestách I. a II. triedy je vyznačených iba takmer 6 % celej siete. Najväčší potenciál rozvoja majú hrádze riek, na ktorých je v súčasnosti vyznačených cca. 18,51 % existujúcej siete. Samostatné cyklochodníky tvoria iba 1,78 % siete. Realizáciou kvalitných spevnených povrchov, najmä na hrádzach, sa tento podiel môže zásadne zmeniť.

3.5.1 Cyklistická infraštruktúra v mestách v NSK

V prípade cyklistickej infraštruktúry sa jedná o dopravné opatrenia v rámci miest a obcí, ktoré slúžia predovšetkým na dopravu na bicykli do práce, školy, za nákupmi a presuny v rámci mesta. Zahŕňajú v sebe vybudované samostatné cyklochodníky, ako aj rôzne cykloopatrenia a riešenia v existujúcich mestských komunikáciách (samostatné cyklopruhy, cyklokoridory, cyklopiktogramy a pod.). K nim patrí aj realizácia bezpečnostných opatrení, ako aj integrujúce prvky – doplnková infraštruktúra cyklotrás (parkoviská, stojany na bicykle, a pod.).

Analýza tohto stavu sa vykonala v rámci NSK pri spracovávaní RIUS (vrátane UMR Nitra) s dôrazom na možné čerpanie finančných prostriedkov z IROP a iných OP v rokoch 2013 – 2022.

K analýze sa doplnil aj aktuálny dotazníkový prieskum, ktorý bol zaslaný v 2 kolách počas spracovania stratégie v roku 2020 všetkým mestám a obciam NSK. Do prieskumu sa zapojilo 97 obcí z celkového počtu 338 (28,7 %) a 8 miest z celkového počtu 16 (50 %). Dotazník ani po 2 výzvach neaktualizovali mestá Hurbanovo, Kolárovo, Komárno, Nesvady, Levice, Tlmače, Vráble a Šurany.

Vyplnené dotazníky tvoria samostatnú prílohu tejto stratégie.

Najďalej v tejto problematike je krajské **mesto Nitra**. V Územnom pláne mesta Nitra, schválenom Mestským zastupiteľstvom v Nitre sú v rámci dopravnej koncepcie komplexne riešené cyklistické trasy. V záväznej časti ÚPN sú priamo definované cyklotrasy a cyklotrávky ako verejnoprospešné stavby.

Dané zámery a cyklotrasy sú špecifikované v samostatnom dokumente „**Koncepcia cyklistickej dopravy v meste Nitra**“, ktorý bol prerokovaný Mestským zastupiteľstvom mesta Nitra dňa 10. 03. 2016. Celková dĺžka navrhovanej siete cyklistických komunikácií je 55,82 km.¹⁹

Takisto je v príprave dokument Plán udržateľnej mobility mesta Nitra (PÚM Nitra), ktorý analyzuje aktuálny stav cyklodopravy a plán výstavby a budovania cyklistických trás v budúcnosti.²⁰

Východisková analýza Mesta Nitra z hľadiska cyklodopravných trás je nasledovná: 24, 5 km existujúcich cyklochodníkov (príp. mestských cyklotrás) a 7,5 km pripravovaných cyklochodníkov (príp. mestských cyklotrás) s vypracovanou projektovou dokumentáciou.

Navrhovaných cyklotrás v rôznom štádiu prípravy je zatiaľ spolu 3,5 km. Celková dĺžka navrhovanej siete cyklistických komunikácií je až cca 55,82 km.

PUM mesta Nitra definuje rozvoj cyklistickej dopravy aj nasledovne:

- vytvorenie kvalitnej siete mestských a nadväzujúcich medzimestských cyklodopravných trás zjazdných cestným bicyklom

¹⁹ ČITÁRY, I., GONTKO, M. *Koncepcia cyklistickej dopravy v meste Nitra*. [online]. Nitra: 2014. 51 s. [cit. 2020-10-07].
Dostupné z: <https://www.nitra.sk/Files/ShowFile/70318>

²⁰ Nitra.sk. Plán udržateľnej mobility. [online]. [cit. 2020-10-07].
Dostupné z: <https://www.nitra.sk/zobraz/sekcii/pum-10441>

-
- dobudovať spojité siete mestských cyklodopravných trás, rýchle, priame a bezpečné spojenie k najdôležitejším cieľom
 - možnosť budovania a rozvoj jestvujúcej cyklistickej infraštruktúry na oboch brehoch rieky Nitry
 - úprava uličného priestoru vybraných komunikácií v prospech pešej a cyklistickej dopravy (využitie priestoru pre cyklotrasy, peších, parkovanie a zeleň)
 - rozvoj vedľajšej štruktúry mestských cyklotrás (t. j. mimo hlavnej ulice)
 - možnosť zavedenia cyklistických zón vo vedľajších uliciach
 - strategicky rozmiestniť cyklostojany (pred úradmi, športových a vzdelávacích zariadeniach, pošte, nemocnici, cintoríne, divadle, kine, obchodoch, ...)
 - Bike and Ride
 - zvýšenie informovanosti o možnostiach a výhodáchestskej cyklodopravy
 - časový lístok na bikesharing prepojený s časovým lístkom na autobus

Existujúce cyklochodníky (príp. mestské cyklotrasy) podľa kategórií:

Celková dĺžka : 24,5 km

- účelovo-rekreačná cyklotrasa po hrádzi rieky Nitra v úseku medzi ulicami Tr. A. Hlinku – Napervilská (v dĺžke 1,5 km) – cez mestskú časť Chrenová – Zobor – mestský park Sihot', funkčné využitie – rekreačná cyklistika v spojení s korčuľovaním
- účelová cyklotrasa vedená jednostranne v trase ul. Tr. A. Hlinku – Lomnická – ulica Slančíkovej – Chrenovský most, spolu v dĺžke 1,8 km, funkčné využitie – rekreačná cyklistika v spojení s korčuľovaním
- účelovo-rekreačná cyklotrasa ul. Napervilská po prameň Šindolka v dĺžke 2,10 km, prevádzkovaná v úseku ul. Napervilská – Svätourbanská cez brezový hájik a pod R1 v dĺžke 0,6 km ako spoločná rozdelená cestička pre cyklistov a chodcov, v úseku Svätourbanská po vozovke Drážovskej cesty k Prameňu Šindolka v dĺžke 1,5 km, po vjazd do areálu ŠD UKF spoločne s vozidlovou premávkou, odtiaľ až po prameň samostatná cestička pre cyklistov, funkčné využitie – cyklistické prepojenie z nábrežnej cyklotrasy do MČ Zobor a na smer Drážovce a rekreačná cyklistika v spojení s korčuľovaním
- rekreačná cyklotrasa v mestskom parku na Sihoti v dĺžke 1,15 km s možnosťou pripojenia na nábrežnú cyklotrasu, v dĺžke 200 m vedená v komunikačnom priestore Jesenského ulice v jednosmerných pruhoch pre cyklistov po oboch stranách vozovky, v dĺžke 950 m vedená samostatne cez areál parku, funkčné využitie – rekreačná cyklistika
- Cyklotrasa Vodná – Zelokvet (1,63 km)
- Priemyselná – Dolné Krškany (dobudovanie – 1 km)

-
- Cyklotrasa Nitra – Dražovce (3,7 km), I. etapa , II. etapa
 - Cyklotrasa – Mlynárce – Diely – Klokočina (Hviezdoslavova trieda), vrátane priechodov pre cyklistov CSS a DZ (3,8 km)
 - Cyklotrasa Klokočina – Borina – Holého – Autobusová stanica Nitra (2,5 km)
 - Cyklolávka cez rieku Nitra (prepojenie Wilsonovo nábrežie – Nábrežie Mládeže pri SPU)
 - Cyklotrasy Chrenová: I. etapa – Tr. A. Hlinku – Akademická ulica – Nábrežie Mládeže (3 km)
 - Cyklotrasa II. etapa Tr. A. Hlinku – Dlhá ul. (2 km)
 - Autobusová stanica – Štúrova ul. (1,5 km)
 - Cyklotrasa Wilsonovo nábrežie – Mostná – Jesenského ulica (park. Sihot') 2 km
 - vybudovanie cyklochodníkov k. ú. Nitra – Janíkovce ako 1. a 2. etapy projektu „Cyklistické chodníky Nitra – Vráble“ (6,13 km)
 - vytvorenie spoločného nástupného bodu v priestoroch autobusovej stanice/železničnej stanice v meste Nitra s možnosťami cyklodopravy po cyklokomunikáciách v meste a vybudovanou infraštruktúrou (požičovňa bicyklov, parkovanie a úschovňa bicyklov, servis pre bicykle a pod.)

Rekreačné cyklotrasy vybudované v roku 2014

- rekreačná cyklotrasa dĺžky 6,3 km vybudovaná z dvoch úsekov z oboch strán jestvujúcej cyklotrasy jednostranne po nábreží rieky Nitry:
- úsek Napervilská – Vodná s odbočkou cez park Sihot' na Jesenského ulicu a do parku okolo jazera spolu v dĺžke 3,3 km
- úsek Štúrova – Priemyselná v dĺžke 2,2 km
- úsek Priemyselná – Dolné Krškany 0,8 km

Funkčné využitie – rekreačná cyklistika v spojení s korčuľovaním

Mesto **Nové Zámky** má v súčasnosti zrealizovanú cyklotrasu pozdĺž rieky Nitry (ochranná hrádza). Začína v časti Zúgov (severo-východná časť) a končí v lesoparku Berek (juho-západná časť). Jej dĺžka je približne 7,2 km.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, cyklotrasy sú zaradené v záväznej časti ako verejnoprospešné stavby. Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu, má však spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Šahy** doteraz nemá zrealizovanú žiadnu mestskú cyklotrasu či cyklochodník.

Cyklodopravu však má zapracovanú v územnom pláne mesta, cyklotrasy však nie sú zaradené medzi verejnoprospešné stavby. Mesto doposiaľ nerealizovalo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný na cyklodopravu, nemá ani spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou. Rozvoj cyklodopravy však spomína vo svojom PHSR s výhľadom do roku 2025.

Mesto **Šaľa** má pomerne premyslenú koncepciu budovania cyklotrás v nasledujúcich rokoch. V územnom pláne sú zaradené konkrétne cyklotrasy a okruhy, nie sú však definované ako verejnoprospešné stavby. V priebehu rokov realizovali niekoľko projektov:

- vybudovanie spoločnej plochy pre chodcov a cyklistov – Námestie, pešia zóna
- vybudovanie spoločného chodníka cyklistov a peších – Budovateľská ulica (255 m)
- cyklotrasa za zamestnaním v roku 2018 – Duslo Šaľa – Močenok (3 430 m)

Mesto robilo prieskum dopravnej obslužnosti územia v rámci dokumentu Územný generel dopravy, podiel cyklistickej prepravy dosahuje 4,4 % v del'be prepravnej práce.

Mesto **Štúrovo** má zapracované cyklotrasy v územnom pláne, v záväznej časti sú vedené ako verejnoprospešné stavby. Aktuálne sa v meste nachádzajú realizované cyklotrasy:

- ul. Hasičská – sv. Štefana – 0,704 km (dvojsmerná cyklocesta oddelená vodorovným aj zvislým dopravným značením)
- križovatka pri Námestí pri štadióne – ul. Petöfiho – 0,264 km (dvojsmerná cyklocesta oddelená vodorovným aj zvislým dopravným značením)
- Nánanská cesta – 1,643 km

V meste funguje aj program bikesharingu MáriaValériaBike v spolupráci s mestom Ostrihom (HU) – funguje 14 staníc.

Mesto doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu, nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Topoľčany** má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, cyklotrasy sú zaradené v záväznej časti ako verejnoprospešné stavby.

V meste sa aktuálne pracuje na Hlavnom cyklistickom okruhu mesta Topoľčany – I. etapa v dĺžke 9,24 km. V rámci budovanej cyklotrasy sú použité 3 formy vedenia cyklistov:

- a) segregovaná samostatná cyklistická cestička
- b) spoločná cestička pre chodcov a cyklistov
- c) vedenie cyklistov v HDP formou koridoru pre cyklistov

Buduje sa i nová lávka pre cyklistov a peších ponad rieku Nitra. Osadia sa i uzamykateľné prístrešky na bicykle, i samostatné stojany na bicykle.

Mesto doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu, nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Zlaté Moravce** nemá zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, cyklotrasy nie sú vedené ako verejnoprospešné stavby.

V meste je aktuálne vybudovaný pruh v telese cesty na ulici Továrenská v dĺžke 2 619 m s pokračovaním na spoločnej cestičke pre cyklistov a chodcov v dĺžke cca 1 000 m.

Mesto doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu, nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Želiezovce** v posledných rokoch realizovalo viacero mestských cyklistických trás.

Ako samostatný cyklochodník sú vedené:

- Pohronská cyklomagistrála – 2 131 m
- Cyklistická trasa Mierová – 132 m
- Cyklistická trasa Štúrova – 87 m
- Cyklistická trasa pozdĺž potoka Vrbovec – 388 m

Z časti samostatný cyklochodník a z časti pozdĺž okrajov vozovky ako cyklokoridor bola vybudovaná Cyklistická trasa Sládkovičova v dĺžke 545 m. Spoločný chodník pre cyklistov a peších vedie cez park F. Schuberta a má dĺžku 248 m. Kombinovane je vybudovaná cyklistická trasa park – amfiteáter Letná s dĺžkou 700 m, podobne ako cyklotrasa pozdĺž cesty III/1584 (874 m). Cyklokoridor pozdĺž okrajov vozovky na ulici Mikulská – Nábrežná meria 1 131 m.

Všetky cyklistické trasy boli budované v rámci operačného programu IROP – projekt „Cyklistické trasy v Želiezovciach – zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy“.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, cyklotrasy sú zaradené v záväznej časti ako verejnoprospešné stavby. Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu a nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Hurbanovo** neposkytlo žiadne dáta ohľadne cyklistickej infraštruktúry v katastri mesta. Z terénneho prieskumu je zrejmé, že mesto vybudovalo chodník pre peších a cyklistov od Kaštieľského parku po Pavlov Dvor v dĺžke 1,4 km. Mesto vyriešilo dopravné napojenie s priemyselným parkom, čo umožňuje obyvateľom využívať cyklodopravu do zamestnania.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne. Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu a má však spracovaný strategický dokument (Dopravný generel mesta Hurbanovo) súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Kolárovo** neposkytlo žiadne dáta ohľadne cyklistickej infraštruktúry v katastri mesta. Z terénneho prieskumu však vieme, že mesto vybudovalo cyklistický chodník po pravej strane hrádze Váhu až do Komárna (spolupráca) v dĺžke 21,4 km. Novým počínom je Cyklotrasa na korune sekundárnej hrádze Malého Dunaja v dĺžke 1,11 km.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, cyklotrasy sú zaradené v záväznej časti ako verejnoprospešné stavby. Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu a nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Komárno** neposkytlo žiadne dáta ohľadne cyklistickej infraštruktúry v katastri mesta. Z terénneho prieskumu však vieme, že mesto nemá vybudované mestské cyklistické trasy. Mimo mesta vybudovalo cyklistický chodník po pravej strane ochrannej hrádze Váhu

až do Kolárova (spolupráca) v dĺžke 21,4 km. Mesto realizovalo aj cyklotrasu na Alžbetinom ostrove (na povodňovej hrádzi) – vznikol tak 2 km dlhý úsek v rámci diaľkovej trasy EuroVelo 6 pre cyklistov.

Súčasťou nového mostu Monoštor cez Dunaj spájajúci Komárno-Komárom je aj samostatný chodník pre peších a cyklistov. Vytvoril sa tým dôležitý a bezpečný cezhraničný koridor pre motorovú i nemotorovú dopravu. Z mostu je vybudovaný zjazd/výjazd na ochrannú hrádzu Dunaja, po ktorej vedie spomínaná diaľková trasa EuroVelo 6.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, cyklotrasy sú zaradené v záväznej časti ako verejnoprospešné stavby. Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu a nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Nesvady** neposkytlo žiadne dáta ohľadne cyklistickej infraštruktúry v katastri mesta. Z terénneho prieskumu vieme, že mesto nemá vybudované mestské cyklistické trasy.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu a nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Levice** neposkytlo žiadne dáta ohľadne cyklistickej infraštruktúry v katastri mesta. Z terénneho prieskumu vieme, že mesto nemá vybudované mestské cyklistické trasy.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu bol realizovaný v roku 1989 (neaktuálne informácie), má spracovaný strategický dokument (Územný generel dopravy) súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Tlmače** neposkytlo žiadne dáta ohľadne cyklistickej infraštruktúry v katastri mesta. Z terénneho prieskumu vieme, že mesto nemá vybudované mestské cyklistické trasy.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu a nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Vráble** neposkytlo žiadne dáta ohľadne cyklistickej infraštruktúry v katastri mesta. Z terénneho prieskumu však vieme, že mesto realizovalo výstavbu a úpravu spoločnej cestičky pre peších a cyklistov v dĺžke 1,1 km – ulica Ohajská – TESCO.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, cyklotrasy sú zaradené v záväznej časti ako verejnoprospešné stavby. Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu a nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Mesto **Šurany** neposkytlo žiadne dáta ohľadne cyklistickej infraštruktúry v katastri mesta. Z terénneho prieskumu vieme, že mesto nemá vybudované mestské cyklistické trasy.

Mesto má zapracovanú cyklodopravu v územnom pláne, cyklotrasy sú zaradené v záväznej časti ako verejnoprospešné stavby. Doteraz nerobilo prieskum dopravnej obslužnosti zameraný aj na cyklodopravu a nemá spracovaný strategický dokument súvisiaci s cyklodopravou.

Aj **niektoré obce** sú aktívne v oblasti výstavby a budovania cyklistickej infraštruktúry. Podľa dotazníkového prieskumu, mnohé majú zapracovanú cyklodopravu aj v územnom pláne:

Beladice, Bielovce, Bojná, Čechynce, Černík, Hruboňovo, Jelenec, Ladice, Lipová, Lok, Nemčice, Obid, Tajná, Tešedíkovo, Trnovec nad Váhom, Tvrdošovce, Zemné, Žihárec

Z prieskumu stavu cyklokomunikácií, ktorý sa realizoval pri príprave RIUS NSK a následne dotazníkovým prieskumom (ako aj návštevou vybraných subjektov), vyplýva, že mestá v kraji majú zakomponované cyklotrasy na území mesta v strategických dokumentoch (PHSR, územný plán, generel cyklistickej dopravy) s rôznym stupňom pripravenosti projektovej dokumentácie až po vydané stavebné povolenie (Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Štúrovo, Topoľčany, Zlaté Moravce, Čeladince, Jedľové Kostolany, Komoča, Lok, Nemčice, Obid, Palárikovo, Trávnica, Zemné). Realizácia cyklodopravných komunikácií je podmienená stavom spracovaných PD, úrovňou vysporiadania pozemkov, vydaných stavebných povolení a dostupných finančných prostriedkov.

Slabé miesto pri vytváraní podmienok využitia regionálnych ciest II. a III. triedy pre cyklodopravné účely je v absencii možnosti ich rozširovania o cyklodopravné pruhy, keďže pri výstavbe regionálnych ciest v minulosti sa neuvažovalo s touto možnosťou. Plánované intervencie menšieho charakteru do regionálnych ciest II. triedy v rokoch 2014 – 2020 by mali mať zakomponovanú podporu a využitie pre nemotorovú dopravu vrátane cyklodopravy.

To predstavuje ideálne riešenie, ktoré má svoje obmedzenie. Rizikom v tejto ambícii sa javia nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom pod regionálnymi cestami. Potenciál pre zvýšenie podielu cyklistickej dopravy je vo vytvorení spoločných nástupných bodov v priestoroch blízko autobusovej stanice a železničnej stanice v mestách Nitra, Šaľa, Komárno, Nové Zámky, Topoľčany, Levice s možnosťami cyklodopravy po cyklokomunikáciách v danom meste smerujúcimi k občianskej infraštruktúre, školám, do priemyselných zón a centier hospodárskeho významu, ako aj vytvorením doplnkovej cyklistickej infraštruktúry.

3.5.2 Cyklodopravná infraštruktúra

Pod týmto pojmom chápeme existujúce a budúce možné cyklotrasy vzájomne spájajúce sídla. Takéto trasy budú situované mimo zóny automobilovej dopravy, ich prioritou bude bezpečná jazda na bicykli predovšetkým za účelom vykonávania bežných denných ciest na bicykli (presun medzi sídlami, dochádzka do práce, dochádzka do sídiel, dochádzka do škôl, kondičné bicyklovanie a pod.). Predpokladá sa na nich spevnenie povrchov a investície do infraštruktúry (asfalt, betón, Drainbetón, makadam, iné pevné povrchy). Trasy sa budú môcť paralelne (sekundárne) využívať aj pre cykloturistiku.

Obr. č. 22: Mapa NSK s náčrtom aktuálne navrhutej cyklodopravnej siete

Zdroj: interný zdroj SCK

Základom pre takúto sieť v rámci NSK boli a budú zväčša koridory riek a dlhodobu uvažované priečne prepojenia (východ – západ) v rámci kraja, resp. prepojenia riek s pohorím Tribeč a koridormi popod toto pohorie. Takto navrhnutá sieť bola spracovaná už v stratégii na roky 2016 – 2020. Z riek sa jedná hlavne o koridory Dunaja, Nitry, Váhu, Žitavy, Hronu a Ipl'a. Schematický náčrt navrhnuté cyklodopravnej siete a jej prepojenie na okolité štáty a samosprávne kraje je na obr. č. 22.

3.5.2.1 Koridor rieky Dunaj

Pri analýze súčasného stavu bolo zistené, že najväčší pokrok v riešení cyklodopravy v NSK je v koridore všetkých spomínaných riek. V **koridore rieky Dunaj je lokalizovaná trasa EuroVelo 6**. Tá do NSK prichádza zo západu z TTSK (hranica katastrov Kľúčovec TTSK – Čičov NSK) po ľavom brehu Dunaja po jeho ochrannej hrádzi. Kraj opúšťa na východe v Štúrove po moste Márie Valérie do Ostrihomu a Maďarska. Celková dĺžka cyklotrasy je 88,8 km a je zrejmé, že je možné priradiť tejto trase účel cyklodopravný aj cykloturistický na celej jej dĺžke.

Ešte v roku 2014 sa infraštruktúrne upravil úsek Komárno (Vážsky most) – Kravany nad Dunajom. Kvalitný asfaltový chodník vznikol medzi Komárnom a Malou Ižou – Žitavou v dĺžke 16,3 km, Močou – Kravanmi nad Dunajom Čenkovom v dĺžke 8,7 km. Medzitým je 4,1 km úsek vedený po ceste I/63. V roku 2019 sa položil na úseku Komárno – Kravany nad Dunajom v rámci údržby ochrannej hrádze nový asfaltový povrch. Pri pokračovaní smerom na Štúrovo od Kravian nad Dunajom – Čenkovom nasleduje medzi Čenkovom a Mužlou 0,7 km úsek po ceste I/63, z Mužle do Obidu 10,6 km úsek po štrkovej hrádzi. Z Obidu do Štúrova – Strážskeho nasleduje 4 km úsek po miestnej komunikácii a odtiaľ k mostu Márie Valérie ešte 5,2 km po miestnej komunikácii. V roku 2015 – 2016 bola Regionálnym združením Váh – Dunaj – Ipel' pre úsek Kravany nad Dunajom – Štúrovo spracovaná PD pre stavebné povolenie.

V súčasnosti stále nie je riešený úsek cez obec Radvaň nad Dunajom, kde EV6 vedie po ceste I/63.

V opačnom smere od hranice TTSK/NSK z Čičova do Komárna -Novej Lodenice existuje štrková hrádza v dĺžke 29,8 km, nasleduje 2,7 km dlhý úsek asfaltovo panelovej cesty do Starej Lodenice. V Komárne úsek v dĺžke 500 metrov vedie po ceste I/64, v dĺžke 3,1 km miestnymi komunikáciami a nasleduje 400 metrov po moste ponad Váh po ceste I/63.

Zásadný pokrok na tejto trase vykonalo Regionálne združenie Váh – Dunaj – Ipel', ktoré v rokoch 2014 – 2015 bolo riešiteľom projektu „Vypracovanie projektových dokumentácií pre úseky Čičov – Komárno a Kravany nad Dunajom – Štúrovo medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 6“. V rokoch 2016 – 2019 prebiehalo vydanie stavebného povolenia pre druhý úsek a Združenie získalo na jeho realizáciu aj prostriedky v rámci cezhraničnej spolupráce SK/HU. Trasa by sa mala realizovať v roku 2020. Keďže sa dokončil nový cestný most cez Dunaj v Komárne, mala by nasledovať aj oprava povrchu cyklotrasy v úseku Čičov – Komárno. Ambíciou združenia je teda doriešiť prerod tejto významnej cyklotrasy v plnej dĺžke na cyklodopravnú a súčasne využiteľnú aj pre cykloturistiku.

Mesto Štúrovo má spracovanú DSP a vydané stavebné povolenie pre pokračovanie cyklotrasy ďalej po hrádzach riek Dunaj, Hron a Ipel', ako aj ďalších komunikáciách zo Štúrova cez Kamenicu nad Hronom do Chľaby s prechodom do Ipolydámasy v Maďarsku po budúcom cestnom moste. Otvára sa tak vízia možného pokračovania vetvy cyklotrasy Eurovelo aj v tomto koridore. Pre projekt získalo v roku 2020 finančnú podporu v rámci programu Interreg SK/HU.

Podrobnejšie výsledky a návrhy riešenia tejto trasy na území NSK sú uvedené v kapitole 4.2.1.

3.5.2.2 Koridor rieky Váh

V koridore rieky Váh je lokalizovaná Vážska cyklotrasa, kde sú skoro na celej dĺžke popri rieke vybudované ochranné hrádze, je takisto potenciál vybudovania plnohodnotnej cyklodopravnej trasy. Na Slovensku by mala byť Vážska cyklotrasa nosnou a najdlhšou cyklotrasou. Bude viesť naprieč Nitrianskym, Trnavským, Trenčianskym a Žilinským samosprávnym krajom. Táto moderná cyklodopravná trasa by mala viesť od sútoku rieky Váh s Dunajom v Komárne až k prameňu Čierneho Váhu. Jej približná kilometráž je cca 400 km. No niektoré úseky sa iba vytyčujú a existujú vo variantoch. V Nitrianskom kraji by mala mať dĺžku 66 km, pričom už dnes 32,3 km má charakter cyklochodníka mimo zóny dopravy. V Trnavskom kraji by mala mať dĺžku 59 km, charakter cyklochodníka má úsek 20,6 km. V Trenčianskom kraji bude jej dĺžka 100,7 km, charakter cyklochodníka má dnes dĺžku 17,5

km. V Žilinskom kraji bude najdlhší úsek, dnes kraj finišuje so spracovaním technickej štúdie tejto cyklotrasy. Jej dĺžka by mala byť okolo 168 km, pričom už dnes 26 km má charakter cyklochodníka. Ak by sa trasa predĺžila z doliny Čierneho Váhu smerom do Prešovského a Košického kraja, mohla by sa stať vnútroštátnou spojkou medzi trasami EuroVelo 6 a EuroVelo 11 s celkovou dĺžkou cca 500 km.

V NSK sú skoro na celej dĺžke popri rieke Váh vybudované ochranné hrádze, preto je tu výrazný potenciál vybudovania plnohodnotnej cyklodopravnej trasy. V pôvodnej cyklostratégii NSK na roky 2016 – 2020 bola Vážska cyklotrasa v úseku od hranice TTSK/NSK pri vodnom diele Kráľová po mesto Kolárovo navrhnutá výlučne na pravom brehu rieky Váh. Celková dĺžka tejto cyklotrasy je skoro 55 km. V roku 2014 sa infraštruktúrne upravil úsek Komárno – Kolárovo, čím vznikol kvalitný asfaltový cyklochodník medzi Komárnom a Kolárovom s dĺžkou 21,6 km. Zvyšný úsek z Kolárova do Šale a na hranicu s TTSK (VD Kráľová) v čase spracovania starej cyklostratégie nebol dopravne riešený, vedie tu však derivačná hrádza Váhu a na jeseň 2015 bola na tomto úseku na celej jeho dĺžke vyznačená cykloturistická trasa.

No v rokoch 2015 – 2016 riešilo Regionálne združenie Váh – Dunaj – Ipel' projekt s názvom „Vypracovanie projektových dokumentácií pre napojenie miest Šaľa a Nové Zámky na medzinárodnú cyklotrasu EuroVelo 6“. Na tento projekt získalo združenie od MDVRR SR 40 000 € a spolufinancovalo ho sumou vo výške desať percent. V súlade s predchádzajúcou cyklostratégiou boli súčasťou tohto projektu spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie pre úseky Kolárovo – mesto (dĺžka cca 7 km) a Kolárovo – Dedina Mládeže (dĺžka cca 5 km) a ich napojenie na existujúcu cyklotrasu Kolárovo – Komárno. Nad rámec starej cyklostratégie však bolo spracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné konanie na úseku Šaľa – Kolárovo (dĺžka asi 34 km). Tento úsek je však naprojektovaný po ľavom brehu Váhu a bohužiaľ nerieši prechod cez Váh z pravého brehu Váhu na ľavý v meste Šaľa. Preto vzniká dilema, ktorý variant je vhodnejší, keďže chýbne pred spracovaním tejto PD sa neurobila technická štúdia, ktorá by posúdila oba varianty a vybrala ten vhodnejší.

Návrhy ďalšieho riešenia tejto cyklotrasy v budúcnosti z pohľadu dopravného sú uvedené v kapitole 4.2.2.

3.5.2.3 Koridor rieky Nitra

V **koridore rieky Nitra** skoro v celej dĺžke popri rieke sú vybudované buď ochranné hrádze alebo samostatné účelové komunikácie, ktoré vytvárajú potenciál vybudovania plnohodnotnej cyklodopravnej trasy skoro na celej jej dĺžke. Pôvodný návrh v zmysle starej cyklostratégie pre roky 2016 – 2020 zadefinoval koridor tejto cyklotrasy, v jej závere sa predpokladalo jej vedenie pred Kolárovom po ľavom brehu rieky Nitra, predpokladalo sa vybudovanie premostenia rieky Váh v katastri obce Komoča a jej napojenie na Vážsku cyklotrasu. Celková dĺžka cyklotrasy od sútoku s riekou Váh v Komoči do mesta Topoľčany je 103,1 km. V roku 2015 existovali na trase infraštruktúrne upravené úseky v rámci mesta Nitra a mesta Nové Zámky. Zvyšné úseky od sútoku s riekou Váh po Nové Zámky, nad Novými Zámkami po mesto Nitra a nad mestom Nitra do Topoľčian nie sú toho času dopravne riešené. Skoro na celej dĺžke tu však vedú derivačné hrádze rieky Nitra a účelové komunikácie popri hrádzach. V roku 2015 bol úsek Komoča (most) – Výčapy-Opatovce na celej dĺžke vyznačený ako cykloturistická trasa.

V rámci tohto variantu realizoval NSK zo svojho rozpočtu úsek v dĺžke 4 km medzi Čechyncami a Dolnými Krškami. Celkové náklady boli 580 000 €. V súčasnosti na tomto úseku

bude NSK realizovať kamerový systém. Pre úsek Čechynce – Nové Zámky má NSK spracovanú PD pre stavebné povolenie, v súčasnosti tu prebieha inžinierska činnosť pre vydanie stavebného povolenia.

Podnik Jaguar Land Rover mal realizovať stavebné úpravy v úseku Výčapy – Opatovce, no pri závode Jaguar Land Rover bola na hrádzi navezená a uvalcovaná asfaltová drť.

Ako je uvedené v kapitole Vážska cyklotrasa, v rokoch 2015 – 2016 riešilo Regionálne združenie Váh – Dunaj – Ipel projekt s názvom „Vypracovanie projektových dokumentácií pre napojenie miest Šaľa a Nové Zámky na medzinárodnú cyklotrasu EuroVelo 6“. Jeho súčasťou bol aj úsek Ponitrianskej cyklotrasy, kde sa spracovala PD pre stavebné povolenie pre úsek Kolárovo – Nové Zámky (v dĺžke cca 9 km). Bohužiaľ dokumentácia je spracovaná zasa nie v súlade so starou cyklostratégiou (kde ide a je vyznačená cyklotrasa – po ľavom brehu rieky), ale po opačnom brehu – teda pravom. Aký bol k tomu dôvod nie je uvedené.

Ďalšou zmenou je aj spracovanie PD pre stavebné povolenie objednané NSK pre úplne iný koridor tejto cyklotrasy: Tá sa odkláňa v Nových Zámkoch a je plánovaná po ľavom brehu koryta Starej Nitry smerom na Komárno. V súčasnosti je spracovaný úsek Nové Zámky – Martovce vedený po ochrannej hrádzi v dĺžke cca 15 km a prebieha tu inžinierska činnosť pre vydanie stavebného povolenia.

Mesto Nitra v rámci operačného programu IROP získalo podporu pre projekt cyklolávky využiteľnej pre Ponitriansku cyklotrasu. Je ňou cyklolávka cez rieku Nitra (prepoj Wilsonovo nábrehie – Nábrehie mládeže pri SPU) schválenú výšku NFP 1 298 372,39 € pre lávku a nájazdy – cyklochodník v dĺžke 0,873 km. Ďalším projektom podporeným z IROP je úsek cyklotrasy v dĺžke skoro 2 km po Wisonovom nábřeží okrajom Parku Sihot' od Jesenského po Mostnú ulicu (Univerzitný most). Schválená výška NFP bola 410 638,42 €.

V roku 2018 Združenie Podzoborská hrádza so sídlom v Lužiankach požiadalo o vydanie stavebného povolenia na úsek cyklotrasy medzi obcami Lužiankyn a Výčapy Opatovce v dĺžke 13,1 km. Úsek bude začínať pri rieke Nitra na hranici katastrov obcí Mlynárce a Lužianky. V dĺžke 4,7 km bude vedená po ľavej strane rieky, potom po km 8,6 po obec Jelšovce po pravej strane rieky. Pri obci Jelšovce povedie čiastočne po poli a po hrádzi rieky. Koniec cyklotrasy bude v obci Výčapy Opatovce, kde by malo byť aj odpočívadlo. Rozpočet pre tento úsek bol 3,4 mil. €. V rámci štátnej cyklovýzvy v októbri 2019 Združenie získalo príspevok 1 139 808,18 €. Projekt musí realizovať do 3 rokov. V tejto fáze preto z projektu vypadnú zatiaľ 2 cyklolávky v katastroch obcí Lužianky a Čakajovce.

V roku 2020 mesto Topoľčany realizuje projekt prepojenia autobusovej stanice s priemyselnou zónou za riekou Nitra. Táto trasa bude mať dĺžku 2,4 km. Jej súčasťou je aj premostenie rieky Nitra a nasledujúci úsek po ľavobrežnej hrádzi do priemyselnej zóny. Súčasťou projektu sú aj dva cykloprístrešky – na autobusovej stanici a v priemyselnej zóne.

Návrhy ďalšieho riešenia tejto cyklotrasy z pohľadu dopravného sú uvedené v kapitole 4.2.3.

3.5.2.4 Koridor rieky Hron

V niektorých úsekoch popri rieke Hron sú vybudované ochranné hrádze a účelové komunikácie, ktoré vytvárajú potenciál vybudovania čiastkových úsekov cyklodopravnej trasy. V súčasnosti na tejto cyklotrase sú realizované iba drobné cyklodopravné riešenia. Súvislý úsek medzi Starým Tekovom a Jurom nad Hronom je vyznačený ako cykloturistická trasa s dĺžkou 22,7 km.

V rokoch 2019 – 2020 realizovalo mesto Želiezovce cyklotrasu ako súčasť Pohronskej cyklotrasy v koridore rieky Hron v dĺžke 2,1 km. Hradená bola z IROP.

V roku 2020 však mesto Štúrovo po spracovaní projektovej dokumentácie na stavebné povolenie získalo financie na projekt pre realizáciu cyklotrasy Štúrovo – Kamenica – Chľaba – Ipolydamásd. Táto cyklotrasa by v katastri mesta Štúrovo a obce Kamenica nad Hronom využila ochrannú hrádze rieky Hron pri jej sútoku s Dunajom, s využitím existujúceho cestného mosta ponad rieku Hron na ceste II/564.

Návrhy ďalšieho riešenia čiastkových úsekov tejto cyklotrasy z pohľadu cyklodopravného sú uvedené v kapitole 4.2.4.

3.5.2.5 Koridor rieky Ipeľ

V rámci NSK sú popri rieke Ipeľ vybudované ochranné hrádze a účelové komunikácie, ktoré vytvárajú potenciál vybudovania čiastkových úsekov cyklodopravnej trasy. Nakoľko však vedú už cyklotrasy s čiastkovým dopravným aspektom po opačnom brehu Ipeľa v Maďarsku, je otázne, či nevyužiť práve tento koridor. V čase spracovania starej cyklostratégie na roky 2016 – 2020 neboli realizované žiadne cyklodopravné riešenia popri Ipeľi. Neboli tu vyznačené ani cykloturistické trasy.

V roku 2020 však mesto Štúrovo po spracovaní projektovej dokumentácie na stavebné povolenie získalo financie na projekt pre realizáciu cyklotrasy Štúrovo – Kamenica – Chľaba – Ipolydamásd. Táto cyklotrasa by v katastri obce Chľaba využila ochrannú hrádzu rieky Ipeľ a nadviazala by na plánovaný nový cestný most ponad rieku Ipeľ z Chľaby do maďarského Ipolydamásdu.

Návrhy možného ďalšieho riešenia tejto cyklotrasy z pohľadu dopravného sú uvedené v kapitole 4.2.5.

3.5.2.6 Koridor rieky Žitava

V južnej a centrálnej časti toku sú popri rieke Žitava vybudované ochranné hrádze a účelové komunikácie, ktoré vytvárajú potenciál vybudovania čiastkových úsekov cyklopravnej trasy.

V súčasnosti na trase nie sú realizované žiadne cyklodopravné riešenia. Súvislý úsek medzi Slepčanmi a Veľkou Lehotou je vyznačený ako cykloturistická trasa v dĺžke 27,5 km.

3.5.2.7 Cyklotrasa Nitra – Vráble

Významným cyklodopravným projektom je vybudovanie cyklotrasy medzi mestami Nitra a Vráble. V strategických dokumentoch kraja sa predpokladá táto výstavba v 4 etapách. Na prepojenie týchto miest je spracovaný cyklodopravný projekt. Prepojenie mesta Nitra s mestom Vráble sa pripravuje na pôde NSK v spolupráci s Ing. Arch. Petrom Miziom, architektonickým ateliérom Neutra, niekoľko rokov. Projekt je plánovaný ako cyklodopravný, celková dĺžka trasy je 18 km. Aktuálny stav je spracovaná DUR – dokumentácia pre územné rozhodnutie. Trasa je plánovaná v katastroch mestských častí Nitry (Nitrianske Hrnčiarovce, Janíkovce), ďalej v obciach Golianovo, Malý Cetín, Veľký Cetín, Paňa a mesto Vráble (Dyčka).

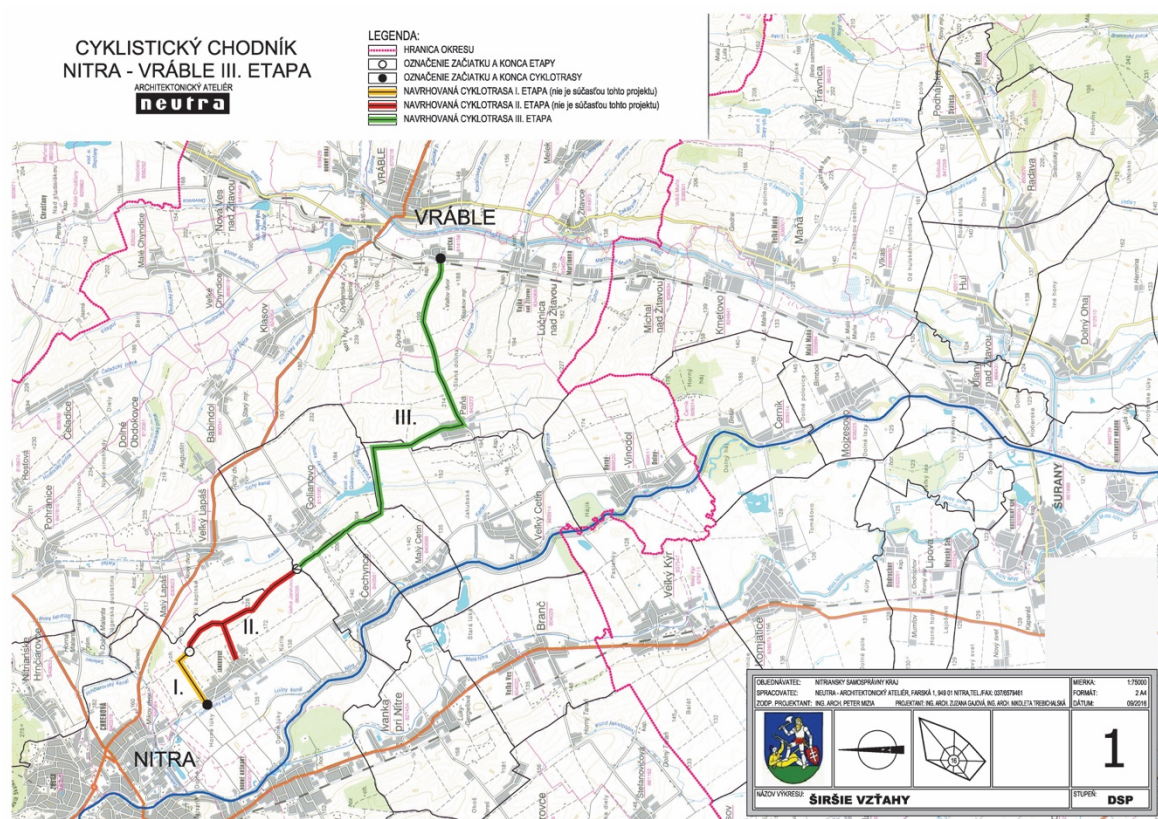
V súčasnosti je cyklodopravné riešenie úsek v rámci projektu „Cyklistický chodník Nitra – Vráble III. etapa“ z mesta Nitra do Janíkoviec s celkovou dĺžkou 11 km, z čoho sú 2 km

novoasfaltový cyklochodník. Projekt riešil NSK, celkové náklady boli 433 323,97 €, financovaný bol zo zdrojov EÚ – operačný program IROP + vlastné zdroje.

Mesto Nitra získalo v rámci operačného programu IROP podporu pre projekt Cyklotrasy Nitra – Vrábľe I. a II. etapa schválenú výšku NFP 1 154 897,57 € pre cyklochodník v dĺžke 6,4 km.

Mesto Vrábľe získalo v rámci operačného programu IROP podporu pre projekt Cyklotrasy Nitra – Vrábľe IV. etapa – prvá časť schválenú výšku NFP 706 430,54 € pre cyklochodník v dĺžke 1,6162 km. Ďalej mesto Vrábľe požiadalo v októbri 2019 rámci štátnej výzvy na podporu cyklodopravy dotáciu pre projekt Cyklochodník Nitra – Vrábľe IV. etapa, 1. časť pre stavebný objekt SO03.2.2. V tejto výzve na realizáciu mesto získalo dotáciu 461 390,44 € vrátane DPH. Projekt kofinancuje minimálne vo výške 5 %. Realizáciu by malo ukončiť do 3 rokov.

Preto v súčasnosti prebiehajú práce na realizácii všetkých zvyšných úsekov. Trasa je plánovaná aj na cykloturistické využitie s niekoľkými spojkami a odbočkami. Základné vedenie trasy zakreslenej v mape je znázornené na obrázku nižšie (Obr. č. 23).

Obr. č. 23: Základné vedenie cyklistického chodníka Nitra – Vrábľe III. etapa

Zdroj: NSK

3.5.3 Cykloturistická infraštruktúra

Vďaka viacročnej finančnej podpore zo strany NSK sa v rokoch 2013 – 2020 z pôvodnej dĺžky cca 360 km cykloturistických trás rozšíril stav tejto siete na 1 323,65 km, aktuálny

v januári 2020 na území NSK. Ďalších viac ako 250 km bolo zrekognoskovaných, niektoré sa podarilo povoliť a sú už pripravené na vyznačenie v roku 2020 a 2023.

Súčasný stav cykloturistických trás v NSK podľa farieb je uvedený v Tab. č. 10.

Tab. č. 10: Sieť cykloturistických trás v NSK podľa ich farby

Farba trasy	Počet km
Červeno značené trasy	448,30 km
Modro značené trasy	446,40 km
Zeleno značené trasy	263,50 km
Žlto značené trasy	162,65 km

Zdroj: interný zdroj SCK

Stručný popis diaľkových cykloturistických magistralí:

Z hľadiska cykloturistického sú v kraji strategické červeno-značené diaľkové cyklomagistraly, ktoré sa delia na cyklomagistraly určené pre cestné bicykle a cyklomagistraly určené pre horské (MTB) bicykle. Ich súpis obsahuje Príloha č. 7.

Kľúčovou cestnou cyklomagistrálou v kraji je medzinárodná trasa **EuroVelo 6 – Dunajská cyklistická cesta**. Má evidenčné číslo EV-6, resp. 001. Od hranice s BSK v katastri Šamorína vedie trasa Trnavským samosprávnym krajom pred Komárno, kedy trasa v katastri Kľúčovca opúšťa TTSK a vstupuje do NSK. Trasa je v celom úseku vyznačená, značenie bolo obnovené v roku 2017.

Vedenie trasy **EuroVelo 6: „Atlantic – Black Sea“** je plánované v Európe popri riekach Loira, Rýn a Dunaj. Cyklotrasa po dokončení bude spájať Atlantický oceán s Čiernym morom. Jej dĺžka bude viac ako 4 000 km a bude viesť cez 10 štátov. Pôvodne viedla trasa EuroVelo 6 cez Slovensko iba v Bratislavskom kraji v minimálnom úseku s dĺžkou 24 km od hraničného prechodu Berg na prechod Rusovce – Rajka. Nakoľko však je rieka Dunaj hraničnou riekou medzi Slovenskom a Maďarskom, po vzájomnej dohode s maďarskými partnermi, je od roku 2006 trasa EuroVelo 6 vedená medzi Bratislavou a Štúrovom/Ostrihomom oboma štátmi po oboch brehoch rieky Dunaj. Pôvodná vetva do Rajky zostala a pokračuje ďalej do Maďarska. Druhá vetva na slovenskej strane v Bratislave prechádza Prístavným mostom na druhý breh Dunaja. Ďalej vedie po jeho ľavom brehu cez BSK, TTSK a NSK v koridore Dunajskej cyklistickej cesty až do Štúrova. Súčasná dĺžka úseku Berg/Bratislava – Bratislava/Rajka je 23,9 km a je na celej dĺžke vyznačený. Druhá slovenská vetva v Bratislavskom kraji vedie od Prístavného mosta do Hamuliakova, má dĺžku 21,1 km a je vyznačená. Tu vstupuje do Trnavského samosprávneho kraja a vedie až na hranicu s Nitrianskym samosprávnym krajom. Má dĺžku 46,9 km a je vyznačená. Od Čičova vedie trasa Nitrianskym samosprávnym krajom do Komárna, značenie bolo obnovené v roku 2017 v rámci projektu NSK. Z Komárna pokračuje do Kravian nad Dunajom, v roku 2014 tu bol vybudovaný nový asfaltový povrch. Zvyšný úsek do Štúrova bol vyznačený v roku 2018 až k prechodu do Maďarska. Dĺžka trasy v NSK je 88,8 km, na Slovensku je celková dĺžka trasy EuroVelo 6 180,7 km.

Vážska cyklomagistrála

Má evidenčné číslo 002. Bude najdlhšou cyklomagistrálou na území Slovenska, je plánovaná od sútoku Váhu s Dunajom až k prameňu rieky Čierny Váh. Bude viesť krajinou NSK, TTSK, TSK, ŽSK, v súčasnosti je vyznačená skoro v celej dĺžke od sútoku s Dunajom až pod hrad Strečno. V NSK začína v Komárne pri cestnom moste ponad Váh nad jeho sútokom s Dunajom. Po pravom brehu ide na sever po vybudovanom cyklochodníku až do Kolárova, kde pokračuje po hrádzach, ktoré sú žiaľ iba s prírodným povrchom až na hranicu s TTSK. Celý úsek v rámci NSK je vyznačený, čo sa podarilo realizovať v rokoch 2016 – 2018. Tento úsek má 66 km a v súčasnosti je určená pre MTB bicykle.

Ipeľská cyklomagistrála

Má evidenčné číslo 009. Je plánovaná od sútoku rieky s Dunajom až k jeho prameňu, pôjde tak cez NSK a BBSK. V súčasnosti sú vyznačené úseky iba v BBSK, v rámci NSK nie je táto trasa značená.

Pohronská cyklomagistrála

Má evidenčné číslo 010. Je plánovaná od sútoku rieky Hron s Dunajom smerom k jeho prameňu. Trasa je plánovaná viesť cez NSK a BBSK. V rámci NSK je zatiaľ vyznačený úsek s dĺžkou 28,9 km od Tlmiač po Jur nad Hronom. V roku 2021 sa plánuje vyznačenie úseku od Juru nad Hronom až do Štúrova, kde sa napojí na trasu EuroVelo 6. Dĺžka úseku bude 50,5 km. Ostáva doznačiť úsek na hranicu s BBSK, ktorý bude viesť od Tlmiač smerom na Tekovskú Breznicu, je určený pre MTB bicykle.

Ponitrianska cyklomagistrála

Má evidenčné číslo 019. V roku 2015 bola vyznačená ako cykloturistická od Komoče (most) cez mestá Nové Zámky a Nitra do obce Výčapy – Opatovce v dĺžke 74,9 km. Nakoľko je väčšina trasy vedená po štrkovej a trávinatej hrádzi, je určená pre MTB bicykle. Posledná obnova značenia prebehla v roku 2019.

Naprieč Považským Inovcom

Má evidenčné číslo 020. Jedná sa o staršiu trasu, ktorá mala pôvodne názov Štiavnická cyklomagistrála. Bola však premenovaná, preznačená a zmodernizovaná. Spája mesto Topoľčany s trasami v pohorí Považský Inovec a naprieč pohorím prechádza do TSK a následne cez Bošácku dolinu sa napája na české cyklotrasy. Má strategický význam ako tranzitná trasa pre cykloturistov z Českej republiky a opačne. Má celkovú dĺžku 75,7 km, z čoho je 21,6 km na území NSK. Je súčasťou projektu MTB Bikepark Považský Inovec a je určená pre cestné bicykle na území NSK, ako celok pre horské bicykle.

Hrebeňom Považského Inovca

Má evidenčné číslo 043. Jedná sa o atraktívnu trasu hrebeňom pohoria Považský Inovec. V súčasnosti je vyznačená od mesta Trenčín až do Hlohovca. Celková dĺžka celej trasy je 89,6 km. V NSK ide hraničným hrebeňom s TTSK v úsekoch od Jeleních jám po sedlo Havran a následne smerom na Hlohovec. Trasa je určená výlučne pre MTB bicykle.

Okolo Považského Inovca

Má evidenčné číslo 044. Jedná sa o atraktívnu trasu vedúcu okolo pohoria Považský Inovec. Trasa je kompletne vyznačená, vedie územím NSK, TSK a TTSK. Jej celková dĺžka je 108

km, z čoho 40,4 km je na území NSK. Trasa je určená pre MTB bicykle, viaceré úseky sú zjazdové aj cestnými bicyklami.

Požitavská cyklomagistrála

Má evidenčné číslo 045. V súčasnosti je vyznačená v celom úseku od Úlian nad Žitavou, kde sa napája na Ponitriansku cyklomagistrálu až Veľkú Lehotu s dĺžkou 60,4 km. Trasa je určená pre MTB bicykle, jej severná časť aj pre cestné bicykle.

Hrebeňovka Tríbeča

Má evidenčné číslo 049. Jedná sa o atraktívnu trasu hrebeňom pohoria Tríbeč. V súčasnosti vychádza z mesta Nitra a vedie do sedla Penhýbel na hranici TSK/BBSK. Jej súčasná dĺžka je 75,6 km, z čoho vedie 44,1 km územím NSK. Celá trasa bola povolená a vyznačená v rámci projektu obnovy, posledná obnova prebehla v roku 2018. Plánuje sa jej predĺženie v susediacich krajoch. Trasa je určená výlučne pre MTB bicykle.

Cyklomagistrála Dr. Téryho

Má evidenčné číslo 052. Má charakter okruhu a je plánovaná vedenie cez NSK a BBSK. Povolenie a značenie bolo realizované v rámci projektu OOCR Dudince. V rámci NSK má dĺžku 28,2 km a je vyznačená, určená je pre MTB bicykle.

Cyklomagistrála Kremnica – Banská Štiavnica – Dudince

Má evidenčné číslo 032 a je predĺžením už existujúcej Turčianskej cyklomagistrály, ktorá je v súčasnosti vyznačená od Vrútok do Kremnice a meria 87,9 km. Nové úseky od Kremnice po Dudince sa začali značiť v roku 2020 a v tomto roku bude vyznačený aj úsek od Sv. Antona po Dudince v dĺžke 39,4 km.

Na území NSK leží územie dvoch MTB Bikeparkov. Jedná sa o súbor cykloturistických trás ležiacich a prezentovaných pod spoločnou hlavičkou. Konkrétne sú to **MTB Bikepark Považský Inovec** a **MTB Bikepark Tríbeč**.

3.5.4 Doplnková cykloinfraštruktúra

Pod doplnkovou cykloinfraštruktúrou chápeme súbor technických opatrení a návrhov na jednej strane, ako aj súbor služieb pre cyklistov na strane druhej. Obe prispievajú k skvalitneniu siete cyklotrás pre jej užívateľov. Medzi najvýznamnejšiu doplnkovú cykloinfraštruktúru je možné zaradiť stojany pre parkovanie bicyklov, cykloodpočívadlá, dobíjacie stanice pre elektrobicykle, stojany s veľkoplošnými mapami, informačné tabule, imidžové miesta, v službách aj ostatnú vybavenosť pre cyklistov ako cyklopredajne a cykloservisy, požičovne a úschovne bicyklov, reštaurácie a ubytovacie zariadenia prispôsobené potrebám cyklistov, resp. cykloturistov.

Významné miesto v doplnkovej infraštruktúre na cyklotrasách patrí budovaniu rozhľadní a vyhliadkových miest – buď priamo na cyklotrasách, alebo v ich bezprostrednej blízkosti. Tejto problematike sa osobitne venuje kapitola č. 5 tejto stratégie.

Od 10. 06. 2019 sú v platnosti Technické podmienky TP9 85/2019, ktoré upravujú technické podmienky pri Navrhovaní cyklistickej infraštruktúry. Určujú zásady navrhovania prvkov

cyklistickej infraštruktúry na území Slovenskej republiky. Takisto od mája 2015 je v platnosti novelizovaná STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“, ktorá definuje ďalšie prvky doplnkovej infraštruktúry.

TP 85/2019 medzi vybavenie cyklistickej komunikácie zaraďuje: odstavné zariadenia pre bicykle, schodiskové žliabky pre bicykle, cyklistické odpočívadlá, osvetlenie cyklotrás, kanalizáciu cyklotrás, cyklistické spomaľovače a prvky cykloturistického značenia. STN 01 8028 zasa definuje hlavne imidžové miesta, osadené súbory obrázkových cyklosmeroviek.

Z hľadiska služieb pre cyklistov je najvýznamnejším systém certifikácie služieb pre cyklistov projekt Vitajte cyklisti.

Odstavné zariadenia pre bicykle: stojany pre bicykle, parkoviská bicyklov

Vyššie spomínané technické podmienky upravujú parametre, ktoré musí spĺňať každé odstavné zariadenie pre bicykle. Patria k nim bezpečné zaistenie bicykla, možnosť uzamknutia rámu, viditeľnosť v teréne pre cyklistu. Odstavné zariadenia musia byť stabilné pri väčšej záťaži, dostupné na bicykli, musí k nim byť bezbariérový prístup a musia mať jednoduchú údržbu. V prípade umiestnenia cyklistického stojana v tmavom neosvetlenom priestore je nutné zabezpečiť jeho osvetlenie.

TP taktiež definuje druhy odstavných zariadení. Patria k nim:

- stojany na bicykel
- odstavné plochy
- kryté stojany
- automatické parkovacie systémy

Na parkovanie bicyklov sa používajú stojany, ktoré umožňujú uzamknutie rámu bicykla ku konštrukcii stojana, pričom stojan musí byť riešený tak, aby zabránil vyvlečeniu zámky bicykla pri prípadnej demontáži stojana. Preto stojany je nutné ukotviť do zeme tak, aby sa zabránilo možnému ukradnutiu bicykla. Neodporúča sa stojany priskrutkovať, ale zabetónovať.

Podľa dotazníkového prieskumu vykonaného VÚD ŽILINA z roku 2012 sa v slovenských mestách pohybujú priemerné náklady na inštaláciu 1 ks stojanu s kapacitou 10 bicyklov vo výške 695,58 €. Mestá uvádzali hodnoty v rozsahu 200 € až 2 500 €. Zaujímavosťou tohto prieskumu bolo, že najviac cyklostojanov, a to 134, bolo v Košiciach. Na druhom mieste nasledovalo mesto Zlaté Moravce s počtom 69 stojanov pre bicykle, v ktorých bolo možné umiestniť 433 bicyklov. V tomto prieskume sa zistilo, že z autobusových staníc, železničných staníc a zastávok lokálnych železničných tratí v sledovaných mestách bolo len 15,97 % vybavených parkoviskami alebo stojanmi pre bicykle.

Prieskum je však z roku 2012 a tak už môže byť neaktuálny. Novší prieskum však realizovaný nebol.

Bike & Ride (Bike and Ride)

Je systém, ktorý cyklistovi umožní prísť bicyklom na stanicu a ďalej pokračovať verejnou osobnou dopravou (mestskou hromadnou dopravou alebo autobusom, metrom, vlakom, loďou a pod.). Stanica umožní úschovu bicyklov a nonstop prístup k nim. Z hľadiska rozmerov

sa myslí na všetky typy bicyklov. A to všetko sa poskytuje zdarma. Bicykle sú zväčša strážené bezpečnostnou službou stanice, ak sa niekto bude báť o svoj bicykel a bude ho chcieť zabezpečiť ešte viac, môže využiť spoplatnené nadštandardné služby. Za poplatok si môžete uschovať aj prilbu. Samotné miesta na stanici sú číselne označené podľa blokov tak, aby si cyklista mohol zapamätať, kde bicykel nechal. Navyše k dobrej službe Bike and Ride patrí, že si v priestore parkoviska pre bicykle môžu cyklisti zakúpiť aj lístok na vlak, prípadne dofúkať kolesá bicykla. Navyše si môžu oddýchnuť, resp. osviežiť sa vodou v čakárni, ísť na toaletu, prebaliť dieťa, osprchovať sa, ako aj skontrolovať, kedy im pôjde najbližší spoj. Aj na Slovensku máme už príklady zriadenia takéhoto miesta. Nachádzajú sa napríklad v Trnave, kde bola postavená veľká parkovacia veža pre bicykle. V NSK sú prvky tohto systému v mestách Nitra, Zlaté Moravce, Topoľčany či Štúrovo. Umožňuje to kombinovať individuálne spôsoby dopravy.

Podrobnejšie informácie je možné nájsť na webe www.cyklodoprava.sk,²¹ kde sú i ilustračné fotografie.

Bikesharing

Bikesharing, alebo takisto aj systém zdieľania bicyklov. Bikesharing je čoraz populárnejší aj v slovenských mestách, kde najmä vo väčších mestách vznikajú stále väčšie problémy s dopravou. Bikesharing ponúka alternatívu vo forme zdieľania bicyklov, bez potreby ich vlastníctva alebo prenájmu. Uvedomujú si to aj slovenské mestá a systém zdieľania bicyklov sa postupne rozširuje, v niektorých väčších mestách funguje už viacero poskytovateľov tejto služby. Princíp zdieľanie je podobný i keď rôzne spoločnosti ponúkajú rôzne platformy, aplikácie či systémy platieb. Systém však pri zavedení v každom meste potrebuje určitý čas na utrasenie. Na začiatku sa väčšinou začína s menším počtom bicyklov a jednotlivých stanovišť, postupne po zavedení sa ich počet zvyšuje, prípadne sa jednotlivé stanovišťa môžu aj presunúť na lepšie vyhovujúce miesto. Existujú však už aj systémy, kde sa bicykle nevracajú do pevných stanovišť, ale bicykel sa nechá odstavený hocikde na ulici v rámci mesta. Tento systém má výhody v menších nákladoch na prevádzku i zriadenie, nakoľko nie je potrebné budovanie stanovišť. Nevýhodou je odkladanie bicyklov v celom meste a ich pracné dohľadanie v prípade potreby dobitia či servisu.

V rámci NSK je systém zdieľaných bicyklov vybudovaný v meste Nitra, kde ho prevádzkuje súkromná spoločnosť, v súčasnosti má 7 stanovišť a ponúka 70 bicyklov. Pribudnúť by však mala ďalšia súkromná spoločnosť, ktorá bude v meste ponúkať zdieľanie 150 bicyklov a 20 e-bikov.

Veľmi zaujímavým je cezhraničný systém zdieľania bicyklov v mestách Štúrovo – Ostrihom, kde je k dispozícii 60 bicyklov a 45 e-bikov, celkovo sa vybuďovalo 14 nových stanovišť, 8 v Ostrihome a 6 v Štúrove.

V rámci NSK sa uvažuje o zdieľaných bicykloch v mestách Nové Zámky, Levice a Šal'a, každé z miest je v inom štádiu rozpracovanosti. Problémom do budúcnosti je najmä problém s kompatibilitou, keďže každý poskytovateľ má svoj systém a tak sa môže stať, že v každom meste v rámci NSK bude iný systém zdieľania bicyklov. V rámci Slovenska je tento problém

²¹ [Cyklodoprava.sk](http://www.cyklodoprava.sk). Bike and ride pre cyklistov na autobusovej stanici v Dunajskej Strede. [online]. [cit. 2020-10-07].

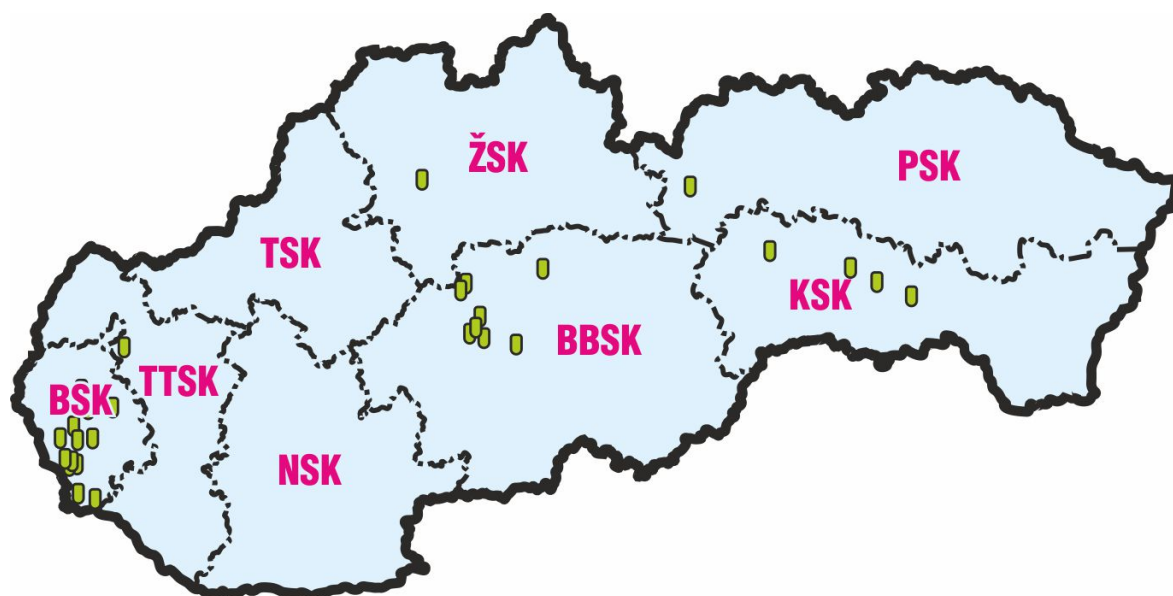
Dostupné z: <http://www.cyklodoprava.sk/bike-and-ride-pre-cyklistov-na-autobusovej-stanici-v-dunajskej-strede/>

už evidentný, nakoľko bikesharing je už pomerne rozšírený a v súčasnosti je dostupných vo viac ako 20 mestách.

Dobíjacie stanice pre elektrobicykle

V súčasnosti sa stávajú veľmi populárne bicykle s doplnkovým motorčekom pohonom. Jedná sa o bicykle s benzínovým motorom, ale hlavne o elektrobicykle. Ich používaním sa dosahuje na jednej strane vyšší rádius dojazdu cyklistu, ako napr. pri dochádzke do práce, na strane druhej sa rozširuje okruh cieľových skupín používajúcich bicykel ako dopravný prostriedok (najmä o vekovo staršie generácie). Používanie elektrobicyklov vyžaduje budovanie dobíjacích staníc pre tieto dopravné prostriedky, aktivitu je možné podporiť zo všetkých operačných programov.

Mapa nabíjacích staníc Ebajk connect je zobrazená na obr. č. 24 (0 nabíjacích staníc v rámci NSK).

Obr. č. 24: Mapa nabíjacích staníc Ebajk connect

Zdroj: interný zdroj SCK

Cykloodpočívadlá

Sú miesta slúžiace na oddych cykloturistov, posedenie, ale i miesta úkrytu pred nepohodou. Na Slovensku sa nachádza pomerne hustá sieť odpočinkových miest v TTSK a BSK, postupne sa však budujú aj v iných lokalitách Slovenska, prevažne turisticky exponovaných. Tvoria ich zväčša odpočinkové miesta v rôznych veľkostiach a prevedeniach. Vzorová sieť 40 cykloodpočívadiel sa nachádza v Trenčianskom kraji v kopaničiarskom regióne. Technické podmienky definujú cyklistické odpočívadlo ako miesto, ktoré sa umiestňuje pri cyklistických trasách. Príjazd musí byť plynulý a bezpečný.

Cyklistické odpočívadlo je spravidla vybavené:

- krytým prístreškom: veľkosť závisí od intenzity cyklistov a početnosti prístreškov pozdĺž cyklotrasy – obyčajne sa však robí tak, aby spĺňalo kritériá drobnej stavby, teda má plochu do 25 m²

-
- lavičkou na sedenie a stolom
 - informačnou tabuľou s mapou
 - smetným košom
 - cyklistickými stojanmi
 - osvetlením, ak je to možné (nie je to podmienkou)
 - nabíjačkou pre elektrobicykle (nie je to podmienkou)

Najväčším problémom býva práve otázka smetného koša – riešenie odpadového hospodárstva (vývoz smetí majiteľom, správcom odpočívadla).

Stojany s mapou, náučné panely

Doplňkovou infraštruktúrou na cykloturistických trasách sú najmä stojany s osadenými veľkoplošnými mapami, ako aj stojany s náučnými panelmi. Všeobecne nie je definovaný ich rozmer, ten sa volí podľa veľkosti mapového výrezu. Používaná mierka mapy sa pohybuje od 1:10 000 po 1:35 000, hornou hranicou je mierka 1:50 000. Obyčajne sa robia mapy výlučne so zákresom cyklotrás alebo kombinovane aj so zákresom pešej turistickej siete. V druhom prípade sa používa pre zákres cyklotrás čiarkovaný kľúč, v oboch prípadoch však treba dbať, aby bol zákres cykloturistických trás v štvorfarebnom kľúči totožným s farbami reálnych trás v teréne. Náučné panely dávajú textovú (vrátane jazykových mutácií) a obrázkovú informáciu o mieste ich umiestnenia, alebo o celej trase (obyčajne náučnej) vo viacerých bodoch (lokalitách) ich osadenia.

Konštrukcia stojanov na panely býva buď kovová (volená obyčajne v mestách, obciach, pri riekach) alebo drevená – obyčajne v parkoch, lesoch a pod. Je dobré dodržiavať zásadu, aby sa v jednej lokalite používal rovnaký dizajn panelov realizovaných v rôznych projektoch.

V NSK je sieť mapových stojanov postavených v regióne Termál, viacero mapových stojanov sa nachádza v pohoriach Tribeč a Považský Inovec či pri trase EuroVelo 6. Z rozpočtu NSK sa každoročne spraví 3 – 5 nových mapových stojanov. Ďalšie sa realizujú z rozpočtov miest, obcí či združení. Avšak dôležité je, aby najmä obce spolupracovali pri tvorbe máp s odborníkmi.

Obrázkové cyklosmerovky, imidžové miesta

K doplnkovej infraštruktúre cykloturistických trás patria aj obrázkové cyklosmerovky a imidžové miesta, ktoré slúžia na označenie pamiatok či atrakcií v okolí. Ich definície, rozmery a usporiadanie podrobne popisuje novelizovaná norma STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“. Pomocou fotografií na jednej cyklosmerovke sa naviguje k jednému zaujímavému cieľu priamo na cyklotrase (hrot smerovky má preto červenú, modrú, zelenú alebo žltú farbu) alebo k cieľu ležiacemu v blízkosti cyklotrasy (hrot smerovky je hnedý). V hrotoch sa potom uvádza vzdialenosť k objektu uvedenému na obrázkovej cyklosmerovke. Ak sa na jeden cyklosmerovník umiestni tabuľka miestneho názvu s názvom miesta a súbor viacerých obrázkových cyklosmeroviek, toto miesto a riešenie sa nazýva imidžové miesto. Imidžové miesta sa spravidla umiestňujú na nástupné miesta pre cykloturistické trasy, križovatky viacerých cykloturistických trás či iné turisticky atraktívne miesta.

Projekt Vitajte cyklisti

Jedným z najvýznamnejších projektov zameraných na podporu služieb pre cyklistov v SR je projekt „Vitajte cyklisti“. Projekt je funkčný v ČR i SR. Kým v ČR je jeho súčasťou pomerne veľa zariadení, na Slovensku je ich iba 50. Štatistický prehľad počtu zaradených zariadení na Slovensku podľa krajov zachytáva tab. č. 11.

Do projektu vstupujú štyri kategórie zariadení:

1. ubytovacie zariadenia
2. stravovacie zariadenia
3. špeciálne služby
4. informačné služby

Kritéria pre zariadenia do projektu „Vitajte cyklisti“ sú definované na web stránke www.vitajtecyklisti.sk.

Z pohľadu cyklistov sú v danom regióne kľúčové služby:

- a) ubytovanie
- b) stravovanie
- c) cyklopredajne
- d) cykloservisy
- e) požičovne bicyklov
- f) poskytovanie informácií

V NSK sú v systéme „Vitajte cyklisti“ iba 2 zariadenie, ktoré poskytujú ubytovacie služby.

Tab. č. 11: Počet zariadení „Vitajte cyklisti“ podľa krajov

Kraj	Počet zariadení	Ubytovacie zariadenie	Stravovacie zariadenie	Turistické ciele a služby	Kempingy
Banskobystrický	3	2	1	1	0
Bratislavský	12	6	3	4	2
Košický	2	2	1	0	0
Nitriansky	2	2	1	0	0
Prešovský	3	3	1	0	0
Trenčiansky	2	2	0	0	0
Trnavský	14	6	6	5	0
Žilinský	10	9	4	1	1

Zdroj: interný zdroj SCK

3.6 Bezpečnosť cyklodopravy

Nezanedbateľným faktorom v cyklodoprave, ba možno povedať, že rozhodujúcim, je bezpečnosť. Nárast automobilovej dopravy v posledných rokoch, či už osobnej alebo nákladnej, obchádzanie mýtného systému kamiónmi, spôsobil vytlačanie cyklistov z ciest II. a častokrát aj III. triedy. Obrovský nárast áut v rámci miest, nedostatok miest pre ich parkovanie zasa prispel k tomu, že aj v mestách a okolí vznikla potreba budovania bezpečných cyklotrás, oddelených od zóny dopravy. Novelizáciou cestného zákona, dopravnej vyhlášky a prijatím TP 85/2019 sa vytvorili ďalšie podmienky pre zlepšovanie podmienok pohybu cyklistov v mestách, resp. cestách, kde to umožňuje ich šírkové usporiadanie a intenzita automobilovej premávky. Takisto nehodovosť cyklistov prispela k zásadnej potrebe budovať bezpečné cyklotrasy vo všetkých kategóriách. K bezpečnosti prispieva aj zákonná povinnosť nosenia reflexných viest a najmä večer a za šera používať osvetlenie bicykla.

3.7 Financovanie

Financovanie projektov cyklo, či už infraštrukturálnych, ale aj cykloturistických, možno rozdeliť na niekoľko úrovní:

- a) operačné programy EÚ
- b) nadnárodné zdroje mimo operačných programov EÚ
- c) verejné zdroje na úrovni štátu, ministerstiev, samosprávnych krajov, miest a obcí
- d) súkromné zdroje
- e) grantové zdroje (domáce i zahraničné)

3.7.1 Možnosti financovania cykloprojektov na národnej úrovni

Najvýraznejšia finančná možnosť podpory cykloprojektov v rokoch 2016 – 2022 je obsiahnutá schválených operačných programoch EÚ. Tento trend bude zachovaný aj v nasledujúcom programovom období EÚ na roky 2022 - 2027. Keďže však nové programy a podrobnosti k nim v čase spracovania tejto cyklostratégie ešte nie sú známe, v tejto cyklostratégii sa budeme venovať stále platným, no už dobiehajúcim programom EÚ pre roky 2016 – 2022. Po schválení operačných programov nového programového obdobia EÚ bude potrebné túto časť cyklostratégie aktualizovať. V rámci celoštátnych projektov sa jedná hlavne o IROP a PRV. V rámci NSK, vďaka jeho geografickej polohe, sa jedná aj o program Interreg V-A – Program cezhraničnej spolupráce SK/HU.

3.7.1.1 Integrovaný regionálny operačný program (IROP)

Program bol schválený EK 14. 12. 2014. RIUS je nástrojom implementácie IROP v podmienkach SR (ako aj NSK) a identifikuje oblasti podpory IROP a ako ich vhodne umiestniť do NSK s cieľom ekonomického rastu a zamestnanosti. Určuje aj stratégiu udržateľného mestského rozvoja (UMR) na úrovni funkčného územia 8 krajských miest, teda v NSK mesto Nitra a jeho bezprostredné okolie (katastrálne susediace obce).

RIUS má 4 strategické priority, prvá z nich súvisí s cyklodopravou:

1. Bezpečná a ekologická doprava v Nitrianskom kraji.
2. Zlepšenie prístupu k efektívnym a kvalitnejším verejným službám v Nitrianskom kraji a v mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra.
3. Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne Nitrianskeho kraja a v mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra.
4. Zlepšenie kvality života v regióne Nitrianskeho kraja a v mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra s dôrazom na životné prostredie.

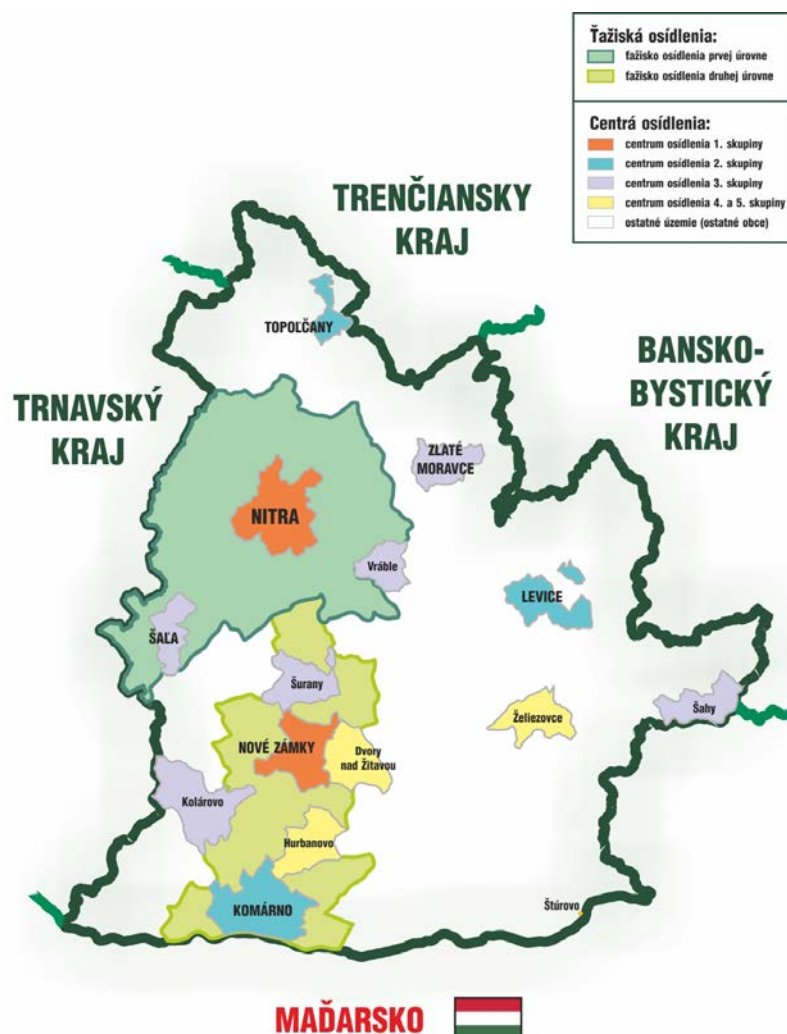
V prvej strategickej prioritě sú tri špecifické ciele, na cyklodopravu je zameraný ŠC 1.2.2:

SP 1 Bezpečná a ekologická doprava v Nitrianskom kraji

ŠC 1.1 Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy

ŠC 1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti VOD

ŠC 1.2.2 Zvyšovanie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (cyklistickej) na celkovom počte prepravených osôb

Obr. č. 25: Oprávnené územie pre ŠC 1.2.2 v IROP pre NSK

Zdroj: interný zdroj SCK

V rámci oprávneného územia pre čerpanie prostriedkov z IROP sú v rámci NSK pre špeci-
fický cieľ 1.2.2 nemotorová doprava definované oblasti: Nitrianske a Novozámocko-komár-
ňanské ťažiská osídlenia prvej úrovne a druhej, ďalej sú oprávnenými územiami centrá osíd-
lenia 1. až 4. úrovne, teda mestá a obce NSK – Topoľčany, Zlaté Moravce, Nitra, Šaľa,
Vráble, Levice, Šahy, Želiezovce, Šurany, Dvory nad Žitavou, Kolárovo, Hurbanovo a Ko-
márno. Oblasti podpory sú graficky znázornené na obr. č. 25.

Územie UMR Nitra s dotknutými obcami je znázornené na obr. č. 26. Okrem krajského
mesta Nitra sem patrí 9 obcí NSK: Zbehy, Jelšovce, Čakajovce, Lužianky, Nitrianske Hrn-
čiarovce, Malý Lapáš, Veľký Lapáš, Čechynce a Ivanka pri Nitre.

Obr. č. 26: UMR Nitra

Zdroj: interný zdroj SCK

Oprávnenými aktivitami IROP v ŠC 1.2.2 sú:

A. Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu

Cyklistické komunikácie: Obnova a rekonštrukcia už existujúcich cyklistických komunikácií, budovanie nových cyklistických komunikácií, cyklokoridorov na existujúcich miestnych komunikáciách a komunikáciách medzi sídlami.

Doplňková cyklistická infraštruktúra: Chránené parkoviská pre bicykle, cyklostojany, nabíjacie stanice pre elektrobicykle, systémy automatickej požičovne bicyklov, hygienické zariadenia a pod.

Budovanie prvkov upokojuvania dopravy: Pešie zóny, shared space, vylúčenie dopravy z ulíc okrem mestskej hromadnej dopravy a cyklistov a pod.

Zvyšovanie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky: Odstraňovanie úzkych miest v pešej doprave, odstraňovanie bariér pri prestupovaní a pod.

B. Propagácia a zvyšovanie atraktivity cyklistickej dopravy vo verejnosti

Webové portály, mobilné aplikácie a pod.

K podmienkam doplnujúcim oprávnené aktivity ešte patria: infraštruktúrne projekty samostatných cyklochodníkov a cyklotrás, určených najmä na dochádzku do práce, musia spájať centrá s miestami generujúcimi minimálne 300 pracovných miest. Maximálna dĺžka trasy nebola stanovená. Projekt musí byť realizovaný ako funkčný celok (nie napr. navzájom neprepojené úseky trasy). Takisto k podmienkam patrí mať spracovaný PUM.

Oprávnení prijímatelia sú: NSK, mestá a obce NSK, združenia obcí, subjekty poskytujúce pravidelnú verejnú osobnú dopravu, mimovládne organizácie.

Cieľové skupiny programu: Široká verejnosť.

V rámci celého Slovenska bolo vyčlenených pre podporu rozvoja cyklodopravy v IROP pôvodne 23,8 mil. €, po schválení strategických dokumentov Radami partnerstva príslušných krajov po revízii IROP bola táto čiastka navýšená na čiastku blížiacu sa hodnote 100 mil. €. V rámci NSK bol spracovaný a schválený návrh finančnej alokácie pre oblasť dopravy, ako aj cyklodopravy v RIUS, vrátane UMR Nitra.

3.7.1.2 Program rozvoja vidieka (PRV)

Program bol schválený EK vo februári 2015. Materiál je veľmi rozsiahly.

Program definuje cyklotrasy ako súčasť lesnej dopravnej siete v pasáži:

*„Špeciálnou časťou lesnej dopravnej siete sú aj lesné sklady dreva a lesné skládky – odvozné miesta a tiež rôzne upravený terén, prirodzene rozšírené miesta v trasách lesných ciest slúžiace ako dočasné skládky dreva, ako aj turistické chodníky, vybudované cyklotrasy a hipotrazy.“*²²

²²Úrad vlády Slovenskej republiky. Program rozvoja vidieka 2014 – 2020. [online]. [cit. 2020-10-08].

Kapitola 8 popisuje vybrané opatrenia, podporované v Programe rozvoja vidieka.

V opatrení 7 **Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, podopatrenie 7.5 – Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie** sú v opise typov operácie definované:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

Druh podpory: Grant (nenávratný finančný príspevok), možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Prijímatelia:

1. obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane)
2. združenia obcí s právnu subjektivitou – s priemerným počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane) s tým, že infraštruktúru je možné realizovať iba v obciach do 1 000 obyvateľov

K opatreniu vyhlásila PPA dňa 27. 10. 2015 výzvu číslo 14/PRV/2015. Analýza tejto výzvy je prílohou D PRV. Jej základné podmienky budú zahrnuté aj v CLLD MAS.

Iné dôležité poznámky k PRV – pod občianskou a poznávacou infraštruktúrou sa rozumejú: náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, odpočívadlá, pozorovateľne, mostíky, turistické značenie, mapové panely, informačné tabule, turistické útulne, ohniská, odpadkové koše, vyhliadkové veže, lanové dráhy, schody, rebríky, chodníky, objekty a centrá biodiverzity na pozorovanie – mokrade, malé vodné plochy, ukážkové lesné biotopy.

V opatrení 8 – **Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov** je podopatrenie 8.5 – **Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov**. V opise typov operácie je mimo iného definované:

Činnosť 2: budovanie a obnova občianskej a poznávacej infraštruktúry v lesných ekosystémoch (náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, odpočívadlá, pozorovateľne, mostíky, turistické značenie, mapové panely, informačné tabule, turistické útulne, ohniská, odpadkové koše, vyhliadkové veže, lanové dráhy, schody, rebríky, chodníky, objekty a centrá biodiverzity na pozorovanie – mokrade, malé vodné plochy, ukážkové lesné biotopy).

Druh podpory: Grant. V prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva je možné príjemcovi pomoci poskytnúť zálohovú platbu do výšky 50 % celkových oprávnených nákladov.

Prijímatelia:

1. Fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - a. súkromných vlastníkov a ich združení
 - b. obcí a ich združení
 - c. cirkvi, ktorej majetok možno podľa vnútroštátneho právneho poriadku považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním
 - d. štátu (LESY SR, š. p.; Štátne lesy TANAP-u; Lesohospodársky podnik Ulič, š. p.)
2. Občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Z. z. o združovaní občanov len so súhlasom obhospodarovateľa lesa daného územia.
3. V prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva len MPRV SR alebo ňou poverená inštitúcia zabezpečením vypracovania programov starostlivosti o les (lesných hospodárskych plánov), ktorou môžu byť LESY SR, š. p. alebo NLC vo Zvolene.

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov: 100%

V rámci PRV môže byť významná kapitola finančnej podpory plánovaná aj cez sieť MAS v rámci NSK. Podmienkou je však, aby cykloaktivity boli zahrnuté do CLLD príslušnej MAS. V podstate sú podporované všetky aktivity z podopatrenia 7.5 PRV. Každá podporená MAS môže čerpať prostriedky podľa vypočítanej hodnoty, ktorú im stanovilo MPRV SR (na základe koeficientov podľa rozlohy územia, počtu obyvateľov, počtu obcí a percenta nezamestnanosti). Posledný koeficient sa v rámci NSK neuplatňoval. Takisto v súčasnosti schválené alokácie predstavujú základnú alokáciu, pri splnení určených kritérií MAS ešte môžu požiadať po 2 rokoch o dodatočnú alokáciu (do výšky max. 90 % základnej alokácie). Individuálne podľa MAS je zhruba polovica z určenej alokácie určená pre verejný sektor – obce, združenia obcí a pod. Je už otázne, koľko z vypočítanej čiastky si MAS vyčlení na podopatrienie 7.5 a konkrétne jeho aktivitu 3, ako aj maximum stanovenej výšky podpory projektu v tejto aktivite. Obrovskou výhodou v MAS je, že si MAS v rámci stratégie CLLD môže zrušiť obmedzenie čerpania v podopatrení obcí do počtu obyvateľov 1 000 (teda môžu čerpať aj obce s počtom obyvateľov nad 1 000). Čerpať môžu aj občianske združenia, ktoré sú zaradené do súkromného sektora.

Všeobecne je však predpoklad (hoci zdroje v MAS sú z IROP a PRV), že sa tu nebudú, vzhľadom na znížené rozpočty pre MAS a finančnú náročnosť a rozpočet projektov, realizovať infraštruktúrne cykloprojekty, ale skôr projekty doplnkovej infraštruktúry cykloturistických trás, obnova a značenie nových cykloturistických trás.

V súčasnosti sú už podporené MAS v rámci Slovenska vybrané.

3.7.1.3 INTERREG V-A SK – HU (cezhraničná spolupráca)

Program Interreg V-A SK – HU Program spolupráce bol schválený EK 30. 9. 2015. V obsahu zahŕňa cyklotrasy v PA1 – Prioritná os 1 – Príroda a Kultúra, oblasť podpory má kód 090 – Cyklistické trasy a pešie trasy. Pre túto oblasť podpory je vyčlenených 8 915 000 €.

Názov investičnej priority – Zachovanie, ochrana, propagácia a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva (6c), Špecifický cieľ – Zvýšiť atraktivitu cezhraničnej oblasti.

Typy a príklady aktivít, ktoré budú podporené:

Spoločný rozvoj turistických ponúk a produktov šetrných k životnému prostrediu a rozvoj cezhraničnej infraštruktúry zameranej na ekoturizmus (napríklad podpora plánovania a vybudovania bezpečných a trvalo udržateľných cezhraničných spoločných „zelených ciest – typu green ways“) a infraštruktúry ako predprojektové, plánovacie štúdie a štúdie uskutočniteľnosti, realizácia cyklotrás, na trase možnosti služieb ako zaparkovanie auta, WC, sprchy, možnosti umytia bicykla, prístrešky, informačné centrá, atď.

Indikátory výstupu sú spoločné a špecifické, dĺžka rekonštruovaných a nanovo postavených zelených ciest je uvedená 89 km. Celková výška zdrojov, ktorá môže byť použitá na vybudovanie zelených ciest v oblasti podpory kódu 090 je 8 915 000 €. Približné náklady na vybudovanie 1 km infraštruktúry zelenej cesty sú 100 000 €. (Tento odhad je založený na správe Najvyššieho kontrolného úradu v SR.) Aktivita nie sú nasmerované do žiadneho konkrétneho územia.

Oprávnenými prijímateľmi sa môžu stať nasledovné subjekty (indikatívny zoznam oprávnených žiadateľov):

- Verejné inštitúcie
- Súkromné inštitúcie slúžiace verejného záujmu
- Organizácie vo vlastníctve štátu
- Kostoly
- Európske združenia teritoriálnej spolupráce
- Neziskové organizácie, občianske združenia
- Regionálnej rozvojové agentúry
- Mestá a kraje
- Univerzity a výskumné inštitúcie
- Obchodné komory
- Organizácie založené podľa špeciálneho zákona poskytujúce verejné služby (nadácie, asociácie)
- Malé a stredné podniky

Ako **hlavné cieľové skupiny** sú uvedené: obyvatelia oprávneného regiónu, miestne komunity, podnikatelia, turisti, neziskové organizácie, občianske združenia.

Ďalším možným zdrojom podpory pre cyklodopravu a cykloturistiku v tomto programe je aj **fond Mikroprojektov**, podľa aktuálnej výzvy. V nej budú stanovené podporované aktivity a finančné limity jednotlivých projektov.

3.7.2 Financovanie z nadnárodných zdrojov mimo operačných programov EÚ

Ďalším možným financovaním cyklotrás je získanie zdrojov z nadnárodných zdrojov. Môže sa jednať o grantové zdroje alebo zdroje podľa osobitých predpisov, pravidiel a zásad. Vždy však podpora závisí od toho, aby cyklodoprava alebo cykloturistika boli oprávnenými aktivitami príslušného programu. Často je tiež naviazané, resp. obmedzené iba na niektoré regióny Slovenska.

K takýmto možnostiam patria napríklad zdroje z grantových programov štátov mimo EÚ na základe osobitých dohôd. K nim patria napríklad granty EHP (Nórsko, Island, Lichtenštajnsko) a Nórska – Nórsky finančný mechanizmus. Ďalším je aj Švajčiarsky finančný mechanizmus, v našom bezprostrednom okolí aj Medzinárodný vyšehradský fond.

Ďalej sem patrí viacero schém možnosti financovania projektov na nadnárodnej úrovni, kedy sú často možnými oblasťami podpory aj cykloprojekty. Napríklad v prípade Dunajského nadnárodného programu je jedným z odporúčaných opatrení aj: „Podpora spoločného plánovania a vyvíjania mestských, medzimestských a cezhraničných cyklistických chodníkov v dunajskom regióne. Podpora multimodálnej cykloturistiky ako intenzívne využitie rastúceho trendu k cykloturistike, najmä pozdĺž riek, a tiež z dôvodu rozmachu elektrobicykla. Dunaj ponúka jedinečnú možnosť spojiť jazdu na bicykli s cestovaním loďou. Projekty môžu zahŕňať cezhraničnú multimodálnosť vrátane železnice a vrátane riešenia organizačných a právnych bariér.

3.7.3 Financovanie na regionálnej a lokálnej úrovni, vrátane vlastných zdrojov NSK

Financovanie cyklotrás na regionálnej úrovni možno rozdeliť na dve časti. Prvou je čerpanie financií z OP EÚ na úrovni regionálnej. K nim treba zaradiť najmä čerpanie financií prostredníctvom MAS a ich CLLD z PRV, v ktorých môžu zrušiť aj v PRV definované počty obyvateľov. Takisto obce do 1 000 obyvateľov môžu žiadať priame financie z PRV. Mestá, obce, združenia môžu žiadať regionálne na cykloprojekty aj v rámci Programov cezhraničnej spolupráce SK/HU.

Druhým zdrojom sú financie priamo z rozpočtu NSK, miest a obcí, prípadne združení. Samotný NSK Druhým zdrojom sú financie priamo z rozpočtu NSK, miest a obcí, prípadne združení. Samotný NSK prispel v rokoch 2017 – 2020 na cyklodopravu nasledujúcimi čiastkami: v roku 2017 na projektové dokumentácie cyklotrás 41 434 €, obnovu a vyznačenie nových cykloturistických trás 57 233 €, v roku 2018, realizáciu cyklotrás 503 061,85 €, obnovu a vyznačenie nových cykloturistických trás 54 968,81 €, v roku 2019 na projektové dokumentácie cyklotrás 29 000 €, realizáciu cyklotrás 95 085,91 €, obnovu a vyznačenie nových cykloturistických trás 79 192 €, kofinancovanie cykloprojektov 16 112,49 € a v roku 2020 zatiaľ na projektové dokumentácie cyklotrás 11 000 €, obnovu a vyznačenie nových cykloturistických trás 78 182 €, údržbu cyklotrás so spevneným povrchom 64 318,22 €. Spolu to tak bola za toto obdobie (2017 – 2020) suma 1 029 588,20 €.

Takisto bolo možné žiadať aj prostriedky v rokoch 2014 – 2015 z MDVRR SR, v rámci výziev Zákona o regionálnom rozvoji – žiadateľmi boli Euroregióny v spolupráci so samo-

správnymi krajmi. Od roku 2019 je možné žiadať o podporu takisto v rámci Zákona o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky. V poslednej výzve koncom roka 2019 sa podporili projekty na projektové dokumentácie na stavebné povolenie, realizáciu stavieb a stavebných úprav cyklotrás. Ďalšími možnými zdrojmi sú zdroje zo súkromného sektora a domáce a zahraničné grantové zdroje.

3.8 Osveta, vzdelávanie a vedecko-výskumná činnosť

V problematike vzdelávania a výskumnej činnosti treba predovšetkým zaradiť metodické a strategické materiály VÚD Žilina. Tento Ústav bol spracovateľom Národnej stratégie cyklo-dopravy a cykloturistiky v SR, ktorú schválila Vláda SR v roku 2013. Bol riešiteľom viacerých projektov v oblasti cyklo-dopravy, realizoval niekoľko cykloprieskumov. V rokoch 2013 vykonal pre Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR mapovanie cyklistickej infraštruktúry vo vybraných slovenských mestách. Monitorované pritom boli mestské cyklotrasy a cyklistické komunikácie v katastrálnych územiach dotknutých miest. Pod mestskými cyklotrasami boli pre potreby výskumnej úlohy uvažované trasy na pozemných komunikáciách v katastri daného sídla vhodné pre každodennú mestskú dopravu či dochádzanie na bicykli, ktoré boli vyznačené vodorovným a/alebo zvislým dopravným značením. Išlo najmä o samostatné cestičky pre cyklistov, spoločné cestičky pre chodcov a cyklistov so spoločnou alebo oddelenou prevádzkou, cyklistické pruhy a pásy na cestách a miestnych komunikáciách a pozemné komunikácie s vyznačeným cyklopiktokoridorom. Pri vyhodnocovaní pritom v prípade, že jednou ulicou/koridorom boli vedené po oboch stranách napr. samostatné cestičky pre cyklistov, zaráčavala sa do dĺžky cyklotrasy len dĺžka jedného z nich, a to tá kratšia.

Tab. č. 12: Prehľad mestských cyklotrás vo vybraných slovenských mestách

Mesto	Celková dĺžka mestských cyklotrás v katastrálnom území mesta v roku 2013 [km]	Počet obyvateľov k 31. 12. 2012	Cyklistický index [km / 1000 obyv.]	Rozloha mesta [km ²]	Index hustoty mestských cyklotrás [km / km ²]
Bratislava	99,790	415 589	0,240	367,66	0,271
Dunajská Streda	3,121	22 561	0,138	31,45	0,099
Košice	22,767	240 164	0,095	243,82	0,093
Martin	5,184	57 023	0,091	67,74	0,077
Nitra	8,168	78 607	0,104	100,45	0,081
Poprad	6,548	52 765	0,124	63,11	0,104
Spišská nová Ves	1,950	37 767	0,052	66,67	0,029
Svit	3,860	7 620	0,507	4,55	0,848
Trenčín	4,274	55 883	0,076	82,00	0,052
Žilina	8,306	81 382	0,102	80,03	0,104

Zdroj: Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky

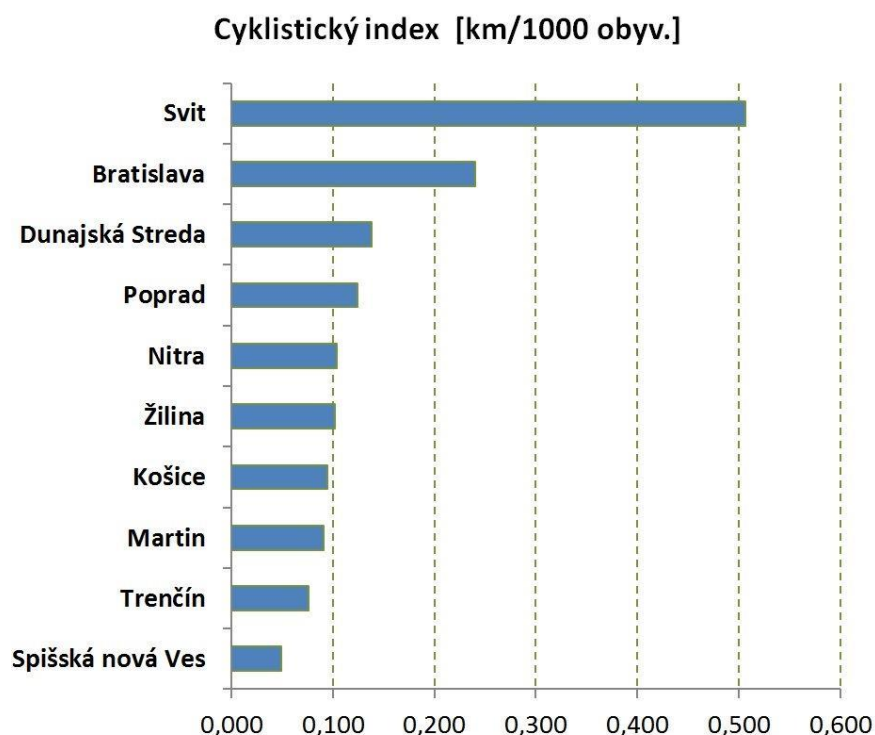
Údaje z terénnych šetrení je možné si pozrieť na web stránke VUD v sekcii Cyklistické komunikácie ²³, kde je možné po kliknutí na niektoré z miest zobrazit' podrobnejšie informácie

²³ Cyklo-doprava.sk. Cyklistické komunikácie. [online]. [2020-10-07].
Dostupné z: <http://www.cyklo-doprava.sk/cyklo-doprava/cyklisticke-komunikacie/>

o cyklistickej infraštruktúre v meste, alebo stiahnuť podrobný pasport mestských cyklotrás s fotografiami z daného mesta. Zaujímavosťou je, že z NSK bolo monitorované aj mesto Nitra.

Veľmi podrobný pasport mestských cyklotrás a cyklistickej siete Nitry na stiahnutie i online.²⁴

Pre názornejšie zobrazenie a porovnanie mestských cyklotrás vo vybraných slovenských mestách poslúžia aj nasledovné grafy a tabuľka (medzi mestami je aj Nitra).

Graf č. 1: Cyklistický index – určuje počet kilometrov mestských cyklotrás na obyvateľa

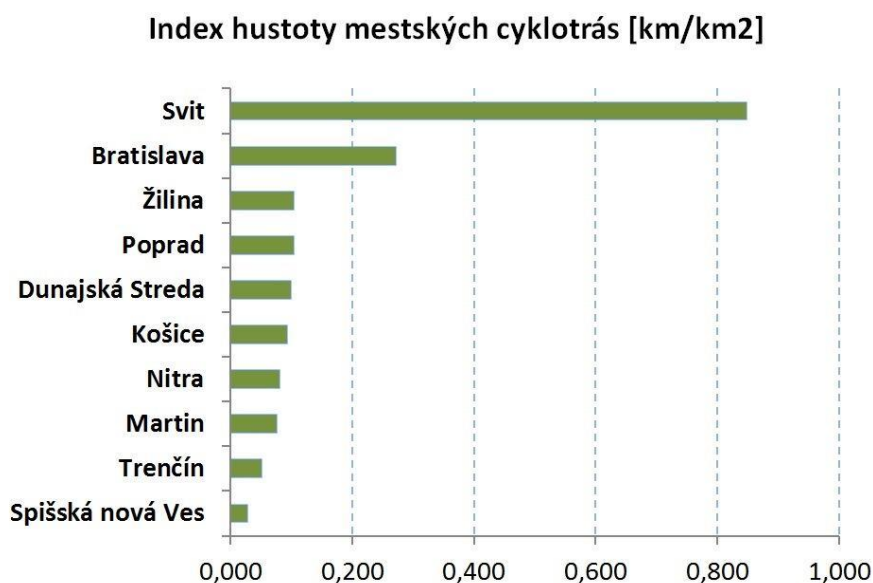
Zdroj: Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky

Z pohľadu dĺžky cyklotrás na 1 000 obyvateľov mesta má vybudovanú najväčšiu dĺžku cyklotrás na Slovensku mesto Svit. Treba však poznamenať, že v meste sieť pozostáva len z dvoch trás, ktoré spájajú Svit s mestom Popradom popri rieke Poprad. Trasa je však komfortná, bez väčších prevýšení či zmien smeru.

Údaje v tabuľke a grafe sú však z roku 2013 a ich aktuálnosť je veľmi nepravdepodobná. Slúžia len na ilustráciu.

V Bratislave je sieť cyklotrás čo do počtu km (99,790 km) oveľa rozsiahlejšia, no mesto je aj oveľa väčšie ako početom obyvateľov, tak aj rozlohou. V ďalších mestách dosahuje cyklistický index hodnoty od 0,050 do 0,138 km na 1 000 obyvateľov. **Na jedného obyvateľa mesta tak pripadá iba minimálne 5 cm cyklotrasy.** Obyvatelia miest by sa tak pri súčasnom použití na cyklotrasy nezmestili ani len pešo, nie to ešte na bicykloch.

²⁴ Google Drive. Pasporty mestských cyklotrás vo vybraných mestách. [online]. [2020-10-07]. Dostupné z: <https://drive.google.com/drive/folders/0B8ZK1fljStQhRzBuSGR5WHhjCHM>

Graf č. 2: Index hustoty cyklistickej siete – počet km cyklotrás v území na km²

Zdroj: Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky

V oblasti vzdelávania existujú na Slovensku vysoké a stredné školy s dopravným zameraním, ako aj zameraním na cestovný ruch. Hoci problematika cyklodopravy a cykloturistiky netvorí podstatnú časť ich učebných osnov, je jej venovaná pozornosť. Vzdelávanie dopĺňajú aj individuálne diplomové, bakalárske a iné študentské práce.

V súčasnosti významnú úlohu z pohľadu informatiky, osvedy a vzdelávania v posledných 4 rokoch vykonáva OZ Mulica so sídlom v Žiline, ktoré vydáva elektronický časopis Cyklodoprava. Sú v ňom aktuálne príspevky hlavne z oblasti cyklodopravy, nielen zo Slovenska, ale aj z Európy a zo sveta. Združenie každý rok organizuje odbornú celoslovenskú konferenciu (so zahraničnou účasťou) Cyklodoprava.

V oblasti cykloturistiky vydáva SCK elektronický občasník Cykloturistické novinky a v spolupráci s viacerými samosprávnymi krajinami aj elektronických cyklosprievodcov. Takisto bol spracovaný aj elektronický portál s cykloturistickými trasami. Tu sú trasy podrobnejšie popísané pre nekomerčné účely je možné si stiahnuť aj ich podrobné GPS zameranie v teréne. Do portálu sú zapojené cykloturistické trasy v rámci krajov TTSK (kompletné údaje), NSK (kompletné údaje), ŽSK (kompletné údaje), TSK (kompletné údaje), BSK (kompletné údaje) a KSK (kompletné údaje).

Údaje k cykloturistickým trasám v NSK je možné nájsť na webe **nr.cykloportal.sk**.

Z pohľadu vzdelávania je treba spomenúť občianske združenie SCK so sídlom v Piešťanoch. SCK organizuje školenia pre odbornú spôsobilosť „Značár cykloturistických trás“. Je tiež členom ECF a národným koordinátorom trás EuroVelo pre Slovensko. Je oficiálnym NECC strediskom a má vyškolených a certifikovaných inšpektorov trás EuroVelo.

4 Strategická vízia rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK

V nasledujúcich rokoch, do roku 2020, sa na úrovni kraja stanovili vízie a ciele, ktoré majú prispieť k zásadnému rozvoju cyklistickej dopravy v NSK (pod týmto pojmom chápeme rozvoj cyklotrás na území miest v NSK, cyklodopravných trás medzi sídlami v NSK, resp. sídlami v susediacom štáte a krajoch a cykloturistických trás v NSK prepojených na susedný štát a kraje), čím sa posilní postavenie NSK v oblasti cyklodopravy na Slovensku.

Základnou otázkou pre plánovanie cyklodopravných trás mimo zóny dopravy (mestá, medzi sídlami) ako aj cykloturistických trás je ich finančná náročnosť. Základná predstava bola definovaná v strategickom materiáli NSK pre program IROP pre prioritu 1.2.2 nemotorová (cyklistická) doprava, ale aj ďalších strategických dokumentoch kraja. V Stratégii pre IROP bol pre NSK spracovaný a schválený návrh finančnej alokácie pre oblasť nemotorovej dopravy – cyklodopravy v RIUS, vrátane UMR Nitra. Vízia budúcich možných cyklotrás bola vyjadrená v súpise možných projektov na území NSK, ktoré následne oprávnení prijímatelia na území NSK v priebehu času aktualizujú (hlavne mestá) v duchu vyhlasovaných výziev. Presné číslo kilometrov a zámerov sa určí na základe PD pre stavebné povolenia, vrátane vysporiadania príslušných dotknutých pozemkov žiadateľom a samozrejme aj získaných finančných prostriedkov. Zoznam podporených projektov z IROPu v rámci NSK je v tabuľke (Príloha č. 9).

Odhadované finančné náklady pre každú **infraštruktúralnu cyklodopravnú trasu** určí projektant konkrétnej trasy na základe jej špecifik, presné náklady však potom vždy vyjdú z konkrétneho verejného obstarávateľa pre príslušnú stavbu (cyklotrasu). Všeobecne sa pri 3 metrovej šírke takejto trasy s asfaltovým povrchom kalkulujú náklady na 1 km v rozpätí 130 000 – 200 000 € vrátane DPH. Záleží na jednoduchosti, resp. zložitosti projektu – či sa jedná iba o úpravu povrchu, nový povrch, resp. iné riešenia (lávky, mosty, podjazdy, súvisiaca drobná cykloinfraštruktúra, dopravné značenie, cykloturistické značenie a pod.).

Pri stavbách takýchto úsekov cyklotrás sa predpokladá, že investor má priame vzťahy k dotknutým pozemkom, spracovanú realizačnú stavebnú dokumentáciu a vydané platné stavebné povolenie, pokiaľ trasa ide cez chránené územia aj stanovené posúdenie EIA (všetky sú podmienkou i pre získavanie zdrojov z európskych programov). K priamemu vzťahu k dotknutým pozemkom sa myslí, že investor ich má priamo vo vlastníctve, v nájomnom vzťahu alebo v inom zmluvnom vzťahu. Myslí sa tým napríklad zmluva o spolupráci, ktorá sa uplatňuje najmä pri pozemkoch vo vlastníctve štátu a jeho správcu týchto pozemkov. K takýmto pozemkom patria aj ochranné hrádze a účelové komunikácie na vodných tokoch a pri vodných tokoch a vodných dielach, ktoré spravuje štát SVP, š. p., resp. jeho regionálne záводы. Ak pozemky vlastní investor (napr. samosprávny kraj, mesto, obec a pod.), ten si potom môže určiť skoro všetky podmienky a parametre príslušnej cyklotrasy. Ak si pozemky iba prenajíma, alebo ich má v inom prípustnom zmluvnom vzťahu, musí pri projektovaní cyklotrasy zohľadniť aj podmienky vlastníkov. Napríklad, veľmi často sa plánujú a realizujú cyklotrasy na hrádzach riek. Tie sú vodohospodárskymi stavbami, a preto ich správca často zadáva do podmienky požiadavky, aby výsledná cyklotrasa po realizácii umožňovala po hrádzi jazdu ťažkých mechanizmov, potrebných na výkon ekonomickej činnosti SVP š. p. (v čase údržby, ale i realizácie protipovodňových opatrení a najmä jazdenia v čase povodní). Tieto opatrenia potom navyšujú jednotkové náklady na stavby cyklotrasy.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že nie je možné stanoviť presne a tabuľkovo, koľko stojí kilometer, resp. štvorcový meter cyklodopravnej trasy. Každý projekt je „svojimi vstupnými

parametrami originálny“ a výsledná kalkulácia sa zhotoví až po zadaní vstupných podmienok a následnom spracovaní projektovej dokumentácie, náročnosti projektu, odzrkadlí sa aj výsledok verejného obstarávania.

Pre samostatné cyklo dopravné trasy sa predpokladá v zmysle TP 085/2019 šírka 3 metre, v stiesnených pomeroch to môže byť do 2,0 - 2,5 metra. Toto šírkové usporiadanie je myslené vždy výlučne pre obojsmernú cyklotrasu. Ak sa plánuje spoločná cyklotrasa s chodníkom pre peších, mala by sa šírko vo zväčšiť minimálne o 1,2 metra. Problémom sú korčuliari, ktorí z hľadiska momentálne platnej slovenskej legislatívy sú považovaní za chodcov. Prirodzená selekcia cyklista – korčuliar sa dá však dosiahnuť buď voľbou šírkového usporiadania trasy, voľbou kvality povrchu trasy a jasnými pravidlami prevádzky každej trasy. V poslednom období treba rátať aj s elektrokolobežkami, najmä v mestách.

Pre výpočty odhadovanej kalkulácie nákladov na budovanie infraštruktúrnych cyklotrás sa zvolili štyri modelové východiskové situácie. Ich podrobný popis je obsahuje Príloha č. 15, s odhadom ceny na stavbu 1 m² cyklotrasy, ako aj s uvedením príkladov niekoľkých možných položiek v každom type.

Pre **cykloturistické trasy** odhad finančných nákladov určí odborne spôsobilá organizácia alebo osoba, výslednú cenu určí víťaz verejného obstarávania. Náklady sú závislé od konkrétnej cykloturistickej trasy, resp. súboru cykloturistických trás na základe ich špecifik. V procese tvorby takýchto trás sa definuje rekognoskácia, spracovanie zjednodušenej dokumentácie, povoľovacie konanie. Nasleduje vyznačenie trasy, ktoré pozostáva z maľovaného značenia, výroby a osadenia cyklosmerovníkov, výroby a montáže prvkov cykloturistickej orientácie. Pri obnove a údržbe cykloturistickej trasy sa obnovuje maľované značenie v plnom rozsahu, osádzajú sa nové smerovníky na miestach zničených a odcudzených smerovníkov. Demontujú sa zničené prvky cykloturistickej orientácie, montujú sa nové prvky cykloturistickej orientácie. Dôležitou položkou všetkých vyššie uvedených úkonov sú priamo súvisiace dopravné náklady vznikajúce na základe presunov materiálu a osôb, ako aj samotnými prácami.

Všeobecne sa pri cykloturistických trasách kalkulujú náklady na 1 km novej trasy, ich hodnota sa udáva samostatne pri nových trasách a samostatne pri obnovovaných (rekonštruovaných) existujúcich trasách. Výsledná suma vždy záleží na jednoduchosti, resp. zložitosti projektu, resp. konkrétnej trasy a potrebných úkonov jednotlivých etáp. Podrobný popis je v prílohe č. 11, s odhadom ceny na 1 km cykloturistickej trasy, ako aj uvedením príkladov viacerých možných položiek.

4.1 Strategická vízia rozvoja cyklotrás v mestských sídlach NSK

Všeobecne v NSK gro obyvateľstva žije v mestách a priľahlých obciach. Najvýznamnejšie mestá v NSK majú obdobnú geomorfologickú polohu. Ležia v koridoroch riek a hviezdovite prepojené so susednými obcami, preto majú ideálne podmienky na rozvoj cyklo dopravy. Z pohľadu cykloturistiky sú najnavštevovanejšie cyklotrasy popri riekach alebo v pohoriach Trábeč a Považský Inovec. NSK má z tohto dôvodu ideálne predpoklady a obrovský potenciál pri zlepšení cykloinfraštruktúry.

V rámci miest je nutnou prioritou budovanie cyklo dopravnéj infraštruktúry prepájajúcej najmä obytné súbory s významnými bodmi záujmu ako sú priemyselné zóny, školy, úrady, inštitúcie, nákupné zóny a iné.

Dôležité je spojenie najbližších obcí s mestami, kde je v poslednom období významný nárast obyvateľov. Prioritou sú obce vzdialené do 5 km, pri použití elektrobicykla až do 10 km. V druhom rade potom obce vzdialené od mesta do 10 – 15 km, pri použití elektrobicykla až do 25 km. Je to vzdialenosť, ktorá je bezproblémová na využívanie bicykla na dennej báze, čo je vďaka miernemu podnebnému pásmu na Slovensku možné minimálne počas siedmych až deviatych mesiacov v roku.

Predstava, resp. vízia rozvoja cyklodopravných trás na roky 2016 – 2020 (2022) v rámci NSK je definovaná v strategickom materiáli NSK pre IROP, ako aj predchodkyňi tejto cyklostratégie NSK na roky 2016 – 2020. Ten je delený na RIUS NSK a RIUS UMR Nitra (krajské mesto Nitra + určené obce). V rámci RIUS je predpoklad primárne na vybudovanie súboru mestských a cyklodopravných trás. Preto sa stanovili ciele a výsledné očakávania, ktoré chcú v tejto oblasti NSK a UMR Nitra dosiahnuť. V podstate ich možno zhrnúť do bodov uvedených nižšie.

Výsledok podpory v RIÚS v rámci NSK možno zhrnúť:

- a) dostatočne vybudovaná a kompaktná sieť cyklodopravných trás v sídlach a medzi sídlami miest so satelitnými obcami vytvorí podmienky pre lepšiu mobilitu obyvateľov v konkrétnych územiach
- b) dobudovanie cyklochodníka Nitra – Vráble
- c) realizácia niektorých úsekov cyklodopravných trás v mestách, medzi jednotlivými časťami miest, medzi mestami a tiež medzi mestami a obcami
- d) realizácia niektorých úsekov cyklodopravných trás najmä v koridoroch riek
- e) realizácia niektorých úsekov cyklodopravných trás v mestách, medzi časťami miest
- f) vytvorenie spoločného nástupného bodu v priestoroch blízko autobusovej stanice alebo železničnej stanice v mestách NSK
- g) vybudovanie cyklochodníkov alebo iných cyklokomunikácií s možnosťami dochádzky v meste k občianskej infraštruktúre, do priemyselných zón a centier hospodárskeho významu
- h) zmena deľby prepravnej práce v prospech environmentálne priaznivejších módov dopravy a zvýšenie podielu cyklodopravy v NSK oprávnenom území pre IROP
- i) pozitívny environmentálny efekt v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku, vibrácií, príspevku k znižovaniu klimatickej zmeny zvýšením podielu nemoťorovej dopravy v území
- j) vybudovanie sprievodnej infraštruktúry na cyklotrasách NSK

Indikatívny súbor projektov v rámci RIUS na úrovni NSK obsahuje Príloha č. 10.

Výsledok podpory v stratégii UMR Nitra:

- vybudovanie cyklodopravných komunikácií na území mesta Nitra, prepojenie obytných súborov, priemyselných parkov, školských zariadení, univerzít a prepojenie na regionálne cyklistické koridory:
 - o Cyklotrasa Vodná – Zelokvet (1,7km)
 - o Cyklotrasa Priemyselná – Dolné Krškany (dobudovanie 1,0 km)

-
- o Cyklotrasa Nitra – Dražovce (3,70km): I. etapa Nitra – PP Sever
 - o II. etapa PP Sever – Dražovce
 - o Cyklotrasa – Mlynárce – Diely – Klokočina (Hviezdoslavova tr.), vrátane priechodov pre cyklistov CSS a DZ (3,8 km)
 - o Cyklotrasa Klokočina – Borina – Holého – Autobusová stanica Nitra (2,5 km)
 - o Cyklolávka cez rieku Nitra (prepoj. Wilsonovo nábr. – Nábřežie Mládeže pri SPU), Cyklotrasy Chrenová: I. etapa - Tr. A. Hlinku - Akademická ul. – Nábřežie Mládeže (3,0 km)
 - o II. etapa Tr. A. Hlinku – Dlhá ul. (2,0 km)
 - o Cyklotrasa Autobusová stanica – Štúrová ul. (1,5 km)
 - o Cyklotrasa Wilsonovo nábřežie – Mostná - Jesenského ul.(2,0km).
 - o Cyklotrasa Janíkovce – Dolné Krškany (4,5km)
 - o vybudovanie cyklochodníkov k. ú. Nitra – Janíkovce ako 1. a 2. etapy projektu „Cyklistické chodníky Nitra – Vráble – Podhájska“
 - o vybudovanie cyklotrás Jelšovce – Nitra – Jelšovce; cyklotrasa Čakajovce
 - o cyklolávka Čechynce
 - o vytvorenie spoločného nástupného bodu v priestoroch autobusovej stanice/železničnej stanice v meste Nitra s možnosťami cyklodopravy po cyklokomunikáciách v meste a vybudovanou infraštruktúrou (požičovňa bicyklov, parkovanie a úschovňa bicyklov, servis pre bicykle a pod.)
 - o pozitívny environmentálny efekt v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií zvýšením podielu nemotorovej dopravy v území

V plánoch mesta Nitra sa uvádza, že má pripravené ďalšie projektové dokumentácie (vydané stavebné povolenie) na budovanie účelových cyklotrás – Cyklotrasa Štúrova – od Univerzitného mosta po kruhový objazd na Štúrovej ulici v dĺžke 1 km, cyklotrasa Autobusová stanica – ul. Československej Armády v dĺžke 1,5 km a cyklotrasu Dobrotka (Nitra – Dražovce) v dĺžke 2 km, ktorá má rekreačný charakter. Bez bližších informácií mesto plánuje aj cyklotrasu Sihot' – Zobor – Liečebný ústav.

Mesto získalo aj dotáciu na vybudovanie 4 cyklogaráží. Cyklogaráže budú umiestnené v lokalitách: Nábřežie mládeže – Chrenovský most, Dražovská ulica pri UKF, Jesenského ulica pri zimnom štadióne a Tr. A. Hlinku pri atletickom štadióne. Do garáží sa bude dať vstúpiť len po autorizácii kľúčom, cez aplikáciu v mobile a podobne.

Indikatívny zoznam projektov v rámci RIUS pre UMR Nitra obsahuje Príloha č. 11. Tento zoznam je možné dopĺňať, resp. meniť. Zámery a plány mesta Nitra sú aj v rámci vyplneného dotazníka, ktorý je v samostatnej prílohe tejto stratégie.

Pre ostatné mestá v NSK, vzhľadom na rozpísané zámery, je vízia v oblasti ich cyklo-dopravy nasledujúca:

Mesto Levice v územnom generele dopravy má rozpracovaný samostatne riešený návrh cyklotrás na území mesta Levice v 4 trasách. V návrhu sa počíta s trasami v meste, ale aj

s cyklokomunikáciami smerom k blízkym obciam, pre ktoré je mesto Levice funkčným zázemím pre zamestnanosť, vzdelanie, zdravotnícke a sociálne služby a pod.

Mesto **Šaľa** má pomerne presne špecifikované ciele a vízie v oblasti cyklodopravy a budovania infraštruktúry. V územnom pláne má zapracovaných viacero konkrétnych cyklotrás v zastavanom i mimo zastavaného územia.

V zmysle územného plánu sú prioritou vnútromestské cyklistické komunikácie (samostatný cyklochodník Železničná stanica- Námestie – Pázmaňa – I/75 – Veča – Duslo Šaľa – časť Vážskeho cyklookruhu – v dĺžke 6 100 m) a rozpracovaná cyklistická komunikácia spájajúca mesto Šaľa a obec **Diakovce** (dĺžka 1 305 m). Neskôr mesto chce pristúpiť k riešeniu napájania sa v rámci diaľkových cyklotrás, ktoré cez mesto vedú, niekde sú vyznačené, ale vybudované nie sú (Vážska cyklomagistrála, Podunajský cyklookruh, Vážsky cyklookruh).

Mesto plánuje zapojiť sa aj do Bikesharingu – r ozloženie cyklostaníc v meste.

Komárno vo svojich zámeroch zakomponovalo výstavbu cyklochodníkov prepájajúcich mestské časti s centrom mesta, ako aj cyklistické prepojenie významných historických objektov mesta a cezhraničného územia. Konkrétne sa jedná o koridory Vážsky most – Alžbetin most a lokalita pri bazéne lodeníc smerom na Bratislavu. Takisto sa plánuje prepojenie miest Komárno – **Hurbanovo**.

Projekt cyklochodníkov prepájajúcich mestá **Šurany** a **Nové Zámky** cez obec **Bánov** by mal taktiež dopad na zvýšenie atraktívnosti nemotorovej dopravy pre obyvateľov tohto územia.

Mesto **Nové Zámky** pripravuje aj vybudovanie kombinovanej cyklotrasy (Cyklochodník, cyklopruh, spoločná cestička pre chodcov a cyklistov) na ulici Podzámska – SNP – Námestie republiky v dĺžke 760 m. Na túto trasu majú vydanú ohlášku. Ďalšou pripravovanou (v štádiu stavebného povolenia) je Cyklotrasa O2 – ulica Komárňanská – Nábrežná – Svetozára Hurbana Vajanského – Gúgska v dĺžke 2 280 m. Bude to takisto kombinácia: Cyklistická cestička, samostatný cyklistický pruh, cyklokoridor, spoločná cestička pre chodcov a cyklistov.

V dlhodobých zámeroch, ktoré plánuje realizovať NSK a týkajú sa mesta Nové Zámky je vybudovanie cyklodopravnej trasy Ponitrianska cyklotrasa I. etapa – 4. časť (Úľany nad Žitavou – Nové Zámky) a II. etapa – 1. časť (Nové Zámky – Martovce).

Zvýšenie podielu VOD a cyklodopravy na preprave osôb je ambíciou v obci **Palárikovo**, kde sa novou cyklokomunikáciou vytvorí spojenie obce so železničnou stanicou a priemyselným parkom. Je v štádiu stavebného povolenia, jej dĺžka bude 2 627 m.

Obec **Jedľové Kostol'any** uvádza v realizovanom dotazníku, že má v príprave projekt budovania cyklotrás (podaná žiadosť). Ide o prepojenie Modoš – Drieňová – Borisko – Levasovská – Bresovo a Bresovo – Nemčeky – Dreinky – Horné Lúčno – Hujavovce : Malá Lehota – Veľká Lehota/Zlaté Moravce/Jedľové Kostol'any.

Mesto **Zlaté Moravce** získalo dotáciu z IROP na vypracovanie projektovej dokumentácie ďalších úsekov cyklistických komunikácií cez ostatné mestské časti. Jednou z nich je „Cyklotrasa Hviezdoslavova ulica“, ktorá prepojí centrum mesta od Župnej ulice a autobusovej stanice cez obytné sídlisko v trase Hviezdoslavovej ulice po Staničnú ulicu v smere k železničnej stanici, križuje ulice Žitavské nábrežie, Továrenská, Nitrianska a Priemyselná. Od okružnej križovatky pri OD Tekov má táto trasa nadväznosť na jestvujúcu cyklotrasu po

Továrenskej ulici na cyklotrasu do obce Topoľčianky. Riešená cyklotrasa predstavuje podľa TP cyklistickú nemotoristickú komunikáciu s vylúčením akejkoľvek motorovej dopravy. Umiestnená bude v pridruženom dopravnom priestore medzi hlavným DK a príľahlou zastavbou.

Spôsob vedenia cyklistov v tomto pridruženom koridore bude vedený spoločnou cestičkou pre cyklistov a chodcov prevažne v trase doterajších chodníkov pre chodcov. Plánovaná dĺžka cestičky pre cyklistov a chodcov je 1 267 m.

Ráta sa aj doplnením drobnej cykloinfraštruktúry (cyklostojany, lavičky), výsadbou drevín a kríkov či nasvietením priechodu.

Obec **Lok** uvádza v realizovanom dotazníku, že má v príprave projekt budovania cyklotrás s prepojením obcí Lok – Veľký Ďur, Bajka – Horný Pial – Dolný Pial – Beša, Jesenské – Ondrejovce – Turá – Tekovský Hrádok, Lula – Iňa – Tehla.

Obec **Nemčice** plánuje podľa realizovaného dotazníka vybudovať cyklotrasu pozdĺž južnej strany Topoľčianskej cesty v úseku od hranice zastavaného územia po hranicu katastra (pás v šírke 3 metre – dĺžka cca 1 km).

Obec **Obid** má spracovanú projektovú dokumentáciu i stavebné povolenie na vybudovanie oddychovej zóny pre cyklistov v centre obce vedľa kostola. Plánujeme osadiť aj cyklostojan na opravu bicyklov, prístrešok, park s lavičkami, altánok a zeleň.

Obec **Trávnica** plánuje zo svojich zdrojov (kooperácia s **Podhájskou**) vybudovať spoločný chodník pre peších i cyklistov v dĺžke cca 3 000 m do Podhájskej. Aktuálne nemajú spracovanú projektovú dokumentáciu.

Mesto **Topoľčany** pokračuje v projekte „Hlavný cyklistický okruh mesta Topoľčany“ druhou etapou. Prebieha vypracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie s podrobnosťou realizačnej dokumentácie. Druhá etapa je rozčlenená na celky:

- SO 01 Úsek cyklotrasy vedený pozdĺž potoku Chotina, od ulice Odbojárov cez Park športovcov
- SO 02 Úsek cyklotrasy: parkovisko Topvar arény, Puškinova, Václavská, Továrnická
- SO 03 Úsek cyklotrasy: Záhradnícka, Štummerová, Železničiarska, Martina Rázusa
- SO 04 Úsek cyklotrasy vedený po ochrannnej hrádzi pozdĺž potoku Chotina a rieky Nitra až po novostavbu lávky pre cyklistov

V dlhodobých zámeroch, ktoré plánuje realizovať NSK a týkajú sa mesta Topoľčany je vybudovanie cyklodopravnej trasy Ponitrianska cyklotrasa III. etapa (Nitra – Topoľčany) v predpokladanej dĺžke 40 km.

Mesto **Štúrovo** má spracovanú koncepciu budovania cyklotrás s viacerými zámermi v rôznom štádiu rozpracovania. V rámci interného názvu Mesto Štúrovo-Aquaplan plánujú vybudovať úseky:

- SO 01 Cyklotrasa na ul. Železničný rad – 0,560 km

-
- SO 02 Cyklotrasa na ul. Továrenská – 2,145 km
 - SO 03 Cyklotrasa na ul. Na boží kopec – 0,354 km
 - SO 04 Cyklotrasa na ul. Svätého Štefana – 0,548 km
 - SO 05 Cyklotrasa na ul. Jesenského – 0,761 km
 - SO 06 Cyklotrasa na protipovodňovej hrádzi – 0,727 km

Mesto plánuje aj asfaltovanie hrádzi Dunaja, Hrona a Ipl'a na cyklomagistrále EuroVelo 6 v katastroch 3 obcí Štúrovo, Kamenica nad Hronom a Chľaba:

- SO 01 Cyklotrasa Štúrovo – 2,889 km
- SO 02 Cyklotrasa Kamenica nad Hronom – 2,478 km
- SO 03 Chľaba – 2,013 km

V spolupráci s **Regionálnym združením Váh – Dunaj – Ipeľ** sa plánuje realizácia cyklomagistrály EuroVelo 6 v úseku Kravany nad Dunajom – Štúrovo:

- SO 01 Cyklotrasa na korune LOHD v úseku Moča – Kravany nad Dunajom – 4,442 km
- SO 02 Cyklotrasa na korune LOHD v úseku Kravany nad Dunajom – Čenkov – 2,933 km
- SO 03 Cyklotrasa na ceste I/63 v úseku Čenkov – 0,628 km
- SO 04 Cyklotrasa na korune LOHD v úseku Čenkov – Obid – 7,824 km
- SO 05 Cyklotrasa na účelovej komunikácii v Obide – 2,497 km
- SO 06 Cyklotrasa na miestnych komunikáciách v Obide a na ceste III/1509 – 2,037 km
- SO 07 Cyklotrasa na ceste I/63 v úseku Obid – Štúrovo – 1,718 km

Združenie obcí Podzoborská hrádza bolo úspešným uchádzačom o dotáciu na výstavbu cyklistickej cestičky od Lužianok po obec Výčapy-Opatovce. Trasa bude začínať pri rieke na hrádzi na hranici katastrov Mlynárce a Lužianky, jej celková dĺžka bude 13 105,45m. Po km 4,7 bude vedená po ľavej strane rieky, od km 4,705 po km 8,599 na pravej strane rieky Nitra po obec Jelšovce. Pri obci Jelšovce povedie čiastočne cez pole a čiastočne po hrádzi. Koniec trasy bude v obci Výčapy Opatovce, kde by malo byť aj odpočívadlo. Súčasťou projektu boli aj 2 lávky pre cyklistov v katastri obce Lužianky a Čakajovce, avšak vzhľadom na krátke rozpočtu z projektu vypadli.

4.2 Strategická vízia rozvoja kostrovej cyklodopravnej siete cyklotrás NSK

V ponímaní kostrovej cyklodopravnej siete cyklotrás na území NSK sa chápe ucelená sieť bezpečných cyklotrás, vedených zväčša mimo zóny dopravy, tak aby viedla naprieč celým krajom a zároveň prepájala sídla NSK so susedným štátom – Maďarskom, ako aj všetkými susediacimi samosprávnymi krajinami – TTSK, BBSK a TSK.

NSK má všetky predpoklady pre dlhodobé vybudovanie takejto siete, ktorá by bola situovaná hlavne do koridorov krajskej (celoslovenskej) riečnej siete. Schematický náčrt tejto kostrovej siete a jej prepojenie na okolité štáty a samosprávne kraje je znázornený na obr. č. 27.

Obr. č. 27: Kostrová sieť cyklodopravných trás v NSK a jej prepojenie na susedné štáty a kraje

Zdroj: interný zdroj SCK

Základ vytvárajú prioritne koridory riek Dunaj, Váh a Nitra, ktoré dopĺňajú koridory riek Hron, Žitava a Ipel'.

Východisková – súčasná situácia na týchto cyklodopravných trasách je popísaná v kapitole 3.5.2. Celkové návrhy sú potom zobrazené na MAPE C.

4.2.1 Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Dunaj – EuroVelo 6

Súčasná situácia tejto cyklotrasy je podrobne popísaná v kap. 3.5.2.1. Sú tu uvedené aj bežiacie projekty. Cyklodopravná trasa v koridore rieky Dunaj nielen v NSK ale aj v BSK a TTSK má v plnej svojej dĺžke ambíciu byť aj cykloturistickou.

Výstavbou mostov Štúrovo – Ostrihom a Komárno – Komárom sa vytvorili priame koridory prepojenia tejto cyklotrasy medzi oboma brehmi Dunaja, kde je trasa EuroVelo vedená paralelne územím Slovenska a Maďarska. Novým prepojením aj nový cestný most cez Dunaj pri Komárne. Na ňom sú spravené aj cyklochodníky s nájazdami z trasy EuroVelo 6.

Idea, že by cyklotrasa pokračovala stále popri Dunaji v katastri mesta Štúrov až k mostu Márie Valérie, sa po konzultáciách s mestom Štúrovo zdá nereálna. Jednak preto, že popri rieke je priemyselný areál a v ňom niekoľko drobných prístavov pre lode. Ak by sa chcel areál obísť zo severnej strany, v týchto miestach sú rozsiahle pozemky so zavezenými skládkami odpadu. Preto zrejme ostane ako prístupová trasa do Štúrova zo západu cez Obid. V prospech tejto varianty hovorí aj fakt, že prechádza popri železničnej stanici, ktorá je dôležitým bodom pri putovaní po trase EuroVelo 6.

Vízia: V rokoch 2020 – 2022 je predpoklad, že väčšia časť tejto cyklotrasy dostane kvalitný asfaltový povrch. Prispeje k tomu najmä po výstavbe mosta v Komárne avizovaná úprava povrchov cyklotrasy v úseku Čičov – Komárno. V opačnom smere vďaka aktivitám Združenia Váh – Dunaj – Ipel' a mesta Štúrovo by mal pribudnúť nový úsek medzi Kravanmi nad Dunajom a Štúrovom, financované by to malo byť v rámci projektu cezhraničnej spolupráce SK/HU. Stále však ostane otvorený zatiaľ neriešený úsek v dĺžke cca. 4,1 km po ceste I/63, na ktorý by bolo prioritne potrebné projekčne sa zamerať.

Vedenie tejto cyklodopravnej trasy je znázornené na obr. č. 27, podrobne na MAPE C.

Otvorenou otázkou je možnosť variantného pokračovania trasy EuroVelo 6 po novobudovanej cyklotrase Štúrovo – Kamenica nad Hronom – Chľaba – Ipolydamásd s prechodom do Maďarska. K tomu je potrebné jednanie s maďarskou stranou a ECF ako európskym garantom siete EuroVelo. V týchto jednaniach Slovensko zastupuje SCK. Zámer by bol isto zaujímavý, prepojil by sa ľavý breh Dunaja zo Štúrova smerom do Maďarska na Szob – tu už vedie maďarská EuroVelo 6 (kompa), ale aj Nagymaros (kompa) a Visegrád.

4.2.2 Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Váh – Vážska cyklomagistrála

Súčasná situácia tejto cyklotrasy je podrobne popísaná v kap. 3.5.2.2. Sú tu uvedené aj bežiacie projekty. Cyklodopravná trasa v koridore rieky Váh nielen v NSK ale aj v TTSK, TSK a ŽSK má v plnej svojej dĺžke ambíciu byť aj cykloturistickou. Jedná sa o najvýznamnejšiu vnútroštátnu cyklodopravnú trasu na Slovensku.

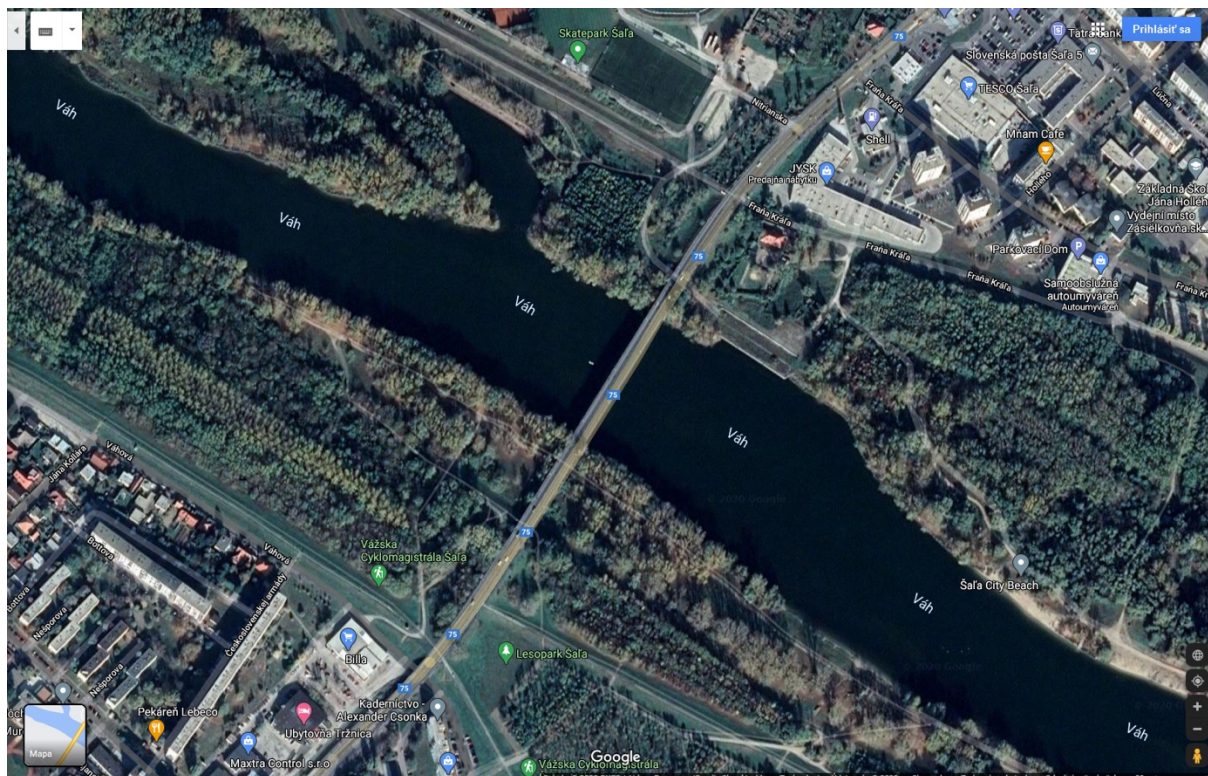
Hoci predchádzajúca cyklostratégia navrhovala úsek Vážskej cyklotrasy medzi Šaľou a Kolárovom po pravom brehu Váhu, kde je aj v súčasnosti vyznačená Vážska cyklomagistrála, Združenie Váh Dunaj – Ipel' dalo spracovať projektovú dokumentáciu na stavebné povolenie na celý tento úsek po opačnom – ľavom brehu Váhu. Má dĺžku 34 km. Po pravom brehu

Váhu dalo ešte spracovať dokumentáciu na územné rozhodnutie z Dediny Mládeže do Kolárova (5 km), ako aj úsek v samotnom Kolárove (7 km).

Bohužiaľ, k tomuto rozporuplnému návrhu, bez predchádzajúcej konzultácie s NSK a inými cykloaktérmi, nebola spracovaná technická štúdia, ktorá by poukázala na výber najvhodnejšieho riešenia. Hoci sa opticky javia oba brehy rovnocenné, zásadný problém tu predstavuje prekonanie mosta ponad Váh s cestou I/75 v meste Šaľa. To už projektová dokumentácia Združenia bohužiaľ nerieši, hoci sa jedná o náročnú niekoľkomiliónovú investíciu.

Zo severu prichádza od TTSK Vážska cyklotrasa do Šale po pravom brehu rieky Váh. Ak by pokračovala ďalej po tomto brehu, jednoducho podíde mimoúrovňovo popod cestný most cestu I/75 a pokračuje ďalej na juh, kde je potom niekoľko kilometrov riešený asfaltový povrch cyklotrasy. Ak by však trasa v tomto bode prechádzala na opačný – ľavý breh Váhu, musia cyklisti prejsť existujúcim cestným mostom ponad Váh. Ten však nie je usporiadaný pre obojsmernú bezpečnú premávku cyklistov. Hoci dnes má po oboch stranách úzke cca 1 m lávky pre peších, oddelené od cesty zvodidlami. Pre priamu jazdu cyklistov po oboch brehoch Váhu nie je možné cez túto cestu riešiť cykloprechody, mosty sa musia podchádzať mimoúrovňovo. Preto by museli byť na oboch brehoch upravené z každej strany výjazdy na most a jeho chodníky pre peších a cyklistov. Táto úprava by vyžadovala, aby na oboch stranách mosta boli lávky o šírke minimálne 3 m. Jednalo by sa o náročnú a finančne nákladnú stavebnú úpravu, alebo výstavbu úplne novej samostatnej lávky pre peších a cyklistov (alebo iba cyklistov) mimo tohto existujúceho cestného mosta s náročnými výjazdmi na ňu na oboch brehoch Váhu (musela by byť zhruba vo výške cestného mosta). Preto riešenie trasovania trasy na ľavej strane Váhu je finančne mimoriadne náročné, trasovanie Vážskej cyklotrasy odporúčame zachovať na pravej strane Váhu. Ďalším aspektom hovoriacim v prospech tejto varianty je aj hotový úsek trasy v úseku Komárno – Kolárovo, takisto na pravej strane Váhu.

Celkovú situáciu na cestnom moste v Šali ilustruje záber z ortofotomapy (Obr. č. 28). Súčasný pomery na oboch brehoch Váhu na tomto moste ilustruje potom súbor niekoľko nasledujúcich obrázkov (Obr. č. 29 – 36). Sú zoradené v smere jazdy z pravého na ľavý breh Váhu.

Obr. č. 28: Celková situácia cestného mosta I/75 a obojstranných hrádzí na Váhu v Šali

Zdroj: Google street view

Obr. č. 29: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na pravom brehu Váhu, vzadu vidno hrádzu

Zdroj: Google street view

Obr. č. 30: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na pravom brehu Váhu, kontakt s hrádzou

Zdroj: Google street view

Obr. č. 31: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na pravom brehu Váhu, pohľad na hrádzu sever

Zdroj: Google street view

Obr. č. 32: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na pravom brehu Váhu, pohľad na hrádzu juh

Zdroj: Google street view

Obr. č. 33: Šaľa cestný most I/75 cez Váh, v strede mosta, vzadu ľavobrežná hrádza

Zdroj: Google street view

Obr. č. 34: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na ľavom brehu Váhu, kontakt s hrádzou

Zdroj: Google street view

Obr. č. 35: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na ľavom brehu Váhu, pohľad na hrádzu sever

Zdroj: Google street view

Obr. č. 36: Šaľa cestný most I/75 cez Váh na ľavom brehu Váhu, pohľad na hrádzu juh

Zdroj: Google street view

Opticky by sa celkove mohlo jednať o výhodné spojenie oboch brehov Váhu medzi Šaľou a Kolárovom do okruhu, ale je otázne, či sa nájdu finančné prostriedky na vybudovanie cyklotrasy aspoň na jednom brehu.

Vízia: K ďalšiemu postupu a rozhodnutiu by bolo potrebné zadať spracovanie technickej štúdie, ktorá by porovnala varianty cyklotrasy po ľavom i pravom brehu Váhu medzi Šaľou a Kolárovom. Takisto v nej musí byť riešené aj prekonanie Váhu cyklistami v Šali v mieste existujúceho cestného mosta cesty I/75 – či už jeho stavebnými úpravami, prípadne výstavbou novej cyklolávky. Táto štúdia musí poukázať aj na finančné odhady jednotlivých variant. Až na základe toho by sa mal voliť ďalší postup. Ak by sa zvolili oba varianty do okruhu, tak sa riešeniu prechodu cyklistov mostom ponad Váh v Šali nebude dať vyhnúť.

Vedenie tejto cyklodopravnej trasy, vrátane oboch variant je znázornené na obr. č. 27, podrobne na MAPE C.

4.2.3 Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Nitra – Ponitrianska cyklotrasa

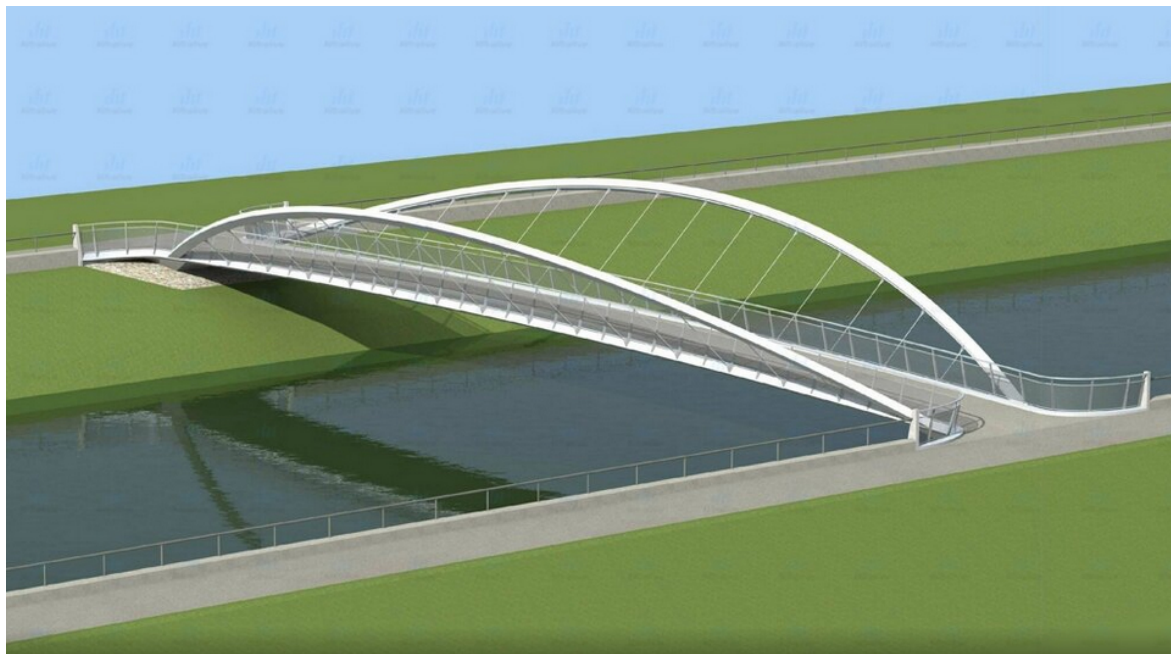
Súčasná situácia tejto cyklotrasy je podrobne popísaná v kap. 3.5.2.3. Keďže po trase Euro-Velo 6 sa na tejto cyklotrase pracuje najviac, sú tu uvedené aj bežiace projekty. Cyklodopravná trasa v koridore celej rieky nielen v NSK ale aj TSK má v plnej svojej dĺžke ambíciu byť aj cykloturistickou.

Malý úsek cyklotrasy vrátane premostenia rieky Nitra stavia v roku 2020 mesto Topoľčany. Hotový by mal byť koncom roka 2020.

V úseku medzi obcami Lužianky a Výčapy Opatovce stavia Združenie Podzoborskej brány od roku 2020 cyklotrasu v dĺžke 13,1 km, zatiaľ však bez dvoch cyklolávk.

K ďalším novým úsekmi bude patriť aj úsek cyklotrasy v krajskom meste Nitra po pravom brehu rieky medzi Jesenského, Mostnou ulicou a Wilsonovým nábrežím v dĺžke cca 2 km.

Súčasťou tejto aktivity je aj výstavba novej cyklolávky vrátane nájazdov prepájajúcej Wilsonovo nábrežie s Nábrežím Mládeže (Obr. č. 37). Tá sa začala stavať v apríli 2020, mala by byť hotová v októbri 2020. V prípade mesta Nitra by mal nastať posun v myslení, že cyklotrasy na území mesta Nitra popri rovnomennej rieke majú nielen mestský rozmer, ale sú súčasťou významnej nadregionálnej Ponitrianskej cyklotrasy.

Obr. č. 37: Vizualizácia novej cyklolávky spájajúcej Wilsonovo nábrežie s Nábrežím Mládeže v Nitre

Zdroj: <https://www.nitralive.sk/vystavba/infrastruktura/43251-cyklolavka-prepoji-wilsonovo-nabrezie-s-chrenovou-nova-cyklotrasa>

V nasledujúcich rokoch sa chce NSK zamerať aj na dotiahnutie úseku tejto cyklotrasy medzi Čechyncami a Novými Zámkami a potom ďalej aj Nitrou a Topoľčanmi.

Pri Ponitrianskej cyklotrase v jej južnej časti v súčasnosti nastal rovnaký problém, ako pri Vážskej cyklotrase. Hoci pôvodný návrh v duchu prvej cyklostratégie NSK rátal v závere tejto cyklotrasy s koridorom Nové zámky – Kolárovo, NSK urobil niekoľko strategických rozhodnutí. V prvom rade upustil od zámeru vybudovania cyklomosta ponad Váh pri sútoku tejto rieky s Nitrou v katastri obce Komoča. Druhé zásadné rozhodnutie urobil, že koridor Ponitrianskej cyklotrasy v Nových Zámkach odklonil nie na Kolárovo, ale na Komárno a umiestnil ho zväčša popri koryte rieky Stará Nitra. V súčasnosti dal pre úsek Nové Zámky – Martovce spracovať projektovú dokumentáciu pre stavebné povolenie. Trasa má dĺžku cca 15 km a je vedená zväčša po ľavobrežnej hrádzi rieky. Bude potrebné ešte doprojektovať úsek Martovce – Komárno, ktorý má tiež dĺžku cca 15 km.

Pri takejto filozofii by potom súčasný úsek cyklotrasy medzi mestami Nové Zámky a Kolárovo buď slúžil ako variantná hlavná trasa, alebo ako spojka medzi Vážskou a Ponitrianskou cyklotrasou. V tomto úseku je trasa dnes vedená ako vyznačená cykloturistická po ľavom brehu rieky. Problematiku však skomplikovalo Združenie Váh – Dunaj – Ipel', ktoré dalo spracovať v tomto úseku projektovú dokumentáciu na stavebné povolenie po opačnom brehu rieky – po pravej strane, úsek má dĺžku 9 km. Treba však podotknúť, že to bolo bez konzultácie s NSK a inými relevantnými subjektmi. Pri takomto postupe si treba uvedomiť, že ak neopodstatnene zbytočne skáčeme z jedného brehu rieky na druhý, s využitím „existujúcich

cestných mostov“, pri plnohodnotnej cyklotrase lokalizovanej mimo zóny dopravy je potrebné vykonať nákladné úpravy týchto mostov, pri úrovňovom križovaní ciest II. a III. triedy ešte aj osvetlené cykloprechody. Prípadne postaviť úplne nové cyklolávky, spĺňajúce podmienky podľa TP 085.

Vízia: Na tejto cyklotrase by mal byť v nasledujúcich 5 – 7 rokoch badateľný zásadný pokrok. Cyklotrasa patrí aj v strategickom plánovaní NSK k prioritám. V priebehu rokov 2020 – 2021 by mali byť zrealizované všetky stavebné zámery uvedené vyššie. NSK plánuje do cyklotrasy investície z vlastného rozpočtu, štátneho rozpočtu i fondov EÚ.

Plánované investície NSK pre túto cyklotrasu na roky 2020 – 2027:

Vízia následných krokov pri realizácii Ponitrianskej cyklotrasy v rokoch 2020 – 2027
Ponitrianska cyklotrasa – I. etapa, 2. – 4. časť“ (úsek Čechynce – Nové Zámky)

- prípravná a projektová činnosť 2020
- plánovaná dĺžka cyklotrasy 32 km
- predpoklad finančných nákladov: **7 000 000 €**
- plánovaný rok realizácie I. etapy 2. časti (Čechynce - Vinodol) 2021 – 2022 (rozpočet NSK): **2 000 000 € + stavebný dozor 10 000 €**
- plánovaný rok realizácie I. etapy 3. časti (Vinodol – Úľany nad Žitavou) 2023 – 2024: **2 500 000 € + stavebný dozor 10 000 €**
- plánovaný rok realizácie I. etapy 4. časti (Úľany nad Žitavou – Nové Zámky) 2025 – 2026: **2 500 000 € + stavebný dozor 10 000 €**

Ponitrianska cyklotrasa - II. etapa – 1. časť

- príprava projektovej dokumentácie 2020
- plánovaná dĺžka cyklotrasy 15 km
- predpoklad finančných nákladov realizácie **3 000 000 € + stavebný dozor 10 000 €**
- plánovaný rok realizácie 2022 – 2023

Ponitrianska cyklotrasa - II. etapa – 2. časť (Martovce – Komárno)

- príprava projektovej dokumentácie 2022 – 2023: **25 000 €**
- plánovaná dĺžka cyklotrasy 15 km
- predpoklad finančných nákladov realizácie **3 000 000 € + stavebný dozor 10 000 €**
- plánovaný rok realizácie 2024 – 2025

Ponitrianska cyklotrasa – III. Etapa (Nitra – Topoľčany)

- príprava projektovej dokumentácie 2024 – 2025: **25 000 €**
- plánovaná dĺžka cyklotrasy 40 km
- predpoklad finančných nákladov realizácie **8 000 000 € + stavebný dozor 20 000 €**
- plánovaný rok realizácie 2026 – 2027

Vedenie tejto cyklodopravnej trasy je znázornené na obr. č. 27.

4.2.4 Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Hron – Pohronská cyklotrasa

Súčasná situácia tejto cyklotrasy je podrobne popísaná v kap. 3.5.2.4.

V koridore rieky Hron zatiaľ nielen NSK, ale aj BBSK neriešil ambíciu umiestniť tu v plnej dĺžke cyklodopravnú trasu. Zväčša sa jedná o návrhy a realizácie čiastkových úsekov, ako aj čiastkových úsekov cykloturistickej trasy. Preto aj v NSK v niektorých úsekoch popri rieke Hron sú vybudované ochranné hrádze a účelové komunikácie, ktoré vytvárajú potenciál vybudovania čiastkových úsekov cyklodopravnej trasy. V súčasnosti na tejto cyklotrase sú realizované iba drobné cyklodopravné riešenia. Súvislý úsek medzi Starým Tekovom a Jurom nad Hronom je vyznačený ako cykloturistická trasa s dĺžkou 22,7 km.

V rokoch 2019 – 2020 realizovalo mesto Želiezovce cyklotrasu ako súčasť Pohronskej cyklotrasy v koridore Hrona v dĺžke 2,1 km, hradená bola z IROP. Od roku 2020 realizuje mesto Štúrovo v rámci cezhraničného projektu Bike Paradise cyklotrasu zo Štúrova cez Kamenicu nad Hronom do Chľaby a Maďarska. Táto cyklotrasa bude z časti vybudovaná v katastri mesta Štúrovo a obce Kamenica nad Hronom na ochranných hrádzach rieky Hron, pri jej sútoku s Dunajom. Využije pri tom existujúci cestný most ponad rieku Hron na ceste II/564.

Vízia: Z pohľadu vízie využitia pre cyklodopravu tejto trasy by bolo vhodné zrealizovať jej čiastkové úseky. Medzi Tlmačmi a Malými Kozmálovcami popri rieke vedie asfaltová hrádza. Je tu potrebné doriešiť a dobudovať obchádzku vodného diela v Malých Kozmálovciach, pretože v súčasnosti cyklisti prechádzajú okolo oplotenia. Trasa by ďalej pokračovala v úseku Malé Kozmálovce – Starý Tekov – Kalná nad Hronom – Vyšné nad Hronom s dĺžkou 19,1 km striedavo po trávnatých hrádzach a poľných cestách popri Hrone. Vybudovanie tohto úseku pre cyklodopravu by bolo síce technicky i majetkovo náročnejšie, no isto značne využívané. Za Vyšným nad Hronom sa hrádza napája na cestnú komunikáciu III/1542. V týchto častiach úseku by bolo vhodné riešiť pripojenie okresného mesta Levice na koridor rieky Hron. Takisto by tento úsek mohol byť rozšírený o časť Žemliare – Jur nad Hronom, ktorý by bol vedený takisto po trávnatých hrádzach a poľných cestách popri rieke Hron. Táto časť meria ďalších 4,3 km.

Vedenie koridoru tejto cyklotrasy je znázornené na obr. č. 27, podrobne na MAPE C.

4.2.5 Strategická vízia cyklodopravnej trasy v koridore rieky Ipel'

Súčasná situácia tejto cyklotrasy je podrobne popísaná v kap. 3.5.2.5.

Kombinované úseky cyklodopravnej a cykloturistickej trasy v koridore rieky Ipel' nielen v NSK ale aj BBSK (prepojenie miest Šahy a Lučenec) majú v budúcnosti ambíciu byť v zovrovnávacom projekte cezhraničnej spolupráce SK/HU. Pretože v rámci NSK sú popri nej vybudované ochranné hrádze a účelové komunikácie, ktoré vytvárajú základ pre vybudovania čiastkových úsekov cyklodopravnej trasy. Keďže však dnes vedú cyklotrasy s čiastkovým dopravným aspektom aj po opačnom brehu Ipľa v Maďarsku, je otázne, či nevyužiť práve tento koridor. V čase spracovania starej cyklostratégie na roky 2016 – 2020 neboli realizované žiadne cyklodopravné riešenia popri Ipľi. V roku 2020 však mesto Štúrovo by malo začať realizovať projekt Bike Paradise cyklotrasy Štúrovo – Kamenica – Chľaba – Ipolydamásd. Úsek tejto cyklotrasy by v katastri obce Chľaba využil ochrannú hrázu rieky Ipel'

pri jej sútoku s Dunajom a nadviazal by aj na plánovaný nový cestný most ponad rieku Ipel' z Chľaby do maďarského Ipolydamásdu.

Vízia: Po realizácii projektu Bike Paradise sa vytvorí vzorový precedens úseku cyklopravnej trasy na tejto rieke. Výstavbou cestného mosta v Chľabe sa otvorí možnosť okruhovania cyklotrás na oboch stranách rieky na Slovensku i Maďarsku. Mohli by potom nasledovať kratšie úseky budované v rámci cezhraničnej spolupráce v koridore rieky až do Šiah a ďalej na hranicu s BBSK. Ideálne by však bolo spojiť ich s výstavbou atraktívnych malých rozhľadní napr. netradičných tvarov (topánka, stolička a pod.) ležiacich priamo na cyklotrázách, čo by značne prispelo k atraktivite takýchto malých projektov. Už v súčasnosti je možné využiť aj existujúce mosty cez Ipel' v Šahoch, Vyškovciach nad Ipľom a Salke na vzájomné prepojenie cyklotrás na území oboch štátov, ako aj využiť komunikácie s nižšou intenzitou dopravy.

Vedenie koridoru tejto cyklotrasy je znázornené na obr. č. 27, podrobne na MAPE C.

4.2.6 Strategická vízia cyklopravnej trasy v koridore rieky Žitava

Súčasná situácia tejto cyklotrasy je podrobne popísaná v kap. 3.5.2.6.

Kombinované úseky cyklopravnej a cykloturistickej trasy v koridore rieky Žitava nielen v NSK ale aj kúsok v TSK môžu vytvoriť prítiažlivý projekt. Dopravné časti môžu byť umiestnené v mestách Zlaté Moravce a Vráble. Cykloturistická trasa má význam v hornej časti toku, pretože je bicyklom dostupný aj prameň rieky.

Vízia: Budúcim cieľom pri tejto rieke je zrealizovať pilotné krátke úseky cyklotrasy. Schematické znázornenie vedenia koridoru cyklotrasy je znázornené na obr. č. 27, podrobne na MAPE C.

4.2.7 Strategická vízia cyklopravnej trasy Nitra - Vráble

Súčasná situácia tejto cyklotrasy je podrobne popísaná v kap. 3.5.2.7.

Mesto Nitra a Mesto Vráble majú na realizáciu úsekov tejto cyklotrasy č. I., II. a IV. zazmluvnených niekoľko projektov, ktoré sú podrobne popísané v kap. 3.5.2.7.

Vízia: Vzhľadom na vyššie uvedené údaje, pri správnom postupe, by mohla byť táto cyklotrasa zrealizovaná z väčšej časti v rokoch 2020 – 2023.

Vedenie koridoru tejto cyklotrasy je znázornené na obr. č. 27, podrobne na MAPE C.

4.3 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK

V roku 2012 sa nachádzal NSK s dĺžkou siete cykloturistických trás 360 km na chvoste v rámci SR. V rámci ďalších rokov 2013 – 2020 sa podarilo zmapovať, povoliť a vyznačiť viac ako 900 km nových cykloturistických trás a v súčasnosti má sieť dĺžku 1 323,65 km. V rámci týchto projektov sa vykonali i ďalšie rekognoskácie nových cykloturistických trás, k viacerým z nich sa spracovali zjednodušené dokumentácia a absolvovalo povoloňacie konanie.

V rokoch 2013 a 2015 prebehli na bývalom krajskom úrade ŽP v Nitre a dnes Okresnom úrade v Nitre, Odbore starostlivosti o životné prostredie dve povoloňacie konania, výsledkom ktorých bolo povolenie 39 cykloturistických trás v dotknutom území Správy CHKO Ponitrie.

Výsledná sieť k termínu spracovania tejto štúdie je v prílohe ako MAPA C. Sú na nej znázornené vyznačené cykloturistické trasy k aprílu 2020, vyznačené cykloturistické trasy plánované na vyznačenie a obnovu v rokoch 2020 a 2021, plánované nové a možné cykloturistické trasy, ktoré je možné mapovať v ďalších rokoch 2021 – 2027. V každom roku sú plánované pre každý krok aj zatiaľ presne neurčené cykloturistické trasy, ktoré sa zdefinujú v príslušnom roku podľa aktuálnej potreby.

V sieti cykloturistických trás sú najdôležitejšie tzv. chrbtové cykloturistické trasy – podľa normy cykloturistické magistrály či diaľkové cyklomagistrály. Tie sa delia na cyklomagistrály určené pre cestné bicykle a cyklomagistrály určené pre horské bicykle (MTB). Značia sa výlučne červenou farbou. Vo výnimočných prípadoch sa však môžu značiť modrou farbou, napríklad pokiaľ ide o paralelné diaľkové cykloturistické trasy.

Strategickými v NSK sú trasa EuroVelo 6, Vážska cyklomagistrála, Ponitrianska cyklomagistrála, Pohronská cyklomagistrála a Požitavská cyklomagistrála. V súčasnosti sa kombinuje ako variant cyklodopravný a cykloturistický, pričom niektoré úseky môžu byť totožné.

Prepojenie a koridory chrbtovej siete existujúcich cyklomagistrál na území NSK na susedné štáty a susedné samosprávne kraje sú na obr. č. 38.

Obr. č. 38: Prepojenie a koridory existujúcich cyklomagistrál v NSK na susedné štáty a samosprávne kraje

Zdroj: interný zdroj SCK

4.3.1 Strategická vízia cykloturistických trás určených pre cestné bicykle v NSK

Cykloturistické trasy určené pre cestné bicykle sú tie, ktoré sú v plnej dĺžke zjazdne na cestnom bicykli. Väčšina z nich je vedená po asfaltových cestách a komunikáciách. V rámci NSK je to hlavne sieť ciest III. triedy, v menšom aj ciest II. triedy s menšou intenzitou automobilovej dopravy a dostatočným šírkovým usporiadaním. Hlavným dopravným koridorom pre tieto trasy sú však bezpečné cyklotrasy vedené mimo zóny dopravy, a to hlavne hrádze

riek. Skoro pre všetky tieto trasy sa strategicky určila priorita cyklodopravných trás medzi sídlami. V zmysle TP 85/2019 však paralelne po týchto cyklodopravných trasách môžu viesť aj kľúčové cykloturistické magistrály. Z hľadiska strategického postupu sa obyčajne v hierarchii postupu najprv na takýchto cyklotrasách vyznačia cykloturistické trasy a postupne sa infraštruktúrne upravujú úseky týchto trás. Takto sa napríklad realizujú úseky na trase EuroVelo 6, Vážskej či Ponitrianskej cyklomagistrále. Strategickou v NSK je medzinárodná diaľková trasa **EuroVelo 6** (Obr. č. 39), má evidenčné číslo EV-6 a vedie kompletne od hraníc s Rakúskom cez BSK, TTSK a NSK. V plnej dĺžke je využiteľná ako cykloturistická trasa. Jej vedenie je schematicky znázornené na Obr. č. 40. Trasa EuroVelo 6 je mimoriadne navštevovaná, no najmä úsek mimo miest Bratislava, Komárno a Štúrovo sú bez adekvátne vybudovaných služieb a infraštruktúry.

Obr. č. 39: Emblémová cyklotabuľka EuroVelo 6 s logom národnej cyklomagistrály Dunajská cyklistická cesta

Zdroj: interný zdroj SCK

Obr. č. 40: Trasa EuroVelo 6 v NSK a jej prepojenie na susedné štáty a kraje

Zdroj: interný zdroj SCK

V koridore rieky Váh, z hľadiska cykloturistického, vedie prvá diaľková cyklomagistrála s názvom **Vážska cyklomagistrála**. Jej evidenčné číslo je 002. Bolo by vhodné, aby sa pre cyklodopravný variant používal iný názov, napr. **Vážska cyklotrasa**, pretože v niektorých úsekoch budú obe trasy viesť spolu, v niektorých samostatne. Takisto časť trasy sa bude prelínať s plánovanou Náučnou pútnickou cyklotrasou sv. Cyrila a Metoda. Vážska cyklomagistrála je v súčasnosti vyznačená v dĺžke 249 km, pričom prechádza cez NSK, TTSK, TSK a ŽSK. Celý úsek Vážskej cyklomagistrály je v súčasnosti v NSK vyznačený v zmysle STN01 8028.

Obr. č. 41: Emblémová cyklotabuľka Vážska cyklomagistrála

Zdroj: interný zdroj SCK

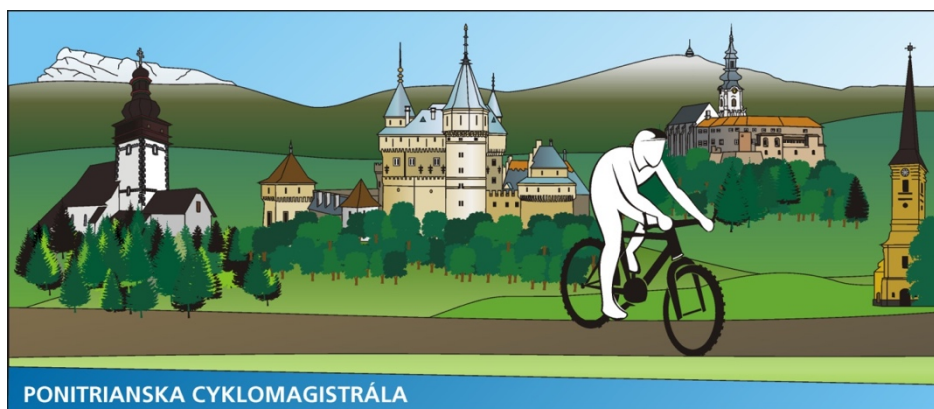
Druhou diaľkovou cykloturistickou trasou je **Pohronská cyklomagistrála**. Má evidenčné číslo 010. Je plánovaná od sútoku rieky Hron smerom k jeho prameňu. V BBSK sa však trasa nerealizuje vôbec a v kraji nie je vyznačený ani kilometer. Momentálne je teda značená iba v rámci Nitrianskeho samosprávneho kraja a je vyznačený úsek od Tlmáč po Jura nad Hronom. V roku 2021 je v pláne doznačenie úseku od Jura nad Hronom až do Štúrova, kde sa napojí na trasu EuroVelo 6, celý úsek tak bude mať takmer 90 km. V pláne je aj mapovanie prepojenie Tlmáč a Tekovskej Breznice, kde by sa trasa dostala mimo zóny dopravy až do BB kraja. Trasa má predpoklad jej využívania v plnej dĺžke pre cykloturistiku.

Obr. č. 42: Emblémová cyklotabuľka Pohronská cyklomagistrála

Zdroj: interný zdroj SCK

Treťou diaľkovou cykloturistickou trasou je **Ponitrianska cyklomagistrála**. Má evidenčné číslo 019. V roku 2015 bola vyznačená ako cykloturistická od Komoče (most) cez mesto Nitra do obce Výčapy-Opatovce a v roku 2019 bola kompletne obnovená. Na jej úsekoch sa začalo aj s úpravou povrchov a budovaním infraštruktúry. Trasa môže po hrádzi rieky pokračovať po vyriešení drobných majetkových problémov až do mesta Topoľčany. Celá trasa má ambíciu slúžiť v budúcnosti v plnej dĺžke od Komárna až po Topoľčany ako cyklo-dopravná, pričom v celej dĺžke je využiteľná aj ako cykloturistická. Podstatná časť tejto cyklotrasy môže slúžiť aj pre centrálnu vetvu Pútnickej Cyrilo-metodskej cesty vo variante cyklo.

Obr. č. 43: Emblémová cyklotabuľka Ponitrianska cyklomagistrála

Zdroj: interný zdroj SCK

Štvrtou diaľkovou cykloturistickou trasou je **Požitavská cyklomagistrála** s evidenčným číslom 045, ktorú sa podarilo v roku 2015 – 2018 kompletne vyznačiť. V súčasnosti je vyznačená v dĺžke 60,3 km. V budúcnosti sa uvažuje s jej prepojením na BB kraj smerom na Novú Baňu alebo Žarnovicu cez Pohronský Inovec. Dané úseky je však potrebné zrekognoskovať. Kým z hľadiska cykloodpravného prichádza na tejto cyklotrase do úvahy úsek od sútoku s riekou Nitra cez Zlaté Moravce do Topoľčianok, pre cykloturistiku je využiteľná v plnej dĺžke, teda vrátane úseku Topoľčianky až po prameň rieky Žitavy.

Obr. č. 44: Emblémová cyklotabuľka Požitavská cyklomagistrála

Zdroj: interný zdroj SCK

Piatou diaľkovou cykloturistickou trasou je **Cyklomagistrály Dr. Téryho** s evidenčným číslom 052. Trasa leží na východe kraja, patrí do systému cykloturistických trás v okolí Kúpeľov Dudince. Má výlučne cykloturistický charakter.

Poslednou a novou cykloturistickou magistrálou je **Kremnica – Banská Štiavnica – Dudince**, ktorá má číslo 032. Jedná sa o predĺženie už existujúcej Turčianskej cyklomagistrály a víziou je prepojenia Váhu s maďarskou hranicou pri meste Šahy. Trasa bude mať dĺžku viac ako 200 km, v rámci NSK bude prechádzať len kúskami, vytvorí však veľmi dôležitú diaľkovú cyklomagistrálu.

Súčasný a navrhovaný systém cykloturistických trás je znázornený v prílohe na MAPE C. Prepojenie a koridory chrbtovej siete cykloturistických magistrál pre cestné bicykle v území NSK na susedné štáty a susedné samosprávne kraje sú na Obr. č. 45.

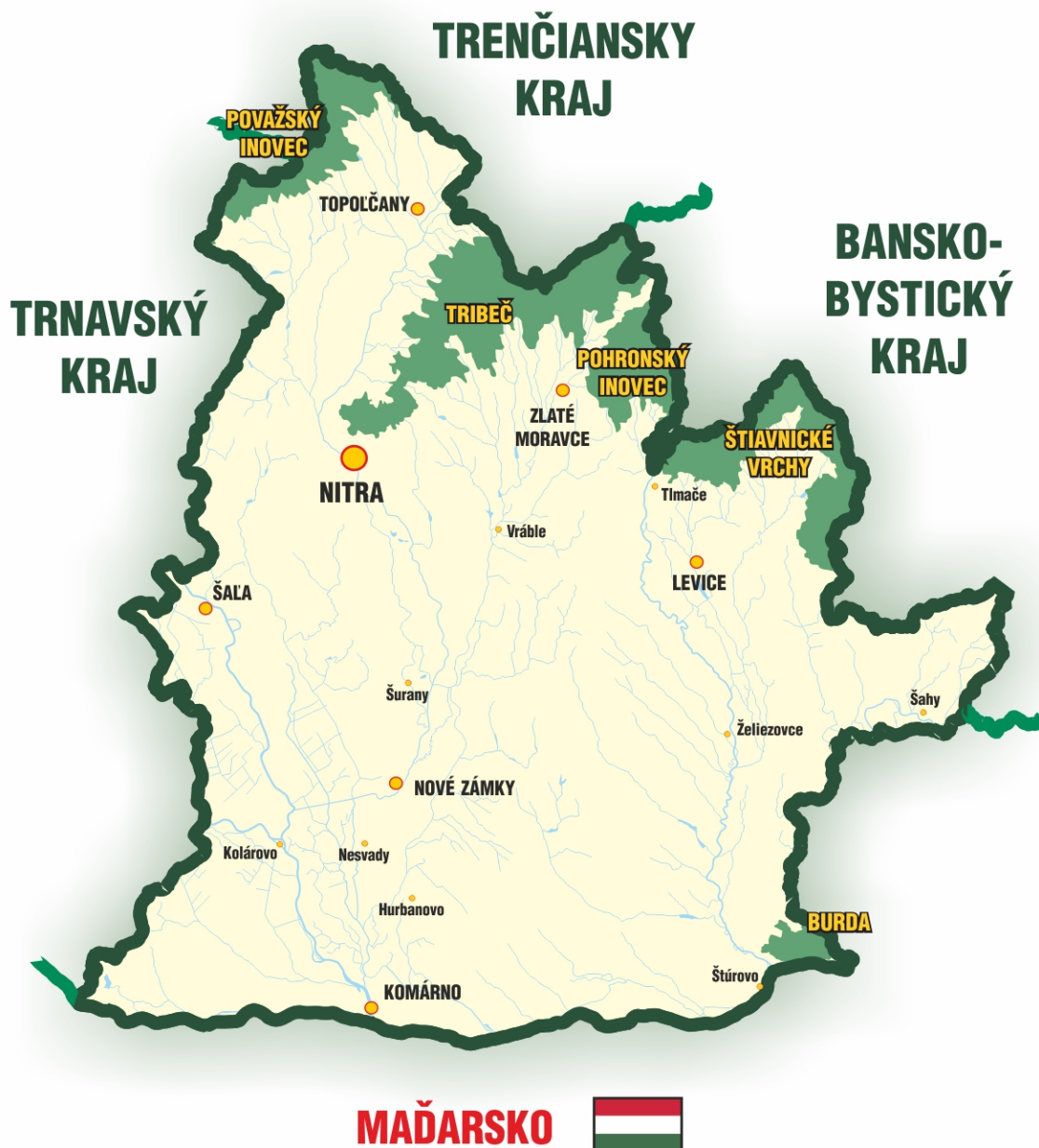
Obr. č. 45: Chrbtová sieť cyklomagistrál pre cestné bicykle v NSK a ich prepojenie na susedné štáty a kraje

Zdroj: interný zdroj SCK

4.3.2 Strategická vízia cykloturistických trás určených pre horské bicykle v NSK

Trasa určená pre horské bicykle je taká trasa, po ktorej nie je možné jazdiť cestným bicyklom. Obyčajne je situovaná do horského prostredia na systém lesných ciest a chodníkov, ale aj na rôzne poľné a nespevnené cesty. Navrhnutá stratégia však prioritne rieši v pohľade

MTB cykloturistických trás rozsiahlejšie územia, so súborom takýchto trás, nerieši každú trasu samostatne. To znamená, že individuálne môžu trasy MTB vznikať aj mimo zón, stanovených touto stratégiou. Okrem toho môžeme medzi horské trasy zaradiť aj singletracky, ktoré môžu vznikať prakticky kdekoľvek pri dodržaní platnej legislatívy.

Obr. č. 46: Základné oblasti v NSK vhodné pre horskú cyklistiku

Zdroj: interný zdroj SCK

Základné oblasti v NSK vhodné na horskú cyklistiku sú znázornené na obr. č. 46, kostrové horské MTB cyklomagistrály na obr. č. 47.

Obr. č. 47: Kostrové trasy pre MTB cykloturistiku v NSK

Zdroj: interný zdroj SCK

Z pohľadu horskej cykloturistiky kľúčovú úlohu zohráva najmä ochrana prírody a lesohospodárska činnosť. Pri plánovaní treba preveriť, či sa možné trasy nenachádzajú v územiach Natura 2000. V týchto územiach je z hľadiska legislatívy potrebné vyžiadať si od príslušného úradu životného prostredia stanovenie rozsahu hodnotenia vplyvu na životné prostredie, vrátane konkrétnych biotopov, rastlín a živočíchov. Dôležité je aj požiadanie príslušného orgánu ochrany prírody o rozhodnutie, ak trasy prechádzajú II. a III. stupňom ochrany prírody a o výnimku, ak sa trasy plánujú viesť IV. a V. stupňom ochrany prírody.

Z hľadiska lesohospodárskej činnosti je potrebné pri plánovaní rozvoja cykloturistiky žiadať o povolenie vlastníkov pozemkov, resp. obhospodarovateľov. Z hľadiska pomerov na Slovensku je približne polovica lesných pozemkov vo vlastníctve štátu, tieto pozemky obhospodarujú Lesy SR. Zvyšné lesné pozemky sú v súkromnom, mestskom či cirkevnom majetku. Pri jednaniach je preto mimoriadne dôležitá správna identifikácia vlastníkov. Pri súkromných vlastníkoch možno jednať aj s obhospodarovateľmi, ako sú napríklad urbáre či komposesoráty.

Najväčším potenciálom disponujú pohoria situované v severnej časti kraja, na dvoch – Považský Inovec a Tríbeč sú už dnes rozsiahle súbory cykloturistických trás pod spoločnou hlavičkou MTB Bikeparkov. Ďalšími potencionálnymi oblasťami pre rozvoj horskej cyklistiky sú:

Pohronský Inovec – oblasť s veľkými možnosťami pre rozvoj horskej cyklistiky. Už v rokoch 2013 – 2018 prebiehali pokusy o vyznačenie siete cykloturistických trás, no keďže v danej oblasti prebiehajú majetkové spory, riešené súdmi, tak všetky pokusy boli zastavené. V rokoch 2021 – 2027 však je potrebné túto aktivitu obnoviť aj vzhľadom na dobudovanie prepojení na BB kraj. To je však možné urobiť až po doriešení majetkovej podstaty.

Vízia: v oblasti vytvoriť pomerne hustú sieť cyklotrás, prepojiť sever a juh pohoria, spojiť Požitavskú cyklomagistrálu (Prameň rieky Žitavy) s najvyšším vrcholom pohoria. Takisto je potrebné spojiť túto oblasť s dolinou rieky Hron (Pohronská cyklomagistrála) smerom na sídla Nová Baňa, Hronský Beňadik a Žarnovica. Dôležitým aspektom je aj napojenie na BBSK a sieť cykloturistických trás plánovaných v regióne OOCR Gron. Hlavným magnetom by bol najmä najvyšší vrchol Veľký Inovec s nadmorskou výškou 900,6 metra nad morom a s turistickou chatou.

Potrebné kroky: po doriešení súdnych sporov je potrebné jednanie s legitímnymi vlastníckymi lesov, následná rekognoskácia, spravovanie zjednodušenej dokumentácie, povolo-
vacie konanie s výsledným vyznačením nových cykloturistických trás.

Štiavnické vrchy – oblasť má štatút CHKO a nachádza sa v severovýchodnej časti NSK, kde susedí s BBSK. V súčasnosti sa tu nachádza na území NSK iba Cyklomagistrála Dr. Téryho a v blízkosti Pohronská cyklomagistrála. Nakoľko má oblasť potenciál napojiť sa na sieť cyklotrás smerom na Banskú Štiavicu, napojiť sa na aj projekt „Bajkom k tajchom“ a využiť sieť lesných ciest v tomto pohorí vytvoril sa základný návrh cyklotrás. Bohužiaľ, v danom území je veľké množstvo pozemkov v súkromnom vlastníctve a vlastníci nesúhlasí so značením siete cykloturistických trás. Za roky 2013 – 2020 sa v tomto smere nepodarilo problematiku nikam posunúť, a tak sa pozornosť sústredila na doznačenie trás v podhorí Štiavnických vrchov.

Vízia: prepojiť oblasť medzi NSK a BBSK, napojiť sa na projekt Bajkom k tajchom a napojiť sa na Banskú Štiavicu po cestách, ktoré neprechádzajú cez súkromné pozemky.

Potrebné kroky: v spolupráci s obcami, OOCR Region Tekov bude nasledovať podrobná rekognoskácia, spravovanie zjednodušenej dokumentácie, povolo-
vacie konanie s výsledným vyznačením nových cykloturistických trás. Sieť cykloturistických trás bude mať najmä miestny a regionálny význam, a preto je potrebné oveľa viac zapojiť miestne samosprávy do celého procesu. Trasy sa môžu napojiť na existujúce cykloturistické trasy.

Burda (Kováčovské kopce) – maličké pohorie na sútoku rieky Dunaj s riekami Hron a Ipel', v pohorí je NPR Burdov s V. stupňom ochrany. V rokoch 2016 – 2018 sa podarilo v pohorí

vyznačiť dve cykloturistické trasy – modrú č. 2112 a žltú č. 8133. Doznačením ešte ďalších krátkych trás či dokonca vybudovaním singletracku by bolo možné ešte viac zatraktívniť pohorie pre cyklistov.

Vízia: doznačiť ďalšie cykloturistické trasy v pohorí. Odbočku k vyhliadke Skaly, doznačiť trasu popri rieke Ipeľ a vytipovať možnosti na vybudovanie singletracku s prepojením na obec Kamenica nad Hronom. Prepojiť oblasť s cyklotrasami v Maďarsku.

Potrebné kroky: je potrebné zrekognoskovať ďalšie možné cykloturistické trasy, získať súhlas orgánu ochrany prírody, trasy povoliť a vyznačiť. Problémom je absencia mosta medzi obcami Chľaba – Ipolydamásd, je však v pláne stavba cestného mosta.

Celá situácia je zachytená v prílohe na MAPE B.

4.3.3 Strategická vízia cykloturistických trás určených pre horské bicykle v NSK – MTB Bikeparky

V rámci kraja sa rozvíjajú najväčšie projekty horskej cyklistiky v pohoriach Považský Inovec a Trábeč. Presahujú rámec NSK a prechádzajú aj do okolitých samosprávnych krajov. Prvý sa buduje 10 rokov, druhý 6 rokov. V prvom je už v súčasnosti vyznačených viac ako 600 km, v druhom viac ako 400 km cykloturistických trás. Oba MTB Bikeparky majú svoje logo, v oboch sú vyznačené hlavné – chrbtové cyklotrasy – MTB cyklomagistrály. Tie majú takisto svoje emblémové cyklotabuľky, ktoré graficky vyjadrujú najkrajšie lokality, ktorými trasy prechádzajú.

V MTB Bikeparku Považský Inovec sú strategické 3 hlavné – kostrové cykloturistické MTB cyklomagistrály.

Obr. č. 48: Emblémová cyklotabuľka Bikepark Považský Inovec

Zdroj: interný zdroj SCK

Prvou je atraktívna „Hrebeňovka Považského Inovca“ s evidenčným číslom 043. V súčasnosti začína nad mestom Trenčín v miestnej časti Brezina a vedie cez najvyšší vrchol pohoria Považský Inovec – rovnomenný Inovec s rozhľadňou a ďalej hlavným hrebeňom až do sedla Havran na hranicu TTSK a NSK. Od roku 2019 je trasa vyznačená až do Hlohovca.

Obr. č. 49: Emblémová cyklotabulka Hrebeňom Považského Inovca

Zdroj: interný zdroj SCK

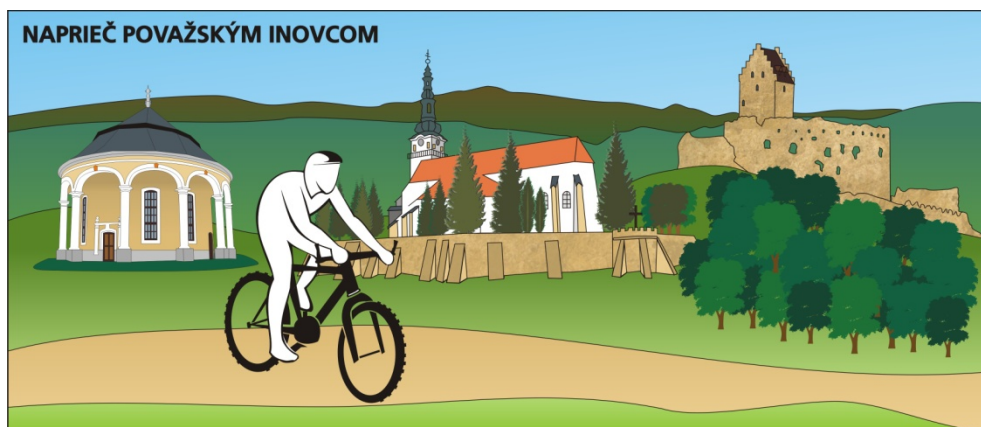
Druhou je cykloturistická trasa „**Okolo Považského Inovca**“ s evidenčným číslom 044. Má dĺžku 120 km.

Obr. č. 50: Emblémová cyklotabulka Okolo Považského Inovca

Zdroj: interný zdroj SCK

Najstaršou je „**Naprieč Považským Inovcom**“ s evidenčným číslom 020. Pôvodne sa táto cyklotrasa nazývala „Štiavnická cyklomagistrála“ a mala ambíciu spojiť českú hranicu cez Považský Inovec a Topoľčany až do Banskej Štiavnice. Keďže sa za skoro 15 rokov neudiali aktivity z Banskej Štiavnice smerom do tohto koridoru, trasa sa pred 5 rokmi premenovala a preznačila. Naprieč pohorím teda vedie z Topoľčian cez rekreačné stredisko Zelená Voda v Novom Meste nad Váhom na hranicu SR/ČR do obce Březová. Spája tak MTB Bikepark Považský Inovec s trasami v Česku. Je vyznačená v plnej dĺžke.

Obr. č. 51: Emblémová cyklotabuľka Naprieč Považským Inovcom

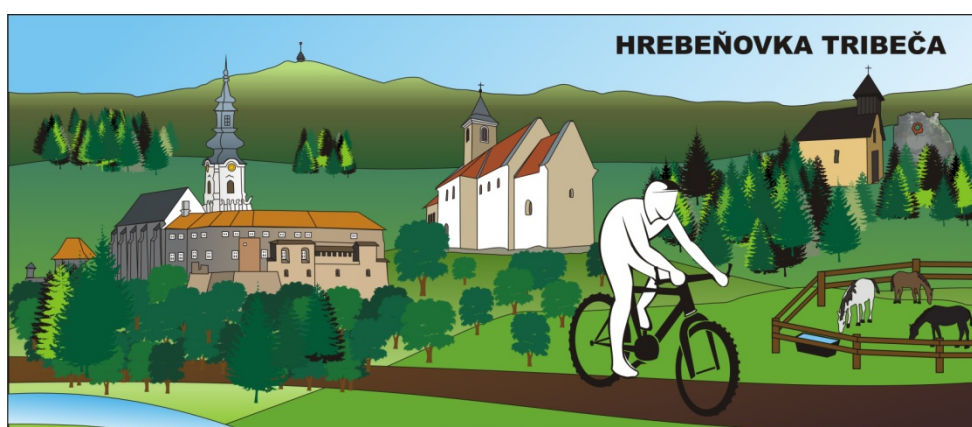
Zdroj: interný zdroj SCK

Obr. č. 52: Emblémová cyklotabuľka Bikepark Tríbeč

Zdroj: interný zdroj SCK

V **MTB Bikeparku Tríbeč** je kostrovou trasou „**Hrebeňovka Tríbeča**“ s evidenčným číslom 049. Začína v meste Nitra a v súčasnosti končí v sedle Penhýbel v TSK. Má dĺžku 74,1 km.

Obr. č. 53: Emblémová cyklotabuľka Hrebeňovka Tríbeča

Zdroj: interný zdroj SCK

Podrobnejšie zámery rozvoja oboch MTB Bikeparkov sú popísané v kapitolách 4.3.9.2 a 4.3.9.4, kde sú oblasti predstavené aj ako cyklodestiny.

4.3.4 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – náučné a tematické cykloturistické trasy

Novelizovaná norma STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“ umožňuje od apríla 2015 značiť v teréne náučné a tematické cykloturistické trasy. Tie majú prvky cykloturistickej orientácie podložené žltou farbou, žltou farbou sú podložené aj maľované značky, tzv. „céčka“. Pri týchto trasách sa nepoužíva v hierarchii farieb červená, ale iba modrá, zelená a žltá. Pri žltej sa ako farba piktogramov cyklistu a farebného hrotu, ako aj maľovaného céčka, vzhľadom na žltý podklad, používa čierna farba.

V Nitrianskom samosprávnom kraji sú v súčasnosti vyznačené 4 náučné cykloturistické trasy a 1 je plánovaná – odbočka na vyhladku Skaly v pohorí Burda.

Samotné náučné a tematické cykloturistické trasy majú obrovský potenciál rozvoja, najmä v menšom území. Ako ďalšie budúce náučné alebo tematické cykloturistické trasy môžu byť vyznačené, alebo súbor náučných cykloturistických trás s rôznymi témami.

4.3.5 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – náučná Cyrilo-metodská cesta

Projekt Cyrilo-metodskej pútnickej cesty vznikol na podnet Zlínskeho kraja a Centrály cestovného ruchu Východní Moravy, o. p. s. Za týmto účelom bolo založené aj združenie Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje, z. s. p. o. so sídlom v Zlíne. Riadnym členom tohto združenia je aj NSK.

Snahou tohto združenia je vytvoriť a vyznačiť túto tematickú cestu ako pútavý produkt cestovného ruchu. Cyrilo-metodská cesta bola zahrnutá aj v stratégii rozvoja cyklotrás v NSK na roky 2016 – 2020 ako jedna z najdôležitejších tematických trás. Avšak jej cyklokoridory sa doteraz nepodarilo vyznačiť a tak v rámci NSK nie je vyznačený momentálne žiaden cyklo úsek. Hlavným cieľom projektu je cez miesta spojené so sv. Cyrilom a Metodom vytvoriť pútnickú cestu, pričom by sa využili aj ďalšie atrakcie a služby ležiace na a pri tejto trase. Na Slovenskom území sa konkrétne trasovanie riešilo v rámci TTSK s napojením na ČR a NSK.

Pre slovenskú stranu sa stanovilo, že by sa využila novelizovaná STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“ s tým, že trasa by mohla byť značená v plnej dĺžke ako súvislá modrá náučná cykloturistická trasa. Využívala by emblémovú cyklotabulku Cyrilo-metodskej cesty, tabulky miestneho názvu náučnej cykloturistickej trasy, veľké a malé cyklosmerovky modrej náučnej cykloturistickej trasy, obrázkové cyklosmerovky a prípadne donorské tabulky. Hlavným cieľom projektu je cez miesta spojené so sv. Cyrilom a Metodom vytvoriť pútnickú cestu, pričom by sa využili aj ďalšie stavebné a prírodné zaujímavosti, so zapojením služieb ležiacich na trase a pri tejto trase.

Obr. č. 54: Vzorová zostava značenia náučnej Cyrilo-metodskej cyklotrasy

Zdroj: interný zdroj SCK

Obr. č. 55: Vzorová modelová zostava imidžového miesta náučnej Cyrilo-metodskej cyklotrasy

Zdroj: interný zdroj SCK

Takisto by sa v teréne osadili na vybraných miestach aj tzv. imidžové miesta – cyklosmerovníky so súborom obrázkových smeroviek. Jeho možný vzhľad je na obr. č.55.

Vedľajšie vetvy Cyrilo-metodskej cesty by sa značili ako náučné cykloturistické trasy zelenej a žltej farby.

Obr. č. 56: Schématický náčrt vedenia Cyrilo-Methodskej cesty

Zdroj: interný zdroj SCK

V rámci NSK sa uvažuje o dvoch trasovaniach, ktoré by prechádzali naprieč krajom, oba by vstupovali do kraja v obci Bojná a to z TSK. Napojenie na TTSK sa uvažuje v lokalite medzi Hájskym a Patou, kde je navrhnutý koridor cez TTSK. V týchto koridoroach navrhovaných centrálnych vetiev pútnickej Cyrilo-metodskej vetvy už dnes existuje skoro v celej dĺžke sieť vyznačených cykloturistických trás, ktoré sa na vedenie cesty dajú využiť a nie je tak potrebné riešiť nové. V niektorých úsekoch je však potrebné vykonať rekognoskáciu, spracovať dokumentácie a následne aj povoľovacie konanie.

Navrhnuté koridory v rámci NSK:

1. **Bojná** – Nemčice – Tovarníky – Topolčany – Solčany – Nitrianska Streda – Čeladince – Kovarce – Oponice – Dolné Lefantovce – Podhorany – **Dražovce** – **Nitra** – **Zobor** – Hrnčiarovce – Štitáre – Žirany – Kolíňany – Jelenec – **Kostoľany pod Tríbečom** – Velčice – Mankovce – Host'ovce – Topolčianky – Machulince – **Hronský Beňadik** – Kozárovce – Tlmače – Levice – Horná Seč – Kalná nad Hronom – Tekovský Hrádok – Šarovce – Želiezovce – Hronovce – Pohronský Ruskov – Čata – **Bíňa** – Kamenín – Kamenný Most – Nána – Štúrovo – **Mužla** – Kravany nad Váhom – Moča – Radvaň nad Dunajom – Patince – Iža – **Komárno**
2. **Bojná** – Lipovník – Vozokany – **Nitrianska Blatnica** – Radošina – Veľké Ripňany – Malé Ripňany – Biskupová – Malé Zálužie – Nové Sady – Čakajovce – **Dražovce** – **Nitra** – Jarok – Horná Kráľová – **Močenok** – Veľká Dolina – Poľný Kesov – Rastislavice – Komjatice – **Šurany** – Nové Zámky – Bajč – Hurbanovo – **Komárno**

V záujme NSK je aj vybudovanie informačného systému formou informačných panelov (statických, elektronických) na všetkých trasách cyrilometodskej cesty, a to pri najvýznamnejších kultúrnych a historických pamiatkach súvisiacich s touto tematikou. Uvažuje sa aj o elektronickej turisticko-pútnickej aplikácii pre infopanely, mobily, alebo tablety, ktorá bude okrem iného ponúkať aj informácie o ďalších kultúrnych a pútnických cestách prechádzajúcich územím NSK.

Požadované lokality pre zaradenie do pútnickej Cyrilo-metodskej cesty sú v Tab. č. 13.

Tab. č. 13: Lokality pre zaradenie do pútnickej Cyrilo-metodskej cesty

Bíňa	Hradisko, Rotunda 12 apoštolov, Kostol Nanebovzatia Panny Márie
Bojná	Hradisko
Dražovce	Kostol sv. Michala
Hronský Beňadik	Benediktínsky kláštor
Kostoľany pod Tríbečom	Kostol sv. Juraja
Močenok	Kostol sv. Klimenta, Gorazdov
Mužla	Hradisko
Nitra	Nitriansky hrad, Zoborský kláštor, Zobor, Martinský vrch
Nitrianska Blatnica	Rotunda sv. Juraja
Starý Tekov	Hradisko, Kostol Panny Márie
Tlmače – Lipník	Hradisko

Zdroj: NSK

4.3.6 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – tematické trasy hrady

K najvýznamnejším cyklocieľom na území NSK, ktoré si zaslúžia zaradiť medzi náučné alebo tematické cykloturistické trasy na území NSK patria hrady a turistické rozhľadne.

K najvýznamnejším objektom v kategórii „hrady, zámky a kaštiele patria:

Upravené hrady, zámky a kaštiele, slúžiace aj ako múzeá: Nitriansky hrad, hrad Levice, Topoľčiansky kaštieľ, kaštieľ v Jelenci, Oponické kaštiele, kaštieľ Želiezovce, Tesárske Mlyňany s Arborétom.

Opravené kaštiele, ktoré slúžia ako hotely alebo zariadenia cestovného ruchu: kaštieľ Oponice, kaštieľ Beladice, kaštieľ Mojmirovce, kaštieľ Palárikovo, v rekonštrukcii Skýcovský zámoček.

K čiastočne prístupným objektom patrí Komárnianska pevnosť.

K hradným zrúcaninám, resp. polohradom patria: Hrušovský hrad, hrad Gýmeš, hrad Oponice, Topoľčiansky hrad, Živánska veža, Čierny hrad.

V súčasnosti vedú značené cykloturistické priamo popri Topoľčianskom zámku a kaštieli v Mojmirovciach.

Ďalej v súčasnosti vedú značené cykloturistické trasy popod alebo v bezprostrednom okolí – Nitriansky hrad, Topoľčiansky hrad, Hrušovský hrad, Živánsku vežu, Skýcov, Čierny hrad, Komárnianska pevnosť a kaštieľ v Jelenci. Z týchto existujúcich cykloturistických trás je možné k niektorým vyznačiť krátke odbočky alebo usmerniť k nim na krátky peší výstup obrázkovou smerovkou.

V plánoch je vyznačenie nových cykloturistických trás popri hradoch Oponice a Levice, kaštieľoch Oponice, Tesárske Mlyňany s Arborétom a kaštieli Želiezovce. Znova tu platí, že z týchto novo navrhovaných cykloturistických trás je možné k niektorým vyznačiť krátke odbočky alebo usmerniť k nim na krátky peší výstup obrázkovou smerovkou.

Zatiaľ v predbežných návrhoch, kedy je potrebné vykonať rekognoskáciu a následné kroky je možný cykloprístup na hrad Gýmeš z obce Kostolany pod Trábečom. Do kaštieľa Palárikovo by mohol byť riešený cykloprístup z Vážskej cyklomagistrály s využitím kompy cez Váh v Nedede. Cykloprístup zatiaľ nie je riešený pre kaštieľ Beladice vzhľadom pre jeho odľahlosť od plánovaných cyklokoridorov.

4.3.7 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – tematické trasy rozhľadne

K najvýznamnejším cyklocieľom pri cykloturistike patria aj rozhľadne a inak tomu nie je ani na území NSK. Zaslúžia si zaradiť sa medzi náučné alebo tematické cykloturistické trasy na území NSK. Výbornou možnosťou je vytvorenie aj samostatné cykloturistického produktu so zameraním na rozhľadne. Rozhľadne patria k vyhľadávaným turistickým cieľom a po vyznačení cykloturistických trás k niektorým z nich sa výrazne zvýšila ich návštevnosť,

ako aj návštevnosť príslušnej lokality. Rozhľadne, ktoré navrhuje NSK sa vyberali aj vzhľadom na ich dostupnosť na bicykli, lokality sa volili aj s prihliadnutím na zatraktívnenie daných miest z pohľadu turizmu.

Samotnej tematike rozhľadní sa podrobne venuje kap. 5. tejto stratégie.

K najvýznamnejším objektom v tejto kategórii z pohľadu cykloturistiky na území NSK patria: rozhľadňa na Žitavskom luhu, rozhľadňa na Vápennom vrchu a na Kalvárii v Leviaciach, rozhľadňa nad obcou Urmince, rozhľadne Dolná Nitra na Novom vrchu pri Klasove, Radošinka pri Nových Sadoch, rozhľadňa Veľký Dudok pri Nevidzanoch, rozhľadne v Topoľčanoch pri rieke Nitra a vo Veľkých Kosihoch, rozhľadňa Parížske Močiare pri Gbelcoch a Gedere pri Náne alebo rozhľadňa v Kravanoch nad Dunajom priamo na cyklotrase Euro-Velo 6. Na horských bicykloch sú dostupné rozhľadne na Panskej Javorine, Sikenička, Hôrka nad Podhoranmi a Drieňová pri Jedľových Kostol'ňanoch. Kombinovane na bicykli a pešo sú dostupné rozhľadne na Vápennom vrchu pri Skýcove a Pliešky pri obci Lovce.

4.3.8 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – tematické trasy sakrálna architektúra

Sakrálna architektúra je veľkou doménou Slovenska, má teda svoje nezastupiteľné miesto v každom kraji. Je možné vytvoriť niekoľko levelov zaradenia sakrálnych objektov do rôznych produktov, okruhov a námetov. Veď kostol sa nachádza skoro v každej obci na Slovensku. Svoje miesto dostali na viacerých portáloch, ktoré fungujú ako **www.cykloportal.sk** či **www.kostolyslovenska.sk**, kde sú zmapované a nafotené všetky kostoly na Slovensku. V tomto je veľký nevyužitý potenciál, kde sa vie do produktu cestovného ruchu zapojiť doslova každá obec v kraji.

Už v súčasnosti prechádza množstvo značených cykloturistických trás v bezprostrednom okolí mnohých vzácných sakrálnych pamiatok. Je potrebné viac využiť systém značených cykloturistických trás ako existujúci produkt cestovného ruchu.

Medzi prioritu môžeme zaradiť umiestňovanie sakrálnych pamiatok do systému obrázkových smeroviek a imidžových cyklopoludníkov v rámci NSK. Sakrálna architektúra bude určite včlenená aj do projektu náučnej Cyrilo-metodskej cyklotrasy.

4.3.9 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasti rozvoja pre produkty cestovného ruchu

Na území NSK sa v procese tvorby siete cykloturistických trás vytvorili prirodzené i umelo vytvorené územie s potenciálom stať sa destináciami cestovného ruchu zameraného na cykloturizmus.

V súčasnosti ich možno rozdeliť do týchto skupín:

- a) mesto Nitra a jeho okolie
- b) Horské oblasti pre MTB cykloturistiku – Považský Inovec, Trábeč, Pohronský Inovec a okolie Topoľčianok, Štiavnické vrchy, Burda (Kováčovské kopce)

c) umelo vytvorené oblasti (Mikreregióny) – Termál, Cedron (Mojmírovce), Levice – Dudince – Šahy, OOCR

d) riečne koridory – Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Žitava, Ipel'

Podrobnejší popis najvýznamnejších destinácií z pohľadu stratégie je popísaný v podkapitolách 4.3.9.1 – 4.3.9.9.

4.3.9.1 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – mesto Nitra a jeho okolie

V rámci NSK zohráva kľúčovú úlohu krajské mesto Nitra a jeho bezprostredné okolie. Z mestského hľadiska je dôležité prepojenie súboru mestských cyklotrás – v intraviláne mesta, s cykloturistickými trasami vybiehajúcimi z mesta do jeho extravilánu. Prakticky viaceré mestské cyklodopravné trasy tak majú aj pridanú funkciu – slúžia ako nástupné cyklotrasy do okolia mesta.

V samotnom meste z pohľadu integrácie cyklodopravy a cykloturistiky je rozhodujúci koridor rieky Nitry s jej nábrežím a hrádzami.

Samozrejým východiskom je mesto Nitra. V meste je obrovské množstvo námetov pre spoznávanie pamiatok. Dominuje im hrad s muzeálnymi zbierkami, súbor cirkevných a svetských pamiatok v centre, ako aj pamiatky v mestských častiach a priľahlom okolí mesta. Smerom na sever leží oblasť pod Zoborom s bývalým kláštorom, Svoradovou jaskyňou, Svoradovým prameňom, Krížovou cestou a hradiskom Zobor. Na juhu je to oblasť Kalvárie s Misijným domom a ojedinelým Misijným múzeom. Na východe sa k tomu pridáva Botanická záhrada, Slovenské poľnohospodárske múzeum so Skanzenom a Hvezdáreň, na západe kaštieľ a park v Kyneku. V bezprostrednom okolí ešte treba k vzácnym pamiatkam priradiť kostoly v Dražovciach a Kolíňanoch. Z hľadiska prírodného na sever od mesta začína pohorie Trábeč, kde mesto slúži ako východisko na trasy MTB Bikeparku Trábeč. Preto k prírodným klenotom treba zahrnúť krásu pohoria Trábeč s vyhliadkovým vrcholovým platô Pyramída s TV vysielacom. To leží pod vrcholom Zobora a je odtiaľto krásny výhľad, mesto Nitra leží v plnej kráse pod nami. K ďalším prírodným lokalitám v Trábeči patria národné prírodné rezervácie Zoborská lesostep a Lupka.

Stav a vízia: centrálnym projektom pre mesto Nitra a jeho okolie je cyklodopravná trasa s cykloturistickým využitím – Ponitrianska cyklomagistrála. Tá je už v súčasnosti vyznačená od Komoče do obce Výčapy Opatovce, pričom prechádza plnou dĺžkou katastra mesta Nitra. Viaceré úseky sú už v rámci mesta Nitra aj povrchovo upravené a vybudované, upravila sa aj hrádza pri budovaní priemyselného parku a NSK vybuďovalo prvú etapu asfaltovania hrádze rieky. Dôležitá z pohľadu cyklodopravy a cykloturistiky je aj trasa Nitra – Dražovce. V rámci projektu MTB Bikepark Trábeč existuje v pohorí Trábeč a jeho podhorí už v súčasnosti pomerne hustá sieť cykloturistických trás. V ďalšom rozvoji by bolo potrebné zatraktívniť sieť cykloturistických trás vybudovaním singletrackov najmä v okolí Zobora, čo by bolo prospešné aj vzhľadom na bezpečnosť pri pohybe cyklistov. Zároveň by to veľmi zatraktívnilo celé územie.

Potrebné kroky: dôležité je postupne pokračovať v budovaní cyklodopravnej infraštruktúry v koridore rieky Nitry, prípadne ďalšie kľúčové koridory aj z pohľadu cyklodopravy. Tým sa bude skvalitňovať aj nástup cykloturistov do okolitých území a na vyznačené cykloturistické trasy v okolí Nitry. Z Nitry bude vychádzať aj plánovaná centrálna vetva pútnickej Cyrilo-metodskej náučnej cyklotrasy. Vedená bude takisto po hrádzi rieky Nitry. Bude

spájať mesto Nitra a prechádzať v NSK lokalitami Bojná – Valy a Jurko smerom na Kostolec Ducové v TTSK (bližší popis v kap. 4.3.5). V riešenom území povedie v západnom podhorí pohoria Tríbeč po hrádzi rieky Nitra medzi mestom Nitra a obcou Výčapy – Opatovce. Vzhľadom na množstvo pamiatok v oblasti by bolo potrebné umiestniť niekoľko imidžových smerovníkov so súborom obrázkových smeroviek navigujúcich k početným stavebným a prírodným atrakciám. Ďalšou výzvou na sieti už existujúcich cykloturistických trás je aj doplnenie drobnej infraštruktúry, hlavne stojanov s veľkoplošnými mapami, cykloodpočívadiel, náučných panelov a cyklostojanov. Dôležitým aspektom je vhodný výber miest a údržba celej siete.

4.3.9.2 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Považský Inovec

V oblasti pohoria Považský Inovec sa už viac ako 10 rokov realizuje projekt MTB Bikepark Považský Inovec. Jedná sa o plánovaný súbor cykloturistických trás určených predovšetkým pre horské bicykle v celom pohorí od Trenčína po Hlohovec. Celý rozsah je rádovo v stovkách kilometrov značených cykloturistických trás. V roku 2020 ich dĺžka bola viac ako 600 km. MTB Bikepark Považský Inovec leží na území 3 krajov – NSK, TTSK a TSK. V rámci NSK sa prvé trasy začali v rámci MTB Bikeparku Považský Inovec značiť v roku 2013. Za posledných 7 rokov sa jednak obnovili všetky značené cykloturistické trasy medzi Topoľčanmi a Považským Inovcom, zrekognoskovali sa desiatky nových trás, ktoré prešli povolením konaním a bolo vyznačených niekoľko nových cykloturistických trás. Pohorím prechádzajú 3 MTB cyklomagistrály a vďaka podpore NSK sa kompletne vyznačili v plných dĺžkach na území NSK. Jedná sa o cyklomagistrály: Okolo Považského Inovca, Hrebeňom Považského Inovca a Naprieč Považským Inovcom.

Východiskom do oblasti je mesto Topoľčany. K stavebným pamiatkam oblasti patrí Topoľčiansky hrad a súbor pamiatok naviazaných na Veľkomoravskú ríšu. K nim patrí hlavne kostolík Jurko nad Nitrianskou Blatnicou a Hradiská Valy nad obcou Bojná. Ďalej k nim treba priradiť pamiatky Topoľčan a súbor kaštieľov, parkov a sakrálnych stavieb v širšom podhorí Považského Inovca. K prírodným treba zahrnúť krásnu prírodu Považského Inovca, hrebeňovku pohoria, rozhládne na Marháte a Panskej Javorine, vodné nádrže Duchonka, Nemečky, Tesáre, jaskyňu Čertova pec, lokalitu s rybníčnym hospodárstvom na Kulhání, Farmu v Bojne. Väčšinu z týchto atrakcií sa podarilo poprepájať vyznačenými cykloturistickými trasami.

Vízia: v oblasti existuje už v súčasnosti pomerne dobrá sieť cykloturistických trás v rámci projektu MTB Bikepark Považský Inovec. Z hľadiska vízie v tomto regióne možno hovoriť už o vybudovanej cyklodestínácii, ktorú je možné využívať ako produkt aktívneho cestovného ruchu. Medzi priority patrí cykloturistické prepojenie Považského Inovca s Tríbečom a prepojenie na bánovecký región. Takisto skvalitnenie doplnkovej cykloinfraštruktúry a vybudovanie singletrackových úsekov v rámci hrebeňovky Inovca.

Potrebné kroky: vzhľadom na realizovaný rozsah cykloturistických trás sa jedná v tejto destinácii už iba o drobné doplnenie siete cyklotrás, hlavnou úlohou je údržba existujúcej siete. Novou výzvou je budúca realizácia jednej z centrálnych vetví pútnickej Cyrilometodskej cesty – náučnej cykloturistickej trasy. Bude spájať mesto Nitra a prechádzať lokalitami Bojná – Valy a Jurko smerom na Kostolec Ducové. Ďalšou výzvou na sieti existujúcich cykloturistických trás je doplnenie drobnej infraštruktúry – hlavne stojanov s veľkoplošnými mapami, cykloodpočívadiel, náučných panelov a cyklostojanov.

4.3.9.3 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Pohronský Inovec a okolie Topoľčianok

Oblasť pohoria Pohronského Inovca a jeho podhoria spája potenciál využitia súboru MTB cykloturistických trás s cestnými cykloturistickými trasami situovanými v podhorí, zároveň ponúka prirodzené napojenie na MTB Bikepark Trábeč s prepojením na údolie Hrona. Spája sa tu využitie súboru lesných ciest s návštevou viacerých kultúrnych pamiatok.

K top kultúrnym pamiatkam využiteľným pre cykloturistiku treba zaradiť komplex Topoľčianskeho zámku s príslušným parkom a Jazdiarňou, zručeniny hradu Hrušov, Živánsku vežu, hrad – dnes zámoček v Skýcove. K stavebným zaujímavostiam treba priradiť pamiatky a múzeum v meste Zlaté Moravce. K prírodným atraktivitám patria najmä Topoľčianska zubria obora, Topoľčiansky zámokový park, najvyšší vrchol pohoria – Veľký Inovec s nadmorskou výškou 900,6 metra s turistickou chatou, rozhľadňa Drieňová a prameň rieky Žitavy.

Východiskom do oblasti je mesto Zlaté Moravce, prístup je po červeno značenej Požitavskej cyklomagistrále. Tá má, a aj bude mať, v tejto hornej časti výlučne cykloturistický charakter. Dlhodobým problémom rozvoja v Pohronskom Inovci sú súdne spory, ktoré sa ťahajú niekoľko rokov.

Vízia: Zásadným nedostatkom je, že pre nevysporiadané majetkové vzťahy a súdne spory, nebolo možné vyznačiť sieť cykloturistických trás v oblasti najvyššieho vrcholu pohoria Veľkého Inovca. Na základe dostupných informácií by sa aktivity mohli posunúť vpred po roku 2021, kedy bude možné začať s mapovaním nových možných cykloturistických trás.

Potrebné kroky: po ukončení súdnych sporov zrekognoskovať, povoliť a vyznačiť sieť cykloturistických trás v najvyššej oblasti pohoria Pohronský Inovec, v celej oblasti doplniť aktuálne veľkoplošné mapy v drevených, resp. kovových stojanoch, doplniť sieť cyklotrás a obrázkových smeroviek, doznačiť Požitavskú cyklomagistrálu a napojiť ju na BBSK. Napojiť sa takisto aj cykloturistické trasy v rámci regiónu OOCR Gron. Doznačiť tematické odbočky k hradom a rozhľadniam, dobudovať malú cykloinfraštruktúru, hlavne odpočívadlá, mapy, informačné panely a osadiť cyklostojany.

4.3.9.4 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Trábeč

V oblasti pohoria Trábeč sa od roku 2013 realizuje projekt MTB Bikepark Trábeč. Jedná sa o plánovaný súbor cykloturistických trás určených predovšetkým pre horské bicykle v rozsahu rádovo stovky kilometrov. Do roku 2020 ich dĺžka bola viac ako 450 km a tvorilo ju 23 vyznačených cykloturistických trás. MTB Bikepark Trábeč sa rozprestiera na území 3 samosprávnych krajov – NSK, TSK a BBSK. Samotný projekt sa podarilo realizovať vďaka podpore NSK. Hlavnou trasou je MTB Hrebeňovka Trábeča, ktorá tvorí kostrovú cykloturistickú trasu celého pohoria. Začína v meste Nitra a vedie až do sedla Penhýbel na hranici s TSK a BBSK. Má zatiaľ celkovú dĺžku 74,1 km, z čoho 44 km leží na území NSK.

Východiskom do oblasti je mesto Nitra na juhu, Topoľčany na západe a Zlaté Moravce na východe. Celé pohorie je veľmi bohaté na rôzne pamiatky a zaujímavosti, k stavebným pamiatkam oblasti patria hrady Nitra, Gýmeš, Oponice, Čierny hrad, Skýcov, Hrušov. K hradom treba priradiť aj súbor kaštieľov s parkami v podhorí, z najznámejších treba spomenúť kaštiele v Oponiciach, Veľkých Lefantovciach, Jelenci, Beladiciach, Topoľčiankach, za hranicami kraja v Brodzanoch a Veľkých Uherciach.

Ďalej je to rozsiahly súbor pamiatok krajského mesta Nitra, s osobitým dôrazom na oblasť pod Zoborom – bývalým kláštorom, Svoradovou jaskyňou, Svoradovým prameňom a hradiskom Zobor.

Ďalej sem patria pamiatky miest Zlaté Moravce, Topoľčany, ako aj obce Topoľčianky. Hodnotný je aj súbor sakrálnej architektúry v obciach podhoria, z najvzácnejších treba spomenúť kostolíky v Dražovciach, Kostol'anoch pod Tríbečom a Kolíňanoch.

K prírodným klenotom treba zahrnúť krásu pohoria Tríbeč, vyhliadkové vrcholové plató Pyramída s TV vysielacom pod Zoborom, národné prírodné rezervácie Zoborská lesostep, Žibrica a Jelenská gaštanica v CHKO Ponitrie. Osobité miesto zohráva na východe pohoria Topoľčianska zubria obora a Zámocký park v Topoľčiankach. Na vrchole Hôrka v Podhoranoch sa nachádza malá rozhľadňa, malá rozhľadňa je aj v meste Topoľčany pri rieke Nitra a rozhľadňa v lokalite Pliešky nad obcou Lovce.

Vízia: v rámci celého projektu MTB Bikepark Tríbeč existuje už v súčasnosti bohatá vyznačená sieť cykloturistických trás, väčšinu z plánovaných trás sa podarilo vyznačiť, niektoré dokonca už prešli aj obnovou. Viacero úsekov sa však nepodarilo doznačiť najmä vzhľadom na početnosť obôr v správe Lesov SR. Avšak z 39 povolených cykloturistických trás ešte niektoré čakajú na vyznačenie. Víziou je aj znovu otvorenie jednaní s Lesmi SR, doznačenie niektorých kľúčových trás. Ďalší rozvoj horskej cyklistiky, vybudovanie singletrackov a využitie niektorých starých chodníkov pre vytvorenie atraktívnejších trás s cieľom pritiahnúť aj náročnejších bikerov.

Potrebné kroky: povolenie niektorých kľúčových trás v spolupráci s Lesmi SR. Domapovanie chýbajúcich trás a vytipovanie vhodných oblastí pre vybudovanie singletrackov. Ďalšou úlohou je údržba existujúcej siete cykloturistických trás a preloženie časti hrebeňovky Tríbečom v oblasti obory nad Skýcovom. Takisto riešenie obchádzky na novovybudovanej obore. Ďalšou výzvou na sieti už existujúcich cykloturistických trás je doplnenie drobnej infraštruktúry – hlavne stojanov s veľkoplošnými mapami, cykloodpočívadiel, náučných panelov, cyklostanov či servisných stojanov.

4.3.9.5 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Burda

Oblasť malého pohoria Burda (Kováčovské kopce) na hraniciach s Maďarskom a jeho podhoria poskytuje vynikajúce podmienky pre vytvorenie malej atraktívnej siete cykloturistických trás pre horské bicykle. V rokoch 2016 – 2018 sa vďaka podpory NSK podarilo v pohorí vyznačiť dve cykloturistické trasy. A to modrú č. 2112, ktorá začína v Kamenici nad Hronom, prechádza cez Chľabu a následne pohorím do obce Salka, kde končí. Zároveň sa vyznačila krátka a atraktívna žltá trasa č. 8133. Rekognoskovala sa aj tretia trasa a to odbočka k vyhliadkovému miestu Skaly.

K top cieľom územia patrí predovšetkým príroda a krajinný obraz. Vytvárajú ho údolné nivy 3 riek – Dunaja, Hrona a Ipľa a samotné pohorie. V ňom je perlou vyhliadka na dolinu Dunaja v lokalite Skaly.

Vízia: Po dobudovaní cestného mosta cez Ipľu sa uvažuje o preložení trasy EuroVelo 6 do koridoru cez Kamenicu a Chľabu smerom do Maďarska. Zároveň by sa vytvorili prepojenia na maďarské trasy, čo vytvára možnosti okruhovania výletov. To by bolo kľúčovým aspektom pre celý región, keďže trasa EuroVelo 6 by priniesla množstvo cyklistov do regiónu. V samotnom pohorí je priestor na vyznačenie ďalších dvoch až troch kratších trás

s prepojením na okolité obce či vyznačenie trasy popri rieke Ipel'. Zaujímavou výzvou by bolo aj vybudovanie singletracku smerom do Kamenice nad Hronom.

Potrebné kroky: rekognoskácia územia a nových trás, následné posúdenie nových trás na správe CHKO Dunajské Luhy. Po vydaní stanoviska a následného rozhodnutia vyznačiť sieť cykloturistických trás, osadiť aktuálne veľkoplošné mapy v drevených stojanoch. Doplniť obrázkové cyklosmerovky, prípadne imidžové miesto, ideálne je vybudovanie nástupného miesta. Na vyhladku Skaly zrealizovať náučnú cykloturistickú trasu, na vyhladke osadiť panel s fotopopisom výhľadovej panorámy.

4.3.9.6 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť pohoria Štiavnické vrchy

V severovýchodnej časti NSK susedí s BBSK prostredníctvom atraktívneho pohoria Štiavnické vrchy. Pohorie má v rámci BBSK dobre vybudovanú sieť cykloturistických trás, avšak najmä v okolí Banskej Štiavnice. V rámci NSK sa doteraz nepodarilo vytvoriť sieť cykloturistických trás, najmä kvôli nesúhlasu súkromného vlastníka. V podhorí zasa neexistuje prepojenie medzi krajmi, v koridore Hrona BBSK nerieši Pohronskú cyklomagistrálu, v rámci NSK je navrhnutý koridor smerom na Tekovskú Breznicu. Na opačnej strane pohoria je navrhnuté prepojenie medzi krajmi, avšak po cestách II. a III. triedy. V roku 2019 sa vyznačila trasa z Levíc do Horšianskej doliny. V roku 2020 a 2021 sa takisto budú značiť miestne trasy z Devičian smerom k chate Žuhračka. K stavebným zaujímavostiam treba zaradiť kúsok za hranicou kraja hradno-kláštorň komplex v Hronskom Beňadiku, drobnú sakrálnu architektúru v obciach v oblasti, v prírodných dominuje príroda pohoria Štiavnické vrchy.

Vízia: dobudovanie Pohronskej cyklomagistrály do BBSK s napojením v Tekovskej Breznici. V rámci podhoria Štiavnických vrchov sú navrhnuté miestne a regionálne cykloturistické trasy medzi Tlmačmi, obcami Rybník, Čajkov a Nová Dedina. Navrhnuté sú aj prepojenia na mesto Levice, ktoré je však potrebné kompletne zrekognoskovať a povoliť. V pláne je aj vyznačenie prepojenia medzi Novou Baňou a prepojenia na už vyznačené trasy Bajkom k tajchom.

Potrebné kroky: je potrebné uskutočniť rekognoskáciu, spracovanie zjednodušenej dokumentácie a povoľovacie konanie na všetky navrhované trasy.

V koridore cez Pukanec by sa dosiahlo aj prepojenie so sieťou cyklotrás v okolí mesta Banská Štiavnica, ako aj v samotnom pohorí sieť cyklotrás pre horské bicykle. Treba tu dokončiť rekognoskácie, spracovanie zjednodušených dokumentácií a povoľovacie konanie. Ideálnym riešením sa javí aj predĺženie trasy z Horšianskej doliny smerom na Štiavnické vrchy. Nutnosťou je aj budovanie doplnkovej cykloinfraštruktúry v regióne, ktorá úplne absentuje.

4.3.9.7 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť termálneho kúpaliska Podhájska – Mikroregión Termál

V oblasti Mikroregiónu Termál bola v minulých rokoch vyznačená sieť cykloturistických trás v dĺžke cca. 130 km. V roku 2015 pribudla do tohto zoznamu na západe novo vyznačená Ponitrianska cyklomagistrála. Väčšina trás prešla postupnou obnovou v rokoch 2018 – 2020. V rámci mapovania a rekognoskácii nových trás sa v roku 2019 mapovalo prepojenie regiónu Termál s Levicami. Navrhované trasy zasa prepájajú trasy v regióne s Pohronskou cykloma-

gistrálou a Hronským Beňadikom. Navrhnuté je aj prepojenie na Ponitriansku cyklomagistrálu a krátka spojka na Požitavskú cyklomagistrálu. V rámci samotného regiónu sú navrhnuté viaceré krátke spojovacie trasy medzi obcami, ktoré by dotvorili už existujúcu sieť trás.

Centrom záujmu v celom Mikroregióne je obec Podhájska s termálnymi kúpaliskami a vybudovanou sieťou ubytovania, stravovania a služieb. Ku kultúrnemu potenciálu sa dopĺňajú pamiatky skoro vo všetkých obciach, hlavne treba spomenúť kaštieľ a kostol v Trávnici, kaštieľ s parkom, námestím a kostolom v Mani, kaštieľ s kostolom v Hule, kaštieľ a kostol v Bardoňove, kostoly vo Veľkých Lovciach, kostol s kaplnkou v Dedinke. Kultúrny potenciál spojený s prírodou dopĺňajú tajomné zrúcaniny rozsiahleho kláštorného komplexu Máriachálad, vežička pred obcou Bardoňovo alebo Studnička v Pozbe. K prírodným patria v korydore rieky Žitava hlavne Žitavský luh a Meandre Chrenovky, dve vodné nádrže v Trávnici, vodné nádrže Maňa, Dedinka a Branovo. Z viacerých miest sa otvárajú diaľkové výhľady. K potenciálu treba doplniť aj ďalšie pamiatky z prírodnej zaujímavosti, ležiace v bezprostrednom okolí Mikroregiónu.

Vízia: v oblasti je v súčasnosti vyznačená sieť cca 130 km cykloturistických trás. Neďaleko sú vyznačené dve cyklomagistrály – Ponitrianska a Požitavská. Východiskom do oblasti je obec Podhájska, kde sa nachádza aj viacero križovatiek cykloturistických trás. Strategickým krokom je dobudovanie cykloturistických prepojení, ktoré je potrebné zrekognoskovať, spracovať zjednodušené dokumentácie a povoliť ich. Medzi vízie patrí aj budovanie ďalšej dôležitej cykloinfraštruktúry a zázemia pre cyklistov, doplniť o veľmi potrebné doplnkové informačné prvky. Nahradenie niektorých úsekov, ktoré vedú po cestách novovybudovanými cyklochodníkmi alebo alternatívami po poľných cestách. Možnosťou je vyznačenie poľných ciest ako alternatív voči značeným cykloturistickým trasám na cestách. Poľné cesty je však potrebné v mnohých úsekoch spevniť a upraviť, aby boli zjazdové aj pri daždivom počasi. Dôležitým krokom je vybudovanie siete kvalitných odpočívadiel a siete dobíjajúcich staníc pre elektrobicykle.

Potrebné kroky: rekognoskácia nových úsekov a prepojení. Následné spracovanie dokumentácie a riešenie povolovacích konaní. Pri stavebných úpravách potrebné vytipovanie vhodných úsekov a absolvovať povolovací proces. V obciach a dôležitých miestach je potrebné vybudovať odpočinkové miesta, v súčasnosti nemajú cyklisti na niektorých úsekoch žiadne možnosti na odpočinok. V Podhájskej vytvoriť centrálné miesto s kompletným zázemím pre cyklistov ako nabíjacou stanicou pre e-biky. Spracovanie koncepcie, nájdenie vhodných parciel, riešenie povolení. Dôležitým aspektom je pravidelná údržba celej siete. Zmapovanie poľných ciest, riešenie spevnenie prepojení medzi obcami.

4.3.9.8 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť medzi Levicami, kúpeľmi Dudince a mestom Šahy, oblasť Štúrova a RRA Južný región

Oblasť medzi mestom Levice, kúpeľmi Dudince a mestom Šahy má potenciál vytvoriť zaujímavú destináciu pre cykloturistiku. V tomto území sa však rozvoj cykloturistiky rozvíja veľmi pomaly, okrem dvoch trás, ktoré sa vyznačili z podpory NSK sa nič iné v regióne nere realizovalo. Nakoľko oblasť má prevažne rovinný charakter, je predpoklad využitia na cykloturistické trasy aj sieť ciest II. a III. triedy, na mnohých z nich je pomerne malá hustota dopravy. Kúpele Dudince však už ležia tesne za hranicou NSK (územie BBSK), zo strategického hľadiska sa dajú využiť pre cykloturistiku v rámci NSK. Prostredníctvom mesta Šahy sa môže oblasť prepojiť so sieťou cyklotrás na území Maďarska. Avšak

nie všade je potrebné značiť cykloturistické trasy. V tomto území by tomu mala predchádzať najmä diskusia a prieskumy využívania možných trás cyklistami. Príliš hustá sieť totiž vyžaduje údržbu, ktorá je následne aj finančne náročnejšia. V okolí Levíc je vytipovaných viacero zaujímavých trás, ktoré by po vyznačení vytvorili peknú a atraktívnu sieť cykloturistických trás, prepoja Levice s okolitými obcami a zaujímavosťami.

V rámci kultúrneho potenciálu a centra celej oblasti dominuje mesto Levice s hradom a svojimi pamiatkami. Takisto k nemu možno zaradiť pamiatky mesta Šahy. Ďalej sú to kamenné obydlia v Brhlovciach, vzácny kostol v Kalinčiakove, ako aj súbor vzácnnej drobnej sakrálnej architektúry vo viacerých obciach. Perlou oblasti sú blízke kúpele Dudince či Santovka. V nich sú i termálne kúpaliská, ďalšie sú i v oblasti na území NSK – v areáli Santovka Wellness, ďalej kúpaliská Margita – Ilona v Kalinčiakove. K prírodným lokalitám treba zaradiť rozhl'adne pri Leviciach – na Kalvárii a južne od mesta v lokalite Vápnik (Šiklôš), tesne za hranicami NSK na území BBSK aj rozhl'adne pri Šahoch – v Ipeľskom Predmostí na Vrabčej hore a vo Vinici na úpätí kopca Stráž. V Santovke je to chránený park a travertínová kopa, malebné je aj prírodné prostredie Horšianskej doliny.

V rámci RRA Južný región je dominantou jednoznačne mesto Štúrovo a maďarský Ostrihom. Regiónom prechádza taktiež medzinárodná trasa EuroVelo 6, ktorej návštevnosť každým rokom stúpa. Dobudovanie samotného cyklochodníka v úseku Kravany nad Dunajom – Štúrovo len dotvorí celý koridor. Veľmi užitočný dokument v tomto smere spracovala samotná RRA Južný región – Na dvoch kolesách, ktorý rieši cezhraničný cykloturizmus v tejto oblasti. V rámci územia sa vyznačili aj cykloturistické trasy v pohorí Burda, v roku 2021 sa bude značiť Pohronská cyklomagistrála a trasa Južným regiónom, ktorá bude mať viac ako 100 km a prepojí množstvo atraktivít v celom regióne, spojí trasu EuroVelo 6 s regiónom Termál a napojením na Ponitriansku cyklomagistrálu. Zároveň vytvorí kostrovú trasu v celom regióne.

Vízia: v okolí Levíc sú v súčasnosti vyznačené dve cykloturistické trasy. V roku 2019 sa mapovalo a spracovala dokumentácia k prepojeniu Levíc a regiónu Termál, zároveň aj Pohronskou cyklomagistrálou. Viacero trás je v regióne navrhnutých, avšak je potrebná komplexná rekognoskácia a zhodnotenie, ktorá trasa má význam, aby bola vyznačená. Navrhuje sa doznačenie trasy Levice – Horšianska dolina ako okruh s prepojením cez Kamenec a Podlužany späť do Levíc. Trasu je potrebné zrekognoskovať a následne spracovať zjednotenú dokumentáciu. V oblasti Levíc a širšieho okolia sa nachádza dobrá sieť ciest s malou frekvenciou dopravy a množstvo poľných ciest, kde by bolo možné vyznačiť hustejšiu sieť cykloturistických trás. Je potrebné túto sieť celú zmapovať, vyhodnotiť relevanciu a zmysel značenia. V okolí kúpeľov Dudince a mesta Šahy bola na podnet OOCR Dudince v roku 2014 vyznačená sieť niekoľkých cykloturistických trás, z ktorých 3 zasahujú aj do Nitrianskeho kraja. Dominuje im červeno značená cyklomagistrála Dr. Téryho a modrý Šahanský okruh. Bohužiaľ trasy boli vyznačené nie ako sieť cykloturistických trás, ale ako trasy na výlety z kúpeľov Dudince. Preto sú väčšinou volené ako okruhy so zopár spojkami. Pri veľkých okruhoch však trasy neboli doznačené a chýbajú im ich severné časti. V spolupráci s OOCR sa však podarilo časť siete obnoviť, v pláne je aj nová cyklomagistrála, ktorá prepojí Dudince s Banskou Štiavnicou a Kremnicou. Z dlhodobého hľadiska je potrebné užšie prepojiť aj oblasť Levíc s touto sieťou. Najmä prepojenie na Štiavnické vrchy s vyznačením trás v podhorí v koridore od Tlmáč cez Rybník, Čajkov, Nová Dedina, Devičany až po Pukanec.

V južnom regióne bude po doznačení trasy Južným regiónom a Pohronskej cyklomagistrály vytvorená dobrá kostrová sieť trás. Zároveň je v regióne navrhnutá nová trasa, ktorá prepojí

Pohronskú cyklomagistrálu s regiónom Termál. Medzi týmito trasami je možné doznačiť viaceré spojky či tematické odbočky k atraktívnym cieľom. V regióne je veľa ciest s veľmi nízkou frekvenciou dopravy a takisto aj veľa poľných ciest, ktoré sa dajú využiť na cykloturistiku. Ďalšie trasy je potrebné riešiť v súčinnosti s obcami či RRA. V celom regióne je potrebné začať s budovaním doplnkovej cykloinfraštruktúry, najmä v koridoroch cyklomagistrál či trasy EuroVelo 6. Je potrebné vytipovať lokality a miesta osadenie doplnkovej infraštruktúry v celom území.

4.3.9.9 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť koridorov riek

Veľká časť cykloturistických trás pre cestné a horské bicykle je prirodzene situovaná do koridorov riek. K nim v NSK patria hlavne rieky Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Ipel' a Žitava. Pri troch z týchto riek sú už v súčasnosti vybudované dobré možnosti na cykloturistiku. Doménou týchto oblastí a trás je najmä diaľková cykloturistika spojená s poznávaním. Zvyšujúca sa popularita diaľkovej cykloturistiky v celej Európe iba dokladá tento trend. Znova sa dostávajú do popredia niekoľkodňové putovania a koridory riek sú na toto ideálne, nakoľko aj menej zdatní cyklisti vedia prejsť v súčasnosti priemerne 60 – 80 km denne. S dobre vybudovaným zázemím, službami, vyznačenými zaujímavosťami sa jedná o kvalitný a moderný produkt cestovného ruchu.

4.3.9.9.1 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Dunaj

Najväčšia rieka Európy preteká aj na hranici Slovenska s Maďarskom. Po hrádzi rieky vedie trasa EuroVelo 6, až pred Štúrovom trasa schádza na cesty a vedie po nich. Trasa je každým rokom viac navštevovaná, najmä diaľkovými turistami. Trasa je značená v celej svojej dĺžke na slovenskom území. Problematickým miestom je momentálne úsek Kravany nad Dunajom – Štúrovo, kde sa momentálne pripravuje realizácia dopravného charakteru. Samotnou kapitolou je aj vybudovanie cyklokoridoru v obci Radvaň nad Dunajom na ceste I/63. Po realizácii úseku Kravany – Štúrovo sa bude prekladať aj cykloturistické značenie. Využívanie značky EuroVelo je vo všeobecnosti problémom, zapracovať treba na implementácii značky, práce s ňou, zlepšenie marketingu a osvetu. Mimo sídiel chýba takisto doplnková infraštruktúra a informovanosti, chýbajú dostupné služby, najmä medzi mestami. Vhodné je aj doznačenie cykloturistických odbočiek k významným turistickým miestam v koridore trasy. V súčasnosti sú vyznačené trasy cez obce Čičov, Trávník, Klížska Nemá. Odbočky do Patiniec, Mužle a zámku v Belej. Vyznačiť by sa mohla odbočka k rozhľadni v obci Veľké Kosihy, realizovať sa bude značenie k rímskemu lapidáriu v Komárne. Na trasu sa priamo v Čenkove napojí nová plánovaná trasa Južným regiónom.

Vízia: samotná trasa je už dnes súčasťou destinácie aktívneho cestovného ruchu s nedostatočným využívaním jej potenciálu. Postupne sa to ale zlepšuje, miestne samosprávy aktívne budujú doplnkovú infraštruktúru a v úseku Komárno – Kravany nad Dunajom je infraštruktúrne upravený. Určite je potrebné značne lepšie využiť kultúrny potenciál mesta Komárno, otváracie hodiny jeho múzeí a pamiatok, urobiť navigáciu ku všetkým kľúčovým pamiatkam. Po vybudovaní cestného mosta cez Ipel' sa uvažuje s preložením slovenskej vetvy trasy EuroVelo 6 v koridore Štúrovo – Kamenica nad Hronom – Chľaba – Maďarsko.

Potrebné kroky: vytýpanie miest pre osadenie drobnej doplnkovej cykloinfraštruktúry, riešenie nabíjačiek pre elektrobicykle. Po vybudovaní nových úsekov riešenie preloženia

cykloturistického značenia. Aktívne zapojenie podnikateľských subjektov a organizácii cestovného ruchu. Budovanie značky EuroVelo na Slovensku. Rekognoskácia prepojení a odbočiek, spracovanie zjednodušených dokumentácií, povoľovacie konania.

4.3.9.2 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Váh

Trasa Vážskej cyklomagistrály prechádza na Slovensku krajinami NSK, TTSK, TSK a ŽSK. Jej celková dĺžka je viac ako 200 km. V súčasnosti vychádza z mesta Komárno a končí pod hradom Strečno. Skoro na 90 % tejto dĺžky je vyznačená ako cykloturistická trasa.

Potenciál stavebných a kultúrnych pamiatok v NSK je sústredený hlavne v meste Komárno. Prehliadku pevnostného systému spolu s hradom je možné pri východisku na trasu spestriť návštevou pevnostného systému v maďarskom Komárome. Súbor ďalších pamiatok v Komárne, spolu s Nádvorím Európy, tvorí základ poznávacej ponuky na cyklotrase. Ďalšími krásnymi pamiatkami na trase je súbor objektov plávajúceho vodného mlyna s dreveným mostom v Kolárove.

Stavebné zaujímavosti dopĺňajú pamiatky mesta Šaľa – Dom ľudového bývania, renesančný kaštieľ a iné. K prírodným patria viaceré zákutia rieky Váh, vrátane sútokov s riekami Dunaj, Malý Dunaj a Nitra. Môžeme sem zaradiť aj mŕtve rameno v Kolárove. Ďalej je to na severe VD s VN Kráľová. Zaujímavým miestom je aj kompa v Nedede.

Z cykloturistického pohľadu je už trasa v súčasnosti plne prejazdná, avšak málo atraktívna. Chýba dobudovanie a skvalitnenie povrchu medzi Kolárovom a Šaľou, na trase absentuje akákoľvek doplnková infraštruktúra. S výstavbou v úseku Kolárovo – Šaľa sa však uvažuje na ľavej strane Váhu, otázkou teda zostáva budúce trasovanie Vážskej cyklomagistrály, predpoklad je ten, že po vybudovaní tohto úseku by sa prekladalo aj značenie cykloturistickej trasy.

Vízia: Diaľkové prepojenia popri rieke Váh je kľúčovým najmä z hľadiska diaľkovej cykloturistiky a ako jedna z najdôležitejších cykloturistických trás na Slovensku. Zaujímavou výzvou je aj prepojenie popri Malom Dunaji, a to najmä smerom na TTSK. Spoločne by oba koridory mali vytvoriť komplexné produkty cestovného ruchu aj s presahom do iných krajín. Kľúčovým aspektom pre ďalší rozvoj však bude najmä stavebné dobudovanie a zlepšenie kvality povrchu. Projekt pre toto je navrhnutý na ľavú stranu Váhu. Následne je potrebné riešiť aj budovanie zázemia pre cyklistov a ďalšej doplnkovej infraštruktúry. V úseku Komárno – Kolárovo je už v súčasnosti možné začať s budovaním odpočívadiel, keďže v celom úseku chýbajú. Je potrebné vybrať vhodné lokality a pustiť sa do prípravných prác. V oblasti Komárna plánuje Slovenské národné múzeum vyznačiť aj náučnú trasu spojenú s rímskou históriou v meste. Vhodným riešením je dotiahnutie prejazdu hate na VD Kráľová a vytvoriť tak cykloprechod, ktorý by uľahčil a skrátil možnosti prejazdu.

Potrebné kroky: rekognoskácie prepojení na Malý Dunaj a koridorov smerom na TTSK. Spracovanie zjednodušených dokumentácie a následné povoľovacie konania. Po vybudovaní cyklochodníka v úseku Šaľa – Kolárovo je potrebná aj rekognoskácia nových úsekov a riešenie prekládky značenia Vážskej cyklomagistrály. Obnova, údržba a modernizácia existujúcej siete cykloturistických trás popri Váhu, vytipovanie lokalít pre umiestnenie doplnkovej infraštruktúry, návrh siete odpočívadiel, mapovanie a povoľovacie konania k ich realizácii. Realizácia a budovanie doplnkovej infraštruktúry.

4.3.9.9.3 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Ipel'

Trasa Ipel'skej cyklomagistrály prechádza krajinami NSK a BBSK. Jej celková dĺžka bude okolo 140 km. Začínať bude na sútoku s riekou Dunaj v meste Štúrovo. V súčasnosti je z nej vyznačený úsek v BBSK, od prameňa Ipľa do Lučenca, s dĺžkou cca. 53 km. Na území NSK nie je vyznačený zatiaľ žiadny úsek. V prevažnej dĺžke na území NSK je Ipel' hraničnou riekou medzi Slovenskom a Maďarskom. Na maďarskej strane je od Šiah až po Ipolydamásd vyznačená cyklotrasa po málo frekventovaných cestách.

Vízia: potenciál stavebných a kultúrnych pamiatok tejto trasy v NSK je sústredený hlavne v meste Šahy a v súmestí Štúrovo – Ostrihom. K pamiatkam patrí aj sakrálna architektúra obcí na a pri trase. K prírodným zaujímavostiam možno zaradiť nivu rieky Ipel' vrátane jej sútoku s riekou Dunaj, nad sútokom pohorie Burda. Na opačnej strane hranice je to národný park Duna – Ipoly. Na strane NSK je pri nej nesúvislá hrádza. Preto v úvahách pripadá variant kombinovaných úsekov cyklodopravných, vedúcich po hrádzi, cestách nižšej kategórie, poľných cestách a úseky cykloturistické až s napojením na BBSK. Do úvahy pripadá aj variant trasy vedenej kombinovane v striedavých prechodoch po území oboch štátov. V súčasnosti existujú premostenia cez Ipel' v lokalitách Salka – Letkés, Vyškovce nad Ipľom – Tesa a Šahy – Parassapuszta. Do úvahy by pripadala aj cyklolávka medzi Chľabou a Ipolydamásdom. Z hľadiska cykloturistického značenia je možné vyznačenie trasy v súčasnosti po cestách a poľných cestách. Napojenie na pohorie Burda.

Potrebné kroky: rekognoskácia územia, nájdenie vhodného trasovania, spracovanie zjednodušených dokumentácií. Riešenie povolení a doplnkovej infraštruktúry.

4.3.9.9.4 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Nitra

Trasa Ponitrianskej cyklomagistrály prechádza na Slovensku krajinami NSK a TSK. Jej celková dĺžka bude viac ako 180 km. Začínať bude na sútoku riek Váh a Nitra pri obci Komoča a končí pri prameni rieky Nitra pod vrcholom Revánu pod Fačkovským sedlom. V TSK je vyznačený úsek zo Žabokrekov nad Nitrou po prameň rieky Nitra. V NSK bol v roku 2015 vyznačený úsek Komoča (most) – Výčapy-Opatovce s dĺžkou cca 75 km. Na trase sa v roku 2019 značenie obnovilo.

Potenciál stavebných a kultúrnych pamiatok tejto trasy v NSK je sústredený hlavne v krajskom meste Nitra. Tvorí ho hrad a mestské pamiatky, prevažne sústredené v centre mesta, ľahko dostupné od rieky Nitra. Súbor ďalších pamiatok je sústredený v mestách Nové Zámky, Šurany a Topoľčany. V severnej časti sa popri trase nachádza viacero kaštieľov s parkami (Horné Lefantovce, Oponice, Kovarce, Nitrianska Streda, Krušovce). K prírodným zaujímavostiam možno zaradiť viaceré zákutia rieky Nitra a niektoré jej mŕtve ramená, ako aj sútoky s riekami Váh a Žitava. Samotná trasa a jej blízke zázemie je budúcou destináciou aktívneho cestovného ruchu a vhodná najmä na diaľkovú cykloturistiku. Infraštruktúrne sú upravené úseky tejto trasy v mestách Nové Zámky a Nitra a v úseku Dolné Krškany – Čechynce. Ďalšie úseky sú v rôznych stavoch rozpracovanosti. Dôležité je aj pripojenie tejto trasy na Vážsky cyklomagistrálu. V úseku Nové Zámky – Výčapy Opatovce sa však v budúcnosti plánuje preloženie vedenie Ponitrianskej cyklomagistrály z dôvodu výstavby cyklochodníka v tomto koridore. Naprojektovaný úsek v tomto úseku vedie po hrádzi Starej Nitry popri obci Nesvady do Martoviec. Následne je v pláne úsek Martovce – sútok Váhu pri Komárne.

Vízia: z hľadiska ďalšieho rozvoja cykloturistiky na tejto trase je najmä potrebné stavebne upraviť vybrané úseky, je tu však aj rozpor pri vedení trasy od Nových Zámkov smerom k Váhu. Vyznačená cykloturistická trasa je už hotová v koridore do Komoče, s výstavbou sa počíta v úseku popri rieke Starej Nitry. Finálne trasovanie a aj značenie Ponitrianskej cyklomagistrály sa bude riešiť až po dobudovaní všetkých úsekov. Dialľkové prepojenia Váhu, Dunaja a Nitry je však z cykloturistického pohľadu atraktívne a má zmysel. Dialľková cykloturistika je stále populárnejšia. Dobudovanie siete doplnkových a spojovacích cykloturistických trás, budovanie doplnkovej cyklistickej a cyklodopravnej infraštruktúry. Vytipovanie miest pre budovanie odpočinkových miest s nabíjacími miestami pre elektrobicykle je kľúčové.

Potrebné kroky: kraj sa najmä musí držať spracovaných koncepcných dokumentov a v tomto duchu usmerniť aj miestne samosprávy, aby nevznikali projekty vytrhnuté z koncepcie. Finálny koridor pre vedenie vyznačenej cykloturistickej Ponitrianskej cyklomagistrály momentálne vedie do Komoče, kde je trasa aj vyznačená. Od tohto bodu pokračuje zelená značená cykloturistická trasa č. 5123, v Kolárove je možné sa napojiť na Vážsku cyklomagistrálu a po nej až na trasu EuroVelo 6. V budúcnosti je možné uvažovať o preložení a zmene v úseku od Nových Zámkov, avšak po dobudovaní nových úsekov.

4.3.9.5 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Hron

Nadregionálna cykloturistická trasa, ktorá je plánovaná od sútoku rieky Hron s Dunajom smerom k jeho prameňu. Trasa je plánovaná viesť cez NSK a BBSK. V rámci NSK je zatiaľ vyznačený úsek s dĺžkou 28,9 km od Tlmiač po Jur nad Hronom. V roku 2021 sa plánuje vyznačenie úseku od Juru nad Hronom až do Štúrova, kde sa napojí na trasu EuroVelo 6. Dĺžka úseku bude 50,5 km. Celý úsek tak bude mať v NSK takmer 90 km. Ostáva doznačiť úsek na hranicu s BBSK, ktorý bude viesť od Tlmiač smerom na Tekovskú Breznicu, je určený pre MTB bicykle. Momentálne je teda značená iba v rámci Nitrianskeho samosprávneho kraja. V pláne je mapovanie prepojenie Tlmáča a Tekovskej Breznice, kde by sa trasa dostala mimo zóny dopravy až do BB kraja. Trasa má predpoklad jej využívania v plnej dĺžke pre cykloturistiku. Zároveň trasa vytvára kostrovú trasu pre napojenie sietí cykloturistických trás z oblastí Pohronskeho Inovca, Štiavnických vrchov a oblastí Levíc a Dudiniec. Nevýhodou vyznačeného úseku od Jura nad Hronom smerom na Štúrovo je, že bude viesť po ceste III. triedy. Na ceste je však malá intenzita dopravy, i napriek tomu by bolo ideálnym riešením vybudovanie samostatného cyklochodníka.

Vízia: z hľadiska cykloturistiky je potrebné doznačenie celej trasy na území NSK, jej napojenie na trasu EuroVelo 6 a BBSK. Na trase je takisto nutné budovanie doplnkovej cykloinfraštruktúry, zlepšiť informovanosť a aktívnejšie zapojiť samosprávy. Možnosť preloženia cykloturistického značenia na hrádzu v úseku Kamenica nad Hronom – Kamenín, ideálne po vybudovaní a preložení trasy EuroVelo 6.

Potrebné kroky: podrobná rekognoskácia, spracovanie technickej štúdie s rozdelením trasy na úseky, povolenie konanie, realizácia jednotlivých úsekov, doplnková infraštruktúra.

4.3.9.6 Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – oblasť rieky Žitava

Trasa Požitavskej cyklomagistrály prechádza zväčša v NSK, jej krátky záverečný úsek (5,3 km) je lokalizovaný aj v BBSK, kde je možné jej predĺženie. V súčasnosti je vyznačená v celom úseku od Úlian nad Žitavou, kde sa napája na Ponitriansku cyklomagistrálu až Veľkú Lehotu s dĺžkou 60,4 km.

Potenciál stavebných a kultúrnych pamiatok tejto trasy v NSK je sústredený hlavne v mestách Zlaté Moravce a Vráble. Popri trase sa nachádza veľké množstvo kaštieľov s parkami (najvýznamnejšie v Mani, Michale nad Žitavou, Novej Vsi nad Žitavou a iné). V tesnej blízkosti trasy sú areály kaštieľa a arboréta v Tesárskych Mlyňanoch a kaštieľ s parkom v Topoľčiankach. Na severe trasa prechádza tesne popod Živánsku vežu, pod Vráblami popri lokalite bývalého zemného hradu. Pri Novej Vsi nad Žitavou sa nachádza Turecký kamenný most.

K prírodným zaujímavostiam možno zaradiť viaceré zákutia rieky Žitava, vrátane jej sútoku s riekou Nitra, meandrami a luhmi. Na juhu sú to Meandre Chrenovky, Žitavský luh. Popri celej trase je niekoľko obecných parkov, v závere trasy prameň rieky Žitava. K prírodným lokalitám je možné zaradiť aj rozhľadňu Drieňová nad Jedľovými Kostolami.

Vízia: v južnej časti trasy je potrebné dobudovanie prepojenie na trasy v regióne Termál krátkymi spojkami, resp. ďalšie prepojenia aj na Ponitriansku cyklomagistrálu. Samotná trasa a jej blízke zázemie je významnou potenciálnou budúcou destináciou aktívneho cestovného ruchu, nakoľko vytvára kostrovú cykloturistickú trasu v regióne. Úseky od jej sútoku s riekou Nitra po Zlaté Moravce môžu byť kombinované ako cyklodopravné a cykloturistické, trasa nad Zlatými Moravcami má už výlučne cykloturistický charakter. Táto cyklomagistrála má svoj cieľ pri prameni rieky, no od neho môže byť plynule prepojená na budúce cyklotrasy pohoria Pohronský Inovec, trasou na najvyšší vrchol s chatou. V jej strede je možné doznačenie smerom na Mikroregión Požitavie – Širočina (rozhľadňa Nevidzany, Vozokanský lev a iné).

Potrebné kroky: úprava povrchov na vybraných úsekoch, rekognoskácia nových prepojení a úsekov, spracovanie dokumentácií. Riešenie povolení. Vytipovanie miest na riešenie doplnkovej infraštruktúry pre cyklistov, tvorba zázemia pre cyklistov.

5 Rozhľadne v NSK

V októbri 2018 spracoval SCK pre NSK podrobnú a obsiahlu štúdiu „Turistické rozhľadne na cyklotrasách v Nitrianskom samosprávnom kraji“. Táto štúdia mala rozsah 260 strán textu a obsahovala 3 prílohy. Príloha č. 1 pod názvom „Motivačné vzory rozhľadní doma a vo svete“ má ďalších 33 strán a zobrazuje fotografie 297 rozhľadní zo Slovenska, Českej republiky, Maďarska, Rakúska, Nemecka a ďalších štátov z Európy a ostatného sveta. Príloha č. 2 obsahuje v deviatich súboroch výkresy možných vzorových typov rozhľadní a má rozsah 9 strán. Príloha č. 3 obsahuje na ďalších 9 stranách kópie listov a korešpondencie k problematike rozhľadní na území NSK, ktoré boli aktuálne v čase spracovania štúdie. Celá štúdia má teda rozsah 302 strán. Táto štúdia je v plnom rozsahu platná a aplikovateľná aj dnes, pasáže tejto kapitoly túto štúdiu iba dopĺňajú a aktualizujú. A štúdia bude stále otvorená aj naďalej, pretože miest a lokalít, kde by mohli rozhľadne stáť, subjektov, ktoré ich budú chcieť stavať a typy a dizajn rozhľadní budú stále pribúdať.

Preto táto samostatná kapitola štúdie v rámci aktualizovanej cyklostratégie je venovaná problematike rozhľadní na území NSK, samozrejme s dôrazom ich využitia v cyklodoprave a cykloturistike. Táto časť stručne v samostatnej prílohe (Príloha č. 17) bilancuje aktuálne existujúce rozhľadne na území NSK, dopĺňa návrhy nových lokalít pre stavbu rozhľadní, ako aj bilancuje pokrok NSK, miest, obcí a združení na území NSK v tejto problematike.

Cieľom pôvodnej štúdie bolo na pôde NSK otvorenie úplne novej problematiky zameranej práve na rozhľadne. Preto štúdia pomohla vytvoriť obraz, čo to vlastne rozhľadňa je, na čo slúži a aký má účel. Snažila sa vysvetliť, aký zmysel ich má ich vlastne stavať. V úvode tejto prvej štúdie sa krátko zanalyzovala história rozhľadní vo svete, Československu (teraz Česku a Slovensku) a iných „rozhľadňových“ štátoch, kde ich stavby dominovali a dominujú dodnes. Ďalej v nej bolo popísané, ako sa rozhľadne delia, z čoho sa stavajú a čo všetko je potrebné prekonať od myšlienky k ich postupnej realizácii.

Hlavnou časťou analytickej časti pôvodnej štúdie bolo zmapovanie histórie a súčasnosti rozhľadní vo svete, ako aj v NSK. V návrhovej časti to bola potom osobná rekognoskácia 47 lokalít v NSK, kde by sa všeobecne dalo uvažovať o možnej stavbe novej rozhľadne (alebo vo verejnosti všeobecne navrhovaného miesta), ako aj vyhľadanie lokalít a miest, kde by sa stavby rozhľadní ozaj mohli zrealizovať. K tomu patril aj popis ako by sa dalo k rozhľadniam dostať či už na bicykli alebo pešo.

Keďže NSK malo ambície v nasledujúcich rokoch na svojom území postaviť a podporovať výstavbu niekoľkých rozhľadní so všeobecným cieľom tak, aby sa postavila aspoň jedna v každom okrese NSK.

V pôvodnej štúdii bolo publikovaných viacero popisov a fotografií rozhľadní nielen u nás, ale i vo svete, či už historických alebo súčasných, postavených z rôznych materiálov alebo vkomponovaných v rôznych druhoch stavieb tak, aby sa mohli stať inšpiráciou aj pre budúce návrhy a stavby nových a ďalších rozhľadní nielen na území NSK.

Štúdia jasne definovala pojem rozhľadňa, uviedla históriu ich budovania vo svete a na Slovensku. Takisto uviedla delenie rozhľadní, ktoré platí dodnes.

5.1 Delenie rozhľadní

Rozhľadne je možné deliť podľa viacerých kritérií. Prvým je **druh stavby**, kedy ich delíme na:

- Samostatne stojace objekty (rozhľadne) – jedná sa o stavby postavené a slúžiace výlučne pre vyhliadkový účel.
- Rozhľadne ako súčasti iných objektov – pri týchto stavbách je rozhľadňa súčasťou iného objektu, ktorý má zväčša iný účel, rozhľadňa iba dopĺňa a rozširuje jeho možnosti. Patria sem napríklad turistické chaty, vodárenské veže, priemyselné a turistické objekty, iné objekty, vyhliadkové altánky a pod.
- Rozhľadne ako súčasť hradu – sem patria na jednej strane vysoké hradné veže opravených a muzeálne prístupných hradov, ako aj rozhľadne postavené na hradných zrúcaninách (či už ako samostatný objekt v hrade, alebo obyčajne upravené torzá hradných veží).
- Vyhliadkové plošiny – jednoduchšie upravené prírodné miesta, z ktorých sa naskytá krásny výhľad, alebo panoráma, stúpa na ne pár schodov, alebo chodníček. Obyčajne sa na nich umiestnia lavičky, stôl a panely s identifikačnými fotografiami cieľov vo výhľadovej panoráme.

Druhé, bežne používané kritérium na delenie rozhľadní je podľa **stavebného materiálu**, z ktorého sú postavené. Tak sa delia:

- Drevené rozhľadne – najčastejší typ rozhľadne, kedy je podstatná alebo celá časť rozhľadne postavená z dreva.
- Murované (kamenné rozhľadne) – patria sem výlučne murované objekty, či už z kamene, betónu, tvárnic, tehál, prefabrikátov a pod. Myslí sa tým gro stavby, pretože laika môže občas pomýliť, ak je napríklad takáto stavba obložená drevom.
- Kovové rozhľadne – typ rozhľadne, kedy je podstatná alebo celá časť rozhľadne postavená zo železa alebo iného kovu.
- Kombinované rozhľadne – sú rozhľadne, kedy sú ich porovnateľné časti postavené kombináciou dvoch alebo aj troch vyššie uvedených druhov materiálov. Najčastejšie sem patria rozhľadne s murovaným „prízemím, ale aj prvým poschodím“, na ktorom je obyčajne drevená alebo kovová nadstavba.
- Niektorí autori sem ešte pridávajú kategóriu hradné rozhľadne.

Pri ďalšom členení sa potom obyčajne v rámci konkrétneho štátu uplatňuje **geografický aspekt** – delenie podľa oblastí, krajov, prípadne geografických celkov (pohoria a nížiny), kde rozhľadne stoja. Českí autori občas používajú zoradenie rozhľadní podľa **nadmorskej výšky lokalít, kde stoja** alebo podľa **ich celkovej výšky**. Podľa posledného kritéria sa potom dajú určiť rebríčky „NAJ“ rozhľadní.

Je potrebné uviesť, že pri popise výšok rozhľadní sa udávajú obyčajne dve čísla. Prvé udáva celkovú výšku rozhľadne – meraná od zeme po „špičku“ strechy, resp. vrcholovú časť rozhľadne. Druhý údaj udáva výšku vyhliadkovej plošiny (alebo vyhliadkových plošín) meraná od zeme po „podlahu“ vyhliadkovej plošiny. Druhé číslo je vždy menšie, ako celková výška

rozhľadne. Ak rozhľadňa nemá strechu tak minimálne o výšku zábradlia vyhliadkovej plošiny, ak má strechu tak o vzdialenosť podlahy vyhliadkovej plošiny a špičky, vrcholu strechy rozhľadne. Toto číslo je niekedy prekvapujúco veľké (ako príklad možno uviesť rozhľadňu Terchovské srdce v obci Terchová).

Osobitné miesto v pôvodnej štúdii mal popis vtedy existujúcich 18 rozhľadní a 6 iných vyhliadkových stavieb (hradné veže, vodárenské veže) na území NSK, ku ktorým sa uviedli i ich základný popis, technické parametre a prístup k nim.

Patrili k nim:

V okrese Komárno rozhľadne Veľké Kosihy a Kravany nad Dunajom.

V okrese Levice rozhľadňa Šikláš na Vápniku a Veža na Kalvárii v Leviciach.

V okrese Nové Zámky malé rozhľadne pri Parížskych močiach v katastri obce Gbelce a Gerendás na Vršku v katastri obce Nána. K iným vyhliadkovým stavbám patrí vodárenská veža v areáli kaštieľa v obci Palárikovo.

V okrese Nitra rozhľadňa Hôrka pri Podhoranoch, Dolná Nitra na Novom vrchu pri Klasove, rozhľadňa Radošinka v katastri obce Čab. K iným vyhliadkovým stavbám patrí veža Katedrálneho kostola na Nitrianskom hrade.

V okrese Topoľčany rozhľadňa na Panskej Javorine, rozhľadňa na Marháte (rozhranie TTSK/NSK), veža na Hradisku Bojná Valy, rozhľadňa Urmince pri Topoľčanoch, rozhľadňa priamo v meste Topoľčany pri rieke Nitra. K iným vyhliadkovým stavbám patria hradná veža Topoľčianskeho hradu, vyhliadková ochoza a vyhliadková plošina pod vežou tohto hradu, ďalej veža Oponického hradu.

V okrese Zlaté Moravce rozhľadňa Pliešky pri obci Lovce, rozhľadňa Drieňová nad Jedľovými Kostol'ňami, rozhľadňa Veľký Dudok v Nevidzanoch. V štúdii bola publikovaná aj zaniknutá rozhľadňa na Vápennom vrchu nad obcou Skýcov.

V období od spracovania pôvodnej rozhľadňovej štúdie v roku 2018 po spracovanie tejto aktualizovanej cyklostratégie pribudli na území NSK 4 rozhľadne – Sikenička nad rovnomennou obcou, rozhľadňa pri Žitavskom Luhu v katastri obce Maňa, obe v okrese Nové Zámky, malá vežička v privátnom rekreačnom areáli Rybárska bašta v obci Solčany v okrese Topoľčany. Poslednou je obnovenie rozhľadne na Vápennom vrchu nad obcou Skýcov, v okrese Zlaté Moravce, kde už rozhľadňa predtým stála. K iným vyhliadkovým stavbám možno ešte zaradiť v NSK hlavnú vežu hradu Gýmeš.

V tejto cyklostratégii sa už rozhľadne spomínali aj v cykloturistickej kapitole 4.3.7 **Strategická vízia cykloturistických trás v NSK – tematické trasy rozhľadne**. Pretože k najvýznamnejším cyklocieľom pri cykloturistike patria nielen aj rozhľadne. Kvôli tomu si zaslúžia zaradiť sa medzi náučné alebo tematické cykloturistické trasy na území NSK. Keďže ich popularita neustále rastie, po vyznačení cykloturistických trás k niektorým z nich sa výrazne zvýšila ich návštevnosť, ako aj návštevnosť príslušnej lokality.

K najvýznamnejším objektom v tejto kategórii z pohľadu dostupnosti na bicykli na území NSK patria: rozhľadňa na Žitavskom luhu, rozhľadňa na Vápennom vrchu a na Kalvárii v Leviciach, rozhľadňa nad obcou Urmince, rozhľadne Dolná Nitra na Novom vrchu pri Klasove, Radošinka pri Nových Sadoch, rozhľadňa Veľký Dudok pri Nevidzanoch, rozhľadne v Topoľčanoch pri rieke Nitra a vo Veľkých Kosihoch, rozhľadňa Parížske Močiare pri Gbelcoch a Gedere pri Náne alebo rozhľadňa v Kravanoch nad Dunajom priamo na cyklotrase EuroVelo 6. Na horských bicykloch sú dostupné rozhľadne na Panskej

Javorine, Sikenička, Hôrka nad Podhoranmi a Drieňová pri Jedľových Kostolnoch. Kombinovane na bicykli a pešo sú dostupné rozhľadne na Vápennom vrchu pri Skýcove a Pliešky pri obci Lovce.

5.2 Zámery NSK

V nasledujúcej časti sa zameriame na súčasnosť, víziu a strategický rozvoj siete rozhľadní na území NSK z pohľadu NSK, ako aj miest, obcí a iných subjektov. Po spracovaní rozhľadňovej štúdie NSK v roku 2018 sa kraj začal aktívne venovať tejto myšlienke s cieľom vybudovania minimálne 1 rozhľadne v každom okrese NSK.

Strategický a finančný plán NSK pre roky 2020 – 2027 pre túto oblasť zachytáva Tab. č. 14.

Tab. č. 14: Plán NSK pre výstavbu a financovanie rozhľadní na území NSK

Rozhľadňa Dolná Nitra pri Golianove 2020 – 2021 výstavba + geologický prieskum 120 000 €, stavebný dozor 10 000 €
Rozhľadňa Zámeček pri Nitrianskom hrádku 2021: PD na stavebné povolenie a realizačná PD 40 000 € 2022: výstavba 125 000 €, stavebný dozor 10 000 €
Rozhľadňa Na sútoku Váhu a Malého Dunaja pri Kolárove 2021: PD na stavebné povolenie a realizačná PD 40 000 € 2022: výstavba 130 000 €, stavebný dozor 10 000 €
Rozhľadňa Gedere nad Tesárskymi Mlyňanmi 2022: PD na územné rozhodnutie + geologický prieskum 25 000 € 2023: PD na stavebné povolenie + realizačná PD 40 000 € 2024: realizácia 130 000 € + stavebný dozor 10 000 €
Rozhľadňa v okrese Topoľčany 2022: PD na územné rozhodnutie + geologický prieskum 25 000 € 2023: PD na stavebné povolenie + realizačná PD 40 000 € 2024: realizácia 130 000 € + stavebný dozor 10 000 €
Rozhľadňa v okrese Levice 2023: PD na územné rozhodnutie + geologický prieskum 25 000 € 2024: PD na stavebné povolenie + realizačná PD 40 000 € 2025: realizácia 130 000 € + stavebný dozor 10 000 €
Rozhľadňa v okrese Šaľa 2023: PD na územné rozhodnutie + geologický prieskum 25 000 € 2024: PD na stavebné povolenie + realizačná PD 40 000 € 2025: realizácia 130 000 € + stavebný dozor 10 000 €
Rozhľadňa v okrese Nové Zámky 2024: PD na územné rozhodnutie + geologický prieskum 25 000 € 2025: PD na stavebné povolenie + realizačná PD 40 000 € 2026: realizácia 130 000 € + stavebný dozor 10 000 €

Z tejto tabuľky vidno jasnú víziu a predstavu naplnenia týchto zámerov. NSK zadal spracovanie projektov pre prvé tri rozhľadne. Pre lokality s pracovným názvom Dolná Nitra Golianovo nad obcou Golianovo a Zámeček pri Nitrianskom Hrádku v Šuranoch sa uvažuje s identickými stavbami. Ich vizualizácia je na nasledujúcich 2 obrázkoch.

Obr. č. 57: Vizualizácia rozhľadní V Golianove a na Zámečku v Šuranoch – Nitrianskom Hrádku

Zdroj: NSK

Projektantom tejto rozhľadne je Neutra – architektonický ateliér, Ing. Peter Mizia z Nitry. Drevená rozhľadňa by mala mať celkovú výšku 22 m a dve vyhliadkové plošiny osemuholníkového tvaru – dolná vo výške 9 m a horná vo výške 18 m.

Pre lokalitu Golianovo, v spolupráci s obcou Golianovo, po spracovaní PD bolo vydané stavebné povolenie, táto rozhľadňa sa začne stavať v roku 2020, predpoklad dokončenia je rok 2021. Náklady by mali predstavovať 114 000 Eur.

Ďalšia rozhľadňa na príprave ktorej NSK pracuje je v lokalite na sútoku riek Váh a Malý Dunaj v Kolárove. Pre túto rozhľadňu je spracovaná zatiaľ PD na územné rozhodnutie a je predbežná vizualizácia. Tá je na nasledujúcich 2 obrázkoch. Z nich vidno, že sa bude jednať o vyššiu atraktívnu stavbu.

Obr. č. 58: Vizualizácia rozhľadne na sútoku riek Váh a Malý Dunaj v Kolárove

Zdroj: NSK

5.3 Zámery miest, obcí a združení na území NSK

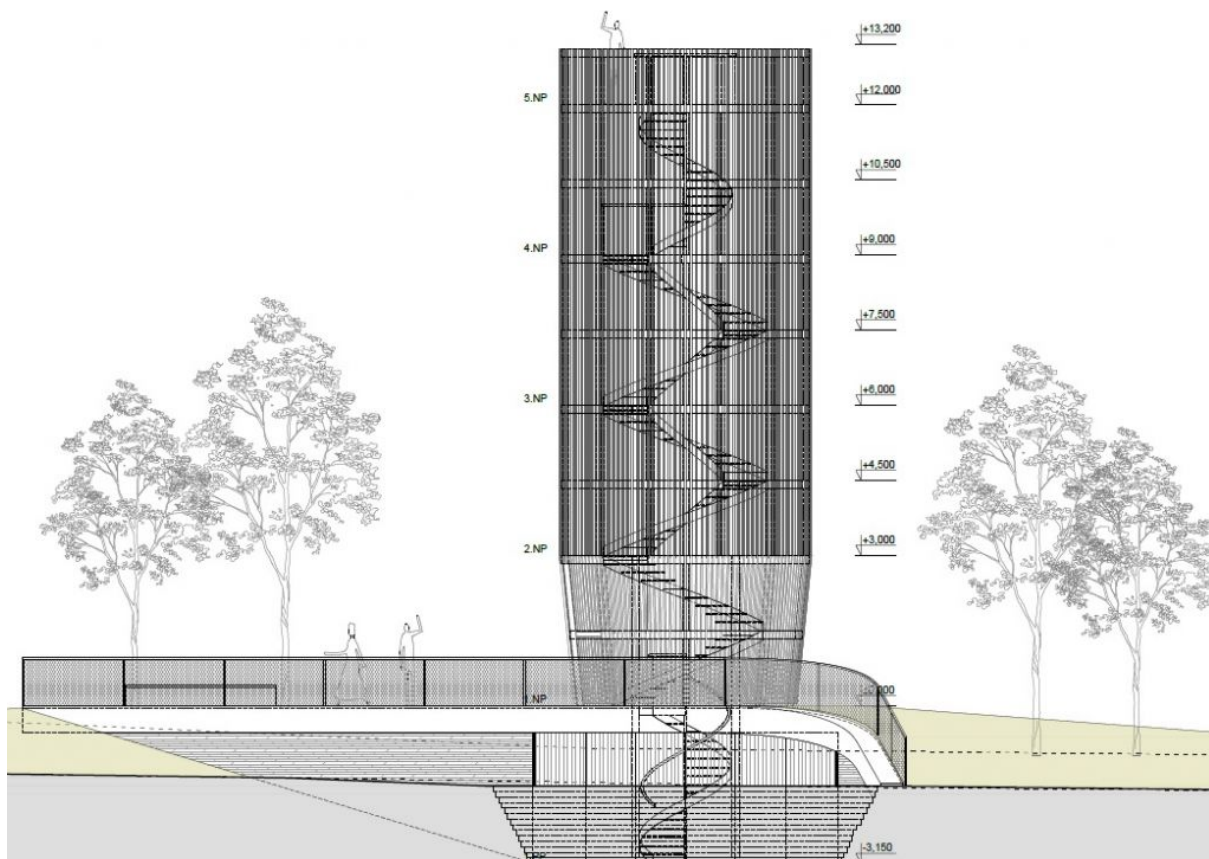
Ďalšie rozhľadne plánujú na svojich katastrach postaviť buď jednotlivé mestá a obce, alebo potom na ich katastrach rôzne Združenia. Predbežné predstavy sme sa pokúsili zosumarizovať dotazníkovým prieskumom vykonaným k spracovaniu tejto štúdie. V tomto prieskume bola všetkým mestám a obciam v NSK položená aj otázka č. 10 – „**Plánujete stavať v najbližšom období rozhľadňu? (Nemusí byť na cyklotrase, môže byť aj v inej lokalite s peším prístupom).**“

Z celkového počtu 118 vyplnených dotazníkov 16 subjektov uviedlo v tejto otázke kladnú odpoveď s príslušným komentárom rozličného rozsahu.

Niektoré subjekty postúpili v tejto myšlienke už k príprave spracovania projektových dokumentácií, usporiadaniu pozemkov alebo začiatku realizácie, iné začínajú iba zatiaľ nejasnou predstavou.

Asi najďalej je v prípravách **Obec Strekov**. Tá v rámci programu spolupráce Interreg V-A SR – Maďarsko v r. 2020 podala žiadosť o podporu projektu na vybudovanie cyklotrasy v rámci historických vinohradov v extraviláne obce s dĺžkou 3,2 km. Celková výška investície by mala byť do 500 tis. EUR. V tomto projekte sa ráta, v prípade získania podpory, aj s výstavbou rozhľadne (Veža Strekov). Táto unikátna rozhľadňa by mala celkovú výšku 13,2 m a celkove 5 podlaží. Horná vyhliadková plošina by bola vo výške 12 m. Schodisko

bude mať výmeru 51 m², vyhliadková plošina plochu 13,7 m². Výkres tejto veže je na Obr. č. 59.

Obr. č. 59: Schematický výkres rozhl'adne v Strekove

Zdroj: obec Strekov

Vyhliadková veža by mala mať aj nasledujúce funkcie a benefity:

- vyhliadka – verejnoprospešná funkcia aj pre žiakov miestnej školy a celej komunity obce
- televízne vysielanie miestnej panorámy
- prezentačné a komerčné priestory
- stála expozícia vinárstva a producentov podieľajúcich sa na výstavbe Veže Strekov
- možnosť marketingovej propagácie miestnych producentov
- technické zabezpečenie fungovania vinohradov
- dominant a atrakcia slúžiaca ako orientačný bod

Vizualizácie tejto budúcej rozhl'adne – Veže Strekov sú na nasledujúcom obrázku.

Obr. č. 60: Vizualizácia rozhľadne v Strekove

Zdroj: obec Strekov

Obec **Lehota** má dlhoročný zámer vybudovať rozhľadňu na kóte 246 – bývala nemecká radarová základňa. V súčasnosti je v štádiu odkupu pozemkov od SPF. Umiestnenie budúcej stavby je zaznačené na priloženej mapke na obrázku nižšie.

Obr. č. 61: Lokalizácia budúcej rozhľadne v k. ú. Lehota

Zdroj: ZBGIS

Obec **Solčany** v dotazníku označila, že plánuje v budúcnosti výstavbu rozhľadne, no neuvedla ďalšie podrobnosti a údaje. Má spracovanú vizualizáciu budúcej stavby a odhaduje náklady na jej realizáciu vo výške 120 tis. €. Hľadá však vhodnú lokalitu pre jej umiestnenie.

Obec **Ipeľský Sokolec** má zámer vybudovať rozhľadňu na Viničnom kopci. Prístup navrhuje po ceste v dĺžke cca. 2,2 km popri cintoríne, smerom na viničný kopec, ďalej popri areále jazdiarne ďalej na viničný kopec v časti „cseresznyés oldal (čerešnový svah)“. Predpokladá náklady na jej výstavbu vo výške 40 000 €.

Obec **Čičov** – predpokladá sa výstavba menšej rozhľadne pri poľnej ceste smerom k jazeru „Lion“ z obce smerom k malým záhradkáckym osadám, kde na druhej strane sú rybníky. Investorm by malo byť Bratislavské ochranné združenie „BROZ“.

Obec **Obyce** – plánuje sa výstavba malej rozhľadne na Kráľovom vrchu, ale zámer je zatiaľ iba v štádiu návrhu, zatiaľ nebola spracovaná vizualizácia, ani projektová dokumentácia.

Obec **Bohunice** – odkúpila pozemok na vrchu Hrádok, na ktorom plánuje vybudovať rozhľadňu, vo februári 2020, v marci sa na týchto pozemkoch vykonal povolený výrub drevín a čistila sa aj prístupová cesta na samotný vrch Hrádok. Tieto práce vykonávajú dobrovoľníci z obce a blízkeho okolia. V ďalších prácach plánuje pokračovať a keď sa nám podarí získať finančné prostriedky, rozhľadňu aj vybuduje. V minulosti bola na vrchu kamenná vartovka, ktorá slúžila k vysielaniu signálov v čase tureckého pustošenia. Popísaná je v článku od Vladimíra Benčíka na webe blog.sme.sk pod číslom 16.²⁵

Obec **Veľké Turovce** – má vybudovaný náučný chodník Turovec so sedeniami pre turistov. Keďže projekt je dlhodobější, plánujú vybudovať pre zatraktívnenie okolia obce aj jednoduchú drevenú rozhľadňu. V roku 2020 plánuje vybudovanie prekrytia sedení.

Obec **Čaka** – rozhľadňa je v stave zámeru. Mala by byť umiestnená na Čakanskej hore, odkiaľ je výhľad na Slovenskú bránu, Zobor, Sitno, mesto Tlmače, ale aj Ostrihomskú baziliku. Odhadované náklady sú 60 000 €.

Obec **Veľčice** – má predstavu o výstavbe rozhľadne na Veľkom Tríbeči. Zatiaľ však prebehlo iba niekoľko pracovných stretnutí zatiaľ však bez záverov.

Obec **Podhorany** – spoločným projektovým zámerom niekoľkých obcí v rámci MAS Žibrica je postavenie rozhľadne na lokalite v katastrálnom území obce Podhorany – Mechenice na Žibrici, ako najvyššom bode a v dotyku katastrov obcí Štitáre, Žirany a Podhorany. Tento zámer uviedla i obec **Žirany**.

Obec **Zlatno** – predpokladá zámer vybudovania rozhľadne na Javorovom vrchu v mieste, kde sa spájajú katastre obcí Zlatno, Krnáč, Klátova Nová Ves, ako aj okresy Zlaté Moravce, Topoľčany a Partizánske, resp. Nitriansky a Trenčiansky samosprávny kraj. V tomto mieste údajne v minulosti rozhľadňa už existovala (asi triangulačná veža). Miestom prechádza niekoľko značených peších turistických a cykloturistických trás. Obec v dotazníku uviedla, že

²⁵ BENČÍK, V. Turci idúúú1/3 – po-stopách „protitureckého telegrafu“ – strážnych miestach, vartovkách. In *SME blog*. [online]. 2020. [cit. 2020-10-07]. Dostupné z: <https://vladimirbencik.blog.sme.sk/c/529083/turci-iduuu-1-3-po-stopach-protitureckeho-telegrafu-straznych-miestach-vartovkach.html>

v zámere budú mať hlavné slovo Lesy SR, š. p., Nie je však jasné či tento štátny podnik bude investorom, alebo prispeje pozemkom.

Obec **Dolné Obdokovce** – v dotazníku označila, že plánuje v budúcnosti výstavbu rozhľadne, no zatiaľ nemá spracovanú vizualizáciu ani projekt.

Obec **Svodín** – plánuje umiestniť rozhľadňu na najvyššom bode v chotári obce, má objednanú jej vizualizáciu.

Obec **Malé Zálužie** – plánuje výstavbu rozhľadne nad obcou na kopci s lokálnym názvom „Karačka“, kde sa dnes nachádza komunikačný vysielateľ. Pri ňom je krásny priestor, ktorý obec plánuje v krátkej budúcnosti zrevitalizovať (kvetinová lúka, posedenie, zabudované ohnisko) čím by vzniklo miesto vhodné na postavenie rozhľadne. No zatiaľ neexistujú žiadne konkrétne kroky – PD alebo aspoň vizualizácia.

6 Očakávané prínosy rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v NSK (strategický cieľ)

Strategickým cieľom rozvoja cyklo dopravy a cykloturistiky v NSK v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky je dosiahnutie uznania cyklistickej dopravy ako rovnocenného druhu dopravy v NSK a jej integráciu s ostatnými druhmi dopravy. Národná stratégia si stanovila vysoký cieľ, a to do roku 2020 dosiahnuť 10 % podiel cyklistickej dopravy na celkovej del'be dopravnej práce.

Ak sa aplikujú tieto ciele na podmienky NSK k strategickým cieľom do roka 2027 by sa dali stanoviť nasledujúce ciele:

- dosiahnutie uznania cyklo dopravy za rovnocenný druh dopravy na území kraja
- dosiahnutie dvojnásobného nárastu podielu cyklistickej dopravy na celkovej del'be dopravnej práce
- dosiahnutie podielu cyklistickej dopravy na celkovej del'be dopravnej práce v krajskom meste Nitra na úroveň 7 – 10 %
- dosiahnutie podielu cyklistickej dopravy na celkovej del'be dopravnej práce v mestách kraja na úroveň 3 – 7 %
- vytvorenie kostrovej siete cyklotrás v kraji a ich napojenie na okolité štáty a kraje
- vytvorenie cykloturistiky ako jedného z nosných produktov cestovného ruchu na úrovni kraja
- dosiahnutie dĺžky značených cykloturistických trás na úrovni kraja na dĺžku na úroveň 1 400 – 1 700 km
- systematické budovanie doplnkovej cyklistickej infraštruktúry, skvalitňovanie zázemia pre cyklistov, väčší dôraz na financovanie budovania doplnkovej infraštruktúry
- dobudovanie trasy EuroVelo 6 na úroveň cyklo dopravnej úrovni, preznačenie trasy EuroVelo na novovybudované úseky
- dobudovanie trasy Vážska cyklomagistrála na úroveň cyklo dopravnej a cykloturistickej trasy
- doznačenie siete cykloturistických trás v ďalších oblastiach kraja, prepojenie regiónov Levíc, Dudinec, Termálu
- dobudovanie trasy Ponitrianska cyklomagistrála na úroveň cyklo dopravnej a cykloturistickej trasy
- vybudovanie náučnej tematickej trasy CMS
- vybudovanie siete mestských cyklotrás v okresných mestách NSK

6.1 Zlepšenie mobility v NSK

Neustály nárast cien pohonných hmôt a cien cestovného, stále častejšie dopravné zápchy a z toho prameniaca čoraz menej spoľahlivá cestná motorová doprava spolu s potrebou podporovať rozvoj a konkurencieschopnosť vidieckych oblastí, či malého a stredného podnikania priam nabádajú k vytváraniu lepších podmienok pre cyklistiku, ktorá môže byť aj v tomto prípade riešením.

Príručka Európskej komisie pre cyklistiku pritom hovorí: V mestách je možné prepraviť na pruhu širokom 3,5 metra (bežný jazdný pruh) za 1 hodinu 22 000 osôb koľajovým vozidlom, 19 000 ľudí pešo a 14 000 osôb na bicykli, ale len 9 000 ľudí autobusom a 2 000 ľudí automobilom. 30 % všetkých jazd automobilom je pritom kratších ako 3 km a bicykel pritom môže byť do vzdialenosti 5 km v meste rýchlejší ako automobil.

Bicykel je vhodným a dostupným dopravným prostriedkom pre všetky sociálne vrstvy a zároveň vedie k samostatnosti a podporuje nezávislosť detí a mladých ľudí. V súčasnosti pri návšteve mesta s klímou priateľskou voči cyklistom, a teda mesta s väčším počtom cyklistov v uliciach, je možné si všimnúť ako tento fenomén pozitívne vplýva na spoločenstvo a na kvalitu života. Bicyklovanie totiž dáva priestor k väčšej socializácii a bližším kontaktom medzi ľuďmi. Osobitý význam pri zlepšení mobility má integrácia pohybu na bicykli s ostatnou verejnou dopravou, najmä vlakovou a autobusovou, v NSK dokonca aj lodnou (Dunaj).

Pre všetky tieto fakty je potrebné v komunite mať dostatočne vybudovanú sieť cyklotrás všetkých kategórií. Implementáciou stratégie sa prispeje teda k výraznému zlepšeniu mobility v NSK, prostredníctvom vybudovania viacerých úsekov mestských cyklotrás, cyklodopravných trás medzi sídlami, ako aj k rozšíreniu a modernizácii siete cykloturistických trás. Očakáva sa nárast mestských cyklotrás v rádovo desiatkach kilometrov, cyklodopravných trás presahujúcich dĺžku 200 km a cykloturistických trás v celkovej dĺžke 1 400 – 1 700 km.

6.2 Zlepšenie zdravia populácie

V Európe 30 – 80 % dospeléj populácie trpí nadváhou (BMI viac ako 25). Detská obezita predstavuje akútnu zdravotnú krízu. Asi 20 % detí trpí nadváhou a asi tretina z nich je obézna. Pritom práve bicyklovanie je odporúčané ako výborný preventívny prostriedok, ktorý vedie k 50 % zníženiu rizika srdcovo-cievnych ochorení, k 50 % zníženiu rizika ochorenia na diabetes mellitus II. typu (cukrovku), k 50 % zníženiu rizika vzniku obezity a k 30 % zníženiu rizika vysokého krvného tlaku. Stačí len 30 minút rýchlejšej chôdze alebo jazdy na bicykli po väčšinu dní v týždni.

Preto realizácia opatrení v rámci stratégie prispeje k prevencii a zlepšeniu zdravia populácie, najmä v znížení srdcovo-cievnych ochorení, znížení ochorení na cukrovku a znížení obezity.

6.3 Ochrana životného prostredia

Bicykel je dopravným prostriedkom, ktorý neprodukuje žiadne škodlivé emisie do ovzdušia a jeho prevádzka nepriamo znižuje hluk a vibrácie v prostredí. Používanie bicykla si nevyžaduje spotrebu žiadnej energie (s výnimkou tej ľudskej) a prispieva tak hneď k dvom cieľom EK:

1. znižovať závislosť na fosílnych palivách
2. znižovať emisie skleníkových plynov

Tieto pravidlá sa uplatnia i v NSK, zvýšením používania bicykla na jednej strane, znížením používania áut na strane druhej sa prispeje k zníženiu emisnej záťaže, a tým i k ochrane ŽP.

6.4 Rozvoj cestovného ruchu

Cykloturistika vo viacerých krajinách Európy, a už aj v susednej Českej republike, predstavuje významný podiel na cestovnom ruchu a je prínosom pre ekonomiku štátu. Zároveň ponúka alternatívu v podobe udržateľného rozvoja cestovného ruchu a zabezpečuje pracovné miesta v rôznych oblastiach služieb súvisiacich s bicyklovaním. Stáva sa súčasťou viacerých produktov, ako významné odvetvie aktívneho cestovného ruchu. Prispieva k spoznávaniu kraja, jeho stavebných, kultúrnych i prírodných zaujímavostí. Aj v rámci NSK v cestovnom ruchu má cykloturistika popredné miesto, implementáciou stratégie sa zlepší ponuka cestných a horských cykloturistických trás, vytvoria sa MTB bikeparky a viaceré zaujímavé príťažlivé cykloprodukty. Dôležitý je však aj marketing a založenie a pôsobenie KOČR a viacerých OČR. Spoluprácou s regiónmi, MAS, RRA a ďalšími subjektami treba vytvárať spoločne produkty, budovať doplnkové služby a infraštruktúry. Zlepšovanie zázemia ide ruka v ruku s vyznačenými trasami. Pokiaľ však cyklisti nemajú kde zastaviť, využiť služby, opraviť bicykel a podobne je to veľký problém pre ďalší rozvoj celého regiónu. Vyznačenie trás je iba základom budovania ucelených produktov.

7 Akčný plán stratégie rozvoja cyklotrás v NSK

Na základe uskutočnenej analýzy a následných konkrétnych návrhov v oblasti cyklodopravy i cykloturistiky sa zadefinovalo v NSK 5 prioritných osí, v rámci nich niekoľko cieľov a viacero konkrétnych opatrení. V rámci akčného plánu sú spracované konkrétne opatrenia a časový harmonogram aktivít ich plnenia.

Nižšie je uvedený súhrnný prehľad navrhnutých prioritných osí, ich špecifických cieľov opatrení pre jednotlivé osi a ciele.

Implementačná časť: cykloturistika – aktivity

Na základe analytickej a návrhovej časti cyklostratégie nám vyplynuli nasledujúce priority a opatrenia. Môžeme ich rozdeliť do nasledujúcich osí:

- **Prioritná os č. 1: Riadenie a inštitucionálne zabezpečenie**
- **Prioritná os č. 2: Infraštruktúra cyklodopravných trás**
- **Prioritná os č. 3: Infraštruktúra cykloturistických trás – údržba a značenie**
- **Prioritná os č. 4: Produkty cestovného ruchu, prezentácia a propagácia**
- **Prioritná os č. 5: Zabezpečenie financií pre rozvoj cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry**

Tab. č. 15: Prioritná os č. 1: Riadenie a legislatívna podpora

Špecifický cieľ	Opatrenia
1.1 Riadenie na úrovni kraja, krajského mesta Nitra, ostatných miest na území NSK, združení na území NSK	1.1.1 Schválenie aktualizovanej cyklostratégie NSK 1.1.2 Zpracovanie schválenej cyklostratégie NSK do iných relevantných dokumentov 1.1.3 Vyčlenenie finančného rozpočtu na krytie implementácie stratégie a kofinancovanie strategických projektov na úrovni NSK, miest a obcí 1.1.4 Projektová príprava, vysporiadanie pozemkov 1.1.5 Intervencie v oblasti dopravy a cykloturistiky v európskych operačných programoch na úrovni NSK, miest, obcí a združení v NSK 1.1.6 Súčinnosť odborných útvarov Úradu NSK a ich kompetencie pri výstavbe cyklistickej infraštruktúry a pri budovaní rozhľadní v NSK 1.1.7 Personálne zabezpečenie aktivít zabezpečujúcich výstavbu cyklistickej infraštruktúry a rozhľadní v rámci Úradu NSK 1.1.8 Získanie súkromných podnikov pre podporu cyklodopravy a cykloturistiky v NSK alebo jeho regiónov

Zdroj: interný zdroj SCK

Tab. č. 16: Prioritná os č. 2: Realizácia cyklopravnej infraštruktúry na území NSK

Špecifický cieľ	Opatrenia
2.1 Predprojektová a projektová príprava, stavebné a povolenie konania	2.1.1 Vysporiadanie pozemkov pod budúcimi cyklotrasami, úprava vzťahov k pozemkom 2.1.2 Spracovanie predprojektových štúdií cyklopravných trás 2.1.3 Spracovanie projektových dokumentácií k mestským cyklotrasám v UMR Nitra a ostatných mestách NSK, stavebné konania 2.1.4 Spracovanie projektových dokumentácií ku kostrovým cyklopravným trasám v NSK, resp. k úsekom cyklopravných trás v NSK spájajúcich sídla, stavebné konania (trasa EuroVelo-6, Vážska cyklotrasa, Ponitrianska cyklotrasa, cyklotrasa Nitra – Vráble a iné) 2.1.5 Opatrenia pre zlepšenie trasy EuroVelo-6 v NSK 2.1.6 PD a stavebné konania na úseky kostrových cyklotrás v NSK, zväčša v koridoroch riek
2.2 Predprojektová a projektová príprava, stavebné a povolenie konania	2.2.1 Projektová príprava, PD a stavebné konanie na väčšiu cykloinfraštruktúru – mosty a lávky a iné) 2.2.2 Príprava projektov k integrácii cyklopravy s verejnou dopravou, cyklobusy 2.2.3 Príprava projektov s návrhmi riešení doplnkovej infraštruktúry väčšieho rozsahu, povolenie a stavebné konanie – Bike and Ride, Bike Sharing, parkovacie domy a garáže pre bicykle, dobíjacie stanice pre elektrobicykle, požičovne bicyklov, servisy bicyklov 2.2.4 Príprava projektov s návrhmi riešení doplnkovej infraštruktúry – rozhládne na a pri cyklotrasách 2.2.5 Príprava projektov s návrhmi riešení inej doplnkovej infraštruktúry
2.3 Realizácia cyklopravnej infraštruktúry	2.3.1 Realizácia mestských cyklotrás v krajskom meste Nitra a UMR Nitra 2.3.2 Realizácia mestských cyklotrás v ostatných mestách a obciach NSK 2.3.3 Realizácia cyklopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – Trasa EuroVelo 6 2.3.4 Realizácia cyklopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – Vážska cyklotrasa 2.3.5 Realizácia cyklopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – Ponitrianska cyklotrasa 2.3.6 Realizácia cyklopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – Cyklotrasy v koridoroch riek Hron, Ipel', Žitava 2.3.7 Realizácia cyklopravnej trasy medzi sídlami, resp. jej úsekov – Nitra – Vráble 2.3.8 Realizácia ostatných cyklopravných trás

2.4 Realizácia doplnkovej cyklistickej infraštruktúry	2.4.1 Realizácia cyklotrasy Nitra – Wilsonovo nábrežie – Nábrežie Mládeže 2.4.2 Realizácia cyklotrasy ponad rieku Nitra v Topoľčanoch 2.4.3 Realizácia 2 cyklotrás na Ponitrianskej cyklotrase medzi Lužiakami a Výčapmi Opatovcami 2.4.4 Realizácia cyklopodjazdu v meste Nitra popod Univerzitný most 2.4.5 Realizácia ostatných zámerov doplnkovej cykloinfraštruktúry v krajskom meste Nitra a mestách NSK podľa zámerov RIUS a iných zámerov 2.4.6 Realizácia integrácie cyklodopravy – verejná doprava v mestách NSK 2.4.7 Realizácia systémov Bike and Ride, Bike Sharing, požičovne bicyklov, parkovanie bicyklov, dobíjacie stanice pre elektrobicykle v NSK 2.4.8 Aleje pozdĺž cyklotrás a zeleň na verejných priestranstvách
--	---

Zdroj: interný zdroj SCK

Tab. č. 17: Prioritná os č. 3: Cykloturistické trasy – údržba a značenie

Špecifický cieľ	Opatrenia
3.1 Navrhovanie, legalizácia, značenie a údržba cykloturistickej infraštruktúry	3.1.1 Doznačenie cykloturistických trás v Považskom Inovci a Tráveči 3.1.2 Budovanie singletrackov v pohoriach 3.1.3 Značenie nových cykloturistických trás 3.1.4 Rozvoj cykloturistiky v regióne Levíc a okolia 3.1.5 Rekognoskácia a povoľovacie konanie chýbajúcich úsekov pútnickej Náučnej Cyrilo-metodskej cyklotrasy 3.1.6 Vyznačenie pútnickej Náučnej Cyrilo-metodskej cyklotrasy na území NSK 3.1.7 Pravidelná obnova cykloturistického značenia 3.1.8 Rekognoskácie, spracovanie zjednodušených dokumentácií k novým cykloturistickým trasám 3.1.9 Osadenie drobnej infraštruktúry na existujúcich a nových cykloturistických trasách

Zdroj: interný zdroj SCK

Tab. č. 18: Prioritná os č. 4: Produkty cestovného ruchu, prezentácia a propagácia

Špecifický cieľ	Opatrenia
4.1 Produkty CR, zabezpečenie propagácie a prezentácie v rámci cestovného ruchu v NSK a smerom von (Slovensko a zahraničie)	4.1.1 Krajský cykloportál, webové aplikácie, jeho naplnenie a aktualizácie 4.1.2 Elektronický spravodaj, elektronickí sprievodcovia 4.1.3 Konferencie, prezentácie 4.1.4 Tlačové správy, médiá, novinári 4.1.5 Založenie KOOCR 4.1.6 Aktívna spolupráca s OOCR a MAS 4.1.7 Marketingové kampane, TV šoty a spoty, využívanie internetu, pobytovo-poznávacie podujatia pre novinárov 4.1.8 Spolupráca s Maďarskom a susediacimi samosprávnymi krajinami (TSK, TTSK a BBSK) 4.1.9 Prezentácia na cykloturistických trasách, donorské cyklotabulky na prvkoch značenia, QR-kódy 4.1.10 Podpora cykloakcií a cyklopodujatí, aktívne zapájanie sa do cykloakcií a cyklopodujatí, vytvorenie nových podujatí 4.1.11 Cykloturistické programy a produkty cestovného ruchu 4.1.12 Certifikácia trasy EuroVelo 6 4.1.13 Iné riešenia

Zdroj: interný zdroj SCK

Tab. č. 19: Prioritná os č. 5: Zabezpečenie financií pre rozvoj cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry

Špecifický cieľ	Opatrenia
5.1 Finančné a nefinančné zdroje	5.1.1 Finančné zdroje – zdroje EÚ v OP IROP 5.1.2 Finančné zdroje – zdroje EÚ v OP cezhraničná spolupráca SK/HU 5.1.3 Finančné zdroje – zdroje EÚ v OP v priamej podpore v PRV 5.1.4 Finančné zdroje – zdroje EÚ v podpore MAS v rámci PRV a IROP 5.1.5 Finančné zdroje – Domáce zdroje zo štátnych výziev v rámci platných zákonov 5.1.6 Finančné zdroje – Domáce zdroje z rozpočtu NSK 5.1.7 Finančné zdroje – Domáce zdroje z rozpočtov miest a obcí 5.1.8 Finančné zdroje – Zdroje EÚ z ďalších programov EÚ, najmä v novom programovom období 5.1.9 Finančné zdroje – Grantové zahraničné zdroje 5.1.10 Finančné zdroje – Grantové domáce zdroje 5.1.11 Finančné zdroje – Domáce zdroje – asignácia 2 % dane 5.1.12 Finančné zdroje – Domáce súkromné zdroje 5.1.13 Nefinančné a iné nepriame zdroje – Asfaltová drť z rekonštruovaných ciest I., II., III. triedy 5.1.14 Nefinančné a iné nepriame zdroje – Materiál pre stavbu drobnej infraštruktúry 5.1.15 Nefinančné a iné nepriame zdroje – Iné nefinančné zdroje

Zdroj: interný zdroj SCK

7.1 Prioritná os č. 1: Riadenie a inštitucionálne zabezpečenie

Cieľ 1.1: Riadenie na úrovni kraja, krajského mesta Nitra, ostatných miest na území NSK, združení na území NSK

1.1.1 Opatrenie: Schválenie aktualizovanej cyklostratégie NSK

Stručný opis: Potrebné schválenie zastupiteľstva NSK.

Relevantné aktivity: Schválenie dokumentu zastupiteľstvom.

Zodpovední: úrad NSK, zastupiteľstvo NSK

Termín: V priebehu 2020 – 2021, podľa harmonogramu zasadnutí zastupiteľstva NSK.

1.1.2 Opatrenie: Zapracovanie schválenej cyklostratégie NSK do iných relevantných dokumentov

Stručný opis: Schválenú stratégiu je potrebné zapracovať do ďalších súvisiacich strategických dokumentov NSK, územných plánov kraja, územných plánov nižších úrovní. Potreba aktualizovať platné územné plány minimálne zmenami a doplnkami.

Relevantné aktivity: Zaslanie stratégie národnému cyklokoordinátorovi na MDVRR SR, susediacim krajom – NSK, BSK a TSK, mestám, mikroregiónom a združeniam cestovného ruchu. Zapracovanie kľúčových aktivít na úrovni územných plánov NSK, miest a obcí kraja.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK

Termín: Do konca 2021.

1.1.3 Opatrenie: Vyčlenenie finančného rozpočtu na krytie implementácie stratégie a kofinancovanie strategických projektov na úrovni NSK, miest a obcí

Stručný opis: K postupnej implementácii cyklostratégie je potrebné vyčleniť finančný rozpočet na všetkých úrovniach kraja.

Relevantné aktivity: Priame financovanie cykloaktivít, kofinancovanie cykloaktivít v rámci európskych zdrojov na úrovni NSK, miest a obcí, združení (občianske združenia, SCK, OOCR, MAS, mikroregióny a iné).

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, mestá a obce v kraji, SCK, združenia, súkromný sektor

Termín: Rok 2021 a následne trvale.

1.1.4 Opatrenie: Projektová príprava, vysporiadanie pozemkov

Stručný opis: K realizácii cykloopatrení je potrebné pripraviť projektové dokumentácie a s tým súvisiace aktivity pre vydanie stavebných povolení.

Relevantné aktivity: Projektové dokumentácie pre vydanie územných a stavebných povolení, zjednodušené dokumentácie pre vyznačenie cykloturistických trás, oznamy drobných stavieb k malej infraštruktúre, vysporiadanie pozemkov – vlastníctvo, nájomné vzťahy, vecné bremená, zmluvy a spolupráci a pod.

Zodpovední: úrad NSK, mestá a obce v kraji, realizátori projektov

Termín: Rok 2021 a následne trvale.

1.1.5 Opatrenie: Intervencie v oblasti dopravy a cykloturistiky v európskych operačných programoch na úrovni NSK, miest, obcí a združení v NSK

Stručný opis: K realizácii cyklodopravných a cykloturistických opatrení je potrebné reagovať na konkrétne výzvy a opatrenia na všetkých úrovniach v kraji.

Relevantné aktivity: Intervencie v Integrovanom regionálnom operačnom programe (IROP), programe cezhraničnej spolupráce Interreg V SK/HU, Programe rozvoja vidieka.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, mestá a obce v kraji

Termín: Rok 2021 a následne trvale.

1.1.6 Opatrenie: Súčinnosť odborných útvarov Úradu NSK a ich kompetencie pri výstavbe cyklistickej infraštruktúry a pri budovaní rozhľadní v NSK

Stručný opis: Pre zabezpečenie úloh potrebných s plánovaním a výstavbou cyklistickej infraštruktúry, rozhľadní, značení nových a obnove existujúcich cykloturistických trás v NSK je potrebná súčinnosť viacerých útvarov NSK. Podrobne zabezpečenie tohto opatrenia popisuje Príloha č. 13.

Relevantné aktivity: Súčinnosť útvarov NSK (Príloha č. 13).

Zodpovední: úrad NSK

Termín: Rok 2020 a trvale.

1.1.7 Opatrenie: Personálne zabezpečenie aktivít zabezpečujúcich výstavbu cyklistickej infraštruktúry a rozhľadní v rámci Úradu NSK

Stručný opis: Na základe odborných činností a aktivít pri príprave a výstavbe cyklistickej infraštruktúry a turistických rozhľadní je potrebné, aby tím, ktorý tieto úlohy bude zabezpečovať v rámci Úradu NSK tvorili stanovení odborníci. Podrobne zabezpečenie tohto opatrenia popisuje Príloha č. 14.

Relevantné aktivity: Personálne zabezpečenie odborných činností súvisiacich s plánovaním a výstavbou cyklistickej infraštruktúry a rozhľadní.

Zodpovední: úrad NSK

Termín: Trvale.

1.1.8 Opatrenie: Získanie súkromných podnikov pre podporu cyklodopravy a cykloturistiky v NSK alebo jeho regiónov

Stručný opis: K realizácii cyklodopravných opatrení (menšieho rozsahu) a cykloturistických opatrení je potrebné získať v kraji generálneho donora (napr. Jaguar Land Rover v Nitre) v rámci väčších podnikov (napr. vzor v ŽSK KIA Motors Slovakia), ako aj súbor menších podnikov pre jednotlivé regióny. Prípadne silné miestne a regionálne firmy.

Relevantné aktivity: Podpora menších cyklo dopravných projektov, stredných a veľkých cykloturistických projektov súkromným sektorom, spolufinancovanie, podieľanie sa rozvoji v danom území.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK

Termín: Rok 2021 a následne trvale.

7.2 Prioritná os č. 2: Realizácia cyklo dopravnej infraštruktúry na území NSK

Cieľ 2.1: Predprojektová príprava, stavebné a povolo vacie konanie

2.1.1 Opatrenie: Vysporiadanie pozemkov pod budúci mi cyklotrasami, úprava vzťahov k pozemkom

Stručný opis: Keďže predkladatelia investičných cyklo projektov musia mať spracovanú PD a vydané SP, je zrejmé (a je to aj podmienka v OP, ale i domácich grantových schémach) mať vyriešený vzťah investora k pozemkom, po ktorých bude cyklotrasa viesť (vlastníctvo, nájom, iný zmluvný vzťah, zmluva o výpožičke, zmluva o spolupráci, vyvlastnenie a pod.).

Relevantné aktivity: Potrebne mať vyriešené usporiadanie pozemkov – vyriešenie vzťahu investora ku všetkým pozemkom, ktoré súvisia so stavebne budovanou cyklotrasou.

Zodpovední: NSK, mestá a obce v NSK, združenia v NSK, podporené MAS v NSK a iné subjekty, ktoré budujú alebo plánujú budovať cyklo dopravnú sieť na území NSK

Termín: Roky 2021 a následne trvale.

2.1.2 Opatrenie: Spracovanie predprojektových štúdií cyklo dopravných trás

Stručný popis: Keďže predkladatelia investičných cyklo projektov musia mať spracovanú PD a vydané SP, niekedy prvým krokom (pokiaľ nie je priamo včlenené v PD) pre spracovanie PD je vypracovanie predprojektovej štúdie, resp. štúdie realizovateľnosti. Jej obsah si stanovuje objednávateľ, mala by obsahovať vedenie trasy, technické parametre trasy, v problematických úsekoch aj variantné riešenia (pri nich by mali byť vyhodnotené klady a zápory každého variantu s odporúčaným výberom najvhodnejšieho variantu) a keď to objednávateľ zadá, aj identifikácia problémov, pozemkov a vlastníckych vzťahov. Jej súčasťou by mal byť aj orientačný rozpočet.

Relevantné aktivity: Spracovaná predprojektová štúdia podľa zadania objednávateľom, vždy by mala obsahovať aj možné variantné riešenia.

Zodpovední: NSK, mestá a obce v NSK, združenia v NSK, podporené MAS v NSK a iné subjekty, ktoré plánujú budovať cyklo dopravnú sieť na území NSK

Termín: Roky 2021 a následne trvale.

2.1.3 Opatrenie: Spracovanie projektových dokumentácií k mestským cyklotrasám v UMR Nitra a ostatných mestách NSK, stavebné konania

Stručný popis: V súčasnom i novom plánovacom období EÚ je potrebné dokončiť súčasne realizované stavby cyklotrás, ako aj pokračovať tvorbe rozrobených a nových projektových dokumentácií (DUR, DSP, DRS) pre realizáciu ďalších cyklotrás na územiach a katastroch miest v súlade s územnými plánmi, PUM, generelmi a cyklogenerelmi miest na území NSK, ako aj pravidlami jednotlivých operačných programov a ďalších grantových výziev.

Relevantné aktivity: Spracovanie DUR, DSP a DRS a ďalších potrebných dokumentácií.

Zodpovední: krajské mesto Nitra a obce UMR, ostatné mestá NSK

Termín: Roky 2021 a následne trvale.

2.1.4 Opatrenie: Spracovanie projektových dokumentácií ku kostrovým cyklodopravným trasám v NSK, resp. k úsekom cyklodopravných trás v NSK spájajúcich sídla, stavebné konania (trasa EuroVelo-6, Vážska cyklotrasa, Ponitrianska cyklotrasa, cyklotrasa Nitra – Vráble a iné)

Stručný popis: Jedná sa buď o spracovanie PD celých cyklodopravných trás (s rozdelením na stavebné úseky a etapy) alebo chýbajúcich úsekov cyklotrás alebo vybraných možných vhodných úsekov cyklotrás a s tým súvisiace stavebné konania (dôraz na cyklotrasu EuroVelo, Vážska cyklotrasa, Ponitrianska cyklotrasa, cyklotrasa Nitra – Vráble a iné).

Relevantné aktivity: Spracovanie DUR, DSP a DRS a ďalších potrebných dokumentácií.

Zodpovední: NSK, mestá a obce v NSK, združenia v rámci NSK, podporené MAS v NSK, iné subjekty v rámci NSK

Termín: Roky 2021 a následne trvale.

Známe odhadované finančné náklady: NSK plánuje investovať do projektových dokumentácií Ponitrianskej cyklotrasy – v rokoch 2022 – 2023 pre úsek Martovce – Komárno vo výške 25 000 €, v rokoch 2024 – 2025 pre úsek Nitra – Topoľčany vo výške 25 000 €.

2.1.5 Opatrenie: Opatrenia pre zlepšenie trasy EuroVelo v NSK

Stručný popis: Opatrenia na modernizáciu a zlepšenie povrchov na EV-13, projektová a stavebná príprava na realizáciu chýbajúcich úsekov EV-6, doplnková infraštruktúra na trase EV-6.

Relevantné aktivity: Spracovanie DUR, DSP a DRS a ďalších potrebných dokumentácií ku chýbajúcim úsekom cyklotrás a doplnkovej cykloinfraštruktúre.

Zodpovední: NSK, dotknuté mestá a obce v NSK, združenia v NSK, SVP, š. p.

Termín: Roky 2021-2023.

2.1.6 Opatrenie: PD a stavebné konania na úseky ostatných kostrových cyklotrás v NSK, umiestnených zväčša v koridoroch riek

Stručný popis: Jedná sa buď o spracovanie PD celých nových cyklodopravných trás (s rozdelením na stavebné úseky) alebo ich chýbajúcich úsekov cyklotrás alebo vybraných možných vhodných úsekov cyklotrás a s tým súvisiace stavebné konania, mimo bodu 2.1.4.

Relevantné aktivity: Spracovanie DUR, DSP a DRS a ďalších potrebných dokumentácií k novým a chýbajúcim úsekom cyklotrasa a ich doplnkovej cykloinfraštruktúre.

Zodpovední: NSK, dotknuté mestá a obce, resp. združenia na území NSK

Termín: Roky 2020 a následne trvale.

Cieľ 2.2: Predprojektová a projektová príprava, stavebné a povoloacie konanie pre doplnkovú infraštruktúru

2.2.1 Opatrenie: Projektová príprava, PD a stavebné konanie na väčšiu cykloinfraštruktúru – mosty, lávky a iné

Stručný popis: Spracovanie PD a riešenie stavebného povolenia pre stavbu cyklo-mostov, lávok, cyklopodjazdov, cyklonadjazdov a iné.

Relevantné aktivity: Spracovanie DUR, DSP a DRS a ďalších potrebných dokumentácií k novým prvkom.

Zodpovední: NSK, dotknuté mestá a obce, resp. združenia na území NSK

Termín: Roky 2020 a ďalej trvale.

2.2.2 Opatrenie: Príprava projektov k integrácii cyklodopravy s verejnou osobnou dopravou, cyklobusy

Stručný popis: Predpokladajú sa mestské projekty so súborom opatrení, ktoré prispievajú k integrácii cyklodopravy s verejnou dopravou. Dotýka sa to miest s autobusovými stanicami, železničnými stanicami a lodnými prístavmi osobnej dopravy. U obcí sa jedná obyčajne o projekty menšieho rozsahu v miestach železničných staníc. Predpokladá sa tiež podpora zavádzania a rozširovanie cyklobusov. Takéto projekty vznikajú a majú potenciál v mestách Nitra, Topoľčany, Šaľa, Štúrovo, Komárno, Levice a nové Zámky.

Relevantné aktivity: Spracovanie DUR, DSP a DRS a ďalších potrebných dokumentácií súvisiacich s témou.

Zodpovední: mestá v NSK a obce, ktoré majú strediská prepojenia verejnej dopravy s cyklodopravou

Termín: Roky 2020 a ďalej trvale.

2.2.3 Opatrenie: Príprava projektov s návrhmi riešení doplnkovej infraštruktúry väčšieho rozsahu, povoloacie a stavebné konanie – Bike and Ride, Bike Sharing, parkovacie domy a garáže pre bicykle, dobíjacie stanice pre elektrobicykle, požičovne bicyklov a pod.

Stručný popis: V aktivitách Bike and Ride, Bike Sharing, parkovacie domy a garáže pre bicykle sa predpokladajú mestské projekty v lokalitách železničných, autobusových staníc a lodných osobných prístavov, požičovne bicyklov vo väčších mestách a strediskách cestovného ruchu, opravovne bicyklov v mestách, obciach. Dobíjacie stanice pre elektrobicykle mestách, obciach, strediskách cestovného ruchu, servisoch a podobne. Vzorové projekty sa realizujú v Nitra, Šaľa, Topoľčany.

Relevantné aktivity: Spracovanie DUR, DSP a DRS a ďalších potrebných dokumentácií súvisiacich s relevantnými projektami.

Zodpovední: krajské mesto Nitra, ostatné mestá v NSK, obce v NSK, združenia v NSK, podporené MAS v NSK, iné subjekty

Termín: Roky 2020 a ďalej trvale.

2.2.4 Opatrenie: Príprava projektov s návrhmi riešení doplnkovej infraštruktúry – rozhladne na a pri cyklotrasách

Stručný popis: Spracovanie PD a riešenie stavebného povolenia pre stavbu väčších rozhladni a súvisiacej infraštruktúry (parkoviská, oddychové zóny, prístupové cesty a pod.

Relevantné aktivity: Spracovanie DUR, DSP a DRS (podľa potreby) a ďalších potrebných dokumentácií k stavbe rozhladni a ich doplnkovej infraštruktúry.

Zodpovední: NSK, mestá v NSK, obce v NSK, združenia v NSK, podporené MAS v NSK, iné subjekty, OOCR v NSK

Termín: Roky 2020 a potom trvale.

Cieľ 2.3: Realizácia cyklodopravnej infraštruktúry

2.3.1 Opatrenie: Realizácia mestských cyklotrás v krajskom meste Nitra a UMR Nitra

Stručný popis: V nadväznosti na opatrenie 2.1.3 sa predpokladá realizácia nových cyklotrás mestského typu. Zámery pre ich stavbu sú popísané vo vízii v kap. 4.1, konkrétne v odseku Výsledok podpory v stratégii UMR Nitra. Na základe RIUS pre UMR Nitra, pripravených PD a vydaných stavebných povolení, dostupných, získaných (a vlastných) finančných prostriedkov z OP (predovšetkým z IROP) predpokladá sa príprava projektov pre realizáciu cyklotrás, ktoré súvisia so skvalitnením mestskej siete cyklotrás s prioritou dochádzky do práce, integráciou na verejnú dopravu a vybudovaním doplnkovej infraštruktúry. Osobitú pozornosť treba venovať dochádzke na bicykli do závodu Jaguar Land Rover.

Podrobnejšie zámery mesta Nitra a UMR Nitra v oblasti cyklodopravy obsahuje Príloha č. 12 a aktuálne v prílohe č. 22A – vyplnený dotazníkový prieskum mesta Nitra. Celkovo ich aj sumarizuje cyklogenerel Mesta Nitra a koncepcia rozvoja cyklistickej dopravy v tomto meste.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia úsekov cyklodopravných trás na území mesta Nitra a UMR Nitra.

Zodpovední: krajské mesto Nitra a obce v UMR Nitra

Termín: Roky 2020 a potom trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa spracovanej PD a konkrétnej cyklotrasy – jej dĺžky, náročnosti a technickej vybavenosti. Predpoklad cca. 100 000 – 150 000 €/1 km + doplnková infraštruktúra. Ideálne je financovanie časti trás z programu IROP, menšie úseky z vlastného rozpočtu. Ideálnym by bolo zriadenie podporného fondu na cyklodopravu v Nitre a okolí pre mesto Nitra (bolo by vyhlasovateľom výziev) z podniku Jaguar Land Rover Nitra (obdobne ako KIA v ŽSK).

2.3.2 Opatrenie: Realizácia mestských cyklotrás v ostatných mestách NSK

Stručný popis: V nadväznosti na opatrenia 2.1.3 sa predpokladá realizácia nových cyklotrás mestského typu v ostatných mestách NSK. Zámery pre ich stavbu sú popísané vo vízii v kap. 4.1, konkrétne v podkapitole venovanej mestám NSK mimo mesto Nitra. Zosumarizovali sa podkladové dáta z prieskumu stavu cyklotrás v mestách NSK pri spracovaní RIUS NSK v roku 2013, ako aj aktuálne dáta získané z vyplnených cyklotazníkov k cyklodoprave (platí pre mestá, ktoré ho zaslali – samostatná príloha).

Na základe RIUS pre NSK, pripravených PD a vydaných stavebných povolení v rámci miest NSK, získaných (a vlastných) finančných prostriedkov z OP (predovšetkým z IROP a cezhraničnej spolupráce) predpokladá sa príprava projektov pre realizácie, ktoré súvisia so skvalitnením mestskej siete cyklotrás s prioritou dochádzky do práce a integráciou na verejnú dopravu. Osobitú pozornosť treba venovať cyklotrasám vedúcim do priemyselných zón v mestách a pri mestách NSK, ku kľúčovým podnikom a zamestnávateľom v NSK, ako aj k verejným zariadeniam (napr. školy, zdravotnícke, sociálne a kultúrne zariadenia a pod.).

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia úsekov cyklodopravných trás na území miest NSK okrem mesta Nitra.

Zodpovední: ostatné mestá NSK

Termín: Roky 2020 a potom trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa jednotlivých projektov konkrétnej cyklotrasy. Možné zdroje financovania sú najčastejšie IROP, ale aj širokospektrálne z iných európskych zdrojov, zdroje NSK, vlastné zdroje, iné grantové zdroje, prípadne súkromné zdroje.

2.3.3 Opatrenie: Realizácia cyklodopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – Trasa EuroVelo 6

Stručný popis: V nadväznosti na opatrenie 2.1.4 a hlavne 2.1.5 sa predpokladá realizácia nového úseku cyklodopravnej trasy EuroVelo 6. Podrobné zámery pre jej stavbu sú popísané vo vízii v kap. 4.2.1.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia úsekov cyklodopravných trás na trase EuroVelo 6, úpravy existujúcich úsekov trasy EuroVelo 6.

Zodpovední: NSK, SVP š. p., dotknuté mestá a obce, prípadne dotknuté združenia (Váh – Dunaj – Ipel')

Termín: Roky 2020 – 2022 sa predpokladá realizácia úseku Kravany nad Dunajom – Štúrovo v rámci projektu cezhraničnej spolupráce INTERREG SK/HU, v rokoch 2021 – 2023 úprava úseku Číčov – Komárno, potom trvale do roku 2027.

Odhadované finančné náklady: Finančné náklady pre výstavbu nového úseku Kravany nad Dunajom – Štúrovo sú v zmysle schváleného projektu cezhraničnej spolupráce INTERREG SK/HU 1 500 000 €, finálne ich však určí VO. Podľa spracovanej PD a určenia prierezu cyklotrasy (konkrétne sa cena upraví podľa výsledkov VO). Náklady pre dokončenie zvyšných úsekov budú stanovené na základe budúcich PD, ako aj výsledkom VO.

2.3.4 Opatrenie: Realizácia cyklodopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – Vážska cyklotrasa

Stručný popis: V nadväznosti na opatrenie 2.1.4 sa predpokladajú realizácia a úpravy úsekov Vážskej cyklodopravnej trasy. Tie však závisia od výberu finálneho variantu pre realizáciu. Zámery pre jej možnú budúcu stavbu sú popísané vo vízii v kap. 4.2.2.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia úsekov cyklodopravných trás na Vážskej cyklotrase.

Zodpovední: NSK, SVP š. p., dotknuté mestá a obce, prípadne dotknuté združenia (Váh – Dunaj – Ipel’)

Termín: Výber finálneho variantu pre úsek Šaľa – Kolárovo by mal prebehnúť v rokoch 2021 – 2022. Potom sa začnú príslušné realizácie, potom trvale až za rok 2020.

Odhadované finančné náklady: Budú stanovené na základe výberu finálneho variantu a jeho rozdelením na stavebné úseky. Odhadované finančné náklady sa budú pohybovať v intervale 60 000 – 120 000 €/km.

2.3.5 Opatrenie: Realizácia cyklodopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – Ponitrianska cyklotrasa

Stručný popis: V nadväznosti na opatrenie 2.1.4 sa predpokladá realizácia úsekov cyklodopravnej Ponitrianskej cyklotrasy. Podrobné zámery pre jej stavbu sú popísané vo vízii v kap. 4.2.3. Jej postup sa bude skladať z jednotlivých kratších i dlhších úsekov a viacerých investorov. Pri odklone hlavnej cyklotrasy od Nových Zámok smerom na Komárno (pôvodne bola plánovaná smerom na Kolárovo) je otázne prepojenie Nových Zámok a tejto cyklotrasy na Kolárovo s možným výberom jej vedenia po jednom z brehu rieky Nitry.

K hlavným investorom patrí NSK, Združenie Podzoborská hrádza, Združenie Váh Dunaj – Ipel’, dotknuté mestá a obce – Nitra, Topoľčany, Nové Zámky, Komárno.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia úsekov cyklodopravných trás na Ponitrianskej cyklotrase.

Zodpovední: NSK, dotknuté mestá a obce, prípadne združenia dotknutých miest a obcí (Združenie Zoborskej hrádze, Združenie Váh – Dunaj – Ipel’), SVP š. p.

Termín: Rok 2020 a potom trvalo do roku 2027 a ďalej.

Odhadované finančné náklady: NSK pre realizáciu úseku Čechynce – Nové Zámky (32 km) plánuje na realizáciu 7 mil. € + 3 x 10 000 € na stavebný dozor. V rokoch 2021 – 2022 plánuje investovať do I. etapy druhej časti cyklotrasy v úseku Čechynce – Vinodol 2 mil. € + 10 000 € na stavebný dozor. V rokoch 2023 – 2024

plánuje investovať do I. etapy tretej časti cyklotrasy v úseku Vinodol – Úľany nad Žitavou 2,5 mil. € + 10 000 € na stavebný dozor. V rokoch 2025 – 2026 plánuje investovať do I. etapy štvrtej časti cyklotrasy v úseku Úľany nad Žitavou – Nové Zámky 2,5 mil. € + 10 000 € na stavebný dozor. Ďalej NSK plánuje investovať v rokoch 2022 – 2023 do II. etapy prvej časti cyklotrasy v úseku Nové Zámky – Martovce dlhý 15 km 3 mil. € + 10 000 € na stavebný dozor a v rokoch 2024 – 2025 investovať do II. etapy druhej časti v úseku cyklotrasy Martovce – Komárno v dĺžke 15 km 3 mil. € + 10 000 € na stavebný dozor. V rokoch 2026 – 2027 plánuje NSK investovať na severe kraja do III. etapy úseku cyklotrasy Nitra – Topoľčany v dĺžke 40 km 8 mil. € + 20 000 € na stavebný dozor.

V rokoch 2021 – 2023 by malo realizovať Združenie Podzoborskej hrádze úsek cyklotrasy od Lužianok po Výčapy Opatovce v dĺžke 13,1 km, zatiaľ však bez 2 lávok ponad rieku Nitra. Z celkového rozpočtu 3,4 mil. € tu zatiaľ preinvestuje cca. 1,2 mil. €. Mesto Topoľčany v roku 2020 postaví most ponad rieku pri prepojení autobusovej stanice s priemyselnou zónou na východe mesta za riekou Nitra. Časť cyklotrasy bude viesť aj po ľavobrežnej hrádzi rieky Nitra, iba investícia mosta činí cca 922 000 €. Vysúťažená cena celej cyklotrasy (aj s mostom) bola 1 819 200 €, celková dĺžka stavby je 2,39 km.

V rokoch 2020 – 2021 treba k realizovaným investíciám Ponitrianskej cyklotrasy prirátat' ešte úseky po Wilsonovom nábreží v meste Nitra, vrátane novej cyklolávky Wilsonovo nábrežie – Nábrežie Mládeže. Príspevok z IROP pre tieto stavby bol cca 1,3 mil. € pre lávku s nájazdmi v celkovej dĺžke 873 m a 2 km trasy po nábreží s nákladmi cca 0,4 mil. €. K ďalším investíciám treba ešte pripočítat' stavbu cyklopodchodu pod Univerzitným mostom, hradenú z rozpočtu Mesta Nitra.

2.3.6 Opatrenie: Realizácia cyklodopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – cyklotrasy v koridore riek Hron, Ipel' a Žitava

Stručný popis: V nadväznosti na opatrenie 2.1.4 a 2.1.6. sa predpokladá realizácia úsekov cyklodopravných trás v koridoroch riek Hron, Ipel' a Žitava.

V roku 2019 – 2020 realizovalo mesto Želiezovce úsek Pohronskej cyklotrasy v dĺžke 2,1 km. Aktivita bola hradená z IROP.

V rokoch 2020 – 2023 sa predpokladá vybudovanie krátkych úsekov cyklodopravných trás pri sútokoch riek Hron a Ipel' s Dunajom pri meste Štúrovo. Aktivity by mali byť zrealizované v rámci cezhraničného projektu SK/HU Bike Paradise, slovenským partnerom projektu je mesto Štúrovo.

Otázka budovania jednotlivých ďalších úsekov cyklotrás v koridoroch týchto riek je závislá od miestnych miest, obcí a združení.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia úsekov cyklodopravných trás v koridoroch riek Hron, Ipel', Žitava.

Zodpovední: dotknuté mestá a obce, prípadne Združenia, NSK, SVP š. p.

Termín: Roky 2020 – a následne trvale.

Odhadované finančné náklady: Náklady budú závisieť od konkrétnych projektov, dĺžok úsekov cyklotrasy, ako aj náročnosti úseku a faktu, či sa na ňom bude budovať aj doplnková infraštruktúra (najmä lávky, mosty a pod).

2.3.7 Opatrenie: Realizácia cyklodopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov – Cyklotrasa Nitra – Vráble

Stručný popis: V nadväznosti na opatrenia 2.1.4 nasleduje realizácia etáp a úsekov cyklodopravnej trasy Nitra Vráble v gescii NSK, Mesta Nitra a Mesta Vráble v súlade so situáciou popísanou v kap. 3.4.2.7.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia úsekov cyklodopravných trás medzi mestami Nitra a Vráble.

Zodpovední: NSK, mesto Nitra, Mesto Vráble, dotknuté obce, resp. nimi založené združenie

Termín: Roky 2020 – 2027.

2.3.8 Opatrenie: Realizácia ostatných cyklodopravných trás medzi sídlami, resp. ich úsekov

Stručný popis: V nadväznosti na opatrenie 2.1.6 sa predpokladá realizácia úsekov cyklodopravných trás, ktoré nie sú uvedené v opatreniach 2.3.1 – 2.3.7.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia úsekov cyklodopravných trás.

Zodpovední: subjekty dotknuté príslušnými konkrétnymi cyklotrasami

Termín: Roky 2020 a následne trvale.

Odhadované finančné náklady: Náklady budú závisieť od konkrétnych projektov, dĺžok úsekov cyklotrasy, ako aj náročnosti úseku a faktu, či sa na ňom bude budovať aj doplnková infraštruktúra (najmä lávky, mosty a pod).

Cieľ 2.4: Realizácia doplnkovej cykloinfraštruktúry

2.4.1 Opatrenie: Realizácia cyklolávky Nitra Wilsonovo nábrežie – Nábrežie Mládeže

Stručný popis: Výstavba cyklolávky a súvisiacich cyklistických komunikácií podľa PD spájajúcej lokality Wilsonovo nábrežie a Nábrežie Mládeže v Nitre v celkovej dĺžke 873 m. Projekt bol podporený v rámci programu IROP.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia cyklolávky a jej nájazdov.

Zodpovední: Mesto Nitra

Termín: Roky 2020 – 2021.

Približné finančné náklady: cca 1,4 mil. € (podľa výsledkov VO).

2.4.2 Opatrenie: Realizácia cyklolávky ponad rieku Nitra v Topoľčanoch

Stručný popis: Výstavba cyklolávky v meste Topoľčany ponad rieku Nitra na cyklotrase spájajúcej autobusovú stanicu s priemyselnou zónou východ.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia cyklolávky a jej nájazdov ako súčasti cyklotrasy.

Zodpovední: Mesto Topoľčany

Termín: Roky 2020 – 2021.

Odhadované finančné náklady: Podľa projektu a výsledkov VO, vysúťažená cena bola 921 850 €.

2.4.3 Opatrenie: Realizácia 2 cykloľávok na Ponitrianskej cyklotrase medzi Lužiankami a Výčapmi Opatovcami

Stručný popis: Výstavba dvoch chýbajúcich cykloľávok ponad rieku Nitra na úseku Ponitrianskej cyklotrasy medzi hranicou katastrov Mlynárce/Lužianky a Výčapy Opatovce (13,1 km) v katastroch obcí Lužianky a Čakajovce.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia dvoch cykloľávok a nájazdov na ne.

Zodpovední: Združenie Podzoborskej hrádze, obec Lužianky a obec Čakajovce

Termín: Roky 2020 – 2025.

Odhadované finančné náklady: Podľa PD a výsledkov VO.

2.4.4 Opatrenie: Realizácia cyklopodjazdu v Nitre popod Univerzitný most

Stručný popis: Výstavba cyklopodjazdu popod Univerzitný most v Nitre umožní spojenie cyklotrás v mestských častiach Chrenová a Krškany. Územné rozhodnutie bolo vydané v marci 2020. Podjazd bude vybudovaný na ľavom brehu rieky Nitra na Nábřeží mládeže. Dĺžka podjazdu má byť 155 m a jeho šírka 3 m. Podjazd bude určený výlučne pre cyklistov, neuvažuje sa pri ňom s pohybom chodcov.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia cyklopodjazdu dĺžky 155 m a šírky 3 m.

Zodpovední: Mesto Nitra

Termín: Roky 2019 – 2022.

Odhadované finančné náklady: Podľa projektu a výsledkov VO, hrazené z rozpočtu Mesta Nitra (úver).

2.4.5 Opatrenie: Realizácia ostatných zámerov doplnkovej cykloinfraštruktúry v krajskom meste Nitra a mestách NSK podľa zámerov RIUS a iných zámerov

Stručný popis: Stavebná realizácia ostatných zámerov doplnkovej cykloinfraštruktúry na území katastrov všetkých miest v NSK.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia cykloľávky a jej nájazdov.

Zodpovední: mesto Nitra, ostatné mestá NSK

Termín: Roky 2020 a potom trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa typu konkrétnej infraštruktúry, príslušných projektov a výsledkov VO.

2.4.6 Opatrenie: Realizácia integrácie cyklodopravy – verejná doprava v mestách NSK

Stručný popis: Realizácia mestských projektov so súborom opatrení, ktoré prispejú k integrácii cyklodopravy s verejnou dopravou. Dotýka sa to miest s autobusovými stanicami, železničnými stanicami, prípadne lodnými prístavmi osobnej dopravy. Pi-

lotné projekty sa očakávajú v mestách Nitra, Komárno, Štúrovo, Nové Zámky, Topoľčany a ďalších podľa stupňa projektovej prípravy. Predpokladá sa financovanie zo zdrojov EÚ (hlavne IROP) a vlastných zdrojov.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia infraštruktúry integrácie cyklistickej a inej verejnej dopravy.

Zodpovední: mestá v NSK a obce, ktoré majú strediská prepojenia verejnej dopravy s cyklodopravou, spracované PD s príslušným stupňom ukončeného požadovaného stavebného konania

Termín: Roky 2020 a ďalej trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa konkrétnych projektov a podľa výsledkov VO.

2.4.7 Opatrenie: Realizácia systémov Bike and Ride, Bike Sharing, požičovne bicyklov, parkovanie bicyklov, dobíjacie stanice pre elektrobicykle v NSK

Stručný popis: Realizácia mestských projektov so súborom opatrení, ktoré prispejú k posilneniu integrácie cyklodopravy s verejnou dopravou. Ideálne pre tieto opatrenia sú autobusové stanice, železničné stanice, prípadne lodné osobné prístavy. Pilotné projekty sa môžu realizovať ako doplnok projektov podľa bodu 2.4.6 vo všetkých mestách NSK podľa stupňa prípravy. Môže sa jednať o niektoré (alebo viaceré) opatrenia: Bike and Ride, Bike Sharing, parkoviská pre bicykle, požičovne pre bicykle. Dobíjacie stanice pre elektrobicykle môžu byť pilotne realizované v krajskom meste Nitra ďalších miestach, kde je predpoklad intenzívnej cyklodopravy, resp. využívania cyklotrás. Dobíjacie stanice môžu byť realizované aj v rámci objektov patriacim združeniam, resp. podnikateľom.

Mesto Nitra sa zapojilo do štátnej cyklovýzvy o poskytnutie dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky na rok 2019 a bolo úspešné. Získalo dotáciu 151 881,15 €, z ktorej plánuje postaviť 4 cyklogaráže. Tie budú lokalizované v lokalitách: Nábřežie mládeže – Chrenovský most, Dražovská ulica pri UKF, Jesenského ulica pri zimnom štadióne a Trieda Andreja Hlinku pri atletickom štadióne. Do garáží sa bude dať vstúpiť len po autorizácii kľúčom, cez aplikáciu v mobile a podobne.

Relevantné aktivity: Všetky druhy cykloinfraštruktúry a služieb uvedené v tomto opatrení.

Zodpovední: mestá a obce, združenia v NSK, podnikateľské subjekty v NSK, ktoré majú spracované PD s príslušným stupňom požadovaného ukončeného stavebného konania

Termín: Roky 2020 a potom trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa konkrétnych projektov a podľa výsledkov VO, v rokoch 2020 – 2022 mesto Nitra investuje viac ako 152 000 € do výstavby 4 cyklogaráží.

2.4.8 Opatrenie: Realizácia rozhľadní na alebo pri cyklotrasách

Stručný popis: Stavebná realizácia rozhľadní lokalizovaných na cyklotrasách, alebo v ich blízkosti na území katastrov všetkých miest a obcí v NSK.

Relevantné aktivity: Stavebná realizácia súvisiaca so stavbou rozhl'adne a príslušnej okolitej infraštruktúry (parkovisko, prístupová cesta, chodník, náučné panely, mapové panely, imidžové prvky a pod.).

Zodpovední: NSK, mestá a obce NSK, Združenie NSK, MAS v NSK, súkromní investori

Termín: Roky 2020 a potom trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa typu a projektu konkrétnej rozhl'adne a doplnkovej infraštruktúry, príslušných projektov a výsledkov VO. Plán investícií NSK do výstavby rozhl'adni pre roky 2020 – 2027 na území kraja je podrobnejšie popísaný v kap. 5.

2.4.9 Opatrenie: Realizácia cyklostanov na území NSK

Stručný popis: Aktivita zámerov doplnkovej cykloinfraštruktúry na území katastrov všetkých miest a obcí v NSK.

Relevantné aktivity: Nákupy, výroba a osadenie cyklostanov.

Zodpovední: NSK, mestá a obce NSK, združenia NSK, verejné a súkromné organizácie na území NSK

Termín: Roky 2020 a potom trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa typu a počtu konkrétnych cyklostanov, použitých konštrukčných materiálov a spôsobu ich uchytenia, príslušných projektov a výsledkov VO.

2.4.10 Opatrenie: Zakúpenie a inštalácia statických a mobilných sčítaciek cyklistov (resp. cyklistov/chodcov)

Stručný popis: Sčítacia prechádzajúcich cyklistov, resp. cyklistov a pešiakov, ako dôležitý nástroj pre výstavbu cyklotrás, resp. nástroj pre sčítanie cyklistov na realizovaných cyklotrasách. Poskytuje objektívne dáta k využiteľnosti územia a koridorov cyklistami.

Relevantné aktivity: Nákupy a osadenie cyklosčítaciek, zber a spracovanie dát.

Zodpovední: všetky subjekty na území NSK, zaoberajúce sa plánovaním, výstavbou a spravovaním cyklotrás

Termín: Roky 2020 a stále trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa typu konkrétneho zariadenia, cenovej ponuky príslušných projektov a výsledkov VO.

2.4.11 Opatrenie: Aleje pozdĺž cyklotrás a zeleň na verejných priestranstvách

Stručný popis: V rámci viacerých projektov, najmä pri cyklochodníkoch a cyklotrasách v otvorenom teréne, je ideálne plánovať výsadbu alejí pozdĺž cyklotrás, ako aj na verejných priestranstvách v miestach, kde sa dotýkajú cyklotrás. Pokiaľ to umožňujú finančné náklady, ideálna je bezúdržbová zeleň.

Relevantné aktivity: Materiál a aktivity súvisiace s predmetom opatrenia.

Zodpovední: NSK, mesto Nitra, ostatné mestá a obce NSK, Združenia a MAS na území NSK, projektanti

Termín: Roky 2020 a potom trvale.

Odhadované finančné náklady: Podľa konkrétnych projektov a výsledkov VO.

7.3 Prioritná os č. 3: Cykloturistické trasy – údržba a značenie

Pre existujúcu sieť cykloturistických trás je nevyhnutné vytvoriť v rámci NSK trvalý finančný mechanizmus na ich systematický údržbu, obnovu a modernizáciu. Ten sa však dotýka aj tvorby novej siete cykloturistických trás. To zahŕňa rekognoskácie, spracovanie zjednodušených dokumentácií, povoľovacie konanie a následné vyznačenie nových cykloturistických trás.

Cieľ 3.1: Navrhovanie, značenie a údržba cykloturistickej infraštruktúry

3.1.1 Opatrenie: Doznačenie cykloturistických trás v Považskom Inovci a Tríbeči

Stručný opis: Doznačenie prepojení, chýbajúcich úsekov, preloženie niektorých úsekov hrebeňovky Tríbeča. Vyhodnotenie využívateľnosti existujúcich trás v oboch pohorí. Riešenie ničenie trasy okolo Inovca v katastri obce Radošina.

Relevantné aktivity: Vykonať masívnejšiu rekognoskáciu územia, nových úsekov a prepojení. Spracovanie dokumentácií, riešenie povoľovacích konaní a značenie.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK a SCK

Termín: Roky 2022 – 2025.

Odhadované finančné náklady: 40 000 €

3.1.2 Opatrenie: Budovanie singletrackov v pohoríach

Stručný opis: Nájdenie vhodných lokalít na vybudovanie singletrackov v Považskom Inovci, Tríbeči. Vhodné sú ale i ďalšie lokality. Jednak ako súčasť značených cykloturistických trás ako riešenie obchádzky náročných úsekov. Tiež ako veľké atrakčívnenie územia. Vybudovanie viacerých singletrackov v pohorí Tríbeč ako produkt cestovného ruchu.

Relevantné aktivity: Vytipovanie lokalít, hľadanie vhodných trasovaní, spolupráca s expertami. Spracovanie projektov a kompletnej dokumentácie. Povoľovacie konanie a budovanie siete.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, SCK

Termín: Roky 2022 – 2027.

Odhadované finančné náklady: 250 000 €

3.1.3 Opatrenie: Značenie nových cykloturistických trás

Stručný opis: Vyznačenie nových a povolených cykloturistických trás.

Relevantné aktivity: Maľované značenie, výroba a osadenie prvkov cykloturistickej orientácie, relevantné režijné a dopravné náklady.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, SCK

Termín: Roky 2022 – 2027.

Odhadované finančné náklady: 120 000 €

3.1.4 Opatrenie: Rozvoj cykloturistiky v regióne Levíc a okolia

Stručný opis: Rekognoskácia územia, spracovanie zjednodušených dokumentácií, spracovanie koncepcie rozvoja cykloturistických trás.

Relevantné aktivity: Kompletná rekognoskácia novonavrhovaných cykloturistických trás v regióne Levíc a širšieho okolia, prepojenie na región Termál, Dudince a Slatinu. Rekognoskácia a mapovanie približne 400 km potencionálnych cykloturistických trás, spracovanie koncepcie, vyhodnotenie zmysluplnosti jednotlivých trás a spracovanie zjednodušených dokumentácií k vybraným novým trasám.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, SCK, OOCR Tekov

Termín: Roky 2022 – 2027.

Odhadované finančné náklady: 20 000 €

3.1.5 Opatrenie: Rekognoskácia a povoľovacie konanie chýbajúcich úsekov pútnickej Náučnej Cyrilometodskej cyklotrasy

Stručný opis: Domapovať chýbajúce úseky na Cyrilo-metodskej trase, prejazd krajom, napojenia na okolité kraje a už vyznačené cykloturistické trasy. Celková dĺžka nových úsekov je cca 70 km.

Relevantné aktivity: Rekognoskácia trasy a nových úsekov, spracovanie zjednodušenej dokumentácie, povoľovacie konanie na nových úsekoch.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, vybraný dodávateľ

Termín: Roky 2022 – 2023.

Odhadované finančné náklady: 10 000 €

3.1.6 Opatrenie: Vyznačenie pútnickej Náučnej Cyrilo-metodskej cyklotrasy na území NSK

Stručný opis: Jedná sa o úseky a napojenie na TTSK a TSK. Jedná sa o dve možnosti, je potrebné vybrať finálne trasovanie aj s prihliadnutím na povolenie nových úsekov, ktoré v súčasnosti chýbajú. Celková odhadovaná dĺžka úsekov je viac ako 200 km. Na trase je potrebné osadiť aj prvky doplnkovej infraštruktúry a označenie pamiatok na trase.

Relevantné aktivity: Značenie trasy, obrázkové smerovky, mapy, označenie pamiatok, súvisiace režijné a dopravné náklady.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, vybraný dodávateľ

Termín: Roky 2024 – 2026.

Odhadované finančné náklady: 120 000 €

3.1.7 Opatrenie: Pravidelná obnova cykloturistického značenia

Stručný opis: Obnova siete vyznačených cykloturistických trás je potrebná na ročnej báze. Obnoviť by sa malo ročne 350 – 400 km značených cykloturistických trás.

Relevantné aktivity: Rekognoskácia stavu, administratíva, obnova maľovaného značenia, výroba a osadenie prvkov cykloturistickej orientácie, relevantné režijné a dopravné náklady.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, vybraný dodávateľ, SCK

Termín: Roky 2022 – 2027.

Odhadované finančné ročné náklady: 60 000 €

3.1.8 Opatrenie: Rekognoskácie, spracovanie zjednodušených dokumentácií k novým cykloturistickým trasám

Stručný opis: Identifikácia v teréne a príprava nových cykloturistických trás. Rekognoskácie, spracovanie zjednodušených dokumentácií a povoľovacie konania nových cykloturistických trás v celom kraji v dĺžke 350 – 500 km.

Relevantné aktivity: Rekognoskácia nových cykloturistických trás, GPS monitoring a digitálne spracovanie dát, spracovanie zjednodušenej dokumentácie, povoľovacie konanie k novým cykloturistickým trasám. Súčasťou sú aj administratívne náklady a dopravné náklady.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, SCK, iné združenia, mestá a obce v rámci kraja

Termín: Roky 2022 – 2027.

Odhadované finančné náklady: 30 000 €

3.1.9 Opatrenie: Osadenie drobnej infraštruktúry na existujúcich a nových cykloturistických trasách

Stručný opis: Projektová príprava, povoľovacie konanie (zväčša drobné stavby), výroba a osadenie drobnej infraštruktúry.

Relevantné aktivity: Malé rozhl'adne, malé mostíky a lávky, odpočívadlá, veľkoplošné panely s mapami a náučné panely, lavičky, stojany na bicykle, servisné stojan, elektronabíjačky a iné.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, mestá, obce a združenia v rámci kraja, vybraný dodávateľ

Termín: Rok 2022 – 2027.

Odhadované finančné ročné náklady: Rádovo ročne 30 000 – 35 000 €, z vlastných rozpočtov, alebo ako súčasť rôznych projektov.

7.4 Prioritná os č. 4: Produkty cestovného ruchu, prezentácia a propagácia

V tejto prioritnej osi sa jedná o aktivity a opatrenia súvisiace s tvorbou cykloturistických produktov cestovného ruchu, ich prezentáciou a predajom, či už charakteru všeobecného alebo konkrétneho.

Cieľ 4.1: Produkty CR, zabezpečenie propagácie a prezentácie v rámci cestovného ruchu v NSK smerom von (Slovensko a zahraničie)

4.1.1 Opatrenie: Krajský cykloportál, webové aplikácie, jeho naplnenie a aktualizácie

Stručný opis: Systematická aktualizácia cykloportálu v rámci NSK, spustenie mobilnej aplikácie s funkciou navigácie po cyklotrasách. Doplniť na portál aj vybudovanú cyklodopravnú infraštruktúru.

Relevantné aktivity: Dohoda s SCK o prevzatí alebo riešení existujúceho cykloturistického portálu. Každým rokom správa a administrácia spojená s aktualizáciou: odstránenie zrušených trás, zadanie zmien na trasách, nové trasy, pripomienky, opravy a podobne. Začlenenie ďalších turistických informácií.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, SCK, subjekt z VO, správcovia cykloturistických trás, mestá a obce, združenia

Termín: Realizácia v rokoch 2021 – 2027, aktualizácia a administrácia priebežne.

Odhadované finančné ročné náklady: 5 500 – 8 000 € + jednorazové náklady spojené s mapovaním cyklochodníkov, programovaním aplikácie vo výške 50 000 €

4.1.2 Opatrenie: Elektronický spravodaj, elektronickí sprievodcovia

Stručný opis: Voľne sťahovateľné vydania cyklospravodajov a sprievodcov, pokrytie oblasti cyklodopravy a cykloturistiky, periodicita 2 – 4 krát ročne.

Relevantné aktivity: Vytvorenie a zavesenie ako voľne sťahovateľných PDF súborov na webe aktuálnych elektronických spravodajov k prezentácii dosiahnutých výsledkov, predstaveniu plánovaných zámerov, reportáží, testov a noviniek z celého kraja. Príspevky subjektov realizujúcich cykloprojekty a cyklozámery. Elektronickí sprievodcovia: spracovanie a zavesenie ako voľne sťahovateľných PDF súborov na web podľa územia a potreby. Pre celé územie kraja napr. Tematické cykloprodukty, Najkrajšie cyklovýlety, Najkrajšie cyklociele, pre mestá, regióny, združenia a MAS predstavenie cyklomožností príslušného subjektu. Propagovať povolené aktivity, značené cykloturistické trasy a aktivity.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, OOCR, mestá a obce, SCK, združenia, MAS, správcovia cykloturistických trás, mestá a obce, združenia

Termín: Roky 2021 – 2027.

Odhadované finančné ročné náklady: 10 000 €

4.1.3 Opatrenie: Konferencie, prezentácie

Stručný opis: Prezentácie výsledkov v oblasti cyklodopravy a cykloturistiky.

Relevantné aktivity: Prezentácia výsledkov v oblasti cyklodopravy a cykloturistiky, stanovenie nových cieľov a postupov, získavanie skúseností od iných subjektov. Získavanie podnetov od subjektov z regiónov, komunikácia a spätná väzba.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, NSK – odbor cestovného ruchu a iné relevantné odbory úradu

Termín: Každý rok.

4.1.4 Opatrenie: Tlačové správy, médiá, novinári

Stručný opis: Prezentácia dosiahnutých výsledkov v rámci implementácie cyklostratégie.

Relevantné aktivity: Informovanie o výsledkoch konkrétnych cykloprojektov, implementácii cyklostratégie, plánovaných cykloaktivitách, cykloproduktov a podobne. Organizácia akcií pre novinárov a odbornú verejnosť. Informovanie o obnove cykloturistického značenia, pokroku pri značení a podobne.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, NSK – odbor cestovného ruchu a iné relevantné odbory úradu

Termín: Priebežne.

4.1.5 Opatrenie: Vytvorenie KOOCR

Stručný opis: Založenie krajskej organizácie cestovného ruchu.

Relevantné aktivity: Spustiť všetky kroky potrebné k založeniu KOOCR, spolupráca s OOCR.

Zodpovední: úrad NSK, poslanci NSK, NSK – odbor cestovného ruchu.

Termín: Priebežne.

4.1.6 Opatrenie: Aktívna spolupráca s OOCR a MAS

Stručný opis: Aktívna spolupráca medzi krajom a oblastnými organizáciami cestovného ruchu, MAS, prípadne inými relevantnými organizáciami pôsobiace na území kraja. Zavedenie spoločného informačného prvku – loga/značky prezentujúceho systém cyklodopravy a cykloturistiky, spoločné projekty a koordinácia projektov či prezentácií. Podpora organizácii zo strany kraja.

Relevantné aktivity: Zavedenie spoločného informačného prvku – loga/značky prezentujúceho systém cyklodopravy a cykloturistiky. Finančná podpora organizácii pôsobiacich na území kraja, rozvoj komunikácie, spoločné projekty. Prenos vybraných cykloturistických riešení na založenú KOOCR. Spolupráca s okolitými samosprávnymi krajinami, hľadanie a využitie existujúcich možností a značiek. Používanie značky výlučne na zákonné a povolené aktivity. Spolupráca pri prezentáciách, spoločných výstavách a podujatiach. Zapojenie subjektov, ktoré dlhodobo v problematike pôsobia, klásť dôraz na odbornosť.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, NSK – odbor cestovného ruchu a KOOCR

Termín: Priebežne.

4.1.7 Opatrenie: Marketingové kampane, TV šoty a spoty, využívanie internetu, pobytovo-poznávacie podujatia pre novinárov

Stručný opis: Komunikačné nástroje na pravidelné odprezentovanie aktivít z oblasti cyklodopravy a cykloturistiky.

Relevantné aktivity: Spracovanie šotov a spotov pre prezentáciu kraja, regionálnych sloganov a značiek. Využívanie internetu, výstav cestovného ruchu, regionálnych a miestnych podujatí a podobne. Aktívnejšia spolupráca s OOCR, MAS a inými organizáciami pri prezentácii. Propagovať cykloturistiku a cyklodopravu aj pre domáчих obyvateľov kraja. Jedenkrát ročne zorganizovanie pred turistickou sezónou poznávacie pobyty pre novinárov z printovej tlače, médií a internetových portálov, venujúcich sa turizmu s dôrazom na cykloturizmus. Využívať vybudované a vyznačené trasy na prezentáciu kraja, teambuildingy pre OOCR z celého Slovenska.

Zodpovední: úrad NSK, NSK – odbor kultúry a cestovného ruchu, KOOR

Termín: Priebežne.

4.1.8 Opatrenie: Spolupráca s Maďarskom a susediacimi samosprávnymi krajinami (TTSK, TSK a BBSK)

Stručný opis: Aktívnejšia spolupráca v pohraničí s Maďarskom a so susediacimi krajinami – TTSK, TSK a BBSK na projektoch cykloturistických trás a cykloturizmu. Cezhraničné projekty a spoločné postupy. Riešenie kostrových trás, prepojenie krajov, spoločné tematické trasy, napájanie a sieťovanie.

Relevantné aktivity: Aktívna komunikácia s krajinami, nadväzovanie cyklotrás a cykloturistických trás, logickosť projektov a vzájomná spolupráca. Spolupráca zodpovedných subjektov, výmena a získavanie informácií v oblasti marketingu a propagácie cestovného ruchu s dôrazom na cyklodopravu a cykloturistiku.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, KOOR, SCK, mestá a obce, združenia

Termín: Priebežne.

4.1.9 Opatrenie: Prezentácia na cykloturistických trasách, donorské cyklotabulky na prvkoch značenia, QR-kódy

Stručný opis: Využiť priestor na donorských cyklotabulkách na prezentáciu NSK, zapojenie QR-kódov s prepojením na webové stránky, vytváranie súťaží, edukovanie verejnosti. Vytváranie tematických trás.

Relevantné aktivity: Novelizovaná STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“ umožňuje prezentáciu subjektov podporujúcich tvorbu cyklotrás, ich modernizáciu a obnovu na donorských cyklotabulkách. Vyjadruje sa graficky (logá) i textovou formuláciou, ktorá sa umiestňuje do týchto cyklotabuliek. Systém emblémových cyklotabuliek umožňuje graficky prezentovať konkrétne trasy, tematické trasy, náučné trasy, ako aj konkrétne cykloprodukty. Tým sa vytvára možnosť tvoriť ciele produkty pre deti, školské výlety či rodiny. V donorských cyklotabulkách môže byť umiestňovaný aj QR-kód, ktorý po jeho zosnímaní otvorí v prehliadači príslušnú webovú

stránku. To vytvára ďalšie možnosti a to nielen na prezentáciu donora, ale aj aktívne zapojenie verejnosti bicyklujúcej po trasách.

Zodpovední: úrad NSK, KOČR, SCK, správcovia cykloturistických trás

Termín: Priebežne.

4.1.10 Opatrenie: Podpora cykloakcií a cyklopodujatí, aktívne zapájanie sa do cykloakcií a cyklopodujatí, vytvorenie nových podujatí

Stručný opis: Zapojenie domácich občanov, ale aj návštevníkov regiónu. Publicita cyklodopravy a cykloturistiky s dôrazom, aby podmienkou boli vždy legalizované a zákonné aktivity.

Relevantné aktivity: Vytvorenie a usporiadanie vlastných cyklopodujatí na úrovni kraja, regiónu, prípadne participácia a podpora iných podujatí, forma spoluorganizátorstva. Spolupráca s OOCR, MAS a inými združeniami. Využitie založenej KOČR, ktorá by celú túto aktivitu mala na starosti. Zapojenie sa do celoštátnych cyklopodujatí a kampaní, podujatí okolitých VÚC pre viditeľnú prezentáciu cyklodopravy a cykloturistiky v NSK. Na úrovni štátu sú najznámejšími podujatiami v cyklodoprave „Týždeň mobility“, súťaže v „Dochádzke do práce na bicykli“ a „Dochádzke do školy na bicykli“ či rozvíjajúca sa aktivita „Do obchodu na bicykli“. Na národnej úrovni sú to ďalej cykloturistické akcie a zrazy. K tomu pristupujú rôzne súťaže pre neregistrovaných cyklistov, ako cyklomaratóny, cyklopreteky, detské maratóny, rôzne regionálne cyklozrazy, cyklovýlety a iné podujatia. Klásť dôraz na povolené a zákonné aktivity. V kraji je aj veľký priestor na vytvorenie nových cyklopodujatí, je to kraj, kde sa koná takmer najmenej cyklistických akcií.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, NSK – odbor cestovného ruchu a KOČR, OOCR, mestá a obce, združenia, MAS, podnikateľské a iné subjekty na území kraja

Termín: Priebežne.

4.1.11 Opatrenie: Cykloturistické programy, produkty cestovného ruchu

Stručný opis: Vytváranie komplexných produktov cestovného ruchu, cykloturistické programy. Tvorili by tak ucelené nástroje na podporu a prezentáciu kraja s využitím atraktivít a produktov v cestovnom ruchu.

Relevantné aktivity: Vytvorenie nových a ucelených cykloproduktov ako je MTB Bikepark Trábeč, tematické a náučné trasy, diaľková či medzinárodná cykloturistika. Využívanie značky EuroVelo 6. Vybudovanie tematických cykloturistických trás s medzinárodným a krajským presahom, využívanie diaľkových cyklomagistrál. Vytváranie produktov, súťaží pre konkrétne cieľové skupiny, spolupráca s ďalšími subjektami cestovného ruchu, školami, múzeami a podobne. Propagácia regiónov v spojení s cykloturistikou. Vytvorenie cyklodestinácie pre horskú cykloturistiku v Trábeči.

Zodpovední: úrad NSK, cyklokoordinátor NSK, NSK – odbor cestovného ruchu a KOČR, OOCR

Termín: Priebežne.

4.1.12 Opatrenie: Certifikácia trasy EuroVelo 6

Stručný opis: Po dobudovaní trasy EuroVelo 6 v úseku Kravany nad Dunajom – Štúrovo naštartovať certifikačný proces.

Relevantné aktivity: Certifikácia trasy EuroVelo 6 prináša ešte vyšší level a prestíž pri budovaní značky EuroVelo. Certifikovaná trasa je značkou kvality, ktorá láka cyklistov z celej Európy. Z začať proces certifikácie v spolupráci s ECF a SCK, ktoré je národným koordinátorom trás EuroVelo. Certifikáciu je treba spojiť so silnou propagáciou a prezentáciou. Zapojenie ďalších subjektov popri trase.

Zodpovední: úrad NSK, NSK – odbor cestovného ruchu a KOČR, SCK

Termín: Priebežne, po dobudovaní trasy EuroVelo 6.

Odhadované finančné náklady: 20 000 €

4.1.13 Opatrenie: Iné riešenia

Stručný opis: Opatrenia, ktoré nie sú súčasťou iných opatrení.

Relevantné aktivity: Vzájomný kontakt a spolupráca subjektov v rámci NSK s domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami a agentúrami, zameranými na aktívne dovolenky, pobyty a cykloturistiku.

Zodpovední: úrad NSK, NSK – odbor cestovného ruchu a KOČR, OOCR

Termín: Priebežne.

7.5 Prioritná os č. 5: Zabezpečenie financií pre rozvoj cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry

Pre implementáciu stratégie a realizáciu cyklodopravných i cykloturistických trás sú nevyhnutné finančné a nefinančné zdroje. Finančné sú z európskych operačných programov, zdrojov NSK, miest, obcí alebo iných domácich a súkromných zdrojov (podľa jednotlivých aktivít).

Cieľ 5.1: Finančné a nefinančné zdroje

5.1.1 Opatrenie: Finančné zdroje – zdroje EÚ v OP IROP

Stručný opis: Finančný nástroj pre realizáciu cyklodopravných projektov s prioritou dochádzky do práce.

Relevantné aktivity: Oprávnené subjekty so spracovanými projektovými dokumentáciami a vydanými stavebnými povoleniami môžu žiadať o finančný príspevok na projekt, musí byť v súlade s RIUS NSK a UMR Nitra, v rámci NSK integrácia cyklodopravných a cykloturistických úsekov trás: výstavba lávok ponad rieky Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Ipel' a Žitava, v meste Nitra k závodu Land Rover.

Zodpovední: NSK, UMR Nitra, subjekty v ťažisku osídlenia prvej a druhej úrovne

Termín: Roky 2020 – 2027.

5.1.2 Opatrenie: Finančné zdroje – zdroje EÚ v OP cezhraničná spolupráca SK/HU

Stručný opis: Finančný nástroj pre realizáciu stredných a malých cyklodopravných projektov, cykloturistických projektov. Výstavba drobnej infraštruktúry, obnova značenia, značenia nových trás, náučných a tematických cyklotrás.

Relevantné aktivity: Oprávnené subjekty spolu s maďarským partnerom so spracovanými projektovými dokumentáciami a vydanými stavebnými povoleniami môžu žiadať o finančný príspevok na projekt. Ten musí byť v súlade s operačnými cieľmi, podmienkami a oprávnenými aktivitami. V rámci fondu Mikroprojektov je možná aj výstavba drobnej cykloinfraštruktúry a cykloturistické trasy.

Zodpovední: NSK, mestá a obce, združenia ležiace v rámci NSK v spolupráci s partnerom z Maďarska

Termín: Roky 2020 – 2027.

5.1.3 Opatrenie: Finančné zdroje – zdroje EÚ v OP v priamej podpore v PRV

Stručný opis: Finančný nástroj pre realizáciu cykloturistických projektov: obnovy značenia, značenia nových trás, náučných a tematických trás, malej doplnkovej infraštruktúry.

Relevantné aktivity: V súčasnom programe sú oprávnené subjekty obce do 1 000 obyvateľov (vrátane) a združenia obcí s právnou subjektivitou s priemerom 1 000 obyvateľov (vrátane) v rámci opatrenia 7.5, aktivity zamerané na nové cykloturistické trasy, drobnú infraštruktúru cyklotrás, potrebná spracovaná projektová dokumentácia a vydané stavebné povolenie, oznamy o drobnej stavbe, zjednodušená dokumentácia, súhlasy majiteľov zariadení pri značení cykloturistických trás.

Zodpovední: obce NSK do 1 000 obyvateľov

Termín: Roky 2020 – 2022. Pre roky 2022 – 2027 ešte neboli stanovené kritériá.

5.1.4 Opatrenie: Finančné zdroje – zdroje EÚ v podpore MAS v rámci PRV a IROP

Stručný opis: Finančný nástroj pre realizáciu malých cyklodopravných projektov a cykloturistických projektov: obnovy značenia, značenia nových trás, náučných a tematických trás, malej doplnkovej infraštruktúry.

Relevantné aktivity: Oprávnené subjekty sú podporené MAS so schválenou stratégiou CLLD – obce a združenia obcí s právnou subjektivitou bez obmedzenia počtu obyvateľov, ak si MAS zadefinuje v stratégii, inak obce do 1 000 obyvateľov (vrátane) a združenia obcí s právnou subjektivitou s priemerom 1 000 obyvateľov (vrátane) v rámci opatrenia 7.5, aktivity zamerané na nové cykloturistické trasy, drobnú infraštruktúru cyklotrás, je potrebná spracovaná projektová dokumentácia a vydané stavebné povolenie, oznamy o drobnej stavbe, zjednodušená dokumentácia, súhlasy majiteľov zariadení pri značení cykloturistických trás.

Zodpovední: podporené MAS v rámci NSK

Termín: Roky 2020 – 2022. Pre roky 2022 – 2027 ešte neboli stanovené kritériá.

5.1.5 Opatrenie: Finančné zdroje – Domáce zdroje zo štátnych výziev v rámci platných zákonov

Stručný opis: Domáci finančný nástroj MDVRR SR, MŠVVaŠ SR (alebo iných ministerstiev) pre prípravu a realizáciu cyklodopravných projektov a cykloturistických projektov.

Relevantné aktivity: V rámci **Zákona o Poskytovaní dotácií na podporu cyklistickej dopravy a cykloturistiky** sú oprávnenými prijímateľmi samosprávne kraje, mestá a obce, združenia obcí, rozpočtové alebo príspevkové organizácie, ktorých zriaďovateľom je samosprávny kraj alebo obec a občianske združenia (konkrétne ich stanovuje a podmienky upravuje príslušná výzva). Podpora je určená pre projektové dokumentácie, stavebnú realizáciu cyklotrás, zmien stavieb a stavebných úprav cyklotrás ako aj vyznačenie nových a údržbu existujúcich cykloturistických trás. V rámci **Zákona o podpore regionálneho rozvoja** sú oprávnenými prijímateľmi subjekty k stanoveným aktivitám v rámci platnej výzvy (projektové dokumentácie a štúdie na cyklotrasy). V rámci **Zákona o podpore cestovného ruchu** sú oprávnenými prijímateľmi KOČR a OOCR. Ak majú v činnosti aj cykloturistiku, môžu žiadať na všetky aktivity, ktoré s ňou súvisia. V roku 2015 napr. vydalo MDVRR SR aj samostatnú výzvu pre samosprávne kraje na vyznačenie nových cykloturistických trás a obnovu existujúcich cykloturistických trás. V rámci tejto oblasti v prípade schválenia financií na cyklodopravu v štátnom rozpočte, aj čerpanie týchto financií pre oprávnených žiadateľov pre oprávnené aktivity. MŠVVaŠ SR podporuje v menšej miere údržbu a značenie cykloturistických trás (výzva 1 krát ročne).

Zodpovední: NSK, mestá obce, KOČR, OOCR, občianske združenia a iné oprávnené subjekty podľa aktuálnych výziev

Termín: Roky 2020 – 2027.

5.1.6 Opatrenie: Finančné zdroje – Domáce zdroje z rozpočtu NSK

Stručný opis: Finančný nástroj kraja na realizáciu projektových dokumentácií, stavebných konaní, výkupu pozemkov, cyklodopravných projektov a cykloturistických projektov, spracovanie cyklostratégií, kofinancovanie projektov.

Relevantné aktivity: Zdroje z rozpočtu NSK umožňujú podporiť spracovanie projektových dokumentácií cyklodopravných trás a rozhl'adní, realizáciu úsekov cyklodopravných trás, infraštruktúru cyklotrás menšieho rozsahu, stavbu rozhl'adní, rekognoskácie, spracovanie zjednodušených dokumentácií, povoľovacie konanie, značenie nových, údržbu existujúcich cykloturistických trás, drobnú infraštruktúru cyklotrás, iné opatrenia v súvislosti so značenými cyklotrasami, iné cykloopatrenia menšieho rozsahu. Investície do cyklodopravy a cykloturistiky NSK v rokoch 2017 – 2020 sú uvedené v kap. 3.7.3, plánované investície do projektových dokumentácií a realizácie úsekov cyklodopravných trás uvedené v opatrení 2.3.5., plánované investície do prípravy a výstavby rozhl'adní v kap. 5 a Tab. č. 14.

Zodpovední: NSK

Termín: Roky 2020 – 2027.

5.1.7 Opatrenie: Finančné zdroje – Domáce zdroje z rozpočtov miest a obcí

Stručný opis: Finančný nástroj miest a obcí na cyklodopravu a cykloturistiku, projektové dokumentácie, výkupy pozemkov, stavebné kofinancovanie ako aj kofinancovanie projektov.

Relevantné aktivity: Zdroje z rozpočtov miest a obcí NSK na priamu podporu cyklo-dopravy, cykloturistiky, doplnkovej infraštruktúry, ako aj finančné zdroje na kofinancovanie projektov, podľa požiadaviek z európskych alebo iných zdrojov.

Zodpovední: mestá a obce NSK

Termín: Roky 2020 – 2027.

5.1.8 Opatrenie: Finančné zdroje – Zdroje EÚ z ďalších programov EÚ najmä v novom programovom období

Stručný opis: Finančný nástroj relevantných subjektov pre podporu cyklo-dopravy alebo cykloturistiky na území NSK z iných OP a programov EÚ: priamo alebo ako doplnok inej aktivity. Spadajú sem aj nové operačné programy pre roky 2020 – 2027.

Relevantné aktivity: Zdroje z iných programov EÚ (IROP a mimo IROP, Interreg V-A, PRV, prípadne nové programy), priame žiadosti, alebo partnerské projekty.

Zodpovední: NSK, mestá a obce NSK, združenia v NSK, MAS v NSK, skromné podniky v NSK

Termín: Roky 2020 – 2027.

5.1.9 Opatrenie: Finančné zdroje – Grantové zahraničné zdroje

Stručný opis: Finančný nástroj podľa špecifických podmienok zahraničných donorov.

Relevantné aktivity: Podľa špecifikácie oprávnených žiadateľov a oprávnených podporovaných aktivít.

Zodpovední: obyčajne združenia, občianske združenia, podľa požiadaviek konkrétneho programu

Termín: Roky 2020 – 2027.

5.1.10 Opatrenie: Finančné zdroje – Grantové domáce zdroje

Stručný opis: Finančný nástroj podľa špecifických podmienok domácich donorov.

Relevantné aktivity: Podľa špecifikácie oprávnených žiadateľov a oprávnených podporovaných aktivít, väčšinou menšieho rozsahu.

Zodpovední: obyčajne združenia, občianske združenia, podľa požiadaviek konkrétneho programu

Termín: Roky 2020 – 2027.

5.1.11 Opatrenie: Finančné zdroje – Domáce zdroje - asignácia 2% dane

Stručný opis: Domáci finančný nástroj podľa špecifických podmienok a zákona, zákon sa môže meniť.

Relevantné aktivity: Podľa zákona možnosť podpory zákonom subjektov pre zákonom stanovené aktivity.

Zodpovední: obyčajne združenia, občianske združenia, podľa požiadaviek konkrétneho programu

Termín: Roky 2020 – 2027, pokiaľ zákon neurčí inak.

5.1.12 Opatrenie: Finančné zdroje – Domáce súkromné zdroje

Stručný opis: Domáci finančný nástroj podľa špecifických podmienok a paragrafov rôznych zákonov.

Relevantné aktivity: Podľa špecifikácie oprávnených žiadateľov, nevyhnutné partnerstvo žiadateľ – donor, dohoda oprávnených podporovaných aktivít, spôsob prezentácie donora, spolupráce žiadateľ – donor.

Zodpovední: NSK, mestá a obce, združenia, firmy a podnikatelia, aktívni jedinci na území NSK

Termín: Roky 2020 – 2027, pokiaľ zákon neurčí inak.

5.1.13 Opatrenie: Nefinančné a iné nepriame zdroje – Asfaltová drť zo rekonštruovaných ciest I., II. a III. triedy

Stručný opis: Účinný domáci nefinančný nástroj pre úpravu cyklo dopravných a cykloturistických trás a ich povrchov.

Relevantné aktivity: Podľa master plánu rekonštrukcie ciest I., II., III. triedy, kde sa vyberá asfalt – asfaltová drť: použitie na spevnené povrchy pripravených úsekov cyklo dopravných trás, vzájomná promptná komunikácia a spolupráca.

Zodpovední: NSK, mestá a obce, združenia, NDS, SSC, firmy realizujúce opravy ciest

Termín: Roky 2020 – 2027 (priebežne).

5.1.14 Opatrenie: Nefinančné a iné nepriame zdroje – Materiál pre stavbu rozhl'adni a drobnú infraštruktúru

Stručný opis: Možný domáci nefinančný nástroj jednak pre cyklo dopravné a tiež cykloturistické trasy, väčšiu i malú doplnkovú infraštruktúru.

Relevantné aktivity: Na základe regionálnej – komunitnej spolupráce vzájomná dohoda o poskytnutí nefinančnej podpory: obyčajne materiálu a služieb (sponzorská podpora, dar a pod.), zvyčajne na stavbu väčšej i drobnej infraštruktúry. Vzorovým predmetom takejto podpory môžu byť rozhl'adne.

Zodpovední: NSK, mestá a obce, združenia, aktívni jedinci, súkromné firmy, majitelia lesov a podobne

Termín: Roky 2020 – 2027 (priebežne).

5.1.15 Opatrenie: Nefinančné a iné nepriame zdroje – iné nefinančné zdroje

Stručný opis: Možný domáci nefinančný nástroj jednak pre cyklo dopravné a tiež cykloturistické trasy.

Relevantné aktivity: Na základe regionálnej – komunitnej spolupráce vzájomná dohoda o poskytnutí nefinančnej podpory inej kategórie, ako je uvedené vo vyšších bodoch. Môže k nim byť zaradená ako príklad dohoda o spolupráci medzi subjektom (napr. NSK, mesto, obec, združenie) na jednej strane a SVP š. p. na strane druhej, napr. v zmluve o spolupráci pre využitie hrádze vodného toku pre cyklotrasu alebo medzi tými istými subjektmi a SPF o využívaní pozemkov v správe štátu pre cyklotrasy a podobné prípady.

Zodpovední: NSK, mestá a obce, združenia, aktívni jedinci, súkromné firmy, štátne podniky (SVP, š. p., SPF, Lesy SR š. p., ŽSR a pod.)

Termín: Roky 2020 – 2027 (priebežne).

Zoznam literatúry

Tlačené zdroje

1. Biela kniha – Plán jednotného európskeho dopravného priestoru
2. Interné materiály NSK súvisiace s problematikou
3. Interné zdroje SCK
4. Interreg V-A – cezhraničná spolupráca SK/HU - schválené dokumenty, podmienky, manuály a výzvy k operačnému programu EÚ, dotýkajúce sa cyklo dopravy a cykloturistiky
5. IROP – schválené dokumenty a podmienky, manuály a výzvy k operačnému programu EÚ, dotýkajúce sa Š.C. 1.2.2 Nemotorová doprava
6. Luxemburská deklarácia
7. Manuál pre postup pri výstavbe cyklistickej infraštruktúry, MDVRR SR
8. Manuály a metodické materiály pre značenie trás EuroVelo, ECF Brusel
9. Marketingová stratégia SACR na roky 2014 – 2020
10. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
11. Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR do roku 2020, MDVRR SR, 2013
12. Podmienky a kritériá projektu Vitajte cyklisti, Nadácia Ekopolis
13. PRV – opatrenie 7: Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, podopatrenie 7.5 – Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie, podmienky a priame výzvy
14. PRV – opatrenie 8: Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov je podopatrenie 8.5 – Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov, podmienky a priame výzvy
15. PRV – podmienky k činnosti MAS pri implementácii ich stratégií CLLD
16. Regionálna integrovaná územná stratégia NSK na roky 2014 – 2020 (RIÚS NSK)
17. STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií
18. STN 01 8028 Cykloturistické značenie
19. STN 73 6108 Lesná dopravná sieť
20. Stratégia rozvoja cyklotrás a cykloturistiky v NSK na roky 2016 – 2020
21. Stratégia rozvoja cestovného ruchu na Slovensku do roku 2020
22. Stratégia zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky v SR pre roky 2011 – 2020 (národný plán SR pre BECEP 2011 – 2020), 2011
23. Torontská charta pohybovej aktivity (globálna výzva) z roku 2010
24. TP 085/2019 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry
25. Udržateľná doprava a mestská mobilita
26. Usmernenie Európskej únie o fyzickej aktivite (október 2008)
27. Uznesenie Európskeho parlamentu zo dňa 27.septembra 2011 o európskej bezpečnosti cestnej dopravy v rokoch 2011 – 2020 (2010/2235(INI))
28. Vancouverská charta – Deti majú právo jazdiť na bicykli
29. Zelená kniha – Na ceste k novej kultúre mestskej mobility (2007) a jej Akčný plán (2009)

Elektronické zdroje

30. BENČÍK, V. Turci idúúú1/3 – po-stopách „protitureckého telegrafu“ – strážnych miestach, vartovkách. In *SME blog*. [online]. 2020. [cit. 2020-10-07].
Dostupné z: <https://vladimirbencik.blog.sme.sk/c/529083/turci-iduuu-1-3-po-stopach-protitureckeho-telegrafu-straznych-miestach-vartovkach.html>
31. Cyklodoprava.sk. Bike and ride pre cyklistov na autobusovej stanici v Dunajskej Strede. [online]. [cit. 2020-10-07].
Dostupné z: <http://www.cyklodoprava.sk/bike-and-ride-pre-cyklistov-na-autobusovej-stanici-v-dunajskej-strede/>
32. Cyklodoprava.sk. Cyklistické komunikácie. [online]. [2020-10-07].
Dostupné z: <http://www.cyklodoprava.sk/cyklodoprava/cyklisticke-komunikacie/>
33. ČITÁRY, I., GONTKO, M. *Koncepcia cyklistickej dopravy v meste Nitra*. [online]. Nitra: 2014. 51 s. [cit. 2020-10-07].
Dostupné z: <https://www.nitra.sk/Files/ShowFile/70318>
34. European Commission. The European Semester. [online]. [cit. 2020-10-08].
Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester_en
35. Európska komisia. Európa 2020. Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. [online]. 2010. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:SK:PDF>
36. EUR-Lex. COM (2010) 715: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Stratégia Európskej únie pre podunajskú oblasť. [online]. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=sk&DosId=199962
37. Google Drive. Pasporty mestských cyklotrás vo vybraných mestách. [online]. [2020-10-07].
Dostupné z: <https://drive.google.com/drive/folders/0B8ZKlfljStQhRzBuSGR5WHhcHM>
38. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dunajská stratégia. [online]. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: <https://www.minedu.sk/dunajska-strategia/>
39. Štatistický úrad Slovenskej republiky. Vybrané ukazovatele cestnej verejnej dopravy. [online]. [cit. 2018-06-18].
Dostupné z: http://datacube.statitics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/do3001rr/v_do3001rr_00_00_00_sk
40. Úradný vestník Európskej únie. Odporúčanie Rady EÚ 2015/1184 zo 14. júla 2015 o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Európskej únie. [online]. 2015. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.192.01.0027.01.SLK
41. Úrad vlády Slovenskej republiky. Dunajská stratégia. [online]. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: <http://www.dunajskastrategia.gov.sk/>
42. Mapa lesných a pozemných komunikácií SR. [online]. [cit. 2020-10-07].
Dostupné z: <https://gis.nlcsk.org/lc/>
43. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020. [online]. [cit. 2020-10-08].
Dostupné z: <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/cestovny-ruch-7/legislativa-a-koncepcne-dokumenty/koncepcne-dokumenty/strategia-rozvoja-cestovneho-ruchu-do-roku-2020>
44. Nitra.sk. Plán udržateľnej mobility. [online]. [cit. 2020-10-07].
Dostupné z: <https://www.nitra.sk/zobraz/sekcii/pum-10441>
45. Nitriansky samosprávny kraj. Dokumenty regionálneho rozvoja. [online]. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/dokumenty-regionalneho-rozvoja>
46. Nitriansky samosprávny kraj. SO/RO pre ROP 2007 – 2013. [online]. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/soro-pre-rop-2007-2013>

47. Nitriansky samosprávny kraj. Územnoplánovacie dokumenty a územnoplánovacie podklady kraja. [online]. [cit. 2020-10-06].
Dostupné z: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/uzemnoplánovacie-dokumenty-a-uzemnoplánovacie-podklady-kraja>
48. Úrad vlády Slovenskej republiky. Program rozvoja vidieka 2014 – 2020. [online]. [cit. 2020-10-08].
Dostupné z: <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/program-rozvoja-vidieka/>

Právne predpisy

49. STN 01 8028 Cykloturistické značenie
50. STN 73 6108 Lesná dopravná sieť
51. STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií
52. TP 085/2019 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry
53. Ústava SR
54. Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 9/2009 Z. z. z 20. decembra 2008, ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky č. 130/2010 Z. z., vyhlášky č. 413/2010 Z. z., vyhlášky č. 361/2011 Z. z., vyhlášky č. 381/2012 Z. z., vyhlášky č. 128/2013 Z. z., vyhlášky č. 467/2013 Z. z.
55. Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení
56. Zákon č. 135/1961 Zb., Zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) o zmene a doplnení niektorých zákonov
57. Zákon č. 159/2019 Z. z., O poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky
58. Zákon č. 274/2009 Z. z., O poľovníctve
59. Zákon č. 326/2005 Z. z., O lesoch (Lesný zákon)
60. Zákon č. 360/2007 Zb. – aktualizované úplné znenie
61. Zákon č. 364/2004 Z. z., O vodách (Vodný zákon) – aktualizované úplné znenie
62. Zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník
63. Zákon č. 50/1976 Zb., O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon)
64. Zákon č. 539/2008 Z. z., O podpore regionálneho rozvoja
65. Zákon č. 543/2002 Z. z., O ochrane prírody a krajiny
66. Zákon č. 8/2009 Zb., O cestnej premávke o zmene a doplnení niektorých zákonov
67. Zákon č. 91/2010 Z. z., O podpore cestovného ruchu

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Zásady modernizácie, obnovy a údržby cykloturistických trás v NSK	231
Príloha č. 2: Evidencia a evidenčné čísla cykloturistických trás v NSK, správcovstvo	232
Príloha č. 3A: Príklady značenia trasy EuroVelo 6 v rôznych krajinách Európy	233
Príloha č. 3B: Príklady značenia trasy EuroVelo 6 v rôznych krajinách Európy	234
Príloha č. 4A: Označovanie trás EuroVelo 6	235
Príloha č. 4B: Definícia farieb a typu písma na logu EuroVelo	236
Príloha č. 4C: Rozmery značenia EuroVelo (základná značka)	237
Príloha č. 4D: Rozmery značenia EuroVelo (značka s názvom trasy a web adresou)	238
Príloha č. 5: Analýza existujúcej siete cyklotrás v NSK	239
Príloha č. 6: Analýza siete cykloturistických trás v NSK podľa ich farieb	240
Príloha č. 7A: Zoznam červeno značených cykloturistických trás v NSK	241
Príloha č. 7B: Zoznam modro značených cykloturistických trás v NSK	242
Príloha č. 7C: Zoznam zeleno značených cykloturistických trás v NSK	243
Príloha č. 7D: Zoznam žltó značených cykloturistických trás v NSK	244
Príloha č. 7E: Zoznam žltó značených cykloturistických trás v NSK	246
Príloha č. 8: Zoznam navrhovaných nových cykloturistických trás v NSK	247
Príloha č. 9: Zoznam podporených projektov z IROP v NSK	248
Príloha č. 10: Opatrenia RIUS v NSK	249
Príloha č. 11: Opatrenia RIUS v UMR v NSK	251
Príloha č. 12: Opatrenia zahrnuté v PUM v NSK	252
Príloha č. 13: Súčinnosť odborných útvarov	261
Príloha č. 14: Personálne zabezpečenie aktivít	263
Príloha č. 15: Odhadované náklady na infraštruktúrne úpravy povrchov cyklotrás	264
Príloha č. 16: Odhadované náklady pre cykloturistické trasy	266
Príloha č. 17: Existujúce rozhľadne a iné vyhlídkové stavby na území NSK	267
Príloha č. 18: Zoznam veľkoplošných chránených území v NSK	295
Príloha č. 19: Zoznam maloplošných chránených území v NSK	296
Príloha č. 20: Zoznam území Natura 2000, chránené biotopy, rastliny a živočíchy	299
Príloha č. 21: Vzorový dotazník na prieskum miest NSK k cyklodoprave	331
Príloha č. 22A: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Nitra)	336
Príloha č. 22B: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Nové Zámky)	341

Príloha č. 22C: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Šahy).....	346
Príloha č. 22D: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Šaľa).....	351
Príloha č. 22E: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Štúrovo)	370
Príloha č. 22F: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Topoľčany)	375
Príloha č. 22G: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Zlaté Moravce)	380
Príloha č. 22H: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Želiezovce)	386
Príloha č. 22I: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Beladice)	392
Príloha č. 22J: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Bielovce).....	397
Príloha č. 22K: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Biskupová)	402
Príloha č. 22L: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Bojná)	408
Príloha č. 22M: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Čechynce)	414
Príloha č. 22N: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Čel'adince)	419
Príloha č. 22O: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Černík).....	424
Príloha č. 22P: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Horná Seč)	429
Príloha č. 22Q: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Hruboňovo)	434
Príloha č. 22R: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Jasová)	439
Príloha č. 22S: Dotazníkový prieskum NKS k cyklodoprave (Jedľové Kostol'any)	444
Príloha č. 22T: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Jelenec)	449
Príloha č. 22U: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Jur nad Hronom) ...	454
Príloha č. 22V: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Kapince)	459
Príloha č. 22W: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Keť)	464
Príloha č. 22X: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Kmeťovo).....	469
Príloha č. 22Y: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Komoča).....	474
Príloha č. 22Z: Dotazníkový prieskum NKS k cyklodoprave (Král'ová nad Váhom).....	479
Príloha č. 22AA: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Krnča).....	484
Príloha č. 22AB: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Ladice).....	489
Príloha č. 22AC: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Lehota).....	495
Príloha č. 22AD: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Lipová)	500
Príloha č. 22AE: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Lipové).....	504
Príloha č. 22AF: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Lok).....	509
Príloha č. 22AG: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Maňa)	514
Príloha č. 22AH: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Nemčice)	519
Príloha č. 22AI: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Nové Sady)	524

Príloha č. 22AJ: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Obid)	529
Príloha č. 22AK: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Palárikovo)	534
Príloha č. 22AL: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Plášťovce)	539
Príloha č. 22AM: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Plavé Vozokany)	543
Príloha č. 22AN: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Radvaň nad Dunajom)	548
Príloha č. 22AO: Dotazník miest k cyklodoprave (Rybník – Čajkov – Nová Dedina)	553
Príloha č. 22AP: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Starý Tekov)	560
Príloha č. 22AQ: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Tajná)	566
Príloha č. 22AR: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Tesárske Mlyňany)	571
Príloha č. 22AS: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Tešedíkovo)	576
Príloha č. 22AT: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Tôň)	581
Príloha č. 22AU: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Trávnica)	586
Príloha č. 22AV: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Trávník)	591
Príloha č. 22AW: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Trnovec nad Váhom)	596
Príloha č. 22AX: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Tvrdošovce)	601
Príloha č. 22AY: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Veľké Kozmálovce)	606
Príloha č. 22AZ: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Veľké Ripňany)	611
Príloha č. 22BA: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Vinodol)	616
Príloha č. 22BB: Dotazník k cyklodoprave (Vyškovce nad Ipľom)	621
Príloha č. 22BC: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Zalaba)	626
Príloha č. 22BD: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Zemné)	630
Príloha č. 22BE: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Žihárec)	635
Príloha č. 23A: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Aleššince)	640
Príloha č. 23B: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Badice)	645
Príloha č. 23C: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Bajka)	651
Príloha č. 23D: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Bajtava)	656
Príloha č. 23E: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Bíňa)	661
Príloha č. 23F: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Bodza)	666
Príloha č. 23G: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Brestovec)	671
Príloha č. 23H: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Devičany)	676
Príloha č. 23I: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Dlhá nad Váhom)	682
Príloha č. 23J: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Dubník)	687
Príloha č. 23K: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Dvorany nad Nitrou)	692
Príloha č. 23M: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Ostianská Vrbica)	702

Príloha č. 23N: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Horné Štitáre)	707
Príloha č. 23O: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Horné Turovce)	713
Príloha č. 23P: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Jarok)	719
Príloha č. 23Q: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Kalná nad Hronom)	724
Príloha č. 23R: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Kližská Nemá)	729
Príloha č. 23S: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Koniarovce)	734
Príloha č. 23T: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Kural'any)	739
Príloha č. 23U: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (L'ubá)	744
Príloha č. 23V: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Lužany)	749
Príloha č. 23W: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Machulince)	754
Príloha č. 23X: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Malé Ludince)	759
Príloha č. 23Y: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Marcelová)	764
Príloha č. 23Z: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Martin nad Žitavou)	769
Príloha č. 23AA: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Michal nad Žitavou)	774
Príloha č. 23AB: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Orešany)	779
Príloha č. 23AC: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Pečenice)	784
Príloha č. 23AD: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Podhradie)	790
Príloha č. 23AE: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Rubáň)	795
Príloha č. 23AF: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Sl'ažany)	800
Príloha č. 23AG: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Šalov)	805
Príloha č. 23AH: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Tekovské Nemce)	810
Príloha č. 23AI: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Telince)	815
Príloha č. 23AJ: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Tovarníky)	820
Príloha č. 23AK: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Veľké Dvorany)	825
Príloha č. 23AL: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Veľké Chyndice)	830
Príloha č. 23AM: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Vozokany)	835
Príloha č. 23AN: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (združenie obcí Termál)	840
Príloha č. 23AO: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Žemberovce)	845
Príloha č. 23AP: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Žemliare)	850
Príloha č. 24A: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Bohunice)	855
Príloha č. 24B: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Čaka)	860
Príloha č. 24C: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Čičov)	865
Príloha č. 24D: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Dolné Obdokovce)	870
Príloha č. 24E: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Ipeľský Sokolec)	875

Príloha č. 24F: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Lehota)	880
Príloha č. 24G: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Malé Zálužie)	885
Príloha č. 24H: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Obyce)	890
Príloha č. 24I: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Podhorany)	895
Príloha č. 24J: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Solčany)	900
Príloha č. 24K: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Strekov)	905
Príloha č. 24L: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Svodín)	910
Príloha č. 24M: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Velčice)	914
Príloha č. 24N: Dotazníkový prieskum k cyklodoprave (Veľké Turovce)	919
Príloha č. 24O: Dotazníkový prieskum miest NKS k cyklodoprave (Zlatno)	924

Príloha č. 1: Zásady modernizácie, obnovy a údržby cykloturistických trás v NSK

Zásady sú v súlade s novelizovanou STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“, prílohou C.1.

Pre obnovu cykloturistického značenia platia nasledujúce zásady:

C.1. Zásady obnovy maľovaných značiek

Pri vyznačení novej cykloturistickej trasy platí, že kompletná obnova maľovaných značiek na tejto trase sa vykoná po 1 roku. Potom je trasa považovaná za existujúcu a obnova maľovaného značenia sa vykonáva v trojročnom cykle. Myslí sa pod tým aj obnova značiek plechových a samolepkových. U plechových a samolepkových značiek môže byť vykonávaná obnova aj priebežná, pokiaľ došlo k ich zničeniu alebo odcudzeniu.

C.2. Zásady obnovy cykloturistických a malých cykloturistických smerovníkov.

Pokiaľ boli vyrobené cykloturistické a malé cykloturistické smerovníky na báze kovového stĺpika s vonkajším náterom farbou, jeho náter sa obnovuje v päťročnom cykle. Pokiaľ sa umiestnil bezúdržbový cyklosmerovník alebo bezúdržbový malý cykloturistický smerovník, náter sa neobnovuje. Všetky smerovníky sa obnovujú aj podľa potreby – ak došlo k ich poškodeniu, odcudzeniu alebo zničeniu.

C.3. Zásady obnovy prvkov cykloturistickej informačnej orientácie

Prvky cykloturistickej informačnej orientácie, pokiaľ sú vyrobené na báze kompozitných materiálov s UV farbostálou potlačou, sa obnovujú v 7 ročnom cykle. Všetky prvky cykloturistickej informačnej orientácie sa obnovujú aj podľa potreby – ak došlo k ich poškodeniu, odcudzeniu alebo zničeniu.

Prvky cykloturistickej orientácie sa používajú s univerzálnymi držiakmi, ktoré je možné umiestniť na ľubovoľný objekt o priemere väčšom ako 50 mm. Držiaky sa montujú na nosiče prvkov cykloturistickej informačnej orientácie pomocou nerezových S-pások, na mŕtve drevo pomocou drevoskrutiek alebo klinec.

Príloha č. 2: Evidencia a evidenčné čísla cykloturistických trás v NSK, správcovstvo cykloturistických trás v NSK

Zásady pridelovania evidenčných čísel a správcovstva cykloturistických trás v NSK sú v súlade s novelizovanou STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“, jej prílohou C.2 a C.3.

C.2 Evidencia a evidenčné čísla cykloturistických trás v NSK

Evidenciu cykloturistických trás a pridelovanie evidenčných čísel cykloturistických trás na Slovensku vykonáva Slovenský cykloklub (www.cykloklub.sk). Pri trasách EuroVelo na Slovensku sú evidenčné čísla EV-6 EV-11 a EV-13, v NSK sa jedná o trasu EV-6. Pri cyklomagistrálach je evidenčné číslo trojmiestne (cyklomagistrály sú popísané v stratégii). Pri ostatných cykloturistických trasách je evidenčné číslo štvormiestne. Prvá číslica určuje farbu trasy, druhá krajskú príslušnosť a posledné dve poradové číslo trasy. Pri náučných cykloturistických trasách sa pred štvormiestnym evidenčným číslom uvádza písmeno „N“.

V štvormiestnom čísle prvá číslica určuje farbu náučnej cykloturistickej trasy, druhá krajskú príslušnosť a posledné dve poradové číslo náučnej trasy. V NSK pre modré cykloturistické trasy sú vyčlenené trasy s evidenčnými číslami 2101 – 2199 a po ich vyčerpaní 3101 – 3199. Pre zelené cykloturistické trasy sú vyčlenené trasy s evidenčnými číslami 5101 – 5199 a po ich vyčerpaní 6101 – 6199. Pre žlté cykloturistické trasy sú vyčlenené trasy s evidenčnými číslami 8101 – 8199 a po ich vyčerpaní 9101 – 9199. Pre náučné cykloturistické trasy (modré, zelené, žlté) platí ten istý číselník s tým, že pred číslo sa ešte zaradí veľké písmeno „N“.

Evidenčné čísla sa povinne uvádzajú na tieto informačné prvky: veľká cyklosmerovka trasy EuroVelo, veľká cyklosmerovka, veľká cyklosmerovka náučnej cykloturistickej trasy, malá cyklosmerovka trasy EuroVelo, malá cyklosmerovka, malá cyklosmerovka náučnej cykloturistickej trasy a na všetky druhy doplnkových významových cyklotabuliek.

C.3 Správcovstvo cykloturistických trás v NSK

Správcom cykloturistickej trasy je právny subjekt, ktorý na rôznej úrovni vykonával legalizačné konanie príslušnej cykloturistickej trasy alebo trás. Po vydaní príslušných súhlasov alebo rozhodnutí tento subjekt môže správcovstvo cykloturistickej trasy písomnou formou preniesť na iný subjekt. V rámci NSK je najväčším správcom cykloturistických trás SCK.

Správca cykloturistickej trasy sa povinne uvádza pri týchto informačných prvkoch: veľká cyklosmerovka trasy EuroVelo, veľká cyklosmerovka, veľká cyklosmerovka náučnej cykloturistickej trasy, malá cyklosmerovka trasy EuroVelo, malá cyklosmerovka, malá cyklosmerovka náučnej cykloturistickej trasy, cyklotabulka miestneho názvu a na všetkých druhoch doplnkových významových cyklotabuliek.

Príloha č. 3A: Príklady značenia trasy EuroVelo 6 v úseku Dunajskej cyklistickej cesty v rôznych krajinách Európy

**PRÍKLADY ZNAČENIA TRASY EUROVELO 6
V ÚSEKU DUNAJSKEJ CYKLISTICKEJ CESTY
V RÔZNYCH KRAJINÁCH EURÓPY**

Príloha č. 3B: Príklady značenia trasy EuroVelo 6 v úseku Dunajskej cyklistickej cesty v rôznych krajinách Európy

**PRÍKLADY ZNAČENIA TRASY EUROVELO 6
V ÚSEKU DUNAJSKEJ CYKLISTICKEJ CESTY
V RÔZNYCH KRAJINÁCH EURÓPY**

Príloha č. 4A: Označovanie trás EuroVelo 6

OZNAČOVANIE TRÁS EUROVELO 6

Základná verzia značenia

Verzia s názvom trasy

Verzia s názvom trasy a internetovou adresou

Príloha č. 4B: Definícia farieb a typu písma na logu EuroVelo

**OZNAČOVANIE TRÁS EUROVELO 6
DEFINÍCIA FARIEB A DRUH PÍSMA**

Pantone: Reflex Blue
CMYK: 100/80/0/0
RGB: 0/51/153

Pantone: Yellow
CMYK: 0/0/100/0
RGB: 255/204/0

Frutiger 87 ExtraBlackCn

Príloha č. 4C: Rozmery značenia EuroVelo (základná značka)

ROZMERY ZNAČIEK EUROVELO

Rozmery základnej značky

Príloha č. 4D: Rozmery značenia EuroVelo (značka s názvom trasy a web adresou)

ROZMERY ZNAČIEK EUROVELO

Rozmery značky s názvom trasy a internetovou adresou

Príloha č. 5: Analýza existujúcej siete cyklotrás v NSK

**ANALÝZA VEDENIA CYKLOTURISTICKÝCH TRÁS
V NITRIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI**

Cesty I. triedy	31,2 km	2,36 %
Cesty II. triedy	45,05 km	3,41 %
Cesty III. triedy	311,65 km	23,56 %
Cyklochodník	23,6 km	1,78 %
Lesná cesta	308,9 km	23,35 %
Hrádza	245,05 km	18,53 %
Ostatné	346,85 km	26,22 %
SPOLU	1 322,75 km	100,0 %

Príloha č. 6: Analýza siete cykloturistických trás v NSK podľa ich farieb

Štatistický prehľad cykloturistických trás v Nitrianskom samosprávnom kraji		
	červeno značené trasy (EuroVelo + cyklomagistrály)	448,30 km
	modro značené trasy	446,40 km
	zeleno značené trasy	263,50 km
	žlto značené trasy	161,75 km
SPOLU		1 322,75 km

Príloha č. 7A: Zoznam červeno značených cykloturistických trás v NSK

NSK – Diaľkové cyklomagistrály – červené								
Ev. číslo:	Farba:	Názov trasy:	Dĺžka (km):	Charakter:	Obtiažnosť:	Povrchy:	Správca	Poznámka:
EV-6		EuroVelo 6	88,7	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
002		Vážska cyklomagistrála (Kaskády – Šaľa)	6,7	Cestná	REKREA	asfalt, štrk, trávnatá hrádza	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
002		Vážska cyklomagistrála (Šaľa – Kolárovo)	37,7	Cestná	REKREA	asfalt, štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
002		Vážska cyklomagistrála (Kolárovo – Komárno)	21,3	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
010		Pohronská cyklomagistrála (Tlmače – Starý Tekov – Jur nad Hronom)	28,9	MTB	REKREA	asfalt, štrk, hrádza	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
019		Ponitrianska cyklomagistrála	74,9	MTB	SPORT	asfalt, štrk, hrádza	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
020		Naprieč Inovcom (Horáreň Janiš – Topoľčany)	21,6	MTB	REKREA	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
043		Hrebeňom Považského Inovca	0,9	MTB	EXPERT	asfalt, štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
044		Okolo Považského Inovca	40,3	MTB	SPORT	asfalt, štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
045		Požitavská cyklomagistrála	27,5	MTB	REKREA	asfalt, štrk, trávnatá hrádza	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
045		Požitavská cyklomagistrála (Slepčany – Úľany nad Žitavou)	27,5	MTB	REKREA	asfalt, štrk, trávnatá hrádza	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
049		Tribečská hrebeňovka	44,1	MTB	EXPERT	asfalt, štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
052		Cyklomagistrála Dr. Téryho	28,2	MTB	SPORT	asfalt, štrk	Balnea Cluster Dudince	Úsek trasy v rámci kraja
			448,3					

Príloha č. 7B: Zoznam modro značených cykloturistických trás v NSK

NSK - Regionálne cykloturistické trasy – modré								
Ev. číslo:	Farba:	Názov trasy:	Dĺžka (km):	Charakter:	Obtiažnosť:	Povrchy:	Správca	Poznámka:
2101		Okruh Duchonka	31,5	MTB	REKREA	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
2102		Veľký okruh Mikroregiónu Termál	55,7	MTB	REKREA	asfalt, štrk	Mikroregión Termál	Celá trasa v rámci kraja
2103		Podhájska - Radava - Podhájska	12,0	MTB	REKREA	asfalt, prírodný povrch	Obec Podhájska	Celá trasa v rámci kraja
2104		Nitra - Rišňovce	49,2	Cestná	REKREA	asfalt	Obec Veľké Zálužie	Celá trasa v rámci kraja
2105		Zlaté Moravce - Topoľčianky - Hrušov (hrad) - Skýcov	16,9	MTB	REKREA	asfalt	KST Zlaté Moravce	Celá trasa v rámci kraja
2106		Okruh Zlaté Moravce - Zlatno - Ladice - Zlaté Moravce	38,2	MTB	SPORT	asfalt	KST Zlaté Moravce	Celá trasa v rámci kraja
2107		Kovárce - popod Veľký a Malý Tribeč	26,5	MTB	SPORT	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
2108		Dražovce - Štitáre	15,8	MTB	REKREA	asfalt, štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
2109		Na Panskú Javorinu (Panská Javorina - Dolné Zľavy)	5,1	MTB	SPORT	štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
2110		Čičov - Malé Kosihy	13,9	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
2111		Šahanský okruh	39,5	MTB	SPORT	asfalt, štrk, prírodný povrch	Balnea Cluster Dudince	Úsek trasy v rámci kraja
2112		Kamenica nad Hronom - Chľaba - Salka	19,0	MTB	SPORT	asfalt, štrk, lesná cesta, poľná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
2115		Dolné Lefantovce - Remitáž - Jelenec	13,4	MTB	SPORT	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
2117		Vieska nad Žitavou - Tlmače	24,8	MTB	REKREA	asfalt, prírodný povrch	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
2118		Okruh Dolné Krškany - Branč - Poľný Kesov - Cabaj-Čápor	43,1	MTB	SPORT	asfalt, prírodný povrch	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
2207		Okolo VN Kráľová	11,6	MTB	REKREA	asfalt, štrk	ŠK Cyklo Tour Sered	Úsek trasy v rámci kraja
2594		Hrušovská trasa	30,2	MTB	EXPERT	asfalt, štrk, prírodný povrch	Balnea Cluster Dudince	Úsek trasy v rámci kraja
			446,4					

Príloha č. 7C: Zoznam zeleno značených cykloturistických trás v NSK

NSK - Miestne cykloturistické trasy – zelené								
Ev. číslo:	Farba:	Názov trasy:	Dĺžka (km):	Charakter:	Obtiažnosť:	Povrchy:	Správca	Poznámka:
5101		Duchonka – CM Naprieč Považským Inovcom	16,2	MTB	SPORT	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5102		Veľké Lovce – Čechy (spojka)	22,7	Cestná	REKREA	asfalt	Mikroregión Termál	Celá trasa v rámci kraja
5103		Dolný Ohaj okruh	2,1	MTB	REKREA	asfalt, štrk	Obec Dolný Ohaj	Celá trasa v rámci kraja
5104		Maňa – Trávnica	7,8	MTB	REKREA	asfalt, poľná cesta, lesná cesta	Obec Maňa	Celá trasa v rámci kraja
5105		Topoľčianky – Skýcov – Vrchhora	14,9	MTB	SPORT	asfalt, poľná cesta, lesná cesta	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
5106		Bojná – Nová Lehota	7,5	MTB	REKREA	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
5107		Žirany – Pod Dlhou Skalou – Pod Meškovým vrchom	11,6	MTB	REKREA	asfalt, štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5108		Krnča – Pod Javorovým vrchom – Pod Mišovým vrchom – Krnča	19,3	MTB	SPORT	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
5109		Oponice – Babova dolina	8,5	MTB	SPORT	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5110		Nitra – Báb	28,1	MTB	REKREA	asfalt, prírodný povrch	Obec Veľké Zálužie	Celá trasa v rámci kraja
5111		Odbočka Patince	2,8	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5112		Oponice – Nad Červeným krížom	5,9	MTB	SPORT	asfalt, štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5113		Nitra (Kláštorská) – Nitrianske Hrnčiarovce	5,5	MTB	SPORT	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5114		Podhorany, Mechenice – Ľudovítová	3,5	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5115		Sľažany – Zlatno – Solčany	28,0	MTB	SPORT	asfalt, štrk, prírodný povrch	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5118		Machulince – Topoľčianky – Zubria Obora – Zlaté Moravce	24,7	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5119		Malá Lehota – Penhýbel	0	MTB	SPORT	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5120		Jedľové Kostolany – Píla	3	MTB	REKREA	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
5122		Spojka na Hôrke	0,8	MTB	EXPERT	lesný chodník	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5123		Komárno – Kolárovo – Komoča	27,6	MTB	REKREA	asfalt, štrk, hrádza	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5124		Levice – Horšianska dolina	17,2	MTB	REKREA	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5128		Okruh okolo Drieňovej	4,2	MTB	REKREA	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5330		Beckov – Kulháň	1,6	MTB	SPORT	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
			263,5					

Príloha č. 7D: Zoznam žltó značených cykloturistických trás v NSK

NSK - Miestne cykloturistické trasy, spojky - žlté								
Ev. číslo:	Farba:	Názov trasy:	Dĺžka (km):	Charakter:	Obtiažnosť:	Povrchy:	Správca	Poznámka:
8101		Topolčany – Izát	12,7	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8102		Spojka Hul	2,6	Cestná	REKREA	asfalt	Mikroregión Termál	Celá trasa v rámci kraja
8103		Spojka Bardoňovo	1,8	Cestná	REKREA	asfalt	Mikroregión Termál	Celá trasa v rámci kraja
8104		Dolný Ohaj – k meandrom	1,3	Cestná	REKREA	asfalt	Obec Dolný Ohaj	Celá trasa v rámci kraja
8105		Žitavský Luh	5,1	MTB	REKREA	asfalt, prírodný povrch	Obec Maňa	Celá trasa v rámci kraja
8106		Vinohrady	2,8	Cestná	REKREA	asfalt	Obec Maňa	Celá trasa v rámci kraja
8107		Veľké Lovce – Podhájska	5,6	MTB	REKREA	asfalt, štrk, prírodný povrch	Obec Podhájska	Celá trasa v rámci kraja
8108		Spojka na Veľký okruh Termál	1,8	MTB	REKREA	prírodný povrch	Obec Podhájska	Celá trasa v rámci kraja
8109		Okruh Trávnica	7	MTB	REKREA	asfalt, prírodný povrch	Obec Trávnica	Celá trasa v rámci kraja
8110		Nitra - Rišňovce – Rumanová	28	MTB	REKREA	asfalt, prírodný povrch, poľná cesta	Obec Veľké Zálužie	Celá trasa v rámci kraja
8111		Spojka pod Pánskou Javorinou	0,7	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
8112		Moča – Moča múzeum	2	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8113		Klížska Nemá	0,5	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8114		Nitrianska Blatnica – Sedlo Gajda – Výtoky	4,6	MTB	REKREA	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
8115		Jedľové Kostolany – Hostie	6,5	MTB	REKREA	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8116		Rekreačné stredisko Patince	0,4	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8119		Slepčany – Zlaté Moravce	14	MTB	REKREA	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8126		Spojka nad Novou Lehotou	2,5	MTB	REKREA	panel	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja

Prílohy

8127		Jabloňovce – Badaň	3,8	Cestná	REKREA	asfalt	Balnea Cluster Dudince	Úsek trasy v rámci kraja
8128		Barohať – Pod Plieškou	1,7	MTB	REKREA	štrk	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8129		Zobor – Tribeč (Pod Meškovým vrchom – Pod Tribečom – Pod Kobylou)	29,6	MTB	SPORT	asfalt, poľná cesta, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8130		Solčany – Pod Táborom – Dekanova chata	10,7	MTB	SPORT	asfalt, poľná cesta, lesná cesta, lesný chodník	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8133		Rázcestie na Bajtavu – Pri Troch Studničkách – jednosmerná	3	MTB	SPORT	lesná cesta, lesný chodník	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8134		Húšťavy – Kovarce	2,6	MTB	REKREA	poľná cesta, spevnená cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8137		Pod Brezinou	0,6	MTB	REKREA	spevnená lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8138		Spojka pod Zoborom	0,05	MTB	REKREA	turistický chodník	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8140		Odbočka Vápnik	0,3	MTB	REKREA	spevnená lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8141		Eurovelo 6 – Mužla – Belá	8,5	MTB	REKREA	asfalt, štrk	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8145		Odbočka k VN Lipovina	0,9	Cestná	REKREA	asfalt	Balnea Cluster	Celá trasa v rámci kraja
8146		Spojka Plášťovce	1	Cestná	REKREA	asfalt	Balnea Cluster Dudince	Celá trasa v rámci kraja
			162,65					

Príloha č. 7E: Zoznam žltó značených cykloturistických trás v NSK

NSK – Náučné cykloturistické trasy								
Ev. číslo:	Farba:	Názov trasy:	Dĺžka (km):	Charakter:	Obtiažnosť:	Povrchy:	Správca	Poznámka:
N5101		Okruh Topoľčianskym parkom	3,5	MTB	REKREA	Šotolina, spevnená lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
N8101		Spojka v Topoľčianskom parku	0,2	MTB	REKREA	šotolina	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
N8104		Rozhľadňa Drieňová	0,5	MTB	SPORT	asfalt, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
			4,2					

Príloha č. 8: Zoznam navrhovaných nových cykloturistických trás v NSK

VÚC Trnava - Plánované cykloturistické trasy								
Ev. číslo:	Farba:	Názov trasy:	Dĺžka (km):	Charakter:	Obtiažnosť:	Povrchy:	Správca	Poznámka:
043		Hrebeňom Považského Inovca (Havran rázc. – Hlohovec)	22,3	MTB	EXPERT	asfalt, spevnená lesná cesta, turistický chodník	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
024		Záhorská cyklomag. - zmena vedenia – úsek Šaštín-Stráže – Petrova Ves	18,6	MTB	REKREA	asfalt, spe. lesná cesta, poľ. cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
024		Záhorská cyklomagistrála – zmena vedenia – úsek majer Budkovany – Holíč	5,4	MTB	REKREA	asfalt, spevnená lesná cesta, poľná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
024		Záhorská cyklomagistrála – zmena vedenia – úsek Rybky – Senica	8,9	cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
		Spolu červené	46,3					
2209		Juhoslovenská cyklotrasa	74,8	MTB	REKREA	asfalt, hrádza, poľná cesta	SCK Piešťany	Úsek trasy v rámci kraja
		Spolu modré	74,8					
5214		Ratnovce – Radošina	10,3	MTB	REKREA		SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5218		Eurovelo – Veľký Meder	24,4	MTB	REKREA	asfalt, štrk, poľná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
5220		Košariská – Malá Klenová – Brezová Pod Bradlom	20,9	MTB	SPORT	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
		Spolu zelené	55,6					
8239		Moravany nad Váhom (Vrbinky) – Moravany nad Váhom	1,9	MTB	REKREA		SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8240		Hubina – Radošina	11,8	MTB	REKREA		SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8242		Dunajská Streda – Trhová Hradská	10,1	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8243		Spojka na Kunov	1,2	Cestná	REKREA	asfalt	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8244		Trojmedzie	1,6	Cestná	REKREA	asfalt, poľná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8245		Gbely – Adamov	5,3	MTB	REKREA	asfalt, štrk, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
8246		Jalšové – Červená Hlina	4,3	MTB	REKREA	asfalt, lesná cesta	SCK Piešťany	Celá trasa v rámci kraja
		Spolu žlté	36,2					
		Spolu celkovo	212,9					

Príloha č. 9: Zoznam podporených projektov z IROP v NSK

Kód	Názov projektu	Žiadateľ	Stav	Schválené celkové oprávnené výdavky	Schválená výška NFP	Dĺžka cyklotrasy (údaj v km)
NFP302010F715	Cyklotrasa KLOKOČINA – BORINA – HOLLÉHO UL. – AS Nitra	Mesto Nitra	Zmluva uzavretá	532 299,84 €	505 684,85 €	2,417
NFP302010F984	Cyklotrasa Chrenová II. etapa, Tr. A. Hlinku – Dlhá ulica	Mesto Nitra	Zmluva uzavretá	346 104,20 €	328 798,99 €	2,16
NFP302010G012	Cyklistický chodník Nitra – Vráble, I. a II. etapa	Mesto Nitra	Zmluva uzavretá	1 215 681,65 €	1 154 897,57 €	6,4
NFP302010G013	Cyklotrasy cez rieku Nitra (prepoj Wilsonovo nábrežie – Nábrežie mládeže pri SPU)	Mesto Nitra	Zmluva uzavretá	1 366 707,78 €	1 298 372,39 €	0,873
NFP302010G014	Cyklotrasa Wilsonovo nábrežie – (Univerzitný most) – Mostná ul. – Jesenského ul. (Park Sihot')	Mesto Nitra	Zmluva uzavretá	432 250,97 €	410 638,42 €	1,9955
NFP302010G234	Cyklistický chodník Nitra – Vráble III. etapa	Nitriansky samosprávny kraj	Zmluva uzavretá	430 200,59 €	408 690,56 €	11,9
NFP302010K236	Cyklotrasa za zamestnaním do priemyselného areálu	Mesto Šaľa	Zmluva uzavretá	1 187 216,06 €	1 127 855,26 €	3,43
NFP302010L753	Cyklotrasa Nitra – Dražovce	Mesto Nitra	Zmluva uzavretá	255 427,84 €	242 656,45 €	1,8966
NFP302010L754	Cyklotrasa Autobusová stanica – Štúrova ul., Nitra	Mesto Nitra	Zmluva uzavretá	223 625,92 €	212 444,62 €	1,1064
NFP302010L755	Cyklotrasa Mlynárce – Diely – Klokočina	Mesto Nitra	Zmluva uzavretá	1 433 357,02 €	1 361 689,17 €	3,517
NFP302010M339	Cyklistické trasy v Želiezovciach – zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy	Mesto Želiezovce	Zmluva uzavretá	1 240 807,56 €	1 178 767,18 €	6,236
NFP302010M398	Podpora budovania cyklistickej infraštruktúry v meste Topoľčany	Mesto Topoľčany	Zmluva uzavretá	1 522 261,03 €	1 446 147,98 €	2,3994
NFP302010N538	Cyklistický chodník Nitra – Vráble IV. etapa, 1. časť	Mesto Vráble	Zmluva uzavretá	743 611,10 €	706 430,54 €	1,6162

Aktuálne údaje z ITMS ku dňu 13. 7. 2020

Príloha č. 10: Opatrenia RIUS v NSK

<i>P. č.</i>	<i>Špeci- fický cieľ</i>	<i>Názov</i>	<i>Predkladateľ</i>	<i>Územná inves- tičná jednotka</i>	<i>Funkčné územie</i>
5	122	Podpora budovania cyklistickej infraštruktúry v meste Topoľčany	Mesto Topoľčany (26629)	Mesto	Triebečsko-Inovecký re- gión
6	122	Výstavba cyklistickej komunikácie Radošina – Behynce – Veľké Ripňany	Obec Radošina + Veľké Ripňany (1998 + 2131)	Obec	Triebečsko-Inovecký re- gión
6	122	Cyklistický chodník Nitra – Vráble – 3. etapa	NSK	Kraj	Nitriansko
7	122	Krajský cykloportál	NSK	Kraj	Nitriansko
8	122	Vybudovanie cyklistickej infraštruktúry v meste Vráble	Mesto Vráble (8843)	Mesto	Nitriansko
9	122	Spojovacia cyklokomunikácia Lukáčovce – Nové Sady	Obec Lukáčovce (1139)	Obec	Nitriansko
10	122	Vybudovanie cyklokomunikácie	Obec Nové Sady (1295)	Obec	Nitriansko
11	122	Vybudovanie cyklistickej komunikácie	Obec Podhorany (1090)	Obec	Nitriansko
12	122	Výstavba časti cyklistického chodníka na trase Nitra – Vráble	Obec Golianovo (1502)	Obec	Nitriansko
3	122	Riešenie cyklistickej infraštruktúry v meste mimo hlavného dopravného priestoru	Mesto Zlaté Moravce (12007)	Mesto	Triebečsko-Inovecký re- gión
8	122	Vybudovanie cyklotrás	Mesto Šaľa (23098)	Mesto	Šaliansky región
9	122	Cyklotrasa Močenok – Duslo Šaľa	Obec Močenok (4300)	Obec	Šaliansky región
10	122	Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry vybudovaním cyklotrasy Kalná nad Hronom – Dolná Seč – Levice Močovská	Mesto Levice (34226)	Mesto	Tekov
11	122	Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry vybudovaním cyklotrasy Levice – Margita	Mesto Levice (34226)	Mesto	Tekov
12	122	Cyklistická komunikácia – Centrum – priemyselná zóna	Mesto Levice (34226)	Mesto	Tekov
13	122	Cyklistická komunikácia – Hlavná AS – centrum	Mesto Levice (34226)	Mesto	Tekov
14	122	Cyklistická komunikácia – Hlavná AS – priemyselná zóna	Mesto Levice (34226)	Mesto	Tekov
15	122	Integrované zastávky, požičovňa bicyklov a vybudovanie web. Portálu AS	Mesto Levice (34226)	Mesto	Tekov
16	122	Dobudovanie cyklistického chodníka na Potočnej ulici – II. etapa	Mesto Tlmače (3738)	Mesto	Tekov

Prílohy

1	122	Komunikácia pre peších a cyklistov	Mesto Želiezovce (7115)	Mesto	Dolnohorský región
4	122	Vybudovanie siete cyklokomunikácií v meste Šahy - cesta k bezpečnej doprave v meste	Mesto Šahy (7544)	Mesto	Poiplie
5	122	Výstavba cyklochodníka – zlepšenie podmienok dochádzky do práce	Mesto Šahy (7544)	Mesto	Poiplie
3	122	Cyklotrasa – Dolná Nitra	Mesto Nové Zámky (39219)	Mesto	Región Šurian a Nových Zámkov
4	122	Nemotorová doprava v Nových zámkoch	Mesto Nové Zámky (39219)	Mesto	Región Šurian a Nových Zámkov
5	122	Cyklotrasa Šurany	Mesto Šurany (10080)	Mesto	Región Šurian a Nových Zámkov
6	122	Výstavba cyklotrasy pozdĺž cesty III/06422	Obec Palárikovo (4328)	Obec	Región Šurian a Nových Zámkov
4	122	Mestský systém cyklistickej dopravy	Mesto Štúrovo (10666)	Mesto	Štúrovske
4	122	Výstavba cyklotrasy	Mesto Hurbanovo (7656)	Mesto	Žitný ostrov
5	122	Budovanie mestských cyklotrás s napojením na EUROVELO 6 prostredníctvom existujúcej cyklotrasy Kolárovo – Komárno	Mesto Kolárovo (10665)	Mesto	Žitný ostrov
6	122	Cyklistické komunikácie a cyklokoridory vo vnútro-mestskej doprave	Mesto Komárno (34561)	Mesto	Žitný ostrov

Príloha č. 11: Opatrenia RIUS v UMR v NSK

<i>P. č.</i>	<i>Špeci- fický cieľ</i>	<i>Názov</i>	<i>Predkladateľ</i>	<i>Územná inves- tičná jednotka</i>
8	1.2.2.	Cyklotrasa Vodná ulica – Zelokvet	Mesto Nitra	UMR
9	1.2.2.	Cyklotrasa Priemyselná ulica – Dolné Krškany	Mesto Nitra	UMR
10	1.2.2.	Cyklotrasa Nitra – Drážovce	Mesto Nitra	UMR
11	1.2.2.	Cyklotrasa Mlynárce – Diely – Klokočina a dobudovanie priechodov pre cyklistov CSS vrátane DZ (Hviezdoslavova tr.)	Mesto Nitra	UMR
12	1.2.2.	Cestička pre chodcov a cyklistov Klokočina – Borina – Hollého	Mesto Nitra	UMR
13	1.2.2.	Cyklotrasa cez rieku Nitra prepoj (Wilsonovo nábr. – Nábrevie Mládeže pri SPU)	Mesto Nitra	UMR
14	1.2.2.	Cyklotrasa Chrenová I. etapa Tr. A. Hlinku – Akademická ul. – Nábrevie mládeže	Mesto Nitra	UMR
15	1.2.2.	Cyklotrasa Chrenová II. etapa Tr. A. Hlinku – Dlhá ul.	Mesto Nitra	UMR
16	1.2.2.	PD Cyklotrasa Autobusová stanica Nitra – Štúrova ul.	Mesto Nitra	UMR
17	1.2.2.	Cyklotrasa Wilsonovo nábrevie (Univerzitný most) – Mostná ul. – Jesen- ského ul. (park Sihot')	Mesto Nitra	UMR
18	1.2.2.	Cyklistický chodník Nitra – Vráble – 1. a 2. etapa (v k. ú. Nitra)	Mesto Nitra	UMR
19	1.2.2.	Cyklotrasa Čakajovce	Obec Čakajovce (1127)	UMR
20	1.2.2.	Cyklokoridor Jelšovce – Nitra	Obec Jelšovce (1011)	UMR
21	1.2.2.	Cyklotrasa – prepojenie jestvujúcej cyklotrasy Nitra – Nové Zámky s cyklot- rasou Nitra – Vráble cez rieku Nitra	Obec Čechynce (1179)	UMR

Príloha č. 12: Opatrenia zahrnuté v PUM v NSK

Číslo opatrenia	Špecifické opatrenie	Fáza opatrenia	Zahájenie opatrenia	Ukončenie opatrenia	Aktéri opatrenia	Charakteristika/ odôvodnenie	Celkové investičné náklady [EUR]	Investičné náklady NSK [EUR]	Zdroje financovania	Infraštruktúrne	Procesné/ organizačné/ systémové/ administratívne	Špecifické ciele (nástroje)	Strategické ciele
NM1	Diaľková trasa EuroVelo 6	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklodopravy na roky 2021 - 2027"			Úrad NSK - Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších Asfaltový chodník vedie z Komárna po obec Kravany nad Dunajom. Sú projekčne pripravené aj úseky z Čičova do Komárna a z Kravian do Štúrova	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a nfraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM2	Vážska cyklomagistrála	Príprava	2022	2023	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších Zatiaľ vyasfaltovaných cca 20 km z Komárna do Kolárova. Je záujem príľahlých obcí a mesta Šaľa o vybudovanie cyklistického chodníka z Kolárova do Šale až po priehradu Horná Kráľová. Nie je spracovaná projektová dokumentácia.	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a nfraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a nfraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí

Prílohy

NM 3.1	Ponitrianska cyklo- magistrála – I. Etapa, 1. časť – úsek Dolné Krškany (Nitra) – Čechynce	Urobené	Realizácia	2019	Úrad NSK – Odbor cestovného ru- chu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Vý- stavba chodníkov a infra- štruktúry pre peších Projekt rieši vybudovanie cyklotrasy na korune pravo- strannej ochrannej hrádze rieky Nitra v úseku Dolné Krškany – Čechynce úpravou ko- runy ochrannej hrádze. Celková dĺžka navrhutej cyklistickej trasy je pri- bližne 4 km, šírka je 2,7 m, prispôbením k šírke koruny ochrannej hrádze.	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklot- rás a cykloprepo- jení Výstavba chodníkov a in- fraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a in- fraštruktúra pre cyklistov a pe- ších Podpora chôdze a dopravnej cyk- listiky	Zníženie priestorovej náročnosti do- pravy Zníže- nie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 3.2	Ponitrianska cyklo- magistrála – I. Etapa, 2. časť – úsek Čechynce – Nové Zámky	Príprava		2020 2021	Úrad NSK – Odbor cestovného ru- chu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Vý- stavba chodníkov a infra- štruktúry pre peších NSK v súčasnosti reali- zuje verejné obstarávanie na realizačnú projektovú dokumentáciu na pred- metný úsek. Predpokladaný začiatok realizácie projektu v roku 2020.	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklot- rás a cykloprepo- jení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a in- fraštruktúra pre cyklistov a pe- ších Podpora chôdze a dopravnej cyk- listiky	Zníženie priestorovej náročnosti do- pravy Zníže- nie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí

Prílohy

NM 3.3	Ponitrianska cyklo-magistrála – II. Etapa – úsek Nové Zámky – Komárno	Príprava	2020	2021	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších Vyhotovené geodetické zameranie pre projekt. NSK pracuje na prepojení Nitra – Váh – Dunaj po starom koryte rieky Nitra z Nitry cez Nové Zámky, Martovce do Komárna. Príprava PD na tieto úseky a začatie v roku 2020 a ukončenie v roku 2021.	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 3.4	Ponitrianska cyklo-magistrála – III. Etapa – úsek Nitra – Topoľčany	Príprava	2022	2023	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 4	Pohronska cyklomagistrála	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo-dopravy na roky 2021 – 2027"		Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších V rámci NSK je zatiaľ vyznačený iba úsek s dĺžkou 22,7 km medzi obcami Starý Tekov – Jur nad Hronom, je určený pre MTB bicykle	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí

Prílohy

NM 5	Ipeľská cyklomagistrála	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo-dopravy na roky 2021 – 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších NSK spracoval štúdie pre budovanie cyklotrás pozdĺž riek. Prípravou PD sa zatiaľ nikto nezaoberal	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 6	Požitavská cyklomagistrála	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo-dopravy na roky 2021 – 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších NSK spracoval štúdie pre budovanie cyklotrás pozdĺž riek. Prípravou PD sa zatiaľ nikto nezaoberal	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 7	Cyklotrasa pozdĺž Staré Nitry	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo-dopravy na roky 2021 – 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK, štátny rozpočet	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí

Prílohy

NM 8	Prepojenia cyklo-dopravných trás v koridore riek Dunaj – Váh – Nitra	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo-dopravy na roky 2021 - 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 9	Napojení okolitých obcí na sídla vo vzdialenosti 5 – 6 km a výstavba cyklistickej infraštruktúry v samotných sídlach	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo-dopravy na roky 2021 - 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 10	Pretrasovanie trás vedených po frekventovaných cestných komunikáciách	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo-dopravy na roky 2021 - 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších		Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí

Prílohy

NM 11	Spracovanie a aktualizácia cyklogenerelov	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklodopravy na roky 2021 - 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Procesné/organizačné/ systémové/ administratívne opatrenia Spracovanie koncepcných a strategických dokumentov zaoberajúcich sa cyklodopravou	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK		Spracovanie koncepcných a strategických dokumentov zaoberajúcich sa cyklodopravou	Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 12	Budovanie bezbariérových prepojení, dopravných prostriedkov a objektov pre peších a cestujúcich	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklodopravy na roky 2021 - 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Procesné/organizačné/ systémové/ administratívne opatrenia ako aj infraštruktúrne opatrenia – Bezbariérové prepojenia a infraštruktúra pre peších	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK		Spracovanie koncepcných a strategických dokumentov zaoberajúcich sa cyklodopravou	Zlepšenie prístupnosti dopravy pre osoby so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 13	Zlepšovanie podmienok priečného pohybu chodcov cez komunikácie a znížovanie rizika nehôd na cestách II. a III. triedy	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklodopravy na roky 2021 - 2027	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších, výstavba bezpečných priechodov pre chodcov	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	x	Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí

Prílohy

NM 14.1	Cyklistický chodník Nitra – Vráble III. etapa	Urobené	Realizácia	2019	Úrad NSK – Odbor cestovného ru- chu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Vý- stavba chodníkov a infra- štruktúry pre peších Celý projekt cyklodo- pravnej trasy je rozde- lený na 3 etapy. I. a II. etapu v katastrálnych územiach mesta Nitra bude realizovať mesto Nitra. III. etapu v k. ú. Golia- novo, Čechynce, Malý Cetín, Veľký Cetín a Paňa bude realizovať Nitriansky samosprávny kraj. Cyklotrasa bude rie- šená zväčša po existujú- cich asfaltových po- vrchoch v celkovej dĺžke 18 km. Iba v časti k. ú. Janíkovce, Golianovo a Čechynce bude vybu- dovaná nová asfaltová vrstva cyklochodníka v dĺžke cca 8 km. Dĺžka cyklotrasy III. etapy bude predstavovať 11,9 km, z toho nový asfaltový po- vrch v šírke 3m cca 2 km. Súčasťou III. etapy cyklotrasy budú 2 cykloprístrešky s osadenými cyklosto- janmi, lavičkami a od- padkovými košmi.	#####	###	EÚ fondy, štátny rozpočet, rozpočet NSK	Výstavba cyklot- rás a cykloprepo- jení Výstavba chodníkov a in- fraštruktúry pre peších	x	Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a in- fraštruktúra pre cyklistov a pe- ších Podpora chôdze a dopravnej cyk- listiky	Zníženie priestorovej náročnosti do- pravy Zníže- nie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
------------	---	---------	------------	------	---	---	-------	-----	--	---	---	---	--

Prílohy

NM 14.2	Cyklistický chodník Nitra – Vráble I. – II. etapa	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo- dopravy na roky 2021 – 2027	Mesto Nitra	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Vý- stavba chodníkov a infra- štruktúry pre peších Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Vý- stavba chodníkov a infra- štruktúry pre peších Celý projekt cyklo- dopravnej trasy je rozde- lený na 3 etapy. I. a II. etapu v katastrálnych územiach mesta Nitra bude realizovať mesto Nitra.	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK	Výstavba cyklot- rás a cykloprepo- jení Výstavba chodníkov a in- fraštruktúry pre peších	x	Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a in- fraštruktúra pre cyklistov a pe- ších Podpora chôdze a dopravnej cyk- listiky	Zníženie priestorovej náročnosti do- pravy Zníže- nie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 15	Cyklistická komuni- kácia a spájajúca mesto Šaľa a obec Diakovce	Príprava	Riešené v "Stratégii budovania cyklotrás a cyklo- dopravy na roky 2021 – 2027	Úrad NSK – Odbor ces- tovného ru- chu	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Vý- stavba chodníkov a infra- štruktúry pre peších	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK	Výstavba cyklot- rás a cykloprepo- jení Výstavba chodníkov a in- fraštruktúry pre peších	x	Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a in- fraštruktúra pre cyklistov a pe- ších Podpora chôdze a dopravnej cyk- listiky	Zníženie priestorovej náročnosti do- pravy Zníže- nie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí

Prílohy

NM 16	Cyklotrasa Šurany – Nové Zámky – Kolárovo	Príprava	2020	2021	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Vybudovanie cyklotrasy v rámci podpory turizmu Šurany – Nové Zámky – Kolárovo Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších Vyhotovené geodetické zameranie pre projekt. NSK pracuje na prepojení Nitra – Váh – Dunaj po starom koryte rieky Nitra z Nitry cez Nové Zámky, Martovce do Kolárna. Príprava PD na tieto úseky a začatie v roku 2020 a ukončenie v roku 2021.	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	x	Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 17	Vybudovanie premostenia cez rieku Nitra v meste Nové Zámky	Príprava	Detaily musia byť riešené v samostatnom dokumente PUM miestnej samosprávy		mesto Nové Zámky	Vybudovanie premostenia cez rieku Nitra formou lávok pre pešiu a cyklistickú dopravu v meste Nové Zámky	Detaily musí byť riešene v samostatnom dokumente PUM miestnej samosprávy			Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	x	Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí
NM 18	Doplňková cyklistická infraštruktúra	Príprava	2020	2050	Úrad NSK – Odbor cestovného ruchu	Budovanie doplnkovej cyklistickej infraštruktúry Stojany na bicykle, nabíjací spoty, odpočinkové miesta, prístrešky a ďalej údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách	-	-	Fondy EU, vlastné zdroje NSK	Výstavba cyklotrás a cykloprepojení Výstavba chodníkov a infraštruktúry pre peších	x	Infraštruktúrne opatrenia Nové bezpečné prepojenia a infraštruktúra pre cyklistov a peších Podpora chôdze a dopravnej cyklistiky	Zníženie priestorovej náročnosti dopravy Zníženie emisií a zvýšenie energetickej účinnosti Zlepšenie zdravia ľudí

Príloha č. 13: Súčinnosť odborných útvarov Úradu NSK a ich kompetencie pri výstavbe cyklistickej infraštruktúry a pri budovaní rozhľadní v NSK

Na základe doterajších skúseností s rozsahom vykonávaných prác pri budovaní cyklistickej infraštruktúry a výstavby turistických rozhľadní v NSK uvedených v tejto cyklostratégii je potrebné, aby sa do ich prípravy a realizácie podľa existujúcej organizačnej štruktúry Úradu NSK zapojila Kancelária riaditeľa ÚNSK a jednotlivé odbory Úradu NSK: Ekonomický odbor, Odbor strategických činností, Odbor cestovného ruchu, Odbor majetku a investícií a Odbor dopravy.

Kancelária riaditeľa Úradu NSK:

- Realizuje procesy verejných obstarávaní na zhotoviteľov štúdií, projektových dokumentácií, geodetických prác v súlade s vnútornými predpismi ÚNSK.
- Realizuje procesy verejných obstarávaní na zhotoviteľa stavby cyklistickej infraštruktúry, rozhľadní a výkon stavebného dozoru na základe žiadosti Odboru cestovného ruchu.
- Pri projektoch spolufinancovaných zo zdrojov EÚ sa zúčastňuje prípravy a realizácie projektov podľa osobitného predpisu.

Ekonomický odbor:

- Zabezpečuje finančné prostriedky na prípravu a realizáciu cyklistickej infraštruktúry a rozhľadní budovaných z vlastných zdrojov NSK, prípadne finančné prostriedky na spolufinancovanie projektov získaných zo zdrojov EÚ.
- Vykonáva práce spojené so zaradením a evidenciou majetku nadobudnutého prostredníctvom budovania cyklistickej infraštruktúry, doplnkovej cykloinfraštruktúry, výstavby turistických rozhľadní a ich infraštruktúry ako aj prvkov cykloturistického značenia osadeného pri značení nových a obnovy existujúcich cykloturistických trás.

Odbor strategických činností:

- Zpracováva navrhovanú cyklistickú infraštruktúru do príslušných strategických dokumentov a územnoplánovacej dokumentácie (do Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja NSK, do Programov rozvoja obcí resp. spoločných programov rozvoja obcí (podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja) a do Územného plánu rozvoja NSK (podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a územnom plánovaní).

Odbor cestovného ruchu:

- Vypracováva Stratégiu rozvoja cyklotrás v NSK, ktorá po schválení v Zastupiteľstve NSK bude záväzná pri ďalšom postupe budovania cyklistickej infraštruktúry, značenia cykloturistických trás a výstavbe rozhľadní v NSK.
- Navrhuje ideový návrh vedenia cyklistických trás a umiestnenia rozhľadní podľa Stratégie rozvoja cyklotrás v NSK.
- Nadväzuje komunikáciu s aktérmi, ktorých sa návrh vedenia trasy cyklistickej infraštruktúry a rozhľadní môže týkať.

- Zabezpečuje vypracovanie štúdie realizovateľnosti stavby cyklistickej infraštruktúry resp. výstavby rozhl'adní.
- Zabezpečuje geodetické práce, vypracovanie projektovej dokumentácie a inžiniersku činnosť až po vydanie stavebného povolenia na stavbu cyklotrás a rozhl'adní.
- Zabezpečuje údržbu a starostlivosť o vybudované a označené cyklotrasy, doplnkovú cyklistickú infraštruktúru a rozhl'adne.
- Koordinuje všetkých zapojených aktérov vrátane organizačných zložiek ÚNSK počas prípravných a realizačných prác pri budovaní a značení cyklistickej infraštruktúry a rozhl'adní v NS (plní úlohu krajského cyklokoordinátora).

Odbor majetku a investícií:

- Realizuje majetkové usporiadanie pozemkov potrebných na stavbu cyklistickej infraštruktúry a rozhl'adní.
- Zabezpečuje práce súvisiace s realizáciou stavby a stavebného dozoru cez dodávateľov vybraných cez VO pre stavebné a iné práce až po vydanie kolaudačného rozhodnutia na stavbu cyklotrás a rozhl'adní.
- Zabezpečuje správu majetku po vydaní kolaudačného rozhodnutia.

Odbor dopravy:

- Vypracováva koncepčné materiály so zreteľom na cyklistickú dopravu a cykloturistiku, ako napríklad územné generely dopravy alebo iné koncepcie cyklistickej dopravy či plány udržateľnej mobility.
- Zabezpečuje práce súvisiace s realizáciou stavby a stavebného dozoru cez dodávateľov prác vybraných cez VO až po vydanie kolaudačného rozhodnutia na stavbu cyklistickej infraštruktúry.

Príloha č. 14: Personálne zabezpečenie aktivít zabezpečujúcich výstavbu cyklistickej infraštruktúry a rozhľadní v rámci Úradu NSK

Na základe odborných činností a aktivít pri príprave a výstavbe cyklistickej infraštruktúry a turistických rozhľadní je potrebné, aby tím, ktorý tieto práce bude zabezpečovať v rámci Úradu NSK tvorili nasledovní odborníci:

1. Koordinátor aktivít a pracovných činností pri budovaní cyklistickej infraštruktúry – cyklokoordinátor.
2. Koordinátor aktivít a pracovných činností pri budovaní turistických rozhľadní – referent.
3. Odborník pre usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom – referent.
4. Odborník na stavebné práce – stavebný inžinier.
5. Odborník na líniové stavby – dopravný inžinier.

Uvedené odbornosti by zabezpečili jednotlivé odbory Úradu NSK nasledovne:

1. Odbor cestovného ruchu – zabezpečí koordinátora pri budovaní cyklistickej infraštruktúry – cyklokoordinátora a koordinátora pri budovaní turistických rozhľadní.
2. Odbor majetku zabezpečí odborníka – referenta na usporiadanie pozemkov a referenta vo funkcii stavebný inžinier.
3. Odbor dopravy zabezpečí dopravného inžiniera.

Príloha č. 15: Odhadované náklady na infraštruktúrne úpravy povrchov cyklotrás

Definícia štyroch základných modelových typov kalkulácií cyklodopravných trás:

Model 1:

V teréne už existuje na trase spevnený povrch – asfalt, makadam a je predpoklad, že pre kvalitnú cyklotrasu sa na tento podklad nanesie nový pevný povrch.

Model 2:

V teréne už existuje na trase menej kvalitný spevnený povrch – dostatočne hrubý štrkový povrch a je predpoklad, že pre kvalitnú cyklotrasu sa spevní tento podklad a naň sa nanesie nový pevný asfaltový povrch.

Model 3:

V teréne napr. na poľnej ceste s dostatočne únosným povrchom je predpoklad, že pre dosiahnutie kvalitnej cyklotrasy sa spevní trasa štrkovým podkladom a naň sa nanesie nový pevný asfaltový povrch.

Model 4:

V teréne sa buduje úplne nový cyklochodník mimo jestvujúcich ciest a na nedostatočne únosnom podlaží, treba urobiť výkop, štrkový podklad, hustý podklad a na to sa nanesie nový pevný asfaltový povrch.

Pre ďalšie odhady finančných nákladov sa použije rozpočtový program CENKROS. Všetky nižšie uvedené ceny sú vrátane DPH. Z nich je možné kalkulovať niektoré položky pre konkrétnu cyklotrasu.

Je vybraných niekoľko relevantných stavebných úkonov. Väčšina týchto údajov je vzťahovaná na m², preto pri cyklotrasách v šírke 2,5 – 3 metre je potrebné náklady na bežný meter dĺžky cyklotrasy vynásobiť 2,5 – 3 krát.

- Frézovanie vozovky: 10 €/m²
- Výkop: 9 €/m³
- Nakladanie, odvozy vybúranej zeminy na skládky, urovanie na skládke a samotné skládkovné závisí od vzdialenosti, kde sa skládka nachádza a aké sú aktuálne ceny za uskladnenie zeminy: odhad 15 €/tona
- Ostatné práce (presun hmôt na stavbe, úprava pláne, VDZ, ZDZ, spojovací postrek, infiltračný postrek): hrubý odhad cca 2 €/m²
- Oprava výtlkov (uvažované nejaké percento z celkovej plochy pokládky AB – 5 % napr. v závislosti od technického stavu jestvujúcej obrusnej vrstvy vozovky)
- Záhonový obrubník vrátane betónového lôžka: 9 €/m
- Zahumusovanie hrúbky 100 mm + hydroosev: 1,50 €/m²
- Odhumusovanie: 1,10 €/m²

Odhad nacenenia jednotlivých modelov:

Model 1

Obnova jestvujúcej asfaltovej cesty + lokálne opravy + pokládka AB 5 cm, vrátane občas-
ných úprav nespevnených krajníc: odhad 16 €/m² s DPH

Model 2

Nový cyklochodník na dostatočne hrubom štrkovom podklade: 25 €/m² s DPH

Model 3

Nový cyklochodník na poľnej ceste na dostatočne únosnom podklade: 35 – 40 €/m² s DPH

Model 4

Nový cyklochodník mimo jestvujúcich ciest na nedostatočne únosnom podloží: cca 55 €/m²

Ak nový cyklochodník zahrňuje aj mosty, vedenie po mostoch, stavby na múroch
alebo stavby nových múrov, dajú sa naceniť len na základe presných údajov o dĺžkach mos-
tov, múrov, ich počte a požadovaných konštrukciách. Náklady na vybudovanie 1 m² cyk-
lochodníka takto neúmerne stúpajú.

Príloha č. 16: Odhadované náklady pre cykloturistické trasy

Orientačný rozpočet na značenie cykloturistických trás podľa STN 01 8028	
Položka	Odhadovaná cena za 1 km
Obnova a údržba značenia cykloturistických trás	280 €
Značenie a riešenie nových cykloturistických trás	400 €

Príloha č. 17: Existujúce rozhľadne a iné vyhliadkové stavby na území NSK

ROZHLADŇA VEĽKÉ KOSIHY

Kataster obce: Veľké Kosihy

Okres: Komárno

Celková výška: 21 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 11,5 m

Počet schodov: 55

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 63 km

Stručná história: Rozhľadňa bola postavená obcou v roku 2013. Projektantom bol Ing. Nándor Litomericzky. Má kamennú podmurovku, na ktorej je umiestnená drevená nadstavba. Zaujme svojim unikátnym dizajnom s ostrou vysokou strechou.

Výhľad: Bezprostredné okolie rozhľadne – intravilán obce, v blízkosti evanjelický kostol. Za domami vidno rozsiahle Dunajské roviny.

Iné: Na vyhliadkovej plošine umiestnené dva náučné panely venované neďalekým prírodným rezerváciám – Mostové a Dunajské Trstiny.

Prístupnosť: Celoročne voľne prístupná, denne od 8 – 19 hod.

Prístup na bicykli: Po trase EuroVelo 6, resp. cykloturistickej trase č. 2110.

ROZHLADŇA KRAVANY NAD DUNAJOM

Kataster obce: Kravany nad Dunajom

Okres: Komárno

Celková výška: 17,5 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 16,3 m

Počet schodov: 90

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 68 km

Stručná história: Rozhladňa, ako jedna z najnižšie položených nielen v NSK ale aj na Slovensku, bola postavená obcou v roku 2013. Stavba bola súčasťou projektu Upracme si Podunajsko – výstavby rekreačného areálu pod Dunajskou hrádzou, hradenou z EÚ. Zaujme svojou ojedinelou konštrukciou.

Výhľad: Bezprostredné okolie rozhladne – Dunaj s obojstrannými hrádzami, na jednej strane výhľad na obec, na druhej maďarskej vrchy a hrebene pohorí Pilis a Visegrádi hegy-ség.

Iné: Rozhladňa má kovovú konštrukciu, celú obloženú drevom.

Prístupnosť: Celoročne voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Po trase EuroVelo 6.

ROZHLADŇA ŠIKLÓŠ NA VÁPNIKU PRI LEVICIACH

Kataster obce: Mýtne Ludany

Okres: Levice

Celková výška: 11,8 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 10,7 m

Počet schodov: 40

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 43 km

Stručná história: Betónová rozhľadňa bola postavená v roku 1960, v roku 2015 bola kompletne zrekonštruovaná. Má ojedinelý nezameniteľný dizajn, tvarom pripomína pamätník na Dukle. Pri výstupe a zostupe na vyhlídkovú plošinu treba byť opatrný, schody sú pomerne strmé!

Výhľad: Panoramatický kruhový, v popredí mesto Levice s hradom, Kalváriou a rybníkmi. Vidno jadrovú elektráreň Mochovce. Z pohorí sú to hrebene Štiavnických vrchov s dominujúcim Sitnom, celý Pohronský Inovec, hrebeň pohoria Tríbeč, ako aj tretie najvyššie pohorie Maďarska Börzsöny s jeho najvyšším vrchom Csóványos. Výhľad dopĺňajú pohľady smerom na juh na Ipeľskú pahorkatinu. Za dobrých podmienok je vidno aj baziliku v maďarskom Ostrihome.

Iné: Rozhľadňa bola postavená na mieste, kde vďaka dobrému výhľadu riadil veliteľ II. ukrajinského frontu maršál Malinovskij boje pri oslobodzovaní Levíc a ich okolia. Tieto udalosti pripomína pamätná tabuľa osadená v päte veže na jej západnej strane.

Prístupnosť: Celoročne voľne prístupná

Prístup na bicykli: Z Levíc značenou zelenou cykloturistickou trasou č. 5124 a následne po žltej č. 8140 až priamo k rozhľadni.

ROZHLADŇA NA KALVÁRII V LEVICIACH

Kataster obce: Levice

Okres: Levice

Celková výška: 22 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 12 m

Počet schodov: 64

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 40 km

Stručná história: S revitalizáciou zaniknutej Kalvárie sa začalo v roku 2001. V roku 2008 bolo postavených 14 kaplniek Krížovej cesty a začala sa obnova kostolíka. Veža s krížom sa stavala ako úprava telekomunikačnej veže. V roku 2010 bol na ňu osadený kríž, v roku 2013 bola opláštená a dostala schodisko. Od toho roku bola aj sprístupnená.

Výhľad: Panoramatický kruhový, v popredí dominuje mesto Levice. Juhozápadným smerom vidno kopec Vápnik s rozhľadňou. Pri dobrom počasí uvidia návštevníci Štiavnické vrchy so svojim najvyšším vrcholom Sitno, pohorie Trábeč s časťou Zobora, hrebene Pohronského Inovca. Na juhu je vidno až za rieky Dunaj a za Ipel' až do Maďarska.

Iné: Rozhľadňa má síce výšku 22 m, no z toho treba odpočítať 7 m vysoký kríž.

Prístupnosť: Rozhľadňa je prístupná od mája do októbra v čase 14:00 – 16:00 za priaznivého počasia. Prevádzkovateľom je OZ Patrimonium servandi. Pravidlá prevádzky vyhlídkovej veže, otváracie hodiny a kontakty sú na linku:
<https://www.levice.sk/kalvaria.phtml?id3=101265>

Prístup na bicykli: Priamo cez Kalváriu prechádza zelená cykloturistická trasa č. 5124.

ROZHLADŇA SIKENIČKA

Kataster obce: Sikenička

Okres: Nové Zámky

Celková výška: 9,5 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 6 m

Počet schodov: 30

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 63 km

Stručná história: Drevenú rozhľadňu postavila obec v roku 2019 z prostriedkov Európskeho zoskupenia územnej spolupráce Ráb – Dunaj – Váh. Partnerom projektu bola maďarská obec Szob. Projektantom rozhľadne bol rezbár zo Svodína Róbert Schmidt.

Výhľad: Asi 270 stupňový. Na slovenskej strane vidno časť dolného Pohronia s okolitými obcami, ale aj bývalý cukrovar v Pohronskom Ruskove či veže atómovej elektrárne v Mochovciach. Za nimi hrebene Pohronského Inovca a Tríbeča so Zoborom. Na maďarskej strane sú to výrazné vrcholy pohorí Börzsöny a Gerecse.

Iné: Na stavbu rozhľadne sa spotrebovalo 20 kubických metrov dreva borovice čiernej a smreku, 20 kubických metrov železa, betónu a konštrukčných prvkov. Z veže vidno aj kostolné veže Kamenína, Bíne a Svodína.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Hoci v okolí nevedie žiadna značená cyklotrasa, k rozhľadni sa dá dostať z obce od ihriska po miestnej komunikácii a potom poľnej ceste. Po nej však v jednom úseku nás čaká strmšie krátke stúpanie.

ROZHLADŇA PARÍŽSKE MOČIARE

Kataster obce: Gbelce

Okres: Nové Zámky

Celková výška: 8 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 5,5 m

Počet schodov: 22

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 60 km

Stručná história: Malá drevená pozorovateľňa vtákov bola postavená v roku 1999 na malej čistinke uprostred trstia. Rozhl'adňa má nezameniteľnú slamenú strechu.

Výhľad: Hoci je kruhový, vidno z neho predovšetkým areál prírodnej rezervácie Parížske močiare.

Iné: Rezervácia Parížske močiare je jedinečnou lokalitou s rozlohou 184,05 ha, v ktorej trvalo hniezdi 67 druhov vtákov a ďalších 104 druhov prechodne. Rastie tu 340 druhov vyšších rastlín a žije tu i korytnačka močiarna, vydra riečna a hraboš severský.

Prístupnosť: Rozhl'adňa je voľne prístupná – v mimovegetačnom zimnom období možno rezerváciu navštíviť aj bez sprievodu strážcu (je však korektné avizovať vopred návštevu), v lete len v sprievode so strážcom (s nahlásením aspoň 4 dni vopred).

Prístup na bicykli: Hoci v okolí nevedie žiadna značená cyklotrasa, k rozhl'adni sa dá dostať z obce po miestnej komunikácii a potom lesnej ceste.

ROZHLADŇA ŽITAVSKÝ LUH

Kataster obce: Maňa

Okres: Nové Zámky

Celková výška: 9 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 6,5 m

Počet schodov: 34

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 22 km

Stručná história: Pomerne veľkú drevenú pozorovateľňu vtákov na okraji prírodnej rezervácie Žitavský luh postavila Slovenská ornitologická spoločnosť Bird Life Slovensko. Vežu začali budovať v marci 2019, dodávateľom bola firma Eden Haus s. r. o. Drevená stavba má klasický štvorcový prierez. Z troch strán k nej prilieha schodisko.

Výhľad: Z rozhľadne je vidno predovšetkým areál jazera a hrádze Žitavského luhu, no za jej obzorom aj hrebene pohoria Trábeč so Zoborom a Žibricou.

Iné: Rezervácia Žitavský luh je zároveň chráneným vtáčím územím. Rieka Žitava tu vytvorila z mŕtvych ramien a meandrov podmáčané lúky a vodné plochy, ktoré udržiava vo vhodnom režime stavidlo. Neďaleko, pri bývalom vodnom mlyne sa nachádza aj prírodná pamiatka Rieka Žitava. Na ploche Žitavského luhu hniezdia mnohé druhy chránenej avifauny a je to aj významná lokalita pri migrácii vodného vtáctva. Na okraji rezervácie pri rozhľadni je náučný panel, na ktorom je uvedené, akú flóru a faunu môžeme z veže a pri nej obdivovať. Aktívnejší návštevníci sa môžu poprechádzať aj po približne 3,5 km dlhom náučnom chodníku, ktorý vedie okolím prírodnej rezervácie.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Pri rieke Žitave Požitavská cyklomagistrála č. 045, po hrádzi Žitavského luhu žltá cyklotrasa č. 8105.

ROZHLADŇA GERENDÁS NA VRŠKU

Kataster obce: Nána

Okres: Nové Zámky

Celková výška: 11 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 6 m

Počet schodov: 29

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 69 km

Stručná história: Malá drevená rozhľadňa bola postavená v roku 2011 nad areálom penziónu Gerendás. Postavila ju firma Astol.

Výhľad: Z rozhľadne je pomerne pekný výhľad na areál v pozadí s panorámou malého pohoria Burda, v diaľke možno rozoznať Štúrovo a Ostrihomskú baziliku.

Iné: Rozhľadňa je postavená v centre štúrovskej vinárskej oblasti. Cieľom zariadenia Gerendás je oboznámiť návštevníkov s miestnymi vínami, s miestnou gastronómiou a poskytovať svojim hosťom príjemné chvíle odpočinku.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Hoci v okolí nevedie žiadna značená cyklotrasa, k rozhľadni sa dá dostať z hlavnej cesty po poľnej komunikácii a potom od penziónu treba ísť pešo.

ROZHLADŇA HÔRKA PRI PODHORANOCH

Kataster obce: Podhorany

Okres: Nitra

Celková výška: 11 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 5,7 m

Počet schodov: kovový rebrík s 21 priečkami

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 6,3 km

Stručná história: Malú rozhľadňu v tvare ihlana tvoria 4 drevené stĺpy. Bola postavená na podnet miestnych občanov Zoltána Fülöpa a Petra Bicka na prelome leta a jesene v roku 2011. Investorm bola obec Podhorany v spolupráci so Spolkom vinohradníkov a priateľov dobrého vína. Rozhľadňa bola sprístupnená 24.9.2011. Vo vrchole má malú vyhlídkovú plošinu, úplne hore kríž. Na plošinu vedie kovový rebrík.

Výhľad: Z rozhľadne je pekný kruhový výhľad. Na severe a severovýchode vidno obec Podhorany so železničným viaduktom a za ňou dolinu rieky Nitry s celým pohorím Považský Inovec. Smerom na juhovýchod je vidno pohorie Tríbeč so Zoborom a dominantnou Žibricou, ďalej potom cez lány polí Nitru. Za dobrej viditeľnosti je vidno i hrebene pohorí Vtáčnik a Strážovské vrchy

Iné: Rozhľadňa má originálny tvar pravidelného ihlana vo vrchole s krížom. Pod rozhľadňou je zriadené odpočinkové miesto. Predtým tu stála drevená rozhľadňa v rokoch 1940 – 1960.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Neďaleko prechádza zeleno značená cykloturistická trasa č. 5114 od rieky Nitra v Ľudovítovej. K rozhľadni sa z nej dá v obci odbočiť a pokračovať najprv po žltej pešej turistickej značke a potom neznačené poľnou cestou až pod rozhľadňu. Potrebný MTB bicykel.

ROZHLADŇA DOLNÁ NITRA NA NOVOM VRCHU PRI KLASOVE

Kataster obce: Klasov

Okres: Nitra

Celková výška: 16 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 11,6 m

Počet schodov: 42 + 5

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 14 km

Stručná história: Drevená rozhľadňa na vyvýšenine Nový vrch je dvojčat'om rozhľadne Radošinka. Nesie názov rozhľadňa Dolná Nitra a pre Regionálne združenia Horná Nitra a Radošinka ju postavila v roku 2015 firma REMI. Stavba bola financovaná z prostriedkov Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013 v rámci projektu „Z vtácej perspektívy“.

Výhľad: Rozhľadňa poskytuje zaujímavé výhľady predovšetkým severným a východným smerom na pohoria Tríbeč, Pohronský Inovec a časť Štiavnických vrchov. Smerom na východ je dobre vidno atómovú elektráreň Mochovce. Výhľady smerom na juh (J, JV, JZ) sú veľmi obmedzené.

Iné: Pri rozhľadni je osadená mapa s obrázkami stavebných a prírodných zaujímavostí priľahlého okolia.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: V blízkom okolí nevedie značená cykloturistická trasa, no k rozhľadni sa dá dostať na bicykli, keďže priamo k nej vedie z Klasova asfaltová, neskôr penetrová, v závere štrková poľná cesta.

ROZHLADŇA RADOŠINKA

Kataster obce: Čab

Okres: Nitra

Celková výška: 15 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 11,6 m

Počet schodov: 48

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 11 km

Stručná história: Drevená rozhľadňa na návrší medzi obcami Nové Sady, Čab a Šurianky postavili občianske združenia Mikroregiónu Radošinka a regionálne združenie Dolná Nitra. Slávnostné otvorenie prebehlo 12. apríla 2015. Je identická s rozhľadňami na Marháte, Panskej Javorine a rozhľadňou Dolná Nitra na Novom vrchu pri Klasove. Všetky projektoval pán Ľubomír Bečka z Bojnej. Jedná sa o trojposchodovú rozhľadňu postavenú zo smrekového dreva, financie získali združenia z európskeho dotačného Programu rozvoja vidieka, názov projektu bol „Z vtácej perspektívy“.

Výhľad: Rozhľadňa poskytuje pri dobrej viditeľnosti výhľad na pohoria Malé Karpaty, Považský Inovec, Tríbeč a Strážovské vrchy ako aj na nížinatú časť smerom na Bratislavu.

Iné: Zaujímavosťou je, že od päty rozhľadne, ako aj z plošiny, vidno Topoľčiansky a Oponický hrad, no iba z vrcholu plošiny aj Nitriansky hrad.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: V blízkom okolí nevedie značená cykloturistická trasa, no k rozhľadni sa dá dostať na bicykli odbočením z asfaltovej cesty, ktorá vedie z Nových Sadov do Šurianok. Vo vrchole stúpania medzi obcami odbočuje k rozhľadni prachová poľná cesta.

ROZHLADŇA NA PANSKEJ JAVORINE

Kataster obce: Zlatníky

Okres: Topoľčany

Celková výška: 16,5 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 13,5 m

Počet schodov: 65

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 43 km

Stručná história: Drevená rozhľadňa na bočnom vrchole hrebeňa Považského Inovca v nadmorskej výške 943 m stavali v roku 2009 na popud starostu obce Závada Ing. Zoltána Bajzika a slávnostne bola sprístupnená 15. mája 2010. Projekt rozhľadne vyhotovil Ľubomír Bečka. Veža je postavená z červeného smreku na betónovom podstavci. Pri stavbe dve jej časti vyniesol na vrchol Panskej Javoriny a podieľal sa na ich osadení vrtuľník. Vežu tvoria tri poschodia.

Výhľad: Rozhľadňa poskytuje krásny výhľad. Dominujú mu hrebene pohoria Považského Inovca na západe a severozápade. Za nimi sú vidno Biele Karpaty. Na východe leží v údolí Ponitrie, lemované pohoriami Vtáčnik a Tríbeč. Na severe sú to Strážovské vrchy. Na východe a juhovýchode je za dobrého počasia vidieť i časť Malej a Veľkej Fatry a Pohronského Inovca, na juhozápade aj Malé Karpaty.

Iné: Rozhľadňa má svoje osobité čaro v každom ročnom období, v zime býva hrana strechy obsypaná krásnymi dlhými cencúľmi a z vyhliadkovej plošiny sa naskytajú ohromne ďaleké výhľady. Svoje čaro majú aj jesenné hmly a inverzie.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Priamo k rozhľadni vedie zeleno značená cyklotrasa č. 5330 z Kulháňa, dostať sa sem dá aj po zelenej 5101 z Duchonky (na Dolné Zľavy) s pokračovaním po modrej 2109 na vrchol. Zo západu po hrebeni pohoria vedie červeno značená cyklomagistrála č. 043 Hrebeňom Považského Inovca, v sedle pod Panskou Javorinou sem odbočuje zeleno značená cyklotrasa 5330. Tá zostupuje na západe do obce Kálnica. Odtiaľto na hrebeň vedie aj modrá cyklotrasa č. 2313. Potrebný MTB bicykel.

ROZHLADŇA NA MARHÁTE

Kataster obce: Moravany nad Váhom (TTSK)/Lipovník (NSK)

Okres: Piešťany/Topoľčany

Celková výška: 17 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 13,5 m

Počet schodov: 61

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 31 km

Stručná história: Drevená rozhľadňa na skalnatom vrchole Marhát v nadmorskej výške 748 m stavali v roku 2008 obce združené v Mikroregióne pod Marhátom. Projekt rozhľadne vyhotovil Ľubomír Bečka. Realizáciu stavby vykonali Pavol a Miloš Vančovci za pomoci Júliusa a Vladimíra Fulku. Vežu tvoria tri poschodia.

Výhľad: Rozhľadňa poskytuje krásny kruhový výhľad. Na severe a juhu mu dominujú vrcholy pohoria Považský Inovec. Na západe vidno Biele a Malé Karpaty. Na východe zasa pohoria Vtáčnik a Tríbeč. Pod nimi vidno Ponitrie od Bánoviec nad Bebravou cez Nováky, Topoľčany po Nitru a ďalej Považie a Podunajsko cez Galantu a Trnavu až po Devín.

Iné: Hoci rozhľadňa leží na hranici TTSK a NSK a jej päta kúsok v TTSK, veľká časť výhľadu z nej je práve na územie NSK. Preto je zaradená v tomto zozname. Pri rozhľadni stojí aj 10 m vysoký kovový kríž. Ten postavili 28. októbra 1947 občania Nitrianskej Blatnice ako symbol vďaky, že obec nepostihli hrôzy druhej svetovej vojny. Na kríži je nápis „Bože ochraňuj turistov!“. Pod rozhľadňou je postavené aj odpočinkové miesto s prístreškami.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Priamo k rozhľadni treba odbočiť neznačené zo sedla pod Marhátom. Ním prechádza červeno značená cyklomagistrála č. 044 Okolo Považského Inovca. Tá sa križuje kúsok na sever na hrebeni pohoria nad Jeleními Jamami s červeno značenou cyklomagistrálou č. 043 Hrebeňom Považského Inovca.

ROZHLADŇA URMINCE

Kataster obce: Urmince

Okres: Topoľčany

Celková výška: 11 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 5,75 m

Počet schodov: 23

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 22 km

Stručná história: Jednoduchú drevenú rozhľadňu nad obcou Urmince postavila v roku 2016 obec Urmince pri triangulačnom bode 239, 6 m n. m. Na tomto návrší v lokalite Farská viecha stála kedysi triangulačná drevená zememeračská veža. Stavba má dve vyhliadkové plošiny.

Výhľad: Rozhľadňa poskytuje pomerne pekný kruhový výhľad. Na severozápade vidno obec Urmince a za ňou potom mesto Topoľčany. Na juhu sa otvára pohľad na Podunajskú rovinu, na juhozápade až severozápade vidno pohorie Považský Inovec, ďalej na severe vidno Strážovské vrchy a na juhovýchode až severovýchode pohorie Tribeč.

Iné: Malá rozhľadnička má vo svojom vrchole umiestnený drevený dvojkríž a priamo v svojej konštrukcii zabudované aj odpočívadlo.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: V blízkom okolí nevedie značená cykloturistická trasa, no k rozhľadni sa dá dostať ľahko na bicykli, pretože leží vedľa cesty II/574, ktorá spája obec Veľké Ripňany s mestom Topoľčany medzi obcami Horné Štitáre a Urmince.

ROZHLADŇA V MESTE TOPOĽČANY PRI RIEKE NITRA

Kataster obce: Topoľčany

Okres: Topoľčany

Celková výška: 8,5 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 6 m

Počet schodov: 31

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 26 km

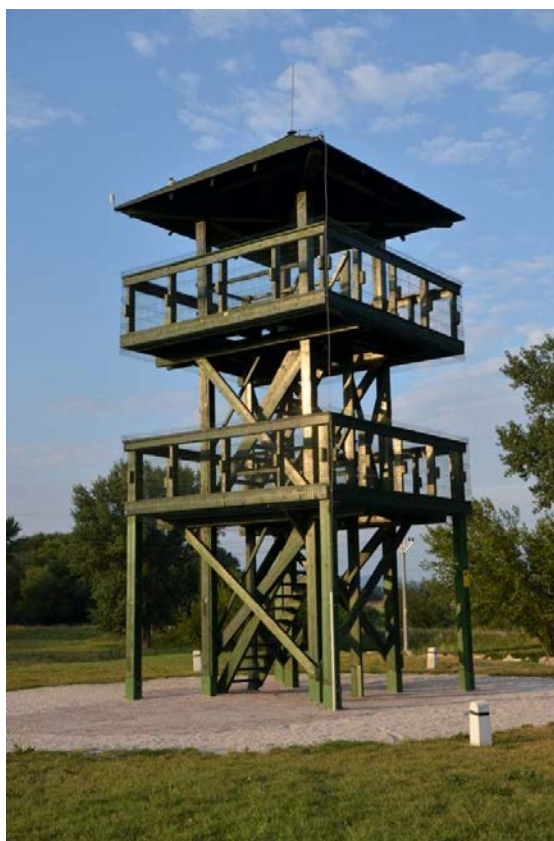
Stručná história: Malú drevenú rozhľadňu mestského typu v rámci oddychového areálu sídliska Juh pri rieke Nitra postavilo začiatkom leta v roku 2011 Mesto Topoľčany. Od začiatku dostala svoj typický tmavozelený náter. Bola postavená na ochrannej hrádzi rieky Nitra.

Výhľad: Z rozhľadne je značne obmedzený výhľad. Týka sa predovšetkým pohľadu na celý areál a priľahlé sídlisko Juh. Na východe je výhľad tienený brehovým porastom rieky Nitra, na severe je vidno časť Strážovských vrchov a pohoria Trábeč.

Iné: V blízkosti rozhľadne je aj oddychový areál, v ktorom je malý amfiteáter, detské ihrisko, lanová lávka, minigolf, priestor pre grilovanie a aj malá kaviareň.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: V blízkom okolí nevedie značená cykloturistická trasa, no k rozhľadni sa dá dostať ľahko na bicykli, pretože priamo k rozhľadni vedú miestne komunikácie mesta Topoľčany.

ROZHLADŇA V AREÁLI RYBÁRSKEJ BAŠTY V SOLČANOCH

Kataster obce: Solčany

Okres: Topoľčany

Celková výška: 8,5 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 5 m

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 26 km

Stručná história: Jednoduchú drevenú rozhľadňu postavil majiteľ areálu Rybárskej bašty, ktorý sa nachádza za obcou Solčany v roku 2019. Tvorí ju štyri telegrafné stĺpy prekryté striedkou. Stavba má dve vyhliadkové plošiny, na tú hornú sa vyjde po dvoch rebríkoch.

Výhľad: Rozhľadňa poskytuje na prekvapenie aj slušný výhľad. Okrem areálu s rybníkmi je z nej vidno mesto Topoľčany na pozadí s vrcholmi Považského Inovca, na opačnej strane zasa vrcholy a kopce pohoria Trábeč.

Iné: Z vyhliadkovej plošiny možno okrem iného pozorovať pohyb plávajúcich a potápajúcich sa korytnačiek v troch okolitých rybníkoch.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná v rámci otváracích hodín areálu Rybárskej bašty.

Prístup na bicykli: V blízkom okolí nevedie značená cykloturistická trasa, no k rozhľadni sa dá dostať ľahko na bicykli, pretože do areálu Rybárskej bašty sa dá odbočiť z cesty II/593, ktorá spája obce Solčany a Bošany.

VSTUPNÁ VEŽA HRADISKA BOJNÁ

Kataster obce: Bojná

Okres: Topoľčany

Celková výška: 12,4 m

Výška vyhlídkovej plošiny: prvá 5,4 m, druhá 8,1 m

Počet schodov: zvonka 18, dnu 13, spolu teda 31

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 32 km

Stručná história: Štýlovú drevenú vežu pri vstupe do hradiska Valy stavala obec Bojná v roku 2018, sprístupnená bola v júli toho istého roka. Objekt je celodrevený a predstavuje dobovú hypotetickú rekonštrukciu východnej vstupnej brány do opevneného hradiska. Z vnútra hradiska vedie k vstupu do veže chodník so schodiskom. Veža má dve poschodia s otvormi smerom k prístupovej ceste a potom smerom do hradiska.

Výhľad: Veža poskytuje iba obmedzený výhľad na prístupovú cestu k hradisku na jednej strane a na zalesnený areál hradiska na strane druhej.

Iné: Veža je súčasťou impozantného veľkomoravského hradiska. Zrekonštruovaná brána hradiska Bojná – Valy, je jednou z najväčších v celom západnom slovanskom svete, slovan-ské brány zrekonštruovali v Poľsku, Bielorusku, Rusku alebo v Dolnom Rakúsku, ale tá boj-nianska patrí k najväčším a najvýznamnejším. Brána mala podľa výskumov kedysi 7 met-rový tunel, ktorý slúžil na obranu. Obnovili ju pod dohľadom archeológov a pamiatkarov. Stavalo sa z vytŕaženého dreva, guľatiny.

Prístupnosť: Veža je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Dolinou pod hradiskom prechádza po asfaltovej lesnej ceste červeno značená MTB cyklomagistrála č. 044 Okolo Považského Inovca. Z parkoviska, kde je stanovisko cykloturistickej orientácie „Pri hradisku Valy – 308 m n. m.“, zdatnejší cyklisti môžu k bráne hradiska vytiahnuť po neznačenej lesnej ceste, menej zdatní bicykel vytlačia. Vzdialenosť od cyklotrasy k vstupu do Hradiska je cca. 1 km.

ROZHĽADŇA PLIEŠKY

Kataster obce: Lovce

Okres: Zlaté Moravce

Celková výška: 7,8 m, s krížom 10,8 m

Výška vyhliadkovej plošiny: prvá 4,6 m, druhá 6,6 m

Počet schodov: 24

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 25 km

Stručná história: Jednoduchú kovovú rozhľadňu na skalnatom chrbte kremencovej skalky kopca Plieška medzi obcami Lovce a Žikava postavili v roku 2015. Rozhľadňa má dve vyhliadkové plošiny a na hornej je aj kovový kríž s letopočtom 2015. Vedú na ne kovové rebríky.

Výhľad: Hoci je rozhľadňa malá, je z nej prekvapivo krásny kruhový výhľad. V tesnej blízkosti na severe dolu leží kopanica Dlhé diely s horárňou, na juhu sú to obce Lovce a Žikava. Na obzore za nimi vidno JE Mochovce. Celému vyhliadkovému obzoru dominujú hrebene pohorí Vtáčnik, Tríbeč, Pohronský Inovec a Štiavnické vrchy. V pohľade na severovýchod nás upútajú zrúcaniny hradu Hrušov.

Iné: Rozhľadnička je postavená na pútnickom mieste, preto je na nej kovový kríž. Druhý, veľký drevený kríž, sa nachádza pod rozhľadňou vo vrchole skalky.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Obcou prechádza zeleno značená cykloturistická trasa č. 5118 zo Zlatých Moraviec do Zubrej obory. Stanovisko cyklorientácie je pri kostole. Odtiaľto sa dá priblížiť k rozhľadni po miestnej komunikácii a lesnej ceste, po ktorej vedie červená pešia turistická značka. Z tejto však treba ešte vystúpiť k rozhľadni pešo popri plote obory, záverečný úsek je zarastený malinčím.

ROZHLADŇA DRIEŇOVÁ

Kataster obce: Jedľové Kostoľany

Okres: Zlaté Moravce

Celková výška: 8,5 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 6 m

Počet schodov: 28

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 34 km

Stručná história: Pôvodne bola na vrchole Drieňová postavená v roku 2005 (alebo aj skôr) malá drevená rozhľadňa. Mala zhruba rovnaké výškové parametre, k výstupu na jej vyhlídkovú plošinu slúžil strmší drevený rebrík s 19 schodmi. V roku 2010 však bola zbúraná a na jej mieste bola postavená jednoduchá kovová rozhľadňa. Na jej plošinu vedie dlhý kovový rebrík s 28 schodíkmi.

Výhľad: Hoci je rozhľadňa malá, je z nej pomerne slušný výhľad na vrcholy Pohronskeho Inovca. Smerom na západ ležia vrcholy pohoria Trábeč s dominujúcim Zoborom (pod ním Nitra) a Žibricou ako aj vrcholy pohoria Vtáčnik, pred sebou máme zrúcaninu hradu Hrušov, za ním vidno hrad Gýmeš. Ako na dlani leží na opačnej strane pod nami dedinka Jedľové Kostoľany.

Iné: Pri rozhľadni je oddychové miesto, neďaleko smerom na sever od rozhľadne je vysoký telekomunikačný stožiar.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: V obci Jedľové Kostoľany začína zelená cykloturistická trasa – okruh okolo Drieňovej. V lokalite Lukáčov štál možno odbočiť po trase N8104 priamo k rozhľadni.

ROZHLADŇA NA VÁPENNOM VRCHU

Kataster obce: Skýcov

Okres: Zlaté Moravce

Celková výška: 18 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 15 m

Počet schodov: 70

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 31 km

Stručná história: Pôvodnú trémovú originálnu drevenú rozhľadňu vysokú 18 m na kóte 536 metrov nad morom na Vápennom vrchu nad obcou postavili v roku 2001 svojpomocne občania Skýcova p. Viliam Škorec a p. Jozef Šedivý. Tvarovo bola unikátna nielen v rámci Slovenska. Na jej vrcholovú plošinu sa vychádzalo schodiskom po vonkajšom obvode veže. Prvý organizovaný výstup občanov na rozhľadňu, spolu s pamätným zápisom návštevníkov rozhľadne do kroniky obce, sa uskutočnil 18. augusta 2001. Na jar v roku 2011 sa obecné zastupiteľstvo rozhodlo schátranú rozhľadňu z dôvodu bezpečnosti turistov, zlého technického stavu a na odporúčanie statika zbúrať. Po niekoľkých rokoch sa na tom istom mieste podarilo obci v roku 2020 postaviť novú rozhľadňu. Jednalo sa o osvedčený projekt veže od p. Ľubomíra Bečku.

Výhľad: Z rozhľadne je krásny výhľad na pohorie Tríbeč a smerom na východ na hrad Hrušov a Drieňovú s rozhľadňou. Priamo pod kopcom je krásny pohľad na obec Skýcov s dominantným vodným hradom v jej centre.

Iné: V obci je areál bývalého vodného Skýcovského hradu, ktorý sa dlhodobo rekonštruuje.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Okrajom obce Skýcov prechádza zeleno značená cykloturistická trasa č. 5105 a modrá č. 2105. Z nich treba odbočiť do obce ku kostolu a odtiaľto sa dá bicyklom pokračovať po miestnej komunikácii a ďalej lesnej ceste popod Vápenný vrch z južnej strany asi polovica trasy. Potom je treba bicykel zaparkovanie pod lesom a ďalej pokračovať pešo.

ROZHLADŇA VEĽKÝ DUDOK

Kataster obce: Nevidzany

Okres: Zlaté Moravce

Celková výška: 19,3 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 15 m

Počet schodov: 55

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 22 km

Stručná história: Drevenú rozhľadňu na kamennej murovanej podstave postavila v roku 2016 MAS OZ Mikroregión Požitavie – Širočina. Je postavená na okraji vinohradov Novosady, jej celková výška je 19 m. Bola postavená z dotácie Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 cez projekt spolupráce s MAS Vršatec, kde stojí sesterská veža nad gazdovstvom Uhliská v Trenčianskej Závade.

Výhľad: Z rozhľadne je pekný výhľad. Dominujú mu okolité vinohrady, za nimi je vidno aj mestá Nitra a Vráble, pohorie Tríbeč so Zoborom a Žibricou, ako aj hradom Gýmeš. Čiastočne vidno aj vrcholy pohoria Pohronský Inovec.

Iné: Rozhľadňa leží na okraji vinohradov, v ktorých je areál penziónu a vinárstva Vinum Vivo spoločnosti H2G s. r. o.

Prístupnosť: Rozhľadňa je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Cez obec Nevidzany prechádza modro značená cykloturistická trasa č. 2117, cykloorientácia je pri kostole. Odtiaľto sa dá bicyklom odbočiť po miestnej komunikácii smerom na juh a vystúpať po mierne rozbitej asfaltovej ceste až k vinohradom, kde pri vstupe do nich sa nachádza rozhľadňa.

INÉ VYHLIADKOVÉ OBJEKTY V NSK

VEŽA TOPOĽČIANSKEHO HRADU

Kataster obce: Podhradie

Okres: Topoľčany

Celková výška: 30 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 17,7 m, 20,6 m (poschodia s oknami)

Počet schodov: 89 (+ 24 + 6: vonkajší vstup do veže)

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 37 km

Stručná história: Hrad a veža boli postavené v 13. storočí. Veža bola opravovaná v rokoch 2011 – 2016. Veža má výšku 29,8 m, vonkajšie rozmery 9 x 9 m, hrúbka múrov na prízemí je 3 metre. Hoci dnes sa vstupuje do veže z prízemí, pôvodný vstup do nej bol na úrovni 2. poschodia (vidno ho z vyhlídkovej plošiny pod vežou hradu), kde vstupný drevený mostík bol v prípade nebezpečenstva ľahko rozoberateľný. Veža bola pôvodne hranolovitá, originálnu stupňovitú strechu dostala pri romantickej prestavbe koncom 19. storočia.

Výhľad: Z okien veže hradu je úchvatný výhľad na celú Hornú Nitru, vrch Zobor, Strážovské vrchy so známym Kňazím stolom, Považský Inovec s Prieľačinou, Panskou Javorinou s rozhľadňou a vrch Úhrad. Je vidno aj obec Podhradie. Za dobrého počasia vidno z veže aj hrady Gýmeš a Uhrovec.

Iné: Na hornom hrade sú pod vežou zriadené ešte ďalšie 2 výhľadové miesta.

Prístupnosť: Hradná veža je prístupná počas otváracích hodín hradu, vstup je však potrebné dohodnúť vopred.

Prístup na bicykli: V bezprostrednej blízkosti obce Podhradie vedie červeno značená Cyklomagistrála Okolo Považského Inovca č. 044, z nej odbočuje priamo do obce červeno značená cyklomagistrála č. 020 Naprieč Považským Inovcom. Stanovisko cyklorientácie je na námestíčku pod kostolom. Ak by sme chceli ísť bicyklom na hrad, zdatnejší vytiahnu, menej zdatní vytlačia, z červenej trasy č. 020 treba odbočiť pri cintoríne.

VYHLIADKA POD VEŽOU TOPOĽČIANSKEHO HRADU

Kataster obce: Podhradie

Okres: Topoľčany

Celková výška: 12,8 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 11,8 m

Počet schodov: 12 + 14 + 11

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 37 km

Stručná história: Vyhliadka bola postavená ako 5. aktivita projektu obnovy Topoľčianskeho v rokoch 2009 – 2011 pod hradnou vežou. Je kamenná. Bola upravená a postavená pri rekonštrukcii hradu ako samostatná aktivita. Vzhľadom na ostatné aktivity projektu je prístupná po novom drevenom moste do paláca a za ním vedie cesta k nej cez pešiu úzku ochodzu medzi palácom a jeho plášťovým ochranným múrom. V závere ochodza stúpa k obvodovým múrom hradu nad severnou stranou veže. Na jej plošinu vystúpime po 3 drevených schodiskách.

Výhľad: Z plošiny je pomerne obmedzený výhľad. Je z nej vidno smerom na západ horné nádvorie hradu a nad ním vrchol Úhrad. Na severozápad je pod skalou vidno kúsok obce Podhradie, za ňou v hrebeni Považského Inovca vrchol Panskej Javoriny s rozhľadňou. Na východe je vidno hrebeň pohoria Trábeč. Pohľad na juh zakrýva mohutná hradná veža.

Iné: Na hornom hrade je pod vežou zriadené ešte jedno výhľadové miesto.

Prístupnosť: Vyhliadka je voľne prístupná počas otváracích hodín hradu.

Prístup na bicykli: V bezprostrednej blízkosti obce Podhradie vedie červeno značená Cyklomagistrála Okolo Považského Inovca č. 044, z nej odbočuje priamo do obce červeno značená cyklomagistrála č. 020 Naprieč Považským Inovcom. Stanovisko cyklorientácie je na námestíčku pod kostolom. Ak by sme chceli ísť bicyklom na hrad – zdatnejší vytiahnu, menej zdatní vytlačia, z červenej trasy č. 020 treba odbočiť pri cintoríne.

vyhlíadka v ochoze paláca pod vežou topoľčianskeho hradu

Kataster obce: Podhradie

Okres: Topoľčany

Celková výška: cca 6 m nad terénom vnútorného hradu

Výška vyhlíadkovej plošiny: cca 6 m nad terénom vnútorného hradu, plošina je upravená na terase pri päte na južnej strane hradnej veže

Počet schodov: drevené + 24 kamenné + 12 drevené

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 37 km

Stručná história: Kamenná sypaná plošina bola upravená a sprístupnená po dokončení prác na hlavnej veži v roku 2016. Prístup na ňu je po drevenej lávke umiestnenej na úrovni prvého poschodia veže na jej južnej strane.

Výhľad: Z plošiny je vidno smerom na východ – pod skalou je obec Podhradie, obklopená podkovou hôr Považského Inovca. Na severe im dominujú vrcholy Prieľachiny a Panskej Javoriny s rozhľadňou. Na juhovýchode Ponitrie s hrebeňom Tríbeča, rovnomenným najvyšším vrchom pohoria a na juhu so Žibricou a Zoborom. V smere na západ z plošiny pozeráme na mohutné obvodové múry hradného paláca s jeho nádvorím.

Iné: Na hornom hrade je pod vežou zriadené ešte jedno výhľadové miesto.

Prístupnosť: Plošina je voľne prístupná počas otváracích hodín hradu.

Prístup na bicykli: V bezprostrednej blízkosti obce Podhradie vedie červeno značená Cyklomagistrála Okolo Považského Inovca č. 044, z nej odbočuje priamo do obce červeno značená cyklomagistrála č. 020 Naprieč Považským Inovcom. Stanovisko cyklorientácie je na námestíčku pod kostolom. Ak by sme chceli ísť bicyklom na hrad – zdatnejší vytiahnu, menej zdatní vytlačia, z červenej trasy č. 020 treba odbočiť pri cintoríne.

VEŽA OPONICKÉHO HRADU

Kataster obce: Oponice

Okres: Topoľčany

Celková výška: cca. 12 m z vonkajšej strany a 10 m z vnútornej strany

Výška vyhlídkovej plošiny: 7,5 m z vonkajšej strany a 5,5 m z vnútornej strany

Počet schodov: 21

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 15 km

Stručná história: Hrad a veža boli postavené v 13. storočí. Pôvodne dominantná veža hradu, skoro zaniknutá, bola dostavaná a zastrešená do menšej výšky pri obnove hradu v rokoch 2015 – 2017. Po 300 rokoch tak vznikol prvý zastrešený objekt na hrade. Veža má výšku vrátane strechy cca 12 m z vonkajšej strany, 10 m z vnútornej strany. Vonkajší priemer veže je v hornej časti asi 8 m, hrúbka múrov na vrchole veže je 2 metre. Do veže sa vstupuje pristavaným objektom zo západu po dvoch drevených schodiskách. Strecha je osemuholníková, o 1,4 metra prečnieva vonkajší múr veže. Veža je položená na 8 stĺpkoch, čím vznikli v spodnej časti priezory, z ktorých sa otvára výhľad.

Výhľad: Z priezorov veže je pekný panoramatický výhľad na zvyšok hradu, blízke i vzdialené okolie. Na východe sú to priľahlé lesy Tríbeča. Na severe, západe a juhu je to údolná niva rieky Nitry s Topoľčanmi a priľahlými obcami. Za nimi potom pohorie Považský Inovec s celým svojim hrebeňom i Topoľčianskym hradom.

Iné: V obci pod hradom je krásne opravená kaštieľ s unikátnou Apponiovskou knižnicou.

Prístupnosť: Hradná veža je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Pod hradom vedie zeleno značená cykloturistická trasa č. 5112. Vychádza z Oponíc a v pomerne veľkom úseku vedie spolu so zelenou pešou turistickou trasou, neskôr ju križuje. Od tohto miesta sa dá na bicykli pokračovať lesnou cestou po zelenej turistickej značke až k hradu. Vhodné pre MTB bicykle.

VEŽA HRADU GÝMEŠ

Kataster obce: Jelenec

Okres: Nitra

Celková výška: cca 12 m z vonkajšej strany a 6 m z vnútornej strany

Výška vyhliadkovej plošiny: cca 11 m z vonkajšej strany a 5 m z vnútornej strany

Počet schodov: 10

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 14 km

Stručná história: Hrad a veža boli postavené v 13. storočí. Pomerne rozľahlý hrad má niekoľko veží, no dominuje im centrálny donjon. Má štvorcový pôdorys, jeho monumentálnosť dopĺňajú dva oporné piliere. Z vnútornej strany hradu sa dá vstúpiť do zakonzervovanej zručaniny veže a tá má dnes tri poschodia. Z každého je výhľad. Na najvyššie tretie sa dá dostať utajenými chodbičkami v hrubých stenách múrov veže, v ktorých sú úzke kamenné schody. Z horného poschodia sa potom naskytá úchvatný kruhový výhľad na blízke i vzdialené okolie.

Výhľad: Z hornej vyhliadkovej plošiny veže sa otvára jeden z najkrajších kruhových výhľadov z hradov na Slovensku. Či už na blízke alebo vzdialené okolie. Vidno vodnú nádrž Jelenec, kostolík v Jedľových Kostolánoch i Hrušovský hrad. Takisto množstvo miest a obcí. Vrcholy Tríbeča a Pohronského Inovca sú samozrejmosťou, ostatné pohoria a ich vrcholy závisia od viditeľnosti.

Iné: V obci Jedľové Kostolany pod hradom sa nachádza vzácny románsky kostolík sv. Juraja, v neďalekom Jelenci v kaštieli Múzeum Forgáčovcov. Pri výstupe na hrad sa dá krátko odbočiť aj na vyhliadkovú plošinu Studeného hradu.

Prístupnosť: Hradná veža je voľne prístupná.

Prístup na bicykli: Priamo na hrad nevedie značená cykloturistická trasa. No zdatní cyklisti môžu na hrad vytiahnuť z obce Kostolany pod Tríbečom na horskom bicykli po lesných cestách po žltej a zelenej pešej turistickej trase.

VEŽA KATEDRÁLNEHO KOSTOLA NITRIANSKEHO HRADU

Kataster obce: Nitra

Okres: Nitra

Celková výška: 50 m

Výška vyhlídkovej plošiny: 22,5 m

Počet schodov: 113

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 0 km

Stručná história: Nitriansky hrad predstavuje zachovalý hradný komplex, tvoriaci dominantu krajského mesta Nitra. Pôvodne v minulosti hrad zaberal celú oblasť hradného kopca aj horného mesta a mal rozlohu asi osem a pol hektára. Významný a spätý je aj s dejinami Slovenska a Veľkou Moravou. Dominantou hradného areálu sú Katedrála svätého Emeráma, biskupský palác a mohutné opevnenie s vystupujúcimi bastiónmi. Dnes na hrade sídli biskupský úrad. Katedrálňa veža bola opravovaná v roku 2014 a od roku 2015 je sprístupnená verejnosti na prehliadky spojené aj s výhľadom. Z prostriedkov biskupstva bola obnovená ochodza. Tá je úzka, dosahuje šírky 80 – 100 cm, rozmer vyhlídkovej plošiny je 9 x 9 m. Súčasťou projektu katedrálnej hradnej veže je aj výstava, ktorá bola inštalovaná v roku 2017 a jej témou je liturgický odev. V rámci nej sú vystavené niektoré z mnohých liturgických rúch uchovávaných predtým iba v depozitároch, čím sa predstavuje verejnosti mimoriadne cenný odevný zbierkový fond.

Výhľad: Z úzkej vyhlídkovej ochoze hradnej veže je krásny kruhový výhľad na Nitru s jej pamiatkami, na pozadí s Kalváriou a Šibeničným vrchom. Pod hradom je nový futbalový štadión a kúpaliská. Nad nimi dominuje panoráme vrch Zobor. Vo výhľade vidno aj obce smerom na západ a východ, ako aj vrcholy Pohronského Inovca.

Iné: V hrade je prístupných viacero vzácných priestorov. Súčasťou muzeálnej prehliadky Nitrianskeho hradu je vstup do hradného areálu, prehliadka Diecézneho múzea Nitrianskeho biskupstva, Kazematov, Katedrály – Baziliky sv. Emeráma a Katedrálnej veže.

Prístupnosť: Hradná veža je prístupná počas otváracích hodín hradu a osobitých prehliadok hradu s výstupom na vežu.

Prístup na bicykli: Pod hradom po ľavom brehu rieky Nitry vedie mestom červeno značená Ponitrianska cyklomagistrála č. 019. Z nej je možné na bicykli odbočiť k návšteve hradu a k vstupnej južnej bráne prísť po miestnych komunikáciách. Bicykel je možné zaparkovať v hradnom areáli.

VODÁRENSKÁ VEŽA V PALÁRIKOVE

Kataster obce: Palárikovo

Okres: Nové Zámky

Celková výška: 22 m

Výška vyhliadkovej plošiny: 19 m

Počet schodov: ---

Vzdušná vzdialenosť od mesta Nitra: 30 km

Stručná história: Unikátna celodrevená veža bola postavená v roku 1869 ako súčasť areálu kaštieľa a parku. Z výšky 22 metrov zásobovala stajne, vodomety v parku ako aj malú likérovú továreň. Vodu sa tiež dodávala do priemyselného areálu, v ktorom vyrábali drevo a bavlnu. Veža je od základov až po nádrž postavená celá z dreva. Obvodový plášť veže vydržal bez náterov a konzervácií 140 rokov. V posledných rokoch bol už poškodený, a tak prebehla v roku 2014 generálna oprava veže. Je majetkom podniku Lesy SR, š. p.

Výhľad: Z hornej vyhliadkovej plošiny veže sa otvára jeden z najkrajších kruhových výhľadov z hradov na Slovensku. Či už na blízke alebo vzdialené okolie. Vidno vodnú nádrž Jelenec, kostolík v Jedľových Kostol'anoch i Hrušovský hrad. Takisto množstvo miest a obcí. Vrcholy Tríbeča a Pohronského Inovca sú samozrejmosťou, ostatné pohoria a ich vrcholy závisia od viditeľnosti.

Iné: Veža je súčasťou kaštieľa a jeho parku v Palárikove. Je národnou kultúrnou pamiatkou a je aj európskym unikátom.

Prístupnosť: Veža býva príležitostne otvorená, informácie o termínoch podajú na kaštieli Palárikovo.

Prístup na bicykli: V súčasnosti tu nevedie žiadna cykloturistická trasa. Objekt je dostupný neznačene po miestnych komunikáciách v Palárikove, v kaštieľnom parku treba bicykel potlačiť.

Príloha č. 18: Zoznam veľkoplošných chránených území v NSK

Názov:	Výmera (v ha):	Rok vyhlásenia, aktualizácie:
CHKO Dunajské luhy	12 284,4609	1998
CHKO Ponitrie	37 665,4100	1985
CHKO Štiavnické vrchy	77 630,0000	1979
Spolu 3 CHKO	522 581,5090	

Príloha č. 19: Zoznam maloplošných chránených území v NSK

Kategória:	Názov:	Rozloha:	Stupeň ochrany:	Ochranné pásmo:	Okres:
CHA	Alúvium Paríža	103,0941	4	nemá OP	Nové Zámky
PR	Alúvium Žitavy	32,5300	4	obvod 100 m	Komárno
NPR	Apálsky ostrov	85,9746	5	obvod 100 m	Komárno
CHA	Arborétum Mlyňany	61,1479	4	nemá OP	Zlaté Moravce
PP	Bábske jazierko	3,5201	4	obvod 60 m	Šaľa
NPR	Bábsky les	30,3900	5	obvod 100 m	Nitra
CHA	Bábsky park	4,2200	3	nemá OP	Nitra
PR	Biňanský rybník	35,1343	4	obvod 100 m	Nové Zámky
PP	Biňanský sprašový profil	0,3600	4	obvod 60 m	Nové Zámky
CHA	Bohatský park	4,6400	3	nemá OP	Komárno
CHA	Bohunický park	3,6028	3	nemá OP	Levice
PR	Bokrošské slanisko	14,0600	4	obvod 100 m	Komárno
PR	Búčske slanisko	20,3995	4	obvod 100 m	Komárno
NPR	Burdov	364,1400	5	obvod 100 m	Nové Zámky
PP	Bystré jazierko	2,0000	4	obvod 60 m	Šaľa
NPR	Čenkovská lesostep	79,6000	4	obvod 100 m	Nové Zámky
NPR	Čenkovská step	3,5700	4	obvod 100 m	Nové Zámky
PP	Čermiansky močiar	5,4457	5	obvod 60 m	Topoľčany
PP	Čertova pec	x	x	nemá OP	Topoľčany
CHA	Čičovský park	8,6600	3	nemá OP	Komárno
PR	Čierna voda	6,3176	4	obvod 100 m	Nové Zámky
PP	Čierne jazierko	3,4027	4	obvod 60 m	Šaľa
PR	Čistiny	17,8477	4	obvod 100 m	Nové Zámky
CHA	Dolné lazy	7,2649	3	nemá OP	Topoľčany
PR	Drieňová hora	0,9700	4	2,4400	Nové Zámky
CHA	Dropie	912,7642	4	nemá OP	Komárno
PR	Dunajské trstiny	104,1016	4	obvod 100 m	Komárno
PR	Hlohyňa	2,5400	4	obvod 100 m	Levice
PR	Holé brehy	5,4400	4	24,1100	Topoľčany
NPR	Horšianska dolina	313,3772	4	obvod 100 m	Levice
NPR	Hrdovická	30,0300	4	obvod 100 m	Topoľčany
CHA	Huntácka dolina	8,7431	4	nemá OP	Nitra
CHA	Hurbanovský park	5,4400	3	nemá OP	Komárno
PR	Chotínske piesky	7,0230	4	obvod 100 m	Komárno
PP	Jahodnianske jazierka	5,3271	4	obvod 60 m	Šaľa
CHA	Jelenská gaštanica	3,8000	4	nemá OP	Nitra
CHA	Juhásove slance	41,8435	3	nemá OP	Šaľa

PR	Jurský Chlm	5,8003	4	obvod 100 m	Nové Zámky
PP	Kamenický sprašový profil	0,1500	4	obvod 60 m	Nové Zámky
NPR	Kamenínske slanisko	34,8885	4	obvod 100 m	Nové Zámky
CHA	Kaštieľsky park	1,1000	3	nemá OP	Komárno
CHA	Klasovský park	3,9900	3	nemá OP	Nitra
CHA	Komárňanske slanisko	14,7780	4	nemá OP	Komárno
CHA	Komjatický park	6,4929	4	nemá OP	Nové Zámky
PR	Komočín	0,4892	4	obvod 100 m	Komárno
CHA	Kostolianske lúky	4,2019	3	nemá OP	Nitra
PR	Kovarská hôrka	4,4000	4	obvod 100 m	Topoľčany
CHA	Kráľovičova slatina	0,2632	4	nemá OP	Levice
PR	Kratina	10,1500	4	obvod 100 m	Komárno
CHA	Kraviansky park	2,3400	3	nemá OP	Komárno
PR	Krivín	54,1500	5	obvod 100 m	Levice
PR	Kusá hora	6,1579	4	obvod 100 m	Levice
CHA	Lapášsky park	2,1900	3	nemá OP	Nitra
NPR	Leliansky les	198,7400	5	obvod 100 m	Nové Zámky
CHA	Levické rybníky	91,8300	3	nemá OP	Levice
CHA	Levický park	1,7277	3	nemá OP	Levice
CHA	Lipovský park	3,4320	3	nemá OP	Nové Zámky
PR	Listové jazero	41,0200	4	obvod 100 m	Komárno
PR	Líščie diery	13,3174	4	obvod 100 m	Komárno
PR	Lohotský močiar	24,1336	4	obvod 100 m	Komárno
PR	Lupka	20,7300	4	obvod 100 m	Nitra
PR	Malý ostrov	8,3400	4	obvod 100 m	Komárno
CHA	Maniansky park	7,6901	4	nemá OP	Nové Zámky
PR	Marcelovské piesky	4,4695	4	obvod 100 m	Komárno
CHA	Marcelovský park	2,1600	4	nemá OP	Komárno
PR	Martovská mokraď	11,8729	4	obvod 100 m	Komárno
PR	Mašan	2,1607	4	obvod 100 m	Komárno
PP	Meander Chrenovky	0,9607	4	obvod 60 m	Nové Zámky
CHA	Močenský park	5,8700	4	nemá OP	Šaľa
CHA	Moľvy	8,5260	4	nemá OP	Nové Zámky
PR	Mostová	15,1290	4	obvod 100 m	Komárno
PP	Mužliansky potok	30,9542	4	obvod 60 m	Nové Zámky
PP	Nitriansky dolomitový lom	1,2599	4	obvod 60 m	Nitra
CHA	Novoveský park	6,5900	3	nemá OP	Nitra
PR	Palárikovské lúky	16,9313	4	nemá OP	Nové Zámky
CHA	Palárikovský park	50,8776	4	nemá OP	Nové Zámky
NPR	Parížske močiare	184,0464	4	obvod 100 m	Nové Zámky
NPR	Patianska cerina	26,5000	5	obvod 100 m	Levice

CHA	Pavelské slanisko	18,6104	3	nemá OP	Komárno
PR	Pod Starým vrchom	3,6513	4	obvod 100 m	Komárno
PR	Pohrebište	69,3296	4	obvod 100 m	Komárno
PP	Potok Chrenovka	25,8845	4	obvod 60 m	Nové Zámky
CHA	Pri Orechovom rade	1,6990	3	nemá OP	Komárno
CHA	Pribetský háj	2,3959	4	nemá OP	Komárno
PR	Révajovská pustatina	0,6800	4	obvod 100 m	Komárno
PP	Rieka Žitava	1,8221	4	obvod 60 m	Nové Zámky
CHA	Rúbaniansky park	5,7674	3	nemá OP	Nové Zámky
CHA	Rumanovský park	2,9700	3	nemá OP	Nitra
PR	Solčiansky háj	7,0700	4	obvod 100 m	Topoľčany
PR	Sovie vinohrady	4,8600	4	obvod 100 m	Nové Zámky
CHA	Strážsky park	6,6100	3	nemá OP	Komárno
CHA	Svätopeterský park	5,1602	3	nemá OP	Komárno
PP	Svoradova jaskyňa	x	x	nemá OP	Nitra
CHA	Šándorky	3,1132	3	nemá OP	Levice
PR	Šípka	46,8400	4	obvod 100 m	Levice
CHA	Šurianske slaniská	169,4038	4	nemá OP	Nové Zámky
CHA	Šuriansky park	0,9500	3	nemá OP	Nitra
CHA	Tesársky park	1,9600	3	nemá OP	Topoľčany
CHA	Topoľčianska zubria zvernica	140,1600	3	nemá OP	Zlaté Moravce
CHA	Topoľčiansky park	10,3300	4	nemá OP	Zlaté Moravce
PR	Torozlín	5,4008	4	obvod 100 m	Nové Zámky
CHA	Tovarnický park	16,3482	3	nemá OP	Topoľčany
PP	Travertínová kopa	0,0140	5	obvod 60 m	Levice
PP	Trnovské rameno	6,5786	4	obvod 60 m	Šaľa
NPR	Včelár	8,7600	5	obvod 100 m	Zlaté Moravce
PP	Veľký Inovec	8,4000	4	obvod 60 m	Zlaté Moravce
PR	Veľký les	21,0900	4	obvod 100 m	Nové Zámky
PP	Vlčianske mŕtve rameno	8,2394	4	obvod 60 m	Šaľa
PR	Vozokánsky luh	11,0500	4	obvod 100 m	Levice
PR	Vrbina	34,4895	4	obvod 100 m	Komárno
PR	Vršok	1,4525	4	obvod 100 m	Nové Zámky
CHA	Záhřada	20,0256	3	nemá OP	Topoľčany
PR	Zlatniarsky luh	9,1400	5	obvod 100 m	Komárno
PP	Zlepencová terasa	1,2076	4	obvod 60 m	Levice
NPR	Zoborská lesostep	23,0800	5	obvod 100 m	Nitra
CHA	Želiezovský park	13,2725	3	nemá OP	Levice
PR	Žibrica	68,6053	4, 3	nemá OP	Nitra
PR	Žitavský luh	74,6884	4	obvod 100 m	Nové Zámky
CHA	Žitavský park	4,4900	3	nemá OP	Nitra

Príloha č. 20: Zoznam území Natura 2000 vrátane chránených biotopov, rastlín a živočíchov

1. Komárňanské slanisko

Identifikačný kód: SKUEV0010

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Komárno

Výmera lokality: 8,50 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	8,50	0
4	0	8,50

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Komárno

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340).

2. Pri Orechovom rade

Identifikačný kód: SKUEV0017

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Komárno

Výmera lokality: 4,18 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	4,18	0
3	0	4,18

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Komárno

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a Panónske slané stepi a slaniská (1530).

3. Hradná dolina

Identifikačný kód: SKUEV0024

Katastrálne územie: Okres: Topoľčany: Bojná

Výmera lokality: 14,25 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	14,25	0
3	0	14,25

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Bojná

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0).

4. Marcelovské piesky

Identifikačný kód: SKUEV0065

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Krátke Kesy, Marcelová, Radvaň nad Dunajom

Výmera lokality: 45,69 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	32,57	0
2	0	32,57
3	2,25	13,12
5	10,87	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Marcelová

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Krátke Kesy, Radvaň nad Dunajom

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Panónske travinnobylinné porasty na pieskoch (6260) a druhu európskeho významu: sysel' pasienkový (*Spermophilus citellus*).

5. Kamenínske slaniská

Identifikačný kód: SKUEV0066

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Kamenín, Kamenný Most

Výmera lokality: 144,74 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	45,92	0
3	0	144,74
5	98,82	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Kamenín, Kamenný Most

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhov európskeho významu: lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*) a hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*).

6. Čenkov

Identifikačný kód: SKUEV0067

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Mužla

Výmera lokality: 123,90 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
4	0	123,90
5	123,90	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Mužla

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Panónske topoľové lesy s borievkou (91N0), Suchomilné travinnobylinné porasty na vápnitých pieskoch (6120) a druhov európskeho významu: kosatec piesočný (*Iris humilissubsp. arenaria*), jesienka piesočná (*Colchicum arenarium*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*) a býčko (*Proterorhinus marmoratus*)

7. Jurský Chlm

Identifikačný kód: SKUEV0068

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Búč, Okres: Nové Zámky: Mužla

Výmera lokality: 103,54 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	97,74	0
3	0	103,54
5	5,80	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Búč, Mužla

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340), Panónske travinnobylinné porasty na spraši (6250) a druhov európskeho významu: pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*), hadinec červený (*Echium russicum*) a býčko (*Proterorhinus marmoratus*).

8. Búčske slanisko

Identifikačný kód: SKUEV0069

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Búč

Výmera lokality: 44,38 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	22,65	0
3	1,33	44,38
5	20,40	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Búč

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhov európskeho významu: zeler plazivý (*Apium repens*), býčko (*Proterorhinus marmoratus*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

9. Martovská mokrad'

Identifikačný kód: SKUEV0070

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Martovce

Výmera lokality: 33,89 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	22,02	0
4	0	33,89
5	11,87	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Martovce

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhu európskeho významu: hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi*).

10. Abov

Identifikačný kód: SKUEV0071

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Hurbanovo

Výmera lokality: 8,38 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	8,38	0
2	0	8,38

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Hurbanovo

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Panónske travinnobylinné porasty na pieskoch (6260).

11. Detvice

Identifikačný kód: SKUEV0072

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Imeľ, Martovce

Výmera lokality: 106,37 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	106,37	0
2	0	106,37

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Imeľ, Martovce

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440) a druhov európskeho významu: pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*).

12. Listové jazero

Identifikačný kód: SKUEV0073

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Nesvady, Vrbová nad Váhom

Výmera lokality: 41,97 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
3	0,70	0,70
4	0	41,27
5	41,27	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Nesvady, Vrbová nad Váhom

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Nesvady, Vrbová nad Váhom

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150) a druhov európskeho významu: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi*).

13. Bokrošské slanisko

Identifikačný kód: SKUEV0076

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Iža

Výmera lokality: 10,20 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
3	0	10,20
5	10,20	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Iža

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhu európskeho významu: vydra riečna (*Lutra lutra*).

14. Dunajské trstiny

Identifikačný kód: SKUEV0077

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Klížska Nemá, Veľké Kosihy, Zemianska Olča

Výmera lokality: 164,85 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	35,59	0
2	0	35,59
3	14,95	14,95
4	0	114,31
5	114,31	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Zemianska Olča

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Veľké Kosihy

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Klížska Nemá, Veľké Kosihy

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

15. Mostové

Identifikačný kód: SKUEV0078

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Veľké Kosihy

Výmera lokality: 22,55 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
3	3,26	3,26
4	0	19,29
5	19,29	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Veľké Kosihy

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Veľké Kosihy

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhu európskeho významu: lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

16. Horný háj

Identifikačný kód: SKUEV0079

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Černík

Výmera lokality: 110,52 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	110,52	0
2	0	110,52

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Černík

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0).

17. Bačove slaniská

Identifikačný kód: SKUEV0080

Katastrálne územie: Okres: Šal'a: Hájske, Horná Kráľová

Výmera lokality: 59,28 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	59,28	0
3	0	59,28

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Hájske, Horná Kráľová

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a Panónske slané stepi a slaniiská (1530).

18. Zátoň

Identifikačný kód: SKUEV0084

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Bánov, Nové Zámky

Výmera lokality: 87,13 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	87,13	0
2	0	87,13

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Bánov, Nové Zámky

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0) a druhov európskeho významu: býčko (*Proterorhinus marmoratus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), bobor vodný (*Castor fiber*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

19. Dolný háj

Identifikačný kód: SKUEV0085

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Černík, Komjatice

Výmera lokality: 56,87 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	51,47	0
2	0	39,90
3	0	11,57
5	5,40	5,40

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Černík

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Černík, Komjatice

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Komjatice

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0) a druhov európskeho významu: býčko (*Proterorhinus marmoratus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*).

20. Krivé hrabiny

Identifikačný kód: SKUEV0086

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Čechy, Semerovo

Výmera lokality: 125,74 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	125,74	0
2	0	125,74

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Čechy, Semerovo

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0) a Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0).

21. Osminy

Identifikačný kód: SKUEV0087

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Svätuša, Veľké Lovce

Výmera lokality: 84,38 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	84,38	0
2	0	84,38

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Svätuša, Veľké Lovce

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0) a Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0).

22. Síky

Identifikačný kód: SKUEV0088

Katastrálne územie: Okres: Šaľa: Močenok

Výmera lokality: 32,51 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	32,51	0
4	0	32,51

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Močenok

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhu európskeho významu: pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*).

23. Ploská hora

Identifikačný kód: SKUEV0091

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Bajtava

Výmera lokality: 26,52 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	26,52	0
3	0	26,52

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Bajtava

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210) a druhu európskeho významu: syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*).

24. Dolnovážske luhy

Identifikačný kód: SKUEV0092

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Komárno

Výmera lokality: 201,48 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	117,45	0
2	0	117,45
3	2,58	2,58
4	0	81,45
5	81,45	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Komárno

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Komárno

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Komárno

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440) a druhov európskeho významu: kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), býčko (*Proterorhinus marmoratus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

25. Veľký les

Identifikačný kód: SKUEV0094

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Šurany

Výmera lokality: 40,83 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	6,98	0
2	0	6,98
3	12,70	12,70
5	21,15	21,15

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Šurany

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Šurany

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Šurany

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0) a druhov európskeho významu: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

26. Panské lúky

Identifikačný kód: SKUEV0095

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Tvrdošovce

Výmera lokality: 77,97 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	77,97	0
4	0	77,97

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Tvrdošovce

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Panónske slané stepi a slaniská (1530), Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhov európskeho významu: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*).

27. Šurianské slaniská

Identifikačný kód: SKUEV0096

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Šurany

Výmera lokality: 188,72 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	188,72	0
4	0	188,72

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Šurany

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhov európskeho významu: pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*) a kunka červenobruchá (*Bombina bombina*).

28. Palárikovské lúky

Identifikačný kód: SKUEV0097

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Palárikovo

Výmera lokality: 19,37 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	19,37	0
4	0	19,37

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Palárikovo

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhov európskeho významu: pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*) a kunka červenobruchá (*Bombina bombina*).

29. Nesvadské piesky

Identifikačný kód: SKUEV0098

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Nesvady

Výmera lokality: 17,02 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	2,17	0
3	0,26	17,02
5	14,59	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Nesvady

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Panónske travinnobylinné porasty na pieskoch (6260).

30. Pavelské slanisko

Identifikačný kód: SKUEV0099

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Nová Stráž

Výmera lokality: 35,04 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	35,04	0
3	0	35,04

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Nová Stráž

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340).

31. Chotínske piesky

Identifikačný kód: SKUEV0100

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Chotín

Výmera lokality: 7,16 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
3	0	7,16
5	7,16	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Chotín

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Panónske travinnobylinné porasty na pieskoch (6260).

32. Vinodolský háj

Identifikačný kód: SKUEV0126

Katastrálne územie: Okres: Nitra: Horný Vinodol

Výmera lokality: 21,53 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	21,53	0
3	0	21,53

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Horný Vinodol

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0) a Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0).

33. Cerovina

Identifikačný kód: SKUEV0129

Katastrálne územie: Okres: Levice: Trhyňa, Šalov, Mikula, Želiezovce

Výmera lokality: 342,24 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	342,24	0
2	0	342,24

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Mikula, Šalov, Trhyňa, Želiezovce

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0) a druhov európskeho významu: modráčik bahnískový (*Maculinea nausithous*) a ohniváček veľký (*Lycaena dispar*).

34. Zoborské vrchy

Identifikačný kód: SKUEV0130

Katastrálne územie: Okres: Nitra: Dolné Štitáre, Dražovce, Zobor, Nitrianske Hrnčiarovce, Mechenice, Žirany

Výmera lokality: 1868,99 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	2,63	0
2	1723,04	1758,82
3	55,69	52,88
4	1,26	11,04
5	86,36	46,26

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Dolné Štitáre, Dražovce, Mechenice, Nitrianske Hrnčiarovce, Zobor, Žirany

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Dolné Štitáre, Dražovce, Mechenice, Žirany

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Dražovce

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Dolné Štitáre, Dražovce, Mechenice, Žirany

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Vápnomilné bukové lesy (9150), Eurosibírske dubové lesy na spraši a

piesku (91I0), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa (8150), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Xerothermné kroviny (40A0), Suché vresoviská v nížinách a pahorkatinách (4030) a druhov európskeho významu: jazýčkovec východný (*Himantoglossum caprinum*), peniažtek slovenský (*Thlaspi jankae*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*) a lietavec sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*).

35. Gýmeš

Identifikačný kód: SKUEV0131

Katastrálne územie: Okres: Nitra: Jelenec, Okres: Zlaté Moravce: Kostolany pod Tribečom

Výmera lokality: 73,41 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
2	73,41	73,41

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Jelenec, Kostolany pod Tribečom

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210) a druhov európskeho významu: poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a netopier obyčajný (*Myotis myotis*)

36. Kostolianske lúky

Identifikačný kód: SKUEV0132

Katastrálne územie: Okres: Zlaté Moravce: Kostolany pod Tribečom

Výmera lokality: 4,20 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
3	0	4,20
4	4,20	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Kostolany pod Tribečom

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210).

37. Hôrky

Identifikačný kód: SKUEV0133

Katastrálne územie: Okres: Topoľčany: Kovarce, Nitrianska Streda, Solčany

Výmera lokality: 82,54 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
2	38,02	38,02
3	16,26	16,26
4	0	28,26
5	28,26	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Kovarce, Nitrianska Streda

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Kovarce, Nitrianska Streda

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Kovarce, Nitrianska Streda, Solčany

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa (8150), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0), Suché vresoviská v nížinách a pahorkatinách (4030) a druhov európskeho významu: fúzač alpský (*Rosalia alpina*) a roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

38. Kulhán

Identifikačný kód: SKUEV0134

Katastrálne územie: Okres: Bánovce nad Bebravou: Zlatníky, Okres: Topoľčany: Prašice

Výmera lokality: 124,33 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	36,03	0
2	0	36,03
3	27,45	27,45
4	0	60,85
5	60,85	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Prašice, Zlatníky

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Prašice, Zlatníky

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Prašice, Zlatníky

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0), Vlhké acidofilné brezové duby (9190), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhov európskeho významu: fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*) a kunka červenobruchá (*Bombina bombina*)

39. Bočina

Identifikačný kód: SKUEV0135

Katastrálne územie: Okres: Topoľčany: Tesáre, Závada pri Duchonke

Výmera lokality: 32,12 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	32,12	0
2	0	30,66
3	0	1,46

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Tesáre, Závada pri Duchonke

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Tesáre

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a Porasty borievky obyčajnej (5130).

40. Dolné lazy

Identifikačný kód: SKUEV0136

Katastrálne územie: Okres: Topoľčany: Závada pri Duchonke

Výmera lokality: 7,27 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	7,27	0
2	0	7,27

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Závada pri Duchonke

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Porasty borievky obyčajnej (5130).

41. Záhrada

Identifikačný kód: SKUEV0137

Katastrálne územie: Okres: Topoľčany: Závada pri Duchonke

Výmera lokality: 16,79 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	16,79	0
2	0	16,79

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Závada pri Duchonke

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Porasty borievky obyčajnej (5130).

42. Alúvium Starej Nitry

Identifikačný kód: SKUEV0155

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Svätý Peter, Hurbanovo, Komárno, Martovce

Výmera lokality: 408,19 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	407,69	0
2	0	407,69
4	0	0,50
5	0,50	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Hurbanovo, Komárno, Martovce, Svätý Peter

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Komárno

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhov európskeho významu: pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*), býčko (*Proterorhinus marmoratus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

43. Starý vrch

Identifikačný kód: SKUEV0157

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Kamenný Most

Výmera lokality: 10,94 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	10,94	0
3	0	10,94

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Kamenný Most

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany druhu európskeho významu: katran tatársky (*Crambe tataria*).

44. Modrý vrch

Identifikačný kód: SKUEV0158

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Kamenný Most, Nána

Výmera lokality: 124,41 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	121,86	0
2	0	121,86
3	1,04	2,55
5	1,51	0,00

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Kamenný Most, Nána

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Nána

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Panónske travinnobylinné porasty na spraši (6250), Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0) a druhov európskeho významu: katroň tatársky (*Crambe tataria*), jazýčkovec jadranský (*Himantoglossum adriaticum*), jazýčkovec východný (*Himantoglossum caprinum*) a ponikleček veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*).

45. Alúvium Žitavy

Identifikačný kód: SKUEV0159

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Martovce

Výmera lokality: 29,60 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
3	8,53	8,53
4	0	21,07
5	21,07	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Martovce

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Martovce

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu: býčko (*Proterorhinus marmoratus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*),

hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), vydra riečna (*Lutra lutra*) a syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*).

46. Dvorčiansky les

Identifikačný kód: SKUEV0176

Katastrálne územie: Okres: Nitra: Dolné Krškany

Výmera lokality: 145,22 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	145,22	0
3	0	145,22

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Dolné Krškany

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0) a Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0).

47. Ludinský háj

Identifikačný kód: SKUEV0180

Katastrálne územie: Okres: Levice: Farná, Veľké Ludince, Okres: Nové Zámky: Jasová, Kolta

Výmera lokality: 161,34 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	161,34	0
2	0	161,34

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Farná, Jasová, Kolta, Veľké Ludince

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0) a Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0).

48. Burda

Identifikačný kód: SKUEV0184

Katastrálne územie: Okres: **Nové Zámky:** Bajtava, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Leľa

Výmera lokality: 1416,61 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	803,67	0
2	0	803,67
3	42,52	42,52
4	0	0,60
5	570,42	569,82

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Bajtava, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Leľa

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Chľaba, Leľa

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Kamenica nad Hronom

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Chľaba, Kamenica nad Hronom, Leľa

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0), Teplo-milné panónske dubové lesy (91H0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu: hadinec červený (*Echium russicum*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), *Dioszeghyana schmidtii*, *Bolbelasmus unicornis*, hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), býčko (*Proterorhinus marmoratus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), kunka červeno-bruchá (*Bombina bombina*), vydra riečna (*Lutra lutra*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

49. Poiplie

Identifikačný kód: SKUEV0257

Katastrálne územie: Okres: Levice: Tešmák, Okres: Veľký Krtíš: Ipeľské Predmostie

Výmera lokality: 406,07 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	405,99	0
2	0	405,99
5	0,08	0,08

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Ipeľské Predmostie, Tešmák

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Ipeľské Predmostie

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440) a druhov európskeho významu: ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), korýtko riečne (*Unio crassus*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

50. Tlstý vrch

Identifikačný kód: SKUEV0258

Katastrálne územie: Okres: Banská Štiavnica: Baďan, Klastava, Okres: Krupina: Ladzany, Okres: Levice: Dolné Jabloňovce

Výmera lokality: 1159,21 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
2	1159,21	1159,21

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Baďan, Dolné Jabloňovce, Klastava, Ladzany

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu: spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), plocháček červený (*Cucujus cinnaberinus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), *Dioszeghyana schmidtii*, kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

51. Čajkovské bralie

Identifikačný kód: SKUEV0262

Katastrálne územie: Okres: Levice: Čajkov, Opatová, Rybník

Výmera lokality: 1694,01 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
2	1694,01	1694,01

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Čajkov, Opatová, Rybník

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhov európskeho významu: kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*) a kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

52. Hodrušská hornatina

Identifikačný kód: SKUEV0263

Katastrálne územie: Okres: Banská Štiavnica: Dekýš, Vysoká, Okres: Levice: Čajkov, Dolné Devičany, Horné Devičany, Pukanec, Rybník, Uhliská, Okres: Žarnovica: Brehy, Dolné Hámre, Kopanice, Rudno nad Hronom, Tekovská Breznica, Voznica

Výmera lokality: 11705,43 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
2	11561,59	11561,59
5	143,84	143,84

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Brehy, Čajkov, Dekýš, Dolné Devičany, Dolné Hámre, Horné Devičany, Kopanice, Pukanec, Rudno nad Hronom, Rybník, Tekovská Breznica, Uhliská, Voznica, Vysoká

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Rybník, Tekovská Breznica, Voznica

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd

(8230), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Subpanónske travnobylinné porasty (6240) a druhov európskeho významu: plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), pižmovec hnedý (*Osmoderma eremita*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), *Rhysodes sulcatus*, lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*).

53. Vozokánsky luh

Identifikačný kód: SKUEV0272

Katastrálne územie: Okres: Levice: Vozokany nad Hronom

Výmera lokality: 5,22 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
3	0,61	0,61
5	4,61	4,61

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Vozokany nad Hronom

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Vozokany nad Hronom

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoeto-Nanojuncetea* (3130), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu: ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*) a kunka červenobruchá (*Bombina bombina*).

54. Drieňová hora

Identifikačný kód: SKUEV0292

Katastrálne územie: Okres: Nové Zámky: Nová Vieska

Výmera lokality: 10,18 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	6,77	0
3	2,44	10,18
5	0,97	0

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:**Stupeň ochrany: 3****Katastrálne územie:** Nová Vieska

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210), Xerothermné kroviny (40A0) a druhov európskeho významu: hadinec červený (*Echium russicum*) a ponikleč veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*).

55. Bagovský vrch**Identifikačný kód: SKUEV0294****Katastrálne územie:** Okres: Nové Zámky: Veľké Lovce**Výmera lokality:** 134,50 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	134,50	0
2	0	134,50

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:**Stupeň ochrany: 2****Katastrálne územie:** Veľké Lovce

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0) a Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0).

56. Brezová stráň**Identifikačný kód: SKUEV0392****Katastrálne územie:** Okres: Levice: Plášťovce**Výmera lokality:** 63,20 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	61,69	0
2	0	61,69
3	1,16	1,16
5	0,35	0,35

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:**Stupeň ochrany: 2****Katastrálne územie:** Plášťovce**Stupeň ochrany: 3**

Katastrálne územie: Plášťovce

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Plášťovce

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0) a druhov európskeho významu: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), hnedáčik osikový (*Hypodryas maturna*), modráčik bahnískový (*Maculinea nausithous*) a ohniváček veľký (*Lycaena dispar*).

57. Dunaj

Identifikačný kód: SKUEV0393

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Kravany nad Dunajom, Moča, Nové Zámky: Chľaba, Kamenica nad Hronom, Mužla, Obid, Štúrovo

Výmera lokality: 1511,17 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	1511,17	0
2	0	1511,17

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Chľaba, Kamenica nad Hronom, Kravany nad Dunajom, Moča, Mužla, Obid, Štúrovo

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu: *Probaticus subrugosus*, spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), korýtko riečne (*Unio crassus*), kotúľka štíhla (*Anisus vorticulus*), teodox pásavý (*Theodoxus transversalis*), *Dioszeghyana schmidtii*, *Bolbelasmus unicornis*, plotica lesklá (*Rutilus pigus*), šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*), hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetser*), hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), býčko (*Proterorhinus marmoratus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

58. Pohrebište

Identifikačný kód: SKUEV0395

Katastrálne územie: Okres: Komárno: Marcelová

Výmera lokality: 85,83 ha

Stupeň územnej ochrany:	Výmera (ha)	
	súčasná	navrhovaná
1	7,07	0
3	7,31	14,38
4	0	8,60
5	71,45	62,85

Vymedzenie stupňov ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Marcelová

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Marcelová

Katastrálne územie: Marcelová

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a (alebo) ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu: býčko (*Proterorhinus marmoratus*), korytnačka močiarna (*Emys orbicularis*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

59. Čičovské luhy

Identifikačný kód: SKUEV1182

Katastrálne územie: Okres Komárno: Čičov, Trávník, Okres Dunajská Streda: Kľúčovec

Výmera lokality: 258,05 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Čičov, Kľúčovec, Trávník

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Čičov

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Čičov

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p. p. a

Bidentition p. p. (3270), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (*91E0), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0) a druhov európskeho významu: potápnik (*Graphoderus bilineatus*), blatniak tmavý (*Umbra krameri*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), boleň dravý (*Aspius aspius*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), plž zlatistý (vrchovský) (*Sabanejewia aurata*), plž severný (*Cobitis taenia*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), hraboš severský panónsky (**Microtus oeconomus mehelyi*), vydra riečna (*Lutra lutra*), pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*).

60. Lohotský močiar

Identifikačný kód: SKUEV0552

Katastrálne územie: Okres Komárno: Kameničná

Výmera lokality: 22,08 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Kameničná

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (*91E0) a druhov európskeho významu: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), hraboš severský panónsky (**Microtus oeconomus mehelyi*).